История на Пророците

В СВЕТЛИНАТА НА СВЕЩЕНИЯ КОРАН

-1-

Осман Нури ТОПБАШ

ГЛАВНО МЮФТИЙСТВО

بسم الله الرحمن الرحيم

София 1436 / 2015

Давуд Алиев, преводач

Басри Зилябид, редактор

Митхат Шентюрк, технически редактор

1000 София, ул . „Братя Миладинови” №27
Тел.: 02/981 60 01 Факс: 02/980 30 58
www.grandmufti.bg

ISBN:

Цитатите от Свещения Коран са от изданието Теофанов, Цветан. Превод на Свещения Коран. С., 1999.

История на Пророците

В СВЕТЛИНАТА НА СВЕЩЕНИЯ КОРАН

Първа част

Осман Нури ТОПБАШ

ГЛАВНО МЮФТИЙСТВО

ПРЕДГОВОР

За да удостои с напътствие Своите раби, Всевишният Аллах ги дарява с възвишени качества и праведни хора с превъзходен нрав, които да се превърнат в пример за тях. Дарените с откровение (вахий) сред тях са пророците. Тези благословени пратеници са изпратени с три задължения:

а) Да четат и известяват знаменията на Аллах,

б) Да пречистват душите (нефс),

в) Да научат хората на Книгата и мъдростта.

Всевишният Аллах поставя началото на редицата от пророци с Хазрети Адем, за да обхване цялото човечество. Хазрети Адем е първият създаден човек и в същото време първият изпратен пророк.

Това благословено напътствие е подкрепено с над сто и двайсет хиляди пророка, изпращани един след друг, следвали развитието и напредъка на човечеството и достигайки съвършенство с изпращането на последния Пратеник на Аллах (с.а.в.). До деня на възкресението Свещеният Коран ще озарява пътя към напътствие на човечеството. Той е дарен на Пратеника на Аллах Мухаммед (с.а.в.) и чрез него на всички хора.

Свещеният Коран е низпослан, за да напътства хората и да им осигури щастие в земния и в отвъдния свят. За тази цел, той засяга различни теми. Известяването на **разказите за отминалите поколения** е една от основните му особености. Разказите в Свещения Коран са плод на мъдростта, с която хората са предупреждавани заради отклоняването им от правия път. Чрез поучителните случки преживени от отминалите поколения се насърчава служенето на Аллах. Така в Свещения Коран се посочва проявлението на Аллаховата справедливост срещу престъпването на повелите от една страна и наградите за праведните постъпки от друга. Целта е човек да бъде опазен

от подобни грешки и стимулиран към постъпки, отвеждащи към благоденствие.

Свещеният Коран отдава голямо значение на напътствието чрез разказите за отминалите поколения. За това свидетелства фактът, че те съставляват една трета от съдържанието му.

Относно мъдростта и благодатта, която трябва да вземем от тях, Хазрети Мевляна рахметуллахи алейх казва:

„*Свещеният Коран е поведението и нрава на пророците. Ако го четеш и прилагаш със страхопочитание, все едно си се видял с пророците и приближените раби на Аллах. Четейки разказите за пророците, „кафеза“ на тялото започва да отеснява за „птицата“ на душата!*“

„*Само така се спасихме от този кафез. Няма друг път за спасение, освен пътя на вярата в единобожието!..“*

„*Не видя ли какво стори вятъра с адитите? Не чу ли какво стори водата на потопа?“*

„*Как „морето на омразата“ (Червено море) погуби Фараона, как Карун бе погълнат от земята*!..“

„*Какво сториха птиците „Ебабил“ с войската от слонове, как една малка мушичка засегна мозъка на Немруд, който твърдеше, че е „божество*“...“

„*Нима не знаеш как пороя от камъни се е изсипал върху поквареният народ на Лут и как са били потопени в тъмното езеро на позора?“*

„*Да разкажа ли на дълго и широко за това как материята смятана за нежива е помагала на пророците сякаш има разум* ...“

„*Размера на (творбата) Месневи ще достигне такъв обем, че четиридесет камили трудно биха го пренесли*...“

За да се затвърди вярата в единобожието в разказите се засягат темите за разпространение на праведната религия от пророците и реакцията и поведението на техните народи.

Мъдростта на разказите може да се обобщи по следния начин:

Да се докаже пророчеството на Хазрети Мухаммед (с.а.в.), да покаже, че всички пророци са известявали вярата в единобожието, да улесни вземането на поука; да „събуди“ сърцата и да ги подтикне към подражаване на праведните хора и да ги опази от грешниците. Рабите да се поучат от

трудностите и бедите, които пророците са преживявали, да се научат да проявяват търпение и да бъдат признателни за благата.

В първата част от тази творба, плод на Аллаховата благодат се съдържат имената, мъдростите и поуките в живота на пророците, споменати в Свещения Коран:

Адем (алейхисселям), на когото ангелите получиха заповед да се поклонят;

Идрис (алейхисселям),притежавал тайнството на небесното възхищение;

Нух (алейхисселям), пречистил земята от неверието с потопа;

Худ (алейхисселям), пророка на адитите, погубени от опустошителен леден вихър заради тяхното отричане;

Салих (алейхисселям), пророка на самудяните, чиито домове били разрушени от силно земетресение заради тяхното непокорство и гнет;

Ибрахим (алейхисселям), с упованието си превърнал изпепеляващия огън на жестокия Немруд в розова градина;

Исмаил (алейхисселям), символ на преданост, упование и смирение;

Исхак (алейхисселям), предшественик на пророците на синовете на Исраил;

Лут (алейхисселям), огорченият пророк на Содом и Гоморе, призовавал към напътствие своя обезумял и покварен народ до последния миг;

Зу-л карнайн (алейхисселям) - пренесъл знамето на вярата в единобожието от изток на запад;

Якуб (алейхисселям), преминал през огъня на страданието и обичта, за да се превърне в олицетворение на търпението;

Юсуф (алейхисселям), превърнал се във владетел на Египет и сърцата след тежки години на робство и затвор;

Шуайб (алейхисселям), „Оратора на пророците” – довел до възторг сърцата със своето красноречие.

Накратко, опитахме се да предадем искрици от мъдростта на случките с пророците и техните общности така, че съвременните хора да узнаят за тях и те да послужат като „лек“ за техните тревоги и проблеми и да озарят пътя им.

В същото време без да сме достойни за това, в рамките на своите възможности и ограничените думи се опитахме да представим мисията на последователният низ от благовестители да подготвят основата за идването на Хазрети Мухаммед Мустафа (с.а.в.), изпратен като милост за световете.

В края на всяка глава от книгата са поместени кратки текстове с разяснения на мъдростите в Свещените айети.

Изказвам особена благодарност на членовете на комисията, положили усилия за подготовката на тази творба: Фарук Кангер, Исмаил Гюндай, Мюбарек Еркул и д-р. Алиджан Татлъ. Нека Всевишният Аллах превърне делото им в нестихваща милостиня (садака-и джарие) за тях.

Молим Всевишният Аллах да помилва грешките ни и търсим убежище в Неговата безкрайна милост.

Успехът е единствено от Аллах.

Осман Нури Топбаш

22.04.2004 г.

Истанбул

ВЪВЕДЕНИЕ

Слава на Всемогъщия Аллах, Който дари нас – немощните раби с щастието и успокоението на вярата.

Да бъде безкраен поздрав *(Саляту Селям)* над вечната гордост на вселената Хазрети Мухаммед, причината човечеството да бъде изведено от тъмнина към светлина.

Известявайки ни чрез Свещения Коран за народите живели преди нас, Всевишният Аллах ни дарява с наставления и поучения от Своята мъдрост. За да бъдат лесно разбираеми за човешкия разум ни ги поднася под формата на **разказ.** В знаменията (айетите) това се изразява по следния начин:

„Ние ти разказваме най-хубавите разкази с откровението, което ти дадохме в този Коран…“ (Сура Юсуф, 12:3)

Особености на разказите в Свещения Коран

Свещеният Коран акцентира вниманието върху същността на разказа, без да отдава голямо значение на времето, мястото и имената. Защото подробностите, които не служат на поучителната цел на разказа обременява темата с детайли и затрудняват извличането на мъдростта в него.

Свещеният Коран представя само онази част от съдържанието на разказа, която е свързана с целта му. Тъй като от значение е целта свързана с религията, разказите се представят без да се спазва историческа последовател-

ност. Така читателят не „потъва“ в случките на разказите, а вижда мъдростта и поуките, които съживяват духовността му с напътствие.

Най-често разказите в Свещения Коран започват с въведение, чиято цел е да привлече читателя. Случките не се представят със сухи изрази, а се описват с динамика и яснота. Често се използват аналогии. Важните сцени се представят открито, а детайлите се оставят на въображението и размисъла на четящия. Така например в Сура „Юсуф“ сънят, който пророка Юсуф (а.с.) вижда и разказва на баща си – пророка Якуб (а.с.) се описва по един динамичен и привличащ вниманието начин:

„Юсуф рече на баща си: “О, татко мой, видях единадесет небесни светила и слънцето, и луната, видях ги да ми се покланят.” Рече: “О, сине мой, не разказвай своето видение на братята си, за да не замислят срещу теб коварство! Сатаната е явен враг за човека.“ (Сура Юсуф, 12:4-5)

Една от важните особености на разказите в Свещеният Коран е повторението. Това всъщност не е класическо повторение, а по-скоро похват, чрез който всеки път се обръща внимание на различни детайли от една и съща случка. Всяко повторение носи различни поуки и отваря възвишен „прозорец“ от сърцата към неведомото.

Пример за това е многократното повторение на отказа на Иблис да се поклони пред Хазрети Адем (а.с.), като във всеки айет се набляга на различните причини за това.

Например в 74-ти айет на сура „Сад“ се разказа за това, че възгордяването и надменността на сатаната са станали причина за неверието му; и се посочва, че ако човек не лекува „болестта“ на надменността в себе си, тя може да го доведе до неверие. В 11-ти и 1 2-ти айети на сура „ел-Араф“ се разказва как сатаната, който преди е бил сред ангелите и дарен с редица блага, вместо да благодари за тях, ги приема за превъзходство, проявява неблагодарност и се възпротивява на Аллаховата повеля. В 31-ви айет от сура „ел-Хиджр“ се обръща внимание на това, че проницателността на сатаната е заслепена от надменността и възгордяването, в резултат на което той вижда само, това че образа на Адем е сътворен от глина, без да прозре духовната му страна, която Всевишният Аллах създава, вдъхвайки му от Своя дух.

Повторението е представяне на основната цел чрез различни похвати. Затова обикновените разкази не са обект на повторение. Така например раждането, младостта и женитбата на Хазрети Муса (а.с.) не се повтарят. Докато срещата му с Фараона, съревнованието с магьосниците, положението на си-

новете на Исраил и други моменти важни от гледна точка на пророчеството, се повтарят на много места.

Когато на едно място се съберат всички данни, свързани с една и съща личност и споменати на различни места в Свещения Коран, се получава съвършена цялост.

В разказите се наблюдава най-вече повторение на мъдростите. Истинската цел на това е „вплитане" на възвишената божия цел в душите и сърцата. Човек разбира по-добре, когато нещо му бъде повторено по различен начин и с различен стил и подход. Това показва, че повторението е Аллахов„стил на обучение", съобразен с човешката психология и намерил място в Свещения Коран.

Повторението на съдържанието понякога е под формата на пояснение, а понякога като резюме. За да може да достигне до различни нива и начини на мислене и възприятие, Свещеният Коран съдържа повторение. Тъй като е обръщение към цялото човечество, целта е всички хора да могат да извлекат полза от него.

Повторенията на думи и изречения в Свещения Коран са вид майсторство на словото с цел подсилване на значението - да въздейства на човека по начин, който да предизвика в него изумление и така да го предупреди.

Например в сура „ел-Кариа" думата „бедствие" се повтаря три пъти с цел да предизвика в четящия дълбоко усещане за ужаса на Съдния ден.

От друга страна в сура „ер-Рахман" след като се изброяват благата създадени за хората, повторението на айета **„Та кои блага на вашия Господ взимате за лъжа?"** 31 пъти, цели да повдигне „завесата на нехайството" от хората и да им напомни, че трябва да бъдат признателни и да благодарни за Аллаховите дарове.

Наред с останалите свои особености Свещеният Коран е и книга съдържаща молитви (дуа) и споменаване на Всевишния Аллах (зикир). А целта на молитвите и споменаването на Аллах се постига с повторение.

❁

В разказите поместени в Свещения Коран, пророците са представени като най-превъзходните и избрани от всяка гледна точка личности. Те не са избрани като такива вследствие (работейки за това), а са определени за това по Аллаховата воля. В Свещения айет се известява:

„… Избрахме тях и ги насочихме по правия път." (Сура ел-Енам, 6:87)

Това, че пророците са избрани за тази мисия ги натоварва с голяма и тежка отговорност. Изразявайки това, че и те самите са безсилни и не следва да им се приписват божествени качества Всевишният Аллах повелява:

„Непременно ще разпитаме онези, при които отиде пратеник, и ще разпитаме изпратените.“ (Сура ел-Араф, 7:6). Както се известява в айета пророците, въпреки че са под закрила също ще бъдат питани според степента на проявената грижа и старание към изпълнение на поверената им мисия.

Тук трябва да посочим и това, че всички пророци с изключение на Пророка Мухаммед (с.а.в.), в мисията си да разпространяват Аллаховите повели са били ограничени за определен период от време. Следователно от тях не е останал богат пример за поведение, който идните поколения да могат да следват. За разлика от тях Пророкът (с.а.в.) е изпратен с напътствие към поколенията от идването му до Съдния ден. Всяко негово действие и дума са установявани и записвани с внимание и грижа до най-малкия детайл и са достигнали до нас чрез достоверни предания. Това ще продължи до Съдния ден. Защото Всевишният Аллах е пожелал той да бъде „***усве-и хасене***“ превъзходен пример за подражание за обществата, които ще живеят в последните времена преди да настъпи Съдния ден.

Ахлякът на Пратеника на Аллах (с.а.в.) е ахлякът на Свещения Коран. От низпославането на Свещената книга до днес тя е напътствие за цялото човечество както с житейската така и с възвишената си страна. Поради това тя въздейства на човешката духовност, поправяйки „изкривената“ представа за живота на общностите, попаднали в тъмнината на отричането и невежеството; като по този начин осъществява най-голямото развитие на човечеството. Докато човечеството съществува Свещеният Коран ще продължава да изпълнява тази мисия.

❁

За да посочи невъзможността да бъде създаден подобен на Свещения Коран, Всевишният Аллах се обръща към хората и джиновете без да ограничава този призив във времето. Този призив остава без отговор и до днес. В Свещеният айет тази истина е изразена по следния начин:

„Кажи: “И да се съберат хората и джиновете, за да създадат подобен на този Коран, те не ще създадат такъв подобен, дори един на друг да си помагат.” (Сура ел-Исра, 17:88)

Въпреки, че Всевишният Аллах свежда призива само до „десет сури“ хората са безсилни да направят нещо подобно. В айета се повелява:

„Или казват: “Той си го е измислил.” Кажи: “Донесете десет сури подобни на неговите – измислени – и позовете когото можете, освен Аллах, ако говорите истината!“ (Сура Худ, 11:13)

Накрая Всевишният Аллах свежда този призив до „една сура“, за да разбере човек своето безсилие и това, че Свещеният Коран е Аллахово слово. Във връзка с това Свещените айети казват следното:

„А ако се съмнявате в това, което сме низпослали на Нашия раб, донесете една сура, подобна на неговите, и призовете вашите свидетели – освен Аллах – ако говорите истината! Но не го ли направите – а никога не ще [го] направите – бойте се от Огъня, горивото на който са хората и камъните! Подготвен е той за неверниците.“ (Сура ел-Бакара, 2:23-24)

❁

Само с пречистено сърце може да се разбере, осъзнае, осмисли, усети и чуе Свещения Коран и неговото тайнство. Защото той разкрива своите тайни в зависимост от състоянието, в което се намира сърцето на всеки един от нас. В Свещения айет Всевишният Аллах повелява:

„И нима не размишляват над Корана или сърцата им са под ключ?“ (Сура Мухаммед, 47:24)

„Потъмнелите“ сърца не могат да вземат дял от Свещения Коран. Свещеният Коран не може да напътства или да донесе полза, нито пък да разкрие своето тайнство на онези, които са лишени от духовен живот. Всевишният Аллах повелява:

„… Каквото и знамение да видят, те не вярват в него. И да видят пътя на разума, не ще го приемат за път. А ако видят пътя на заблудата, ще го приемат за път. Това е, защото взимат за лъжа Нашите знамения и са нехайни към тях.“ (Сура ел-Араф, 7:146)

Пророкът (с.а.в.) е най-големият тълкувател на Свещения Коран, поради това всички хадиси са със значението на тълкуване и разяснение на Свещения Коран. Най-големите тълкуватели след Пророка са приближените раби на Аллах, които знаят своите задължения към Него и стриктно ги изпълняват. Чрез това усърдие те са придобили дял от духовността на Пророка.

Колко хубаво Хазрети Мевляна рахметуллахи алейх изразява това, че когато Свещеният Коран се чете с чисто и искрено сърце той одухотворява чрез мъдростта и напътствието си и разкрива тайнството си:

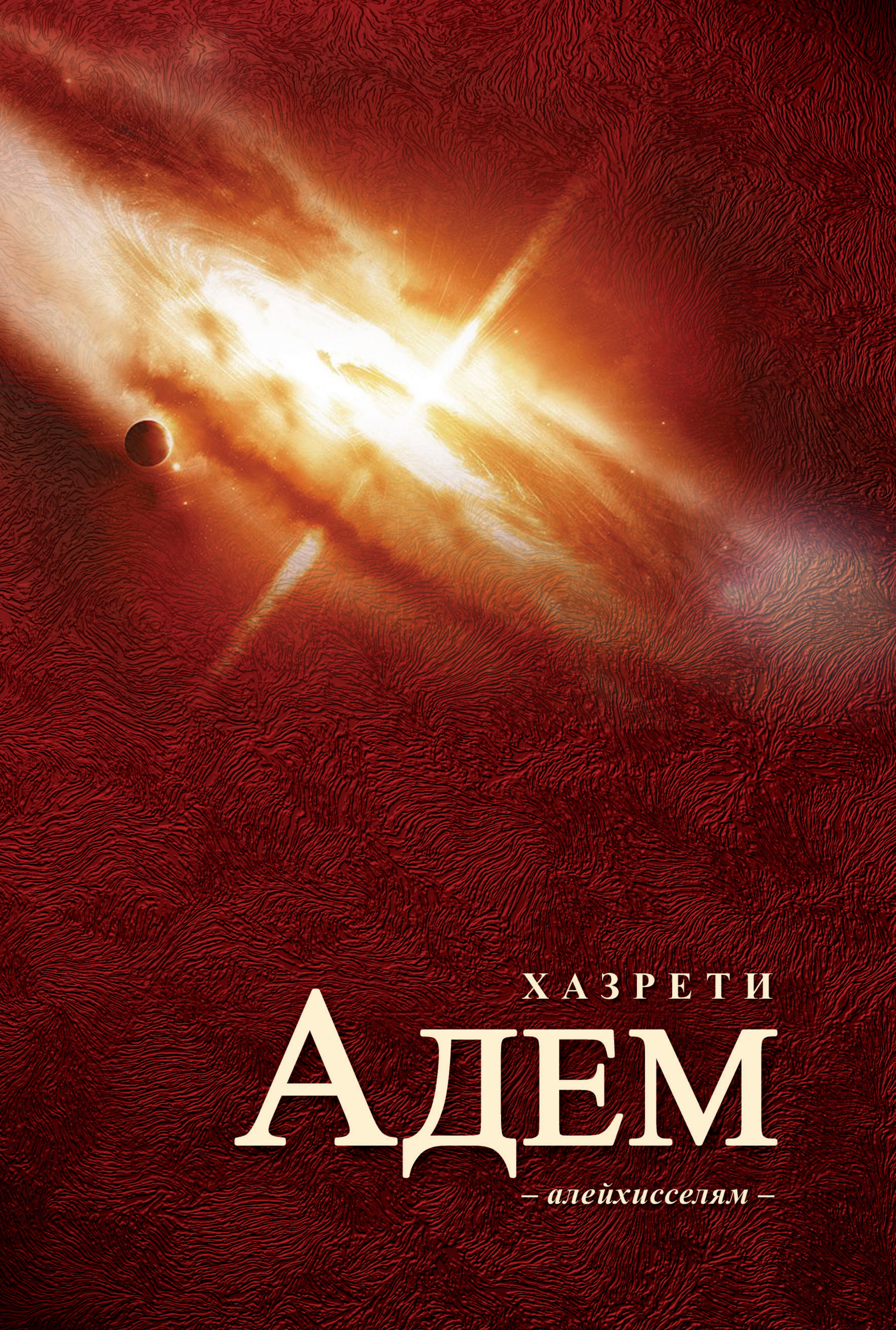
„Приведи се в ред преди да започнеш да четеш айетите на Свещения Коран и хадисите на Пророка! Ако не усещаш прекрасния аромат на розо-

вата градина, търси причината за това не в нея, а в своето сърце и обоняние!..“

Ето такава велика книга е Свещеният Коран, със съдържащите се в нея най-широко казано разкази целящи да ни напътят, поучат и предупредят.

Нека Всевишният Аллах ни дари с дял от красивите качества на всеки един от пророците споменати в Свещения Коран – търпение, признателност, упование, смирение, милосърдие, нежност, скромност, състрадание и нека ни отреди да бъдем Негови достойни раби!..

Амин!..

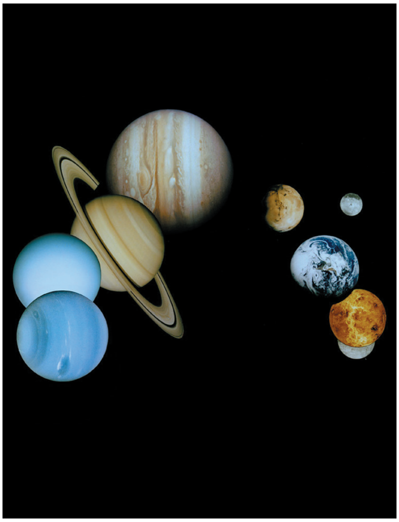

ХАЗРЕТИ
АДЕМ
– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ АДЕМ
(алейхисселям)

На когото ангелите получиха заповед да се поклонят

Сътворението

Всевишният Аллах съществуваше в Изначалността. Тогава Той пожела да узнаят за Него и създаде вселената чрез проявленията на Своите прекрасни имена и качества.

О хора! Най-скъпите същества в тази Вселена сте вие!

Всевишният Аллах има множество безкрайни качества. Някои от тях можем да разберем, а други – не. Местата на съвършено проявление на всички Негови качества са:

а. Вселената

б. Свещеният Коран и

в. Човекът.

Вселената е проявление „в действие“ на всички Аллахови качества, докато Свещеният Коран е тяхното проявление в „слово“. Казано с други думи Коранът е словесното изражение на вселената.

Човекът е умален модел на вселената, защото той е единственото творение, което е получило дял – малък или голям – от всички качества на Всевишния Аллах. Това е причината човекът да бъде наричан най-достойният сред създанията. Ала в него, наред с качества като „ел-Музил“ /Унизяващия/, „ел-Мутакаббир“ /Превъзходния/ има и проявления на качества като „ел-Хади“ /Напътстващия, Водителя/;„ер-Рахман“ /Всемилостивия/; „ер-Рахим“ /Милосърдния/. Както е видно в човека са обединени всички положителни и отрицателни черти, затова той по природа е склонен и към добро и към зло. Човекът е натоварен със задачата да пречисти сърцето и душата си от лошите качества, да развие духовната си страна и така да се превърне в един съвършен човек. Това е възможно само с напътствието на пророците и приближените раби на Аллах.

Напредвайки по пътя, който води към Аллах, човека има силата да надмине дори ангелите. Неговото ниво е някъде между „възвишеното ниво над ангелите“ и „най-низшият сред създанията“. Човекът, който е преодолял преградата на душата нефс е като „произведение“ на Аллаховото изкуство; като миниатюрен вариант на своеобразна „книга“ на вселената, като тайнство на сътворението. Защото под видимия образ, създаден от плът и кости е духовната същност с качества като сияние и мъдрост от проявлението на Аллаховите качества.

Както пшеничното зърно носи всички особености на пшеничния вид растения, така и човека е едно изключително създание, което съдържа в себе си всичко, което съществува във вселената.

❁

Всевишният Аллах е създал множество светове. Има различни предания относно техния брой – от 18 хиляди до 360 хиляди. Най-общо тези светове се делят на две групи: „сътвореният свят /свят на творението“ и повеления свят или „света на повелята“. Човекът, който е един от тези светове, според своето създаване принадлежи и към двете групи:

В айета се повелява:

„…Негови са творението и повелята. Благословен е Аллах, Господът на световете!“ (Сура ел-Араф, 7:54)

Това, което Всевишният Аллах изразява в Свещения Коран с глагола „сътворяване“ е всичко, което може да се види с око и хване с ръка, света който има пространствено и времево измерение. Този свят се нарича „сътворения свят“. Той е изграден от създадени творения, които са обвързани с времето и пространството. Нещата, които усещаме чрез петте си сетива

са от този свят. Видимият свят – пръстта, водата, въздуха, огъня е част от „сътворения свят“.

Света, който е възникнал с повелята на Всевишния Аллах “Бъди!” без да се намесват факторите материя и време се нарича „свят на повелята“.

В същото време описаният в Свещения Коран с айета:

„…Кажи: “Духът е от делото на моя Господ…“ (Сура ел-Исра, 17:85) метафизичен, духовен свят също се нарича „свят на повелята“.

Основни причини и мъдрости в нашето сътворение

1. Основната цел на човешкото сътворение е да служи на Всевишния Аллах и да Го опознае (марифетуллах). В Свещения айет се повелява:

„Сътворих Аз джиновете и хората единствено за да Ми служат.“ (Сура ез-Зарийат, 51:56)

„Служенето на Аллах“ споменато в айета като цел на сътворението е толкова достойна степен, която се вижда в засвидетелстването (Келиме-и Шехадет). Там се казва, че Пророкът (с.а.в.) е първо „раб на Аллах“ и едва след това „пратеник“. Това показва, че служенето на Аллах е първостепенно, а пророчеството е в рамките на служенето на Аллах.

Пророкът (с.а.в.) е предупреждавал онези, които са проявявали прекомерна почит към него с думите: *„Не ме извисявайте по-вече от нивото, на което трябва да съм! Защото преди Всевишният Аллах да ме определи за пророк, ме опреди като Свой раб.“* (Хейсеми, Меджмау’з-Зеваид, IX, 21). Така е подчертал значението на това да се служи на Аллах.

В друг айет Всевишният Аллах повелява:

„Кажи: “Не би ви обърнал внимание моят Господ, освен ако сте го призовавали...” (Сура ел-Фуркан, 25:77)

Смисълът на служенето на Аллах е и да се достигне до знанието „марифетуллах“ т.е. да опознаем Всевишният Аллах.

Създаването на човека е подчинено на целта „да служи на Аллах“ и „да опознае Аллах“. Във връзка с целта на създаването на човека в свещения айет се повелява: **„за да Ми служат“** (Сура ез-Зарийат, 51:56) . Някои тълкуватели обясняват тази дума като „за да опознаят Аллах“. (Ибн-и Кесир, Тефсир, IV, 255)

2. Една от другите важни причини и същевременно мъдрост в човешкото сътворение е това, че Всевишният Аллах е „пожелал да бъде опознат". Преданието на следния Хадис-и кудси потвърждава това:

„Бях скрита съкровищница, пожелах да научат за Мен (Изпитах обич към познанието за Себе си – марифетуллах) и създадох Вселената."

Както е видно между Всевишния Аллах и Неговите раби има особена връзка на обич. Той е обикнал Своите раби и ги е дарил с несметни блага. В замяна на това е пожелал те да изпитват най-голяма любов към Него; обичта, която изпитват към други творения да не засенчва обичта към Него.

3. Една от Аллаховите цели на човешкото сътворение е желанието да създаде нещо превъзходно, което да е доказателство за Неговото изкуство и красота да създава. Безспорно човекът е чудо на сътворението и прекрасно създание. В айети 20 и 21 на сура „ез-Зарийат" се повелява:

„За убедените на земята има знамения и в самите вас. Нима не съзирате?"

В друг айет, след като известява етапите на човешкото сътворение Всевишният Аллах изразява величието Си по следния начин:

„...Благословен е Аллах, Най-прекрасният Творец!" (Сура ел-Му'минун 23:14)

4. Друга причина за човешкото сътворение е желанието на Всевишния Аллах човекът, който е сътворен като най-достойният сред създанията да бъде наместник на земята:

„И когато твоят Господ рече на ангелите: "Ще създам на земята наместник…" (Сура ел-Бакара, 2:30)

Определянето на човека за „наместник" има следното значение:

„Ще му дам правомощия от Своята воля, сила и качества; като Мой пълномощник той ще може да управлява някои от Моите творения; от Мое име ще може да упражнява власт; всичко това ще може да прави само като Мой пълномощник. Ще бъде натоварен чрез своята воля да прилага Моята воля, Моите повели, Моите закони. Онези, които дойдат след него като наследници ще изпълняват същият дълг и така ще се изясни тайнството на айета: **„Той е Онзи, Който ви стори наследници на земята..."** (Сура ел-Енам, 6:165) (виж Елмалълъ, Хак Дини, I, 299, 300)

Отделно от това една от мъдростите в създаването на човека е Всевишния Аллах да представи проявленията на Своите прекрасните имена и качества в по-висша степен. В този смисъл е и хадисът „*Обгърнете се с нрава*

на Аллах.“ (Мюнави, ет-Теариф, стр. 564). Сред творенията най-много проявления на Божиите имена и качества има в човека. Ангелите нямат пречката на душата нефс и не вършат грехове. Само човекът е дарен със способността да преодолее пречката на душата нефс, да достигне до Всевишния Аллах и да стане Негов наместник. Следователно човек трябва да придобива дял от качествата на Аллах чрез тази способност; да се старае да изведе на преден план проявленията на Неговите прекрасни имена и качества и така да достигне до Него.

Сътворението на Хазрети Адем -алейхисселям-

Създателят и Притежателят на вселената Всевишният Аллах пожела да създаде най-достойният сред творенията – „човека“, който да Го опознае и да Му служи и да управлява на земята като Негов наместник. Оповести Боята Си на ангелите, които вече бяха сътворени и натоварени със задачата само да Му служат по следния начин:

„И когато твоят Господ рече на ангелите: “Ще създам на земята наместник.” – рекоха: “Нима ще създадеш там някой, който ще сее по нея развала и ще лее кърви, докато ние Те славим с възхвала и възнасяме Твоята святост?” Рече: “Знам, каквото вие не знаете.” (Сура ел-Бакара, 2:30)

Пред тази повеля възхвалявайки Аллах, ангелите в един глас казаха:

„Рекоха: “Пречист си Ти! Нямаме друго знание, освен това, на което Ти ни научи. Ти си Всезнаещия, Премъдрия.” (Сура ел-Бакара, 2:32).

Ангелите попитаха Всевишният Аллах, защо иска да създаде наместник не с намерение да възразят или да се противопоставят, а за да научат мъдростта на това създаване.

Сътворението на човека

Етапите от създаването на Хазрети Адем от пръст са известени в Свещения Коран по следния начин:

1. Етапът – пръст

„Примерът с Иса пред Аллах е като примера с Адам. Сътвори го Той от пръст, после му рече: “Бъди!” И той стана.“ (Сура Ал-и Имран,, 3:59)

2. Етапът - глина

„Който сътвори със съвършенство всяко нещо и начена сътворяването на човека от глина.“ (Сура ес-Седжде, 32:7)

„От нея ви сътворихме и в нея ви връщаме, и оттам ще ви извадим още веднъж.“ (Сура Та Ха, 20:55)

3. Етапът – лепнеща глина

„...Тях сътворихме от лепнеща глина.“ (Сура ес-Саффат, 37:11)

4. Етапът – съхнеща глина

„И сътворихме човека от изсъхнала глина, от менлива кал.“ (Сура ел-Хиджр, 15:26)

5. Етапът – звънка глина

„Сътвори Той човека от звънка глина като грънчарско изделие.“ (Сура ер-Рахман, 55:14)

Приключението на сътворението на човешките същества, които идват от поколението на Хазрети Адем е описано в Свещеният айет по следния начин:

„… после от частицата сперма създаваме съсирек и създаваме късче като надъвкано месо, и от късчето създаваме кости, и покриваме костите с плът, после го оформяме в друго творение. Благословен е Аллах, Най-прекрасният Творец!“ (Сура ел-Муаминун, 23:14)

Едва в нашият век медицината достига до тези знания, които Всевишният Аллах е известил в Свещения Коран още преди 1400 години като етапи на човешкото създаване.

В горните айети Всевишният Аллах описва по поучителен начин етапите на сътворението. Глината е „първият етап – пръст“ от създаването на Хазрети Адем. На външен вид глината представлява най обикновена суб-

станция без особена стойност. В следващите етапи – вода, която се изхвърля; съсирек; на вид приличащ на сдъвкано месо, след което чрез проявленията на Аллаховото могъщество идва ред на оформянето на човека – представляващ образец на изтънченост и великолепие… Последващата жизненост, сила и разцвет на материалното тяло и духа, след което цялото това развитие поема в обратната посока, за да изгние и изчезне отново в пръстта, от която е излязъл! След което от изгнилото тяло се отделя неизгниващата частицата наречена „*аджбу'з-зенеб*" наподобяваща капчица живак, от която започва новото оформяне и съживяване!

Всевишният Аллах призовава човека към размисъл над приключенията в този многообразен свят чрез айетите: **„И на когото дадем дълголетие, преобръщаме неговата природа. Нима не проумяват?"** (Сура Йа Син, 36:68)

„Аллах е, Който ви сътвори немощни, после след немощ ви даде сила, после след силата – немощ и посивяване. Сътворява Той каквото пожелае. Той е Всезнаещия, Всемогъщия." (Сура ер-Рум, 30:54)

„От нея ви сътворихме и в нея ви връщаме, и оттам ще ви извадим още веднъж." (Сура Та Ха, 20:55)

Тези айети показват, че човешкото тяло постоянно се променя в зависимост от различните етапи, през които преминава. Както е преходен човешкият живот така са преходни и силата, способностите и жизнеността, които притежава в земния свят.

Човекът е създаден от пръст и затова притежава нейните особености. Пръстта понякога изсъхва, напуква се от горещината, закопнява за вода. Цял един сезон устоява на трудностите на зимата. Обновява се и се съживява с пролетните дъждове; след което представя потоците на Аллаховото могъщество чрез хиляди цветове, ухания и безкрайна хармония.

Човешката съдба прилича на съдбата на пръстта. Във водовъртежа на житейските страсти човек се носи като пясъчна буря в пустинята. Под натиска на душата нефс се погубва. Ала с преодоляването на душата нефс достига мъдростта и съвършенството. Така, както пръста се съживява с пролетните дъждове и човекът бива удостоен с проявленията на милост и благодат. И така с красотата и благодатта на пролетта раздава в името на Аллах благата, които достигат до него.

❀

Поради това, че преходното човешко тяло е създадено от пръст – се храни с пръст и накрая изчезва в нея. Тоест завръща се към своята истинска същност. Нима не е поучително това, че всички елементи намиращи се в

Така както пръста се съживява с пролетните дъждове и човекът бива удостоен с проявленията на милост и благодат.

пръстта в по-малка или по-голяма степен се съдържат и в тялото на човека. Защото в действителност то е различна форма на пръстта. Адем -алейхиссе-лям- е наречен Адем защото е създаден от пръстта. (Името Адем произлиза от корена на думата „едим", която на иврит означава пръст.)

Това означава, че и поколението на Хазрети Адем по своята същност е създадено от пръст. Както е различна пръстта в различните краища на света, така и хората носят различни физически и характеристични особености. Пророкът Мухаммед (салляллаху алейхи ве селлем) изразява тази истина в един от своите хадиси по следния начин:

„Всевишният Аллах е създал Адем от шепа пръст взета от всички краища на света. По тази причина в различни краища на света, синовете на Адем се раждат с различен цвят на кожата, характер, качества, нрав и способности." (Ебу Давуд, Сюннет, 16)

Както е известно в пръстта се съдържат редица елементи като желязо, мед, алуминий, фосфор, калций и др. Според количеството и процентното съдържание на тези елементи се определят вида и особеностите на почвата. В зависимост от особеностите на тези елементи и минерали, почвата придобива различни свойства като плътност, рохкавост, ронливост и цвят. Така някои почви са много плодородни, а други пустинни, някои са сухи, а други воднисти. Като творение създадено от пръстта и човека съдържа различно

количество и съотношение на тези елементи, поради това между външните белези на пръстта и човека има връзка. Цветовете на човешката кожа са различни подобно на пръстта, от която произлиза. Хората, както и пръстта, са с различен нрав – някои са с благ нрав, а други са с труден и суров характер; някои веднага поемат от наученото, а други колкото и усилия да се полагат не приемат нищо.

Вдъхването на духа

След като създава тялото на човека от пръст Всевишният Аллах му вдъхва част от Своето тайнство, като по този начин го дарява с най-високата степен сред творенията. Създаден като тяло, жизнеността на човека настъпва с вдъхването на духа. В този смисъл вдъхването на духа преди всичко е значението, което Аллах отдава на Своя раб и даряването му с живот. Всевишният Аллах ни известява вдъхването на духа по следния начин:

„И когато го сътворя и му вдъхна от Своя дух…“ (Сура ел-Хиджр, 15:29)

Вдъхването от духа на Всевишният Аллах е в преносен смисъл. Това следва да се разбира по следния начин: Всевишният Аллах е дарил Хазрети Адем с някои от Своите качества, според възможностите и силата на Своя раб. Човекът опознава своя Създател благодарение на този вдъхнат дух, тоест чрез силата и благодатта на повереното, което е получил от Него, става Негов раб; осъзнава Неговото величие и тайнство доколкото силите му позволяват това. Центърът на това възприемане е сърцето. Тук сърцето следва да се разбира не като физически орган от тялото, а като център на чувствата, като място на проявление.

Според виждането на суфизма (тасаввуф) в човека има два основни центъра на положителните и негативните склонности – „*Рух-и султани*“ и „*Рух-и хайвани*“.

1. „Рух-и султани“ (Духът владетел):

Това е духът вдъхнат от Всевишният Аллах и най-важната особеност на човека, която го отличава от останалите същества. Този дух принадлежи към „света на повелята“ и повелява на тялото само положителни неща. Чрез този дух, облечен в тяло, човек служи и се подчинява на Всевишния Аллах, насочва се към праведни дела. Този дух не изгнива и изчезва с тялото. Принадлежността му към тялото се прекратява с настъпването на смъртта.

2. „Рух-и хайвани“ (Духът животно):

Това е онази сила, управлява биологичната същност и чрез, която продължава човешкия живот; тя се нарича още и „душа нефс“. Този дух принадлежи към „сътворения“ свят. Наред с желанията на душата нефс той се разпростира във всички органи на тялото, ала основно управлява кръвта. Мозъка е негов център. Когато този дух, представляващ начална точка на действията и дейността, не бъде усъвършенстван той влияе негативно върху човека.

Действията на човека се пораждат във взаимодействието на тези два центъра.

Ако сравним „Рух-и султани“ с рицар, то „Рух-и хайвани“ е неговият кон. Рицарят трябва много добре да може да управлява своя кон. Когато „Рух-и султани“ добре познава и управлява превозното си средство побеждава.

„Рух-и султани“ вменява на човека три основни отговорности, като му осигурява необходимата за изпълнението им сила и воля.

Тези отговорности (задължения) са:

1. Да познава себе си и същността си, т.е душата нефс;

2. Да познава своя Създател, своя Аллах (марифетуллах);

3. Да осъзнава своята нищожност пред Създателя.

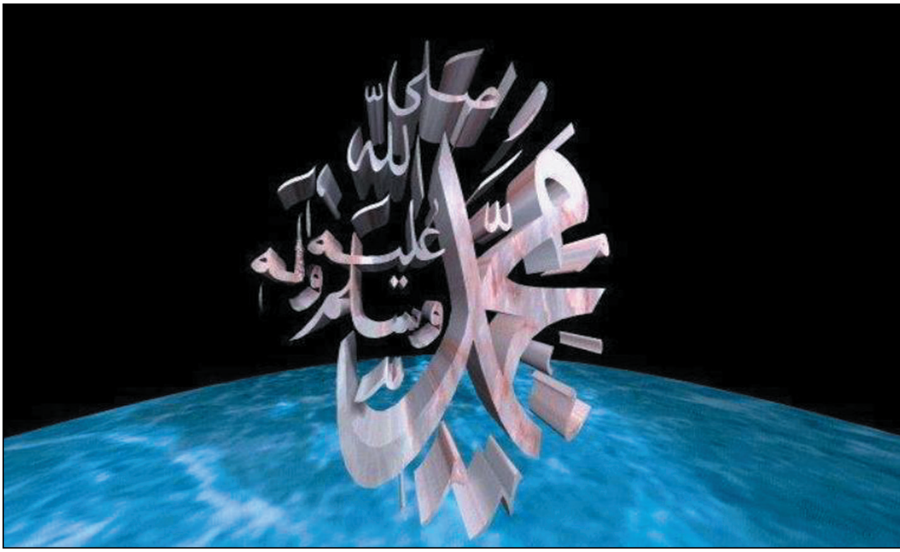
Едно от преданията гласи: „*…който познава душата нефс, може да опознае и своя Господ*“. (Аджлуни, Кешфу’л-Хафа, II, 344)

„Рух-и султани“ е истинската същност на човека, тя е вечна и непреходна. Чрез „Рух-и султани“ ще се осъществи пътуването към Рая или Ада. Хазрети Мевляна рахметуллахи алейх казва:

„*Не храни тялото си с мед и масло. Онези, които охранват тялото си повече от необходимото попадат в плен на страстите на душата нефс и се погубват*.”

„*Подхранвай духа си (рух) с духовна храна. Поднеси му разумна мисъл и проницателност, за да достигне до целта си като силен и непоколебим пътник към безкрая*.”

Първото сътворено създание е „Нур-и Мухаммеди“ (сиянието, което представлява духовната същност на Пророка салляллаху алейхи ве селлем). Първият създаден дух е неговият.

Ебу Хурейре (р.а.) разказва:

Сахабетата попитаха Пратеника на Аллах:

„–Кога бяхте дарен с пророчеството?“

Пророкът (с.а.в.) отвърна:

„Когато Адем бе в състояние между дух и тяло...“ (Тирмизи, Менакъб, I)

Поради това той е първият и в пророчеството. Тайнството на неговото първенство и като сияние и като пророк ще бъде разяснено в раздела описващ повелята за свеждането на меляикетата в поклон пред Хазрети Адем.

Петте фази на духа

1. Фазата на „неназованото“:

„Не премина ли човекът през период от време, когато той бе нещо неназовано?“ (Сура ел-Инсан, 76:1)

2. Фаза на създаване на света на душите (духовният свят „Безм-и Елест“):

„*Създадох душите две хиляди години преди телата!*“ (Дейлеми, Мюснед, II, 187-188)

3. Фаза на вдъхването на душите в телата:

„И когато … му вдъхна от Своя дух...“ (Сура ел-Хиджр, 15:29)

4. Фаза на отделяне на душите от телата:

„Всяка душа ще вкуси смъртта…“ (Сура Ал-и Имран, 3:185)

5. Фаза на завръщане на душите в телата:

„Кажи: “Ще ги съживи Онзи, Който ги сътвори първия път. Той знае всичко как се сътворява.“ (Сура Йа Син, 36:79)

Чрез знаменията в Свещения Коран, Всевишният Аллах ни известява за това, че душите отново ще бъдат върнати в телата. **„…и когато душите се съединят…“** (Сура ет-Такуир, 81:7)

Относно особеностите на духа не разполагаме с много информация. Всевишният Аллах е повелил: **„Кажи: “Духът е от делото на моя Господ и ви е дадено само малко от знанието.”** (Сура ел-Исра, 17:85).

❁

Всевишният Аллах повелява:

„И научи Той Адам на имената на всички [неща], после ги представи на ангелите и рече: “Съобщете ми имената на тези [неща], ако говорите истината!” (Сура ел-Бакара, 2:31)

Ангелите се помолиха за покаяние и опрощение, сетне прославяха и възхваляваха Всевишният Аллах, след което Той повели:

„Рече: “О, Адам, съобщи им имената!” И когато им съобщи имената, каза: “Не ви ли рекох, че знам неведомото на небесата и на земята, и знам какво разкривате и какво потулвате?” (Сура ел-Бакара, 2:33)

Имената, които бяха съобщени на Хазрети Адем бяха наименованията, значението и особеностите на всички предмети на земята.

Ние не можем да узнаем в пълнота Аллаховото изкуство, истинската същност на предметите, тайнството в създаването им, Запазеният скрижал (книгата на съдбите „левх-и махфуз“), съдбата (кадер), мъдростта скрита в нея, както и божието тайнство в земята и небесата. Истинската същност и тайнство на нещата се разкриват в резултат от усещанията на сърцето. Поради това опознаването на Всевишния Аллах е възможно само чрез духовен живот.

Само чрез сърцето можем да достигнем до абсолютната истина. Защото разума и петте сетива са с ограничен обхват. Както са определени разстоянието, на което окото може да вижда и ухото да улавя звуци, така е определена и границата на разума. Пътуване отвъд тази граница е възможно само

чрез сърце, способно да осъзнае проявленията на Аллаховите качества, мъдростта и тайнството в сътворението.

Всевишният Аллах е повелил:

„Аз ще даря хората с дух, чрез който ще могат да опознаят имената на нещата, тайнството, мъдростта и красотата скрита в тях, както и Моето изкуство...“ Най-много от тези истини и тайнство са станали достояние на пророците, а след тях на приближените раби на Аллах, които следват техния път.

Поклона на меляикетата пред Адем -алейхисселям-

След като сътворил Адем, Всевишният Аллах повелил на меляикетата да му се поклонят. Само сатаната, който бил от джиновете известен с името *Азазил* и с това, че много служи на Аллах, се възпротивил на повелята:

„И когато рекохме на ангелите: “Поклонете се на Адам!”, те се поклониха, освен Иблис. Възпротиви се той, възгордя се и стана един от неверниците.“ (Сура ел-Бакара, 2:34)

„Рече [Аллах]: “Какво ти попречи да се поклониш, когато ти повелих?” (Сура ел-Араф, 7:12)

Повелята на Всевишният Аллах: “Поклонете се на Адам!” в никакъв случай не означава „служете на Адам“. Целта на тази повеля е била извисяване на сиянието на духовната същност на Пророка (Нур-и Мухаммеди), което Адем като първият сътворен дух (рух) също е носел.

Според другото тълкуване, целта на повелята към ангелите е била да се подчинят на заповяданото от Аллах. Защото този поклон към Адем всъщност е подчинение на повелята на Всевишният Аллах и в този смисъл е форма на служене на Аллах. В повелята за поклона, Хазрети Адем е в „позицията“ на посоката Къбле и храма Кябе. Поклонът в посока на Кябе не означава, че се покланяме на самия храм. Кябе е посоченото от Всевишният Аллах място, проявление на милостта и средство за дисциплиниране на вярващите в служенето им към Аллах (ибадет).

❁

На много места в Свещения Коран отказът на Иблис да се поклони пред Хазрети Адем се повтаря. Във всяко едно от тези повторения се разкриват различни причини за отказа да се поклони като се поставя акцент върху неговите различни прийоми и капани.

Така например в 11-ти и 12-ти айет от сура „Араф“ се разказва как сатаната, който преди това бил сред ангелите и разполагал с редица блага, вместо да бъде благодарен за тях е проявил неблагодарност и приемайки това за превъзходство се е възпротивил на Аллаховата повеля. Поради това не се е поклонил пред Адем.

В 116-ти айет от сура „Та Ха“ се разказва за това, че сатаната (шейтан), който е враг на Хазрети Адем алейхисселям и Хавва (Ева) е враг и на вярващите; като в резултат на това, че Хазрети Адем послушал сатаната бива лишен от Рая и благата в него и бива изпратен на земята – място на притеснения, мъки и грижи. В това има предупреждение към човек да не изпада в същата грешка, защото онези, които в земния живот последват сатаната (шейтан) по същият начин ще изживеят много притеснения, мъчения и разкаяния.

В 61-ви айет от сура „Исра“, в разказа за изпитанието на сатаната с повелята да се поклони на Адем, се акцентира върху увеличаването на неверието и дързостта. Непокорството на сатаната срещу повелята на Всевишния Аллах и упоритото му неверие стават причина „вратите“ на опрощението да се затворят за него. За разлика от него, Хазрети Адем (а.с.) след като бил изведен от Рая, признал извършения грях и веднага се разкаял. Поради това е бил опростен.

В 50-ти айет от сура „Кехф“ Всевишният Аллах поставя пред хората два избора. Единият е избора на меляикетата, които се подчинили на своя Аллах, а другия пътя на сатаната и неговото потомство – възпротивяването на Създателя. Това, което иска Всевишният Аллах от нас е да разграничим пътя на приятеля от пътя на врага и да изберем пътя на приятеля.

В 34-ти айет на сура „Бакара“ се разказва как сатаната се възгордял, пренебрегвайки безкрайното знание на Всевишния Аллах и потънал в блатото на неверието и отричането.

Причината за това сатаната да не се поклони на Хазрети Адем са скритите в същността му надменност и възгордяване. Навремето той притежавал познание на нивото на учител на ангелите и е имал висока позиция. Знанието, което е притежавал предизвикало надменност и отказ да се поклони пред Адем. От тук става ясно, че знанието и позициите могат да подстрекават егото на човека и да го доведат до пагубен край. А също и това, че знанието само по себе си не е достатъчно за подчинение на Аллах.

Сатаната (шейтан) е създаден от бляскав огън без дим и е от джиновете. Според своя ум той направил сравнение и преценил, че след като е създаден от огън „превъзхожда“ сътвореният от глина Хазрети Адем. Смятал, че при-

тежава голямо величие и чест. Това показва, че за да се достигне до истината разумът сам по себе си е недостатъчен.

Иблис изпаднал в невежеството и глупостта да се обърне към Всевишния Аллах с думите: **„Аз го превъзхождам. Ти ме сътвори от огън, а него сътвори от глина.”** (Сура ел-Араф, 7:12, виж Сура ел-Хиджр, 15:33; Сура Сад, 38:76)

Сатаната видял това, че Хазрети Адем е сътворен от глина, ала не видял неговото благородство. Видял глината, принадлежаща на този свят, ала останал сляп за духовността, присъща на отвъдния свят. Сатаната бил в неведение за това, че човекът е определен за наместник на Всевишния Аллах (халифетуллах). Оценил Хазрети Адем само през погледа на душата (нефс) без да прозре истината отвъд материалната същност на Хазрети Адем. Мярка за преценката му била душата нефс, а не Всевишния Аллах. Затова се объркал и се поддал на чувствата си. Не могъл да разбере превъзходствата на Хазрети Адем – духа, който носи от Аллах и качеството му на наместник на земята. Дотогава Иблис не бил изправян пред подобно тежко за душата изпитание, като това „да се поклони пред Адем“ и не могъл да долови Аллаховата мъдрост скрита в тази повеля. Попаднал във водовъртежа на душата нефс и се възпротивил на Всевишния Аллах.

Меляикетата и джиновете, които се подчинили на повелята на Всевишния Аллах да се поклонят, видели Иблис, който не се подчинил унизен и в много неприятен вид. За да благодарят, че са били удостоени с благото „да могат да се подчинят на волята Му “ отново всички се поклонили в суждуд.

В страх да не загуби превъзходството си Иблис не се поклонил на Хазрети Адем и се подчинил на непокорната си душа (нефс). Ала така изпаднал в още по-страшно положение – бил прокуден, опозорен и изгонен от нивото на ангелите, които навремето надминавал!..

След като Иблис се възпротивил срещу повелята на Аллах му се казало следното:

„Рече: “Излез тогава оттук! Ти си прокуден. Над теб е проклятието до Съдния ден.” (Сура ел-Хиджр, 15:34-35)

Така сатаната водейки битка за превъзходство над Хазрети Адем загубил и мястото си сред ангелите. Притеснен за живота си помолил Всевишният Аллах:

„Рече: “Господи мой, отсрочи ме до Деня, в който ще бъдат възкресени!” (Сура ел-Хиджр, 15:36)

По волята на Аллах такава отсрочка му била дадена:

„Рече: “Ти си сред отсрочените до Деня на знайното време.” (Сура ел-Хиджр, 15:37-38)

Всички хора, които ще се родят до Съдния ден поради това, че произхождат от Хазрети Адем (а.с.) носят дял от неговата святост. Наред с това, както Хазрети Адем е станал обект на враждата на сатаната, така и всички хора след него са обект на тази вражда. Защото, за да бъде изпитан човек има нужда от подстрекател като сатаната, който да разкрие всички склонности на душата нефс. Известната случка със забранения плод, който станал причина Хазрети Адем да бъде изведен от Рая бе необходима, за да покаже наяве проявленията на душата нефс в човека. Така Иблис натоварен със задачата да отклонява човека, подбуждайки страстите на душата нефс се явява пречка за духовното му развитие.

Това е мъдростта в отсрочката, която Всевишният Аллах дава на сатаната до Съдния ден. А за човека оставя вратата на опрощението отворена до мига на неговата смърт.

След тази отсрочка Иблис почувствал сигурност в душата си и дръзнал да каже следното:

„Рече: “За това, че Ти ме погуби, ще ги дебна по Твоя прав път. После ще идвам при тях и отпред, и отзад, и отдясно, и отляво, и ще откриеш, че повечето са неблагодарни.” (Сура ел-Араф, 7:16-17)

„Рече: “Господи мой, затова, че Ти ме остави в заблуда, непременно ще им разкрасявам по земята и непременно ще заблуждавам всички, освен Твоите предани раби сред тях.” (Сура ел-Хиджр, 15:39-40)

За да извести Своите раби как да се опазят от заблудите на сатаната Всевишният Аллах повелява:

„Рече: “Това е правият път към Мен. Над Моите раби нямаш власт, освен за който те последва измежду заблудените.” (Сура ел-Хиджр, 15:41-42)

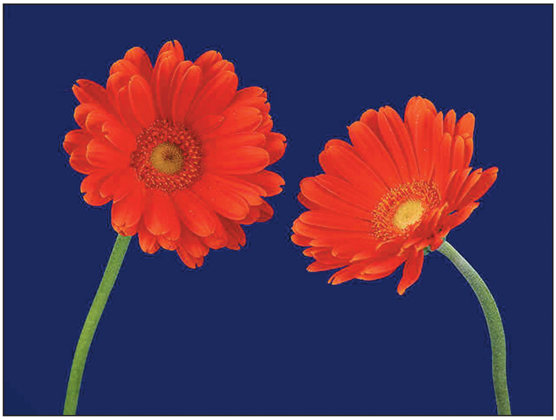
Сътворението на Хавва и женитбата ѝ с Хазрети Адем

Относно сътворението на Хазрети Хавва от Адем Всевишният Аллах повелява следното:

„Той е Онзи, Който ви сътвори от един човек и стори от него съпругата му, за да намери при нея спокойствие...“ (Сура ел-Араф, 7:189)

Както пояснихме по-горе в изначалността съществуваше единствено Всевишният Аллах. Той пожела да бъде опознат и поради това създаде

същества и така се появи този свят. Причината за съществуването на всяко творение е тази Аллахова обич. Това важи и за Хазрети Адем (а.с.). Съвършената цел на тази обич е всъщност стремежа на човека към завръщане при Създателя. За да достигне тази цел той има необходимост от „подготвителна фаза“.

Всевишният Аллах е отредил „Единството“ (вахдет) само за себе си. Поради това е създал всяко творение по двойки с противоположен пол като е вложил привличане между тях. Всичко в тази вселена – частиците, зрънцата, клетките, растенията, животните, хората, дори протона и електрона в атома се подчинява по свой начин на този закон на „сътворението по двойки“. Както се повелява в айета:

„И от всяко нещо сътворихме двойки, за да се поучите!“ (Сура ез-Зарийат, 51:49)

Това е както естествен така и необходим стремеж на съществата за завръщане от света на многобройните създания към Всевишният Аллах. Поради това стремежа за обединение между противоположните полове в света на многобройността е вродена потребност, необходима за полагането на основа и мост към единството. Всевишният Аллах е превърнал тази вродена склонност в средство за продължаване на вида.

От друга страна човекът, който идва от Всевишният Аллах за времето, в което остава далеч от Него се счита в странство. Странство означава самота, тъга и мъка. Всички с изключение на Всевишният Аллах имат нужда от утеха и подкрепа. Така е и с човекът в странство, той има нужда от някой, при когото да намери утеха и покой. Тези вродени особености са наложили това Адем (а.с.), който се е намирал сред безброй блага в Рая да поиска от Всевишният Аллах съпруга, която да е от неговия род.

В отговор на това Всевишният Аллах сътвори Хазрети Хавва от лявото ребро на Адем. Тя бе от неговия род и душа. Според предание достигнало до нас от Ибн-и Аббас и Ибн-и Месуд (Аллах да е доволен от двамата) след изгонването на Иблис от Рая, Адем бива настанен там и живее сам без срод-

на душа, при която да намери успокоение. Един ден събуждайки се от сън вижда до себе си човешко същество сътворено от лявото му ребро. Попитал:

– Ти коя си? А тя отвърнала:

– Жена. Когато Адем поискал да научи защо е сътворена, тя отвърнала:

– Аллах ме сътвори, за да намериш утеха и успокоение.

Според хадис на Бухари, Пророкът (с.а.в.) е казал: *„Отнасяйте се добре с жените, защото жената е сътворена от ребро. Най-кривата част на реброто е горната. Ако се опиташ да го изправиш ще се счупи, ако го оставиш както е така и ще си остане криво. Поради това, отнасяйте се с добро към жените.“* (Бухари, Енбия, 1)

Всевишният Аллах е сътворил жената с по-богата чувствителност от мъжа. Когато в айета:

„Бе сътворен от изтласкваща се вода, която излиза измежду гръбнака и ребрата.“ (Сура Ат-Тарик, 86:6-7) се говори за началото на сътворението на едно човешко същество се известява че частта, която идва от мъжа е от гръбнака, а частта от жената идва от гръдната кост намираща се близо до сърцето – центъра на чувствата. Това сочи, че жената притежава богат емоционален свят. Всевишният Аллах е дарил жената с тази богата емоционалност и чувствителност, защото на нея е възложил опазването и отглеждането на поколението.

След като Всевишният Аллах венчал Адем и Хавва в присъствието на меляикетата им повелил:

„А ти, Адем, живей със съпругата си в Рая и яжте откъдето пожелаете, но не доближавайте онова дърво, та да не станете угнетители!” (Сура ел-Араф, 7:19)

Извеждането на Хазрети Адем и Хавва от Рая

Изпитанието на рабите от техния Създател започва със сътворението на Хазрети Адем. Първо бяха изпитани меляикетата с повелята да се поклонят на Хазрети Адем. Всички меляикета издържали този изпит, защото не притежавали склонностите на душата нефс. Сатаната се възпротивил на повелята да се поклони и така не издържал изпитанието, защото той е от джиновете и притежава душа нефс.

Всевишният Аллах изпитал Хазрети Адем и неговата съпруга Хавва чрез Иблис. За да осъществи това изпитание дал тази възможност на сатаната.

Всевишният Аллах забранил на Хазрети Адем и Хавва да се доближават до плода на едно от дърветата в Рая. Борбата на душата нефс, която се стреми да пречи на човека да спазва божията повеля започнала с нашепванията на шейтана в Рая. Чрез Хазрети Хава шейтанът се опитал да наложи желанията си на Хазрети Адем. Той използвал различни хитрости, за да излъже и двам той ата:

„Но им подшушна сатаната, за да им покаже техните срамотии, които бяха скрити за тях, и рече: "Вашият Господ ви възбрани онова дърво само за да не станете ангели или да не станете безсмъртни." (Сура ел-Араф, 7:20)

„И им се закле: "Наистина за вас съм от доброжелателите." (Сура ел-Араф, 7:21)

„И ги принизи с измама. И щом вкусиха от дървото, им се показаха срамотиите и двамата започнаха да се покриват с листа от Рая. И ги призова техният Господ: "Не ви ли възбраних това дърво и не ви ли рекох, че сатаната за вас е явен враг?" (Сура ел-Араф, 7:22)

Причината Хазрети Адем и Хавва да се доближат до забраненото дърво била изправянето им пред изпитанието на душата нефс.

След като се подмамили от измамата на шейтана, която той направил едва ли не за да им отмъсти, Адем и съпругата му Хавва се разкаяли; изоставили Иблис и избирайки пътя на меляикетата се покаяли:

„Рекоха: "Господи наш, угнетихме себе си и ако Ти не ни опростиш, и не ни помилваш, ще сме от губещите." (Сура ел-Араф, 7:23)

Заради тяхното разкаяние Всевишният Аллах им показал пътя на спасението както за тях, така и за техните поколения:

„О, синове на Адам, спуснахме ви одежда, за да скрива срамотиите ви, и за украса. Ала одеждата на богобоязливостта е най-доброто..." (Сура ел-Араф, 7:26)

„О, синове на Адам, да не ви замае сатаната, както извади вашите родители от Рая, смъквайки от тях одеждата, за да им покаже срамотиите..." (Сура ел-Араф, 7:27)

В тези айети се посочва това, че дрехите не са достатъчни, за да покрият недостатъците на хората и че истинската одежда е тази на богобоязливостта.

Тя е тази, която предпазва сърцето и душата от лошите чувства и прави възможно осъзнаването на отговорността на раба към неговия Създател.

Всевишният Аллах е създал Адем (а.с.) прародителя на човешкия род в Рая като най-достойното творение. Ала поради грешката, която допуснал бил изведен от там и изпратен на земята. Някои от мъдростите криещи се в това са следните:

* С изпращането на Адем (а.с.) и съпругата му Хавва на земята, Всевишният Аллах е пожелал човешкият род да се множи и да продължи съществуването си там до Съдния ден.

* Волята на Аллах да осъзнаят стойността на благата в Рая, в който са сътворени и с надеждата отново да се сдобият с тях да вършат праведни дела на земята – място за изпитание.

* Волята на Аллах да бъдат открити онези сред потомството на Адем (а.с.), които не са достойни за Рая и заслужават Ада и да бъдат разграничени от праведниците.

* За да приложи човекът Аллаховата воля и управление на земята и да бъде наместник, натоварен със задачата да гради там.

* Всевишният Аллах е пожелал Хазрети Адем и неговото потомство, в знак на достойнството, което им е отредил, да пребивават в Рая не само с Неговата милост, а и като заслужена награда. За осъществяването на тази воля Адем (а.с.) извършва известния грях и наглед затова е изведен от истинската си родина – Рая и е изпратен на земята –)(в света на изпитанието.

Въпреки тези изброени причини извеждането на Адем (а.с.) от Рая и изпращането му на земята е тайна на съдбата (кадер), която човешкият разум не би могъл да разгадае.

Някои от слабостите на човека споменати в Свещения Коран

Всевишният Аллах е заложил в същността на човека и богобоязливостта (таква) и греховността (фуджур), като му е дал способност за безкрайно желание и напредване и в двете. От тази гледна точка в човешката психология има два „полюса“ - положителен и отрицателен.

С цел човекът да бъде опазен от клопките на душата нефс и да бъде насочен към добро и богобоязън в Свещения Коран се засяга повече темата за слабите му места. Някои от страните на психологическата същност на човека посочени в Свещения Коран са следните:

1. Човекът е угнетител и невеж

Това е известено в айета по следния начин:

„Ние предложихме на небесата и на земята, и на планините отговорността, но те се възпротивиха да я носят и се уплашиха от нея. А човекът я понесе – той бе угнетител, невеж.“ (Сура ел-Ахзаб, 33:72)

Под споменатата в айета „отговорност“ се подразбира „разума“ и „волята“ . Разумът е основен фактор за това човек да е задължен пред своя Създател, а волята заради способността да ползва и насочва разума. Тази отговорност поверена само на човека е това, което го отличава от останалите творения. Тази **поверена отговорност** е и причината човекът да бъде подложен на изпитание в земния живот.

Това, че небесата и земята отказват да понесат предложената отговорност показва, че дори тези творения, които ние познаваме като нежива материя могат да осъзнаят тежестта на „отговорността“.

В горният айет Всевишният Аллах известява, че човекът не се уплашил и е поел тази отговорност, защото е угнетител и невеж. Противоположността на угнетител е „адл“, дума с две значения: справедлив и праведни дела. За да не изпада в положение на угнетител човек трябва да извършва много праведни дела. В сура „Аср“ /Следобедът/ Всевишният Аллах набляга на необходимостта човек да върши праведни дела, за да бъде спасен от огорчение и разочарование.

Противоположността на невежеството е „знанието“. За да не изпада в невежество, човекът има нужда от познание. То се дели на две категории – познанието от явните науки и познанието от т.н. скрити науки или тайнството. Имам Газали рахметуллахи алейх известява, че истинското познание е свързано с усвояването и на двата вида науки:

„Истинските учени (мъдреци), тоест духовните наследници на пророците са онези учени, които са успели да обединят явното и скритото познание!“

Според смисъла на айета, човек се спасява от това да бъде угнетител и невеж в степента, в която успява да върши праведни дела и да превърне познанието (явно и скрито) в прозрение. Само така човек може да осъзнае и носи подобаващо отговорността, която е поел.

Както от горните айети, така и от айета: **„Ако бяхме низпослали този Коран върху планина, щеше да я видиш смирена, разцепена от страх пред Аллах. Тези примери ги даваме на хората, за да размислят.“** (Сура ел-Хашр, 59:21) става ясно, че пред Аллаховата власт дори неживата материя реагира.

Един от най-явните примери за това е случката с Пророка и сахабетата. Веднъж Пратеника на Аллах (с.а.в.) заедно с Хазрети Ебу Бекир, Хазрети Юмер и Хазрети Али (Аллах да е доволен от тях) се покачили на планината Ухуд. От величието на тези личности планината се разтърсила. Тогава Пратеника на Аллах (саляллаху алейхи ве селлем) повелил:

„Успокой се Ухуд!..“ (Тирмизи, Менакъб, 18 / 3703)

След тези думи огромната планина застинала в покой.

Не само неживата материя, но и животинския свят и другите творения познавали, обичали и уважавали Пратеника на Аллах (с.а.в.). Колко поучителен е следният хадис, с който Пророка ни пробужда от нехайството:

Джабир бин Абдуллах (р.а.) разказва:

„Току що се бяхме върнали от едно пътуване с Пратеника на Аллах (с.а.в.). Когато доближихме една от градините на „Бени Неджар“ видяхме камила, която нападаше всеки, който се опитваше да я доближи. Когато хората се оплакаха на Пророка, той влезе в градината и я извика. Камилата веднага се доближи и клекна пред Пророка. Пратеникът каза: *„Донесете повода й“*. След което, завърза повода на камилата и я предаде на собственика й. След това се обърна към насъбралите се хора и каза следното:

„Всички които са между земята и небесата, с изключение на невежите сред хората и джиновете знаят, че аз съм Пратеник на Всевишния Аллах.“ (Ахмед б. Ханбел, III, 310)

Сура „Мариам“ айети 88 – 92 също потвърждават тази истина. В тези айети се посочва, че всичко, което приемаме за нежива материя (земя, не-

беса и планини) се наскърбява от действията на хората, които противоречат на Аллаховия порядък и реагират. Колко многозначително е това известие.

„И рекоха [неверниците]: “Всемилостивия се сдоби със син.” Вие изрекохте нещо ужасно, от което небесата биха се разкъсали и земята – разцепила, и планините – сгромолясали в руини – да приписват син на Всемилостивия! Не подобава на Всемилостивия да има син.“ (Сура Мариам, 19:88-92)

Тези айети ни разказват, че дори неживата материя не може да понесе извършваните от хората големи грехове, като опълчването срещу Аллаховите повели, неверието, съдружаването с Аллах (ширк) и отричането. Така разбираме, че материята, която познаваме като нежива всъщност притежава специфични „чувства“, начин на изразяване, дори действия и използва тези свои способности в съответствие с Аллаховите закони съобразно, които е сътворена. По този начин едно от тях прославя своя Господ по свой начин.

„Прославят Го седемте небеса и земята, и всичко по тях. И няма нищо, което да не прославя Неговата възхвала. Ала вие не разбирате прославата им. Той е всеблаг, опрощаващ.“ (Сура ел-Исра, 17:44)

Хазрети Мевляна изразява това, че неживата материя притежава свой начин на изразяване без думи, чрез състояния по следния начин:

„О нехайни човече! Аллаховата сила ни даде познание и движение, когато бяхме безжизнени. Дари ни с възможности и способности, които никои други творения нямат. Нима Аллах не кара устата и езика ти да изричат слова, въпреки че са нежива материя? Защо тогава човек не разбира, че когато Създателят пожелае може да накара и дървеният дънер да изплаче от обич?..“

Тези изумителни събития имат за цел да прекъснат нехайството на човека и да го въведат в правия път, както и да подсилят вярата на вярващите. Това са проявленията на възхвала, която всички животни, растения и неживата материя отправят към Всевишния Аллах, както и познаването на Пратеника на Аллах и обичта, която изпитват към него.

❁

Резултатите от експеримента на японския изследовател Масару Емото научно доказват явленията, описани в айетите и хадисите. Това изследване разтърси научните среди. Изумителни за днешната позитивна наука, тези открития са представени на човешкия разум преди 14 века от Свещения Коран и неговият най-достоен тълкувател Пратеника на Аллах (саллаллаху алейхи ве селлем).

В своето изследване върху замразени водни кристали Емото забелязва, че онези, които се образуват от естествена изворна вода, недокосната от човешка ръка имат прекрасни правилни шестоъгълни форми.

Емото продължава научните си изследвания върху два различни вида вода. Върху първия вид вода били произнасяни думи на нежност, молитва и благодарност. Кристалите образувани от тази вода запазили естествения си превъзходен строеж. Докато върху водата от втория вид били изричани обидни и груби думи, както и думата „сатана“. Кристалите на водата, която била изложена на негативни думи и изрази придобили съвсем различна, изкривена структура и загубили първоначалния си естетичен вид. Водните кристали показали сходна реакция под влиянието на нежни музикални произведения и съответно – на дразнеща музика.

За да подсили резултата от това изследване Емото прави още едно подобно, но този път за целта използва сварен ориз поставен в отделни стъклени съдове. Поставя късчета хартия с надпис „благодаря“ в единия съд, а в другия – „глупак“. Тези думи били произнасяни в стъклените съдове в продължение на един месец. След което се установява, че оризът от първият съд запазва свежестта и вкусовите си качества, а оризът от втория съд потъмнява и изгнива.

Откритията на японският учен промениха представите за физичните принципи. Оказа се, че това, което познаваме като нежива материя, всъщност притежава свое духовно измерение и памет. Също като хората и тази материя е произведение на Аллаховото изкуство и притежава способността да реагира чрез трептене и разкъсване на послания, идващи отвън чрез действия и емоции. И също като хората притежава чувства и реакции.

Когато помислим, че 70 % от тялото на човек се състои от вода, различни минерали и елементи пред нас се разкрива потресаваща картина. Неволно човек се влияе от всички думи, които чува край себе си, от всички действия, на които е подложен, та дори от всички чувства, с които се среща независимо дали е техен обект или не.

Тези изследвания ни помагат да разберем по-добре думите на Пророка (с.а.в.) изречени на връщане от Тебук: *„На това място Всевишният Аллах унищожи народа на Семуд. Не взимайте вода оттук, за да не ви засегне дял от тяхното страдание. Изсипете водата, която сте взели оттук и дайте на камилите хляба, приготвен с нея!”* (Бухари, Енбия, 17) както и обяснението му за бързото преминаване през долината „Вади Мухассър“ намиращо се между Арафат и Муздалифе: *„На това място Всевишният Аллах унищожи злодеят Ебрехе.“* (Муслим, Хадж, 147)

2. Човекът е припрян

Всевишният Аллах известява тази особеност на човешката психология по следният начин:

„Човек бе създаден припрян...“ (Сура ел-Енбия, 21:37)

В друг айет се повелява: **„Човек зове злото, както зове и доброто. Човек е припрян.“** (Сура ел-Исра, 17:11)

Човекът е припрян. За него е тежко да проявява търпение и да понася трудностите, затова иска всичко да стане преди определеното за това време. Това негово поведение често води до нежелан резултат. Така човек се лишава от много блага, които би получил ако прояви търпение (сабър).

В действителност хората в момент на гняв, притеснение и трудност много лесно изричат проклинания срещу другите. А **успешната формула** е да се търси изход от трудните и тежки положения чрез търпение и самообладание. Често с тази своя припряност в подобни моменти човек изпада в безнадеждност и негативност и в това свое емоционално състоние сам изрича страшни думи като:

„Я Рабби вземи душата ми да се спася от тази мъка!“, което **не е правилно и е много опасно**.

3. Човекът е лаком и скъперник

Всевишният Аллах предупреждава хората за тяхната страст към земните блага и това, че вместо да ги раздават те проявяват скъперничество по следния начин:

„Ала не! Вие не почитате сирака и не подканвате да бъде нахранен нуждаещият се, и изяждате наследството [дори ако е чуждо] с лакомия. И обичате богатството с голяма любов.“ (Сура ел-Феджр, 89:17-20)

„Човекът бе създаден колеблив – щом го настигне злото – страхлив, а щом го настигне доброто – скъперник…“ (Сура ел-Меаридж, 70:19-21)

„**Горко на всеки клеветник-хулител, който трупа богатство и все го брои! Смята, че неговото богатство ще го увековечи. Ала не! Ще бъде хвърлен в Трошилото**.“ (Сура ел-Хумезе, 104:1-4)

В тези айети се осъжда склонността на човека да трупа земни богатства, вместо да ги използва като средство, за да върши добрини. Алчността на човека, с която трупа блага и проявената неблагодарност към тях са толкова опасни, че биха могли да отведат човек до огъня на Ада.

4. Човекът обича изгодата си

Един от айетите описващ това човешко качество повелява:

„И ако дадем на хората да вкусят милост, радват ѝ се. А щом ги сполети злина заради онова, което ръцете им са сторили преди, ето ги – отчайват се.“ (Сура ер-Рум, 30:36)

Волята на Всевишният Аллах е хората да се радват единствено на Неговата благодат и милосърдие. Той известява, че това е по-добро от земните блага и придобивки. (Сура Юнус, 58) Ала най-често хората вместо да опознаят Даряващият благата и да се радват със съзнанието за признателност (хамд) и благодарност (шукюр), се осланят само на благата, подлъгвайки се по страстите си. Към тях е следното предупреждение:

„...Не ликувай! Аллах не обича ликуващите [заради богатство].“ (Сура ел-Касас, 28:76)

Склонността на човек към изгодата се описва в следния айет:

„Някой от хората служи на Аллах с колебание. Ако му се случи добро, той се успокоява с него, а щом го сполети изпитание, преобръща се. Изгубил е и земния живот, и отвъдния. Това е явната загуба.“ (Сура ел-Хадж, 22:11)

5. Човекът е неблагодарен към своя Господар

В айета се повелява:

„…човекът е голям неблагодарник към своя Господ. И сам на това е свидетел.“ (Сура ел-Адиат, 100:6-7)

В следните айети на сура „ел-Исра“ се описват качествата на неблагодарният човек, който се променя според обстановката:

„И когато ви засегне беда в морето, онези, които зовете, изчезват, освен Него. А когато Той ви изведе на сушата, вие се извръщате. Човекът е неблагодарник. Имате ли сигурност, че Той не ще накара сушата да ви погълне, или че не ще изпрати срещу вас ураган от камъни? После не ще намерите за себе си покровител. Или имате сигурност, че Той не ще ви върне там повторно, и не ще изпрати срещу вас ломящ вятър, та да ви издави заради вашето неверие? После не ще си намерите в това помощник срещу Нас.“ (Сура ел-Исра, 17:67-69)

В друг айет се повелява:

„А ако го подложи на изпитание, като ограничи препитанието му, казва: “Моят Господ ме оскърби.” (Сура ел-Фаджр, 89:16)

Всевишният Аллах непрекъснато подлага на изпитание Своите раби, за да ги награди според проявеното търпение. Ала много от хората изпитвани чрез притеснения и намаляване на препитанието погрешно мислят: „Моят Господ ме оскърби и унижи“, без да осъзнават, че това е средство за постигане на високо ниво в отвъдния свят. Такива хора не отчитат другите блага, с които са дарени Не разбират, че трябва да са признателни дори и за ограниченото препитание, с което са дарени. Който не знае цената на малкото, с което разполага няма да знае цената и на изобилното препитание. Човек не се замисля, че Всевишният Аллах го изпитва по този начин. В Свещения Коран Аллах повелява:

„...И ви изпитваме със злото, но и в доброто има изпитание…“ (Сура ел-Енбиа, 21:35) Ако човек не осъзнае това и тези негативни чувства го повлекат към неверие може да се окаже противник на своя Аллах, Който го е сътворил. Защото е отправил поглед не към добродетелта, а към преходните страсти на живота. Всевишният Аллах повелява:

„Той сътвори човека от частица сперма и ето го – явен противник!“ (Сура ен-Нахл, 16:4; виж Сура Йа Син, 36:77)

6. Човекът е алчен и завистлив

Едни от порицаните лоши качества в човека са алчността и завистта. Те всъщност са едни от най-опасните. В айета се казва:

„…В душата е заложено скъперничеството…“ (Сура ен-Ниса, 4:128)

„Или завиждат на хората за онова, което Аллах им дари от Своята благодат?“ (Сура ен-Ниса, 4:54)

Пратеника на Аллах (с.а.в.) предупреждава хората за опасността, криеща се в завистта и известява вредата от нея:

„Не завиждайте. Защото както огънят изгаря дървата, така завистта изгаря и унищожава добрите дела.“ (Ебу Давуд, Едеб, 44)

Посочвайки, че пречистване от това лошо качество се постига чрез раздаване по пътя на Аллах (инфак) и себеотрицание/всеотдайност (исар) Всевишният Аллах повелява:

„А които се опазят от скъперничеството на душите си – те са сполучилите.“ (Сура ел-Хашр, 59:9)

7. Човекът е сътворен немощен, слаб

Всевишният Аллах е създал другите творения по начин, по който им позволява много скоро след раждането си да живеят самостоятелно. За разлика от тях човекът е създаден слаб и немощен и се нуждае от грижата на другите доста дълго време. В айета се повелява:

„Аллах е, Който ви сътвори немощни, после след немощ ви даде сила, после след силата – немощ и посивяване...“ (Сура ер-Рум, 30:54)

Човек не бива да се подлъгва от силата и младостта си и не бива да се противопоставя на Всевишния Аллах. Защото след периода на сила и младост непременно следва период на немощ и старост. Съжалението и разкаянието за пропуснатите възможности, които човек изпитва в старостта не могат да ги върнат обратно и не могат да успокоят страданието на духа.

Човекът, който е сътворен слаб от физиологична гледна точна е още послаб в психологичен аспект. Следният айет посочва и двата аспекта:

„…Човекът бе сътворен слаб.“ (Сура ен-Ниса, 4:28)

Всевишният Аллах посочва слабостта в човека от гледна точка на воля, памет и решителност чрез личността на Хазрети Адем по следния начин:

„И вече повелихме на Адам преди, а той забрави. И не открихме у него решимост.“ (Сура Та Ха, 20:115)

В редица айети наред с известяването на слабостите на човека Всевишният Аллах посочва и това, че човек всъщност няма основание за възгордяване. Това, което му подобава е да осъзнае безсилието и нищожността си пред безкрайното могъщество на Създателя. Следният айет съдържа предупреждение към човека:

„И не върви по земята с надменност! Ти нито ще пробиеш земята, нито ще се въздигнеш колкото планините.“ (Сура ел-Исра, 17:37)

Превъзмогване на слабостите и насочването към Всевишния Аллах

Насочването и привързването на човека към нещо е заложено в природата му. Човек става раб или на своя Господар или на страстите на душата си. Ако въпреки всички тези слабости успее да пречисти душата и сърцето си се превръща в изключително произведение на Аллаховото изкуство и достига до „еликсира“ на вечното щастие. За да се спаси от слабостите, за да се насочи към своя Господ и да Му служи подобаващо, човек трябва да

преодолее пречката на душата нефс, която носи в себе си. А това може да стане само ако остане верен на обета даден в духовния свят („Безм-и Елест) в отговор на Аллаховото запитване „**Не съм ли Аз Вашият Господар?**“ и отговорът - „**Да Ти си нашият Господар.**“

Когато духът даде този обет всичко беше явно. Виждаше ангелите, любуваше се на Аллаховото величие. Според Хадис-и шерифа този дух бива вдъхнат чрез Ангела Джебраил (а.с.) в майчината утроба на 120-я ден. Преминавайки в тялото обаче, духът попада в зависимостта на петте сетива и среща пречката на душата нефс. От ефира и прозрачността преминава в плътността и материята и бива обгърнат от нея. Ако човек успее да пречисти тези пет сетива с дарените от Аллах духовни способности, тогава преодолява преградата на душата нефс. Това насочване на петте сетива в правилната посока е възможно само чрез пречистване на душата и сърцето и обгръщане с прекрасен нрав. В резултат от това плътността намалява, а прозрачността се увеличава. Сърцето придобива способността да открива истините.

Духът посочен в айета **„И когато го сътворя и му вдъхна от Своя дух… ”** (Сура ел-Хиджр, 15:29) е „Рух-и султани“, който принадлежи към „света на повелята“. Той влиза в смъртното тяло. Хазрети Мевляна ни казва, че този дух не бива да остава слаб пред силата на тялото и трябва да се подчини чрез следния пример:

„Както маслото в айрана остава скрито и невидимо така е и с духа в тялото...“

„За да излезе наяве маслото, айранът трябва да се разбие...“

„По същия начин и духът трябва да постави под контрол тялото. Това става възможно с много усилия, въздържане и лишения.“

Избавление и постигане на вечно щастие е невъзможно без пречистване на душата и сърцето – това ни известява Всевишния Аллах в следните айети:

„Сполучил е онзи, който се пречиства и споменава името на своя Господ, и отслужва молитвата.“ (Сура ел-Аля, 87:14-15)

„Кълна се в слънцето и в неговото сияние, и в луната, която го следва, и в деня, който го проявява, и в нощта, която го покрива, и в небето, и в Онзи, Който го е съградил, и в земята, и в Онзи, Който я е разпрострял, и в душата, и в Онзи, Който я е създал, и на нея е посочил [що е] нечестивост и богобоязливост! Сполучва онзи, който я пречиства. А губи онзи, който се омърсява.“ (Сура еш-Шемс, 91:1-10)

Целта на религията е да възпитава прекрасни, чувствителни и проницателни хора. Това се постига чрез подобаващо служене на Всевишния Аллах. Това духовно усъвършенстване е възможно за онези, които могат да достигнат до високи степени чрез размисъл (тефеккюр) и духовно усещане (тахассус).

Всевишният Аллах е описал по следния начин хората, които са се усъвършенствали във вярата:

„Вярващите са онези, които щом бъде споменат Аллах, сърцата им тръпнат, и щом им бъдат четени Неговите знамения, те усилват вярата им, и на своя Господ се уповават.“ (Сура ел-Енфал, 8:2)

„…които, щом бъде споменат Аллах, сърцата им тръпнат, и търпеливите пред онова, което ги е сполетяло, и отслужващите молитвата, и раздаващите от препитанието, което сме им дали.“ (Сура ел-Хадж, 22:35)

„Споменавай своя Господ в душата си със смирение и страх, без гръмки слова сутрин и вечер, и не бъди от нехайните!“ (Сура ел-Араф, 7:205)

„И споменавай името на своя Господ, и с всеотдайност се посвети на Него.“ (Сура ел-Музаммил, 73:8)

„...О, да, при споменаването на Аллах сърцата се успокояват.“ (Сура ер-Раад, 13:28)

Когато сърцата се изпълнят с любов към Всевишния Аллах във всяко тяхно дело има Неговото одобрение (ръза). Така човек започва да разбира мъдростта на сътворението си и същността на Свещения Коран и вселената.

Всевишният Аллах не обича нехайните и коравосърдечните, които не се стремят да постигнат тази духовност:

„...Горко на коравосърдечните за напомнянето на Аллах! Тези са в явна заблуда.“ (Сура ез-Зумер, 39:22)

В айета се известява, как онези, които се отдалечават от споменаването на Всевишния Аллах не могат да достигнат до човешкото достойнство, т.е. до това състояние на човека, което наричаме „най-прекрасното творение“.

„Не виждаш ли онзи, който приема страстта си за божество? Нима над него си покровител?“ (Сура ел-Фуркан, 25:43)

Душата желае всички земни наслади и се стреми да ги притежава. Спасението от това състояние е възможно само чрез пречистване на душата и сърцето, така сърцето се освобождава от любовта към земното. Това се постига чрез споменаване на Всевишния Аллах (зикир); духовно общуване с

онези, които са на правия път и самоконтрол над прищевките на душата, въздържане от всичко, което душата нефс повелява.

Сърцето е центъра на вярата (иман), то е и центъра на споменаването на Всевишния Аллах (зикир). Когато споменаването на Всевишния Аллах премине от словата към сърцето, тогава започва истинското служене на Аллах и човек започва да преодолява преградата на душата нефс.

Постоянството в споменаването на Всевишния Аллах се проявява в благодатта, която пропива във всички дела на споменаващия. Когато изтрие от сърцето си всичко, освен своя Аллах рабът остава насаме с Него. Изпълнен с чувство на искреност във вярата (ихсан) Му служи така, сякаш Го вижда…

Слизането на Хазрети Адем и Хавва на земята

Подлъгани от шейтана Адем (а.с.) и Хавва не спазили повелята на Всевишният Аллах и били изведени от Рая и изпратени на земята. Според преданията Хазрети Адем бил оставен от ангелите на място близо до днешния остров Цейлон на юг от Индия, а Хавва – в областта Джеда на брега на Червено море. Те останали доста дълго време разделени един от друг. И двамата продължавали да се разкайват за извършеното и да молят опрощение. Накрая потърсили убежище в духовността на Пророка Мухаммед (с.а.в.) и с тази благодат били удостоени с Аллаховото опрощение. В хадиса това се описва по следния начин:

„*След като извърши грешката, която стана причина да бъде изведен от Рая, Адем (а.с.) осъзна извършеното и каза:*

– О Аллахи*! Опрости ме заради Мухаммед,*

Всевишният Аллах повели:

– О Адем, как знаеш за Мухаммед, като аз още не съм го сътворил? (тук се има предвид, не духовната същност на Хазрети Мухаммед (Нур-и Мухаммеди), а човешкият облик на Пророка с.а.в.)

Тогава Хазрети Адем отговорил:

– О Господарю! Когато ме сътвори и вдъхна от Своя дух, вдигнах глава и видях следните думи написани на колоните на небесата „Ля иляхе илляллах, Мухаммедун Расулюллах.“Тогава разбрах, че до Своето име Ти би написал само името на най-любимото сред Твоите създания!

Всевишният Аллах повелил:

Правилно каза Адем! Наистина за Мен, той е най-любимият сред творенията. Отправяй молитвата си (дуа) към Мен с неговото име, за да я приема. След като се помоли така, и Аз те опрощавам. Ако не бе Мухаммед, нямаше да те създам!“ (Хаким, Мюстедрек, II, 672)

Спомняйки си това събитие Адем (а.с.) помислил за достойнството и значимостта на Хазрети Мухаммед (с.а.в.) пред Всевишния Аллах и помолил да бъде опростен в негова чест. Всевишният Аллах приел тази молба на Хазрети Адем и определил един ангел, който да му покаже пътя към Мекка. С благодатта на тази молитва Хавва, която до тогава живеела в областта Джеда под напътствието на друг ангел се отправила към Адем (а.с.). Двамата се срещнали в деня Арефе във времето за следобедна молитва (*икинди*) в местността Арафат. Облени в сълзи отново се покаяли и поискали опрощение от Всевишния Аллах. Така, както е приел тяхната молитва Всемилостивия и Премъдрия Аллах, Владетел на безкрайна благодат и щедрост, продължава до Съдния ден да приема молитвите и да опрощава и тези от тяхното потомство, които в същия ден и час всяка година идват на това място, за да отправят молитви към Него. В това се крие мъдростта хаджиите да идват в местността Арафат в деня Арефе и да търсят опрощение.

След тази среща Адем (а.с.) и Хавва по повелята на Аллах се заселили в областта, в която днес се намира градът Мекка. Поради това градът Мекка се нарича още „Майката на градовете“ *(„Умму-л кура“)*, първото населено място. Там хората започват да се множат. За бързото размножаване на хората спомага това, че от всяка бременност Хавва ражда по няколко деца. Онези, които се раждат заедно са братя и сестри и бракът между тях е забранен. Само родените от различна бременност са имали право да се женят помежду си.

Първото убийство извършено на земята

Кабил, един от синовете на Хазрети Адем поискал да се ожени за своята сестра, с която били родени от една и съща бременност. Брат му Хабил му напомнил, че това противоречи наАллаховия закон и той може да се ожени само за момиче, родено в друго време. Кабил не взел под внимание това предупреждение и настоял да направи това, което иска.

За да разберат кой от двамата е прав, Хабил предложил на брат си всеки един от тях да нарочи курбан.

По онова време всеки принасял в жертва това, с което разполагал според поминъка си. Това, което се принасяло в жертва било оставяно на върха на една планина и след известно време хората отивали да проверят. Ако курбана е бил изгорен от падналия небесен огън – това означавало, че Всевишния Аллах е приел жертвоприношението.

Хабил отглеждал овце. Той избрал да принесе в жертва най-красивия, здрав и едър овен.

Кабил се занимавал със земеделие. Той избрал най-рехавия и повяхнал сноп пшеница.

Двамата братя изчакали известно време и отишли да проверят чие жертвоприношение е прието. Овенът на Хабил бил приет, а хилавият сноп пшеница на Кабил си стоял на мястото. Както е повелено в айета Кабил се разгневил и погубил брат си:

„И им прочети вестта за двамата синове на Адам правдиво, как принесоха жертва и на единия бе приета, ала на другия не бе приета. Той рече: "Ще те убия!" [А първият] рече: "Аллах приема само от богобоязливите.“ (Сура ел-Маиде, 5:27)

„Протегнеш ли към мен ръка, да ме убиеш, аз не ще протегна своята ръка към теб, да те убия. Боя се от Аллах, Господа на световете.“ (Сура ел-Маиде, 5:28)

„Искам да се обремениш с греха против мен и със своя грях, и ще бъдеш сред обитателите на Огъня. Такова е възмездието за угнетителите." (Сура ел-Маиде, 5:29)

„И го подтикна душата му да убие своя брат, и го уби, и стана един от губещите.“ (Сура ел-Маиде, 5:30)

„И Аллах проводи гарван, който ровеше земята, за да му покаже как да скрие трупа на брат си. Рече: "О, горко ми, нима не мога да съм като този гарван, та да скрия трупа на брат си?" И стана един от съжаляващите.“ (Сура ел-Маиде, 5:31)

Поуките от разказа за Хабил и Кабил

В този разказ за Хабил и Кабил е представен жив пример за сравнение между разума, осветлен от Аллаховото сияние и разума подчинен на властта на душата нефс; и за последиците от борбата между тях.

Разумът е ценен само в рамките на откровението (вахий). Разум, който служи на Аллаховото откровение и който го е приел за пътеводител достига до мъдростта. Разумът, който е лишен от това напътствие не може да опази човек от бедствията на душата нефс. Той е като „остър нож“, който може да се използва с различна цел – и за рязане на хляб и за извършване на престъпление. Разумът на Кабил се противопостави на знанието, опиращо се на Аллаховото откровение и затова го отведе до заблуда, унищожавайки отвъдния му свят.

Разум без богобоязън и искреност във вярата (ихляс) е гнет както за притежателя си, така и за останалите. Както в примера с Кабил – може да стигне до братоубийство. Хабил е използвал разума в посоката, указана от Аллаховото откровение и давал напътствие и на брат си. Той е бил вярващ, искрен раб воден от богобоязънта, изпитвана към Аллах.

Поразените от болестта на завистта и омразата не виждат благата, които притежават, а отправят взор към чуждите блага. Когато завистта и омразата

вземат надмощие над човек го карат да прави всякакви злини. Такъв човек не се поколебава да погуби дори брат си. Завистниците не приемат Аллаховото предопределение, затова на земята те са обречени на позор и падение, разкаяние и угризения на съвестта. А в отвъдния свят ги очаква болезнено мъчение.

Спасението от тази болест също се крие в пречистването и усъвършенстването на душата нефс, спасяването от **„нефс-и еммаре" – душата повеляваща злото**, и достигането до състоянието **„нефс-и мутмаинне" – душа, притежаваща непоколебима вяра пречистена от съмнения**. Това е възможно най-вече чрез постигане на степента, в която **душата е доволна (разъ) от Всевишният Аллах и от Неговата воля** (**„нефс-и раадъйие**").

В личностите на Кабил и Хабил има противопоставяне, напомнящо на двата крайни полюса – ангел и сатана. Подобно на сатаната, Кабил търси своите слабости в противника; докато Хабил, подобно на ангел не се поддава на внушенията на душата нефс, не изпада в страх, че ще загуби достойнството си, а действа воден от богобоязливостта. Докато единият от тях упорствал в греха подобно на сатаната, другият се е насочил към Всевишния Аллах.

Пратеника на Аллах (с.а.в.) казва следното по повод на първото убийство в човешката история, проляло братска кръв:

„За първия син на Адем ще има заделен дял от греха на всяка насилствено причинена смърт на човешко същество. Защото той е извършил първото човешко убийство (и по този начин той се превръща в първия инициатор и извършител на това престъпление)." (Бухари, Енбия, 1)

В друг хадис се предават следните думи на Пророка (с.а.в.):

„Който постави начало на добри дела (традиция) в Исляма, получава награда (севап) за това. На него се полага дял и от добрините на онези, които следват този път, без това да намали тяхната награда. Всеки, който постави начало (стане пример) на лоши постъпки (традиция) в Исляма – за него има дял от сторения грях. На него се полага дял от греховете на онези, които следват този път, без това да намалява греховете на извършителите на този грях." (Муслим, Зекят, 69; Несаи, Зекят, 64)

Както е видно, който постави началото на добро дело има дял от това дело, ако то бъде продължено след него; и онзи който стане причина за зло – получава дял от всички злини, до които то е довело.

Поуките в разказа за Адем -алейхисселям-

1. Трябва да сме изключително бдителни и внимателни за шейтана, който е явен враг на човека и непрестанно го тласка към злини.

2. За да се спасим от лошите качества, тласкащи човека към горчив край, като възгордяване, надменност, завист, алчност и припряност, трябва да пречистваме душата и сърцето си.

3. Когато постъпим неправилно трябва веднага да се откажем от грешката си и да помолим за опрощение, така както е направил Адем (а.с.).

4. Дори да не сме сгрешили, ние не сме в състояние да благодарим подобаващо за благата дарени от Всевишният Аллах, затова трябва да признаваме тази своя слабост пред Него и да молим за опрощение (истигфар).

5. Както ни учи случката със забранения плод, загубената духовност на съгрешилите раби бива възвърната отново след като изпитат разкаяние и извършат молба за опрощение. Не бива да губим надежда за милостта на Аллах и да изпадаме в отчаяние и безнадеждност заради греховете си, а веднага трябва да се насочим към искрено покаяние (тевбе).

6. По примера на Хазрети Адем трябва да отправяме молитвите си към Аллах и да искаме от Него „заради Пророка Мухаммед". В мигове на благоденствие и притеснение винаги да го носим в сърцата си.

7. Трябва да полагаме усилия като Хабил „света на повелята" (рух-и султани) да надделява над страстите на душата нефс и така да достигнем до тайнството на „най-прекрасното творение".

8. Не бива да забравяме, че онези, които са станали причина за добрина носят дял от всички тези добрини, които са предизвикали, дори те да са извършени от други; както и това, че онези, които са станали повод за злина, ще носят дял от всички последващи злини. Така както Хабил стана пример за добрина, а Кабил за злина.

В заключение Хазрети Адем е;

* Първият сътворен човек и първият пророк.

* Човекът живял и в Рая и на земята.

* Първият сгрешил и първият покаял се човек.

Алейхисселям!.. /Мир нему!/

РАЗКАЯНИЕ (ТЕВБЕ) И МОЛБА ЗА ОПРОЩЕНИЕ (ИСТИГФАР)

Земният свят е място за изпитание, поради това в хората е заложена склонност както към добро, така и към зло. Личността на човека се формира според това коя от тези склонности бива стимулирана, подкрепяна и развивана.

Когато един човек предложи на някого чаша вода без да е задължен да го прави, това поражда необходимостта да му бъде изказана благодарност. Това се възприема за въпрос на човещина и съвест. Тази морална мяра ни напомня каква благодарност и признателност следва да изпитваме пред безбройните блага дарени от Всевишния Аллах. Ако човек се поддаде на душата нефс, на негативните склонности заложени в човека като невежество, низки страсти, възгордяване, алчност, скъперничество, омраза, разточителство и гняв; накратко ако прояви неблагодарност пред Аллаховите блага ще изпадне в голяма измама, която хвърля сянка върху заложените в човека чест и достойнство.

Това заблуждение, в което човек изпада като резултат от греховете, стопява човешката чест и достойнство и нарушава чистотата на духа (рух).

Когато хората попаднат в плен на страстите на душата нефс и загубят блясъка на благодатта на вярата вършат грехове. Когато намалее нравствената опора на съвестта им, те загубват и проницателността и духовността си. Това е сериозна слабост по пътя към Аллах. Човек започва да възприема греха като приятна музика и да го върши без да изпитва тежест.

Когато човек се ражда, той идва на този свят чист в уханието на невинността. Религията е проявление на милостта и състраданието, дарена от Аллах на човека за опазване на тази вродена чистота. Ако човек успее да повдигне завесата на нехайството чрез тези два инстинкта, ще усети тежестта на греха в съвестта си. Ще се пробуди чувството на достойнство скрито

в него. Сърцето му ще загори в голямо съжаление и с първите сълзи той ще отвори сърцето си за своя Господар. Това съжаление и изгаряне е „покаянието“ (тевбе). Последвалите молби за опрощение, извиращи от сърцето са „разкаянието“ (истигфар).

❁

Прозрение е рабът да разбере, че греха и нехайството са престъпление. Искането на опрощение от Всевишния Аллах е дълг на съвестта. Незнанието, че грехът е престъпление и не осъзнаването на необходимостта той да бъде изоставен е признак на разрушение на сърцето и пътуване към Ада.

В хадис-и шериф се повелява:

„Съжалението за извършен грях е покаяние (тевбе). Онзи, който се разкае за извършен грях се пречиства така, сякаш никога не го е вършил.“ (Ибн-и Madже, Зюхд, 30)

За да бъде прието покаянието не е достатъчно устно да се търси опрощение. Разкаянието трябва да се усети дълбоко в сърцето и да се прояви воля този грях да не бъде повтарян.

Хазрети Мевляна рахметуллахи алейх описва покаянието по следния начин:

„Моли се и се покайвай (тевбе) със сърце изпълнено с пламъка на разкаянието и с очи пълни със сълзи! Защото цветята разцъфват само там, където е слънчево и влажно!”

Покаянието и молбата за опрощение водят човека и общността към спасение и мир. Премахват бедите и нещастията.

Вярващият трябва да живее в духовно състояние, което е между страха и надеждата.

Вярващият трябва да изпитва страха:

Ако се каже „Един ще влезе в Ада!“ - „Това аз ли ще съм?“

И изпълнен с надеждата:

Ако се каже „Един ще влезе в Рая!“ - „Дали това ще съм аз?“

Дори пророците, извършвайки неволни грешки са изгаряли в страдание от това и са живели в покаяние и молба за опрощение, като по този начин са вкусили човешкото безсилие. Защото абсолютното надмощие принадлежи на Аллах. Само Той е изключение – пречист от безсилието.

❁

Първият покаял се пророк е Хазрети Адем (а.с.). Известна е молбата за опрощение, която двамата с Хавва са отправили:

“…Господи наш, угнетихме себе си и ако Ти не ни опростиш, и не ни помилваш, ще сме от губещите.” (Сура ел-Араф, 7:23)

Тази молитва (дуа) е останала като пример за молба за опрощение за техните потомци до Съдния ден.

❁

Някои от айетите в Свещения Коран, чрез които Всевишният Аллах призовава Своите раби да се покаят са следните:

„…освен онзи, който се е покаял и повярвал, и вършил праведни дела. На такива Аллах ще подмени злините с добрини. Аллах е опрощаващ, милосърден.“ (Сура ел-Фуркан, 25:70)

„А който се е покаял и вършил праведни дела, той се връща към Аллах с прието покаяние.“ (Сура ел-Фуркан, 25:71)

„Аллах иска да приеме покаянието ви, а онези, които следват страстите, искат съвсем да ви отклонят.“ (Сура ен-Ниса, 4:27)

Разкаянието трябва да е от все сърце:

„О, вярващи, покайте се пред Аллах с искрено покаяние и вашият Господ ще отмахне от вас прегрешенията, и ще ви въздаде в Градините…“ (Сура ет-Тахрим, 66:8)

❁

Дори да полага усилия да страни от греха, човек не може да благодари достатъчно за всички блага, с които разполага. Затова никой не е освободен от задължението да се покае и потърси опрощение. Защото човешкото безсилие важи за всички. Дори да се благодари подобаващо, самата възможност да се благодари достатъчно също е благо, което от своя страна поражда необходимост за благодарност. По този начин дълга за благодарност остава върху човека завинаги.

В действителност благата, с които Всевишният Аллах ни дарява са несметни, многократно надхвърлящи човешката благодарност. В айета се повелява:

„…и ви дава от всичко, за което Го молите. И ако пресмятате благоденията на Аллах, не ще ги изчислите. Човек е голям угнетител, голям неблагодарник.“ (Сура Ибрахим, 14:34)

Когато Хазрети Айше (р.а.) каза на Пророка (с.а.в.):

„О Пратенико, Аллах опрости твоите минали и бъдещи грехове. Не се измъчвай толкова!..“ Пратеника на Аллах (с.а.в.) отвърна:

„О Айше ! Нима не трябва да съм благодарен раб на своя Господ!“ (Бухари, Техеджуд, 6)

Много често Пратеника на Аллах се разкайваше и молеше опрощение не поради свои грешки, а за да се приближи повече до Всевишния Аллах, да спечели Неговото задоволство с повече благодарност. Освен това Пророкът постоянно се усъвършенстваше духовно, и затова непрекъснато търсеше опрощение за своето предишно състояние, което сравнено с извисяването му бе на по-ниско ниво.

Най-ценното време за разкаяние е ранната утрин (сехер). Както изгрева отдалечава тъмнината, така молбата за опрощение призори освобождава от тъмнината на греховете и осветява със сияйно опрощение!..

Нека Всевишния Аллах ни отреди да изпитаме благоразумие и радост в атмосферата на опрощението и милостта.

Амин!

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите:

1. В Свещения Коран живота на пророците и техните народи са разказани под формата на „разказ“. Какви са причините и мъдростите в това?
2. „Марифетуллах“ и „мухаббетуллах“ са целта на сътворението на човека. Дайте пояснения за тях.
3. Опишете фазите на човешкото сътворение използвайки айети от Свещения Коран.
4. Какви са причините за отказа на сатаната да се поклони пред Хазрети Адем?
5. Разяснете същинската цел на поклона на ангелите и джиновете пред Хазрети Адем.
6. Посочете връзката между молбата за опрощение (истигфар) и отправянето на благодарност (шукюр), която се крие в разговора между Пророка и Хазрети Айше, която казва: *„О Пратенико, Аллах опрости твоите минали и бъдещи грехове. Не се измъчвай толкова!..“* Пратеника на Аллах (с.а.в.) отвърнал: *„О Айше ! Нима не трябва да съм благодарен раб на своя Господ!“*
7. Защо жертвоприношението на Хабил е било прието, а това на Кабил (Каин)
8. Как се осъществява духовното развитие и усъвършенстването на човека, сътворен с наклонност и към добро и към зло?
9. Избройте петте фази на духа (рух).
10. В духовния свят („Безм-и Елест“) в отговор на Аллаховото запитване „Не съм ли Аз Вашият Господ?“, човешките души дадоха обет - „Да Ти си нашият Господ.“ Кои са причините хората да забравят за този обет в земния си живот?

Б. Попълнете празните полета в текста:

1. Съществуват три основни места на проявление на всички съвършени качества на Всевишния Аллах. Основното от тях е …….

2. Съжалението и изгарянето, което сърцето изпитва заради извършен грях е ……….. ….. Молбите извиращи от сърцето в търсене на опрощение от Всевишния Аллах се наричат ……. .. ………

3. Как се нарича знанието, което не може да бъде постигнато само чрез усилията, които човек полага, а бива дарено от Аллах в резултат на индивидуалното духовно извисяване и способности на човека?

4. Дори да се полагат усилия да се страни от греха е невъзможно да се благодари подобаващо за всички блага, с които човек разполага. Поради това никой не е освободен от задължението да се покае и потърси опрощение. Най-ценното време за разкаяние е ……. …..

В. Моля, отбележете верния отговор

1. Кое от изброените по-долу <u>не е</u> характерна особеност на разказите за пророците в Свещения Коран?

а) Разказите са поднесени с поучителна цел, без да се изпада в подробности.

б) В предадените разкази не се спазва историческа последователност.

в) Нито една подробност от случките споменати в разказите не остава скрита за читателя.

г) Между случките в разказите са поместени мъдрости и поуки, които съживяват с напътствие духовността на читателя.

2. Съществуват три места на проявление на съвършените имена и качества на Всевишния Аллах. Основното от тях е човекът. Кое от изброените по-долу не може да бъде причина за това?

а) Човекът е „произведение“ на Аллаховото изкуство.

б) Човекът е същността и тайнството на Вселената.

в) Това, че човекът е създаден от пръст.

г) Това, че човекът притежава разум и душа „нефс“.

3. **Всевишният Аллах се обръща към ангелите, повелявайки: “Ще създам на земята наместник.” (Сура ел-Бакара, 2:30) Кой от следните определения отговаря на съдържанието на думата „наместник“, спомената в айета?**

   а) Човекът превъзхожда джиновете и ангелите заради материята, от която е сътворен.

   б) Човекът е място на проявление на Божествените имена и се намира в качеството на представител на волята на Всевишния Аллах на земята.

   в) Защото всички хора ще служат на Всевишния Аллах.

   г) Защото всеки човек знае и познава Аллах.

4. **В кой от дадените отговори се съдържа обща особеност характерна както за „рух-и султани“, така и за „рух-и хайвани“?**

   а) И двете принадлежат на „света на повелята“.

   б) Осъществяват своето съществуване чрез тялото на човек.

   в) С настъпването на смъртта влиянието и на двете се преустановява.

   г) Те са определящ фактор, който влияе на действията и желанията на човек.

5. **В Свещения Коран се повелява: „И когато рекохме на ангелите: “Поклонете се на Адам!”, те се поклониха…“ (Сура ел-Бакара 2:34) В кой от следните отговори <u>не се</u> съдържа целта на тази повеля?**

   а) Да бъде прието превъзходството на Хазрети Адем от гледна точка на неговото сътворение.

   б) За възвисяване на духа, от който е сътворен Хазрети Адем, носещ благодатта на „Нур-и Мухаммеди“.

   в) Освен необходимостта да бъде изпълнена Аллаховата повеля за поклон пред Адем и това, че трябва да се служи единствено и само на Всевишният Аллах, Който го е сътворил.

   г) Покланяйки се пред Адем, да бъде отправена благодарност за сътворението му.

6. **В Свещения Коран се повелява: „Ние предложихме на небесата и на земята, и на планините отговорността, но те се възпротивиха да я носят и се уплашиха от нея. А човекът я понесе – той бе угнетител, невеж…“ (Сура ел-Ахзаб, 33:72)**

   Какво трябва да направи човек, за да не остане „угнетител и невеж“, така както е спомената в горния айет?

   а) Човек трябва да е ангажиран с положителни дела и изучаване на полезни знания.

   б) Да изостави грижата за созданията (хизмет) и да се съсредоточи само върху получаване на знания.

   в) Да извършва праведни дела и така да достигне богобоязливостта, да се извиси духовно и да стане проницателен човек.

   г) Да стои далеч от поемане на отговорността, предложена от Аллах на небесата и земята.

7. **Кое е <u>най-въздействащо</u> средство за това, човек да остане предан и да не забравя обета, даден в духовния свят „Безм-и Елест“?**

   а) Човек трябва да се старае да си спомня за дадения обет и често да го повтаря.

   б) Човек трябва да се старае да заличи и премахне от себе си „рух-и хайвани“.

   в) Човек трябва да се стреми да пречисти душата и сърцето си и да преодолее пречката нефс.

   г) Да повиши познанията за вярата си и така да повдигне „завесите“ на Аллаховото тайнство.

8. **Кой от следващите възможни отговори <u>не е</u> начин за пречистване на душата нефс?**

   а) Присъствието на човек в духовна беседа заедно с праведниците.

   б) Честото споменаване на Всевишния Аллах и устно и чрез сърцето.

   в) Постоянство в намеренията и усилията за самоконтрол и преодоляване на желанията на душата нефс, с цел постигане на богобоязливост и въздържание от земното.

   г) Задълбочаване в познанието за Аллаховите тайни (илм-и ледун).

9. Посочете правилният отговор на въпроса: Каква е връзката между „разума“ и „откровението (вахий)“ от гледна точка на подобаващо служене на Всевишния Аллах?

а) Разумът винаги е по възвишен от откровението (вахий), защото разумът е проявление на качеството „ел-Алим“ (Всезнаещия) на Всевишният Аллах.

б) Откровението (вахий) винаги идва на първо място, защото без откровение разумът не би постигнал активност.

в) Разумът и откровението (вахий) са равни, едното не превъзхожда по нищо другото.

г) Разумът има стойност в границите на откровението (вахий), защото то насочва и напътва разума, ето защо разумът се нуждае от откровението.

10. Кое <u>не е</u> поука за покаянието (тевбе) и търсенето на опрощение (истигфар) от следния айет, разказващ за покаянието (тевбе) на Хазрети Адем и Хавва: “Господи наш, угнетихме себе си и ако Ти не ни опростиш, и не ни помилваш, ще сме от губещите.” (Сура ел-Араф, 7:23)

а) Рабът трябва да знае, че извършеният грях е дело на душата нефс.

б) Извършването на грях означава човек сам да угнети себе си.

в) Покаянието тевбе и търсенето на опрощение истигфар не се приемат веднага. Всевишният Аллах опрощава Своя раб след като известно време го подложи на наказание.

г) Колкото и грешен да е един раб, той няма друго спасение освен да потърси убежище при милостта и опрощението на Всевишния Аллах.

ОТГОВОРИ

Б. Попълване на празните полета в текста

1-Човекът

2-Покаянието (тевбе) – молбата за опрощение (истигфар)

3-„Илм-и ледун“ (Тайнственото познание)

4-Ранната утрин (сехер)

В. Верни отговори на теста

1- б	**2- б**	**3- б**	**4- г**
5- г	**6- б**	**7- б**	**8- г**
9- г	**10- б**		

ХАЗРЕТИ

Идрис

– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ ИДРИС

(алейхисселям)

Притежавал тайнството на небесното възхищение

Според преданието Идрис алейхисселям е роден във Вавилон – един от най-древните градове, намиращ се в Месопотамия, между реките Тигър и Ефрат. Идрис (а.с.) е шесто поколение от потомството на Хазрети Адем и пророк от рода на Шит (алейхисселям). В Свещения Коран има четири айета, които споменават за него.

Идрис (а.с.) е служил на Всевишния Аллах и преди да стане пророк и е общувал с праведните. Прехранвал се изцяло със собствен труд.

Живял е сред общност, потомци на рода на Кабил Тази общност била изоставила пътя посочен от Шит (а.с.) и била в упадък, както от гледна точка на земния, така и на отвъдния живот. Забравили за служенето на Аллах, в своя гнет те достигнали до крайността да приемат всичко забранено за позволено и да вършат забранени неща. За да напъти тази общност, излязла от правия път, Всевишният Аллах изпратил при тях Идрис (а.с.) като пророк. Низпослани му били близо 30 страници, в които били известени Аллаховите повели и забрани. Идрис (а.с.) започнал да ги разпространява и известява народа си за тях.

Според преданието, около хиляда човека от народа му повярвали в донесеното от него. меляикетата идвали на групи при Идрис (а.с.) и беседвали с него.

Някои от мъдростите и наставленията на Идрис (а.с.), с които напътствал своя народ били следните:

„Колкото повече умния човек се усъвършенства толкова повече се увеличава скромността му.“

„Умният човек не търси слабостите на другите и не разкрива техните грешки и недостатъци! Не проявява гордост с увеличаване на богатството и то не разваля нрава му!..“

„Неразумен е онзи, който не пречиства душата си (нефс)!“

„Любовта към земното и отвъдното не може да се съвместява!“

„Когато отправяте своята молитва намеренията ви трябва да са искрени!..“

Към края на живота си Идрис (а.с.) е въздигнат от Всевишния Аллах на извисено място в небесата. Това се споменава в Сура „Мариам“, айет 57 по следния начин:

„И го въздигнахме Ние на извисено място.“

Това извисено място се тълкува като степен близка до Всевишния Аллах, Рай или четвъртата степен на небесата. В хадисите предадени в Сахих-и Бухари и Сахих-и Муслим това извисяване се потвърждава:

„Когато достигнах четвъртото ниво на небесата срещнах (пророка) Идрис. Джибрил (Джебраил) ми каза:

– *Това е Идрис. Поздрави го !*

Поздравих го, а той отвърна на поздрава ми и каза:

– *Привет праведни братко, праведни пророче!“* (Бухари, Бед’у’л-халк, 6; Муслим, Иман, 259-264)

В Свещения Коран Идрис (алейхисселям) се споменава като праведен и търпелив пророк:

„И спомени в Книгата Идрис! Той бе всеправдив, пророк.“ (Сура Мариам, 19:56)

„И [спомени] Исмаил, и Идрис, и Зу-л-Кифл. Всички бяха от търпеливите.“

„И ги въведохме в Нашата милост. Те бяха от праведниците.“ (Сура ел-Енби, 21:85-86)

Изразите: „всеправдив“, „търпелив“ и „праведник“ са описание на благородството и възхвала на споменатите пророци.

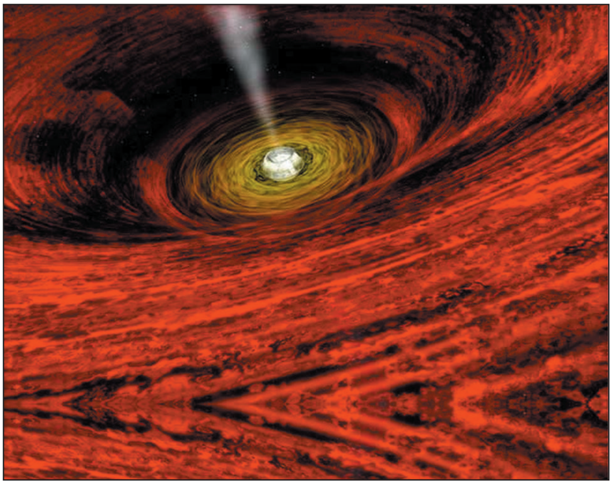
Хазрети Мевляна описва по следния начин сходните черти на Хазрети Иса и Хазрети Идрис.

„В резултат от изключителното си въздържание и усилия по пътя на Аллах, Идрис (а.с.) и Иса (а.с.) се доближиха до меляикета. Почти не се хранеха. Сякаш бяха въздигнати на небесата за това, че станаха като ангели...“

С този пример Хазрети Мевляна изразява това, че чрез въздържание от земните страсти и старание по пътя на Аллах, Хазрети Идрис и Хазрети Иса до такава степен се освобождават от присъщите на тялото желания и черти, обгръщат се с такава ефирност, че се въздигат на небесата подобно на меляикета. Това ни показва, че и другите раби могат да достигнат високи нива чрез пречистване на душата и сърцето.

В човешката история пророците са достигали върхове, както от гледна точка на духовния, така и на материалния напредък. Хазрети Адем положил основата на земеделието, а Хазрети Идрис на шивачеството. Писмената култура започнала с първият човек напредва по времето на Идрис (а.с.) благодарение на неговите усилия. Освен това, той осветява пътя на човечеството чрез първите познания в сферата на днешната физична и химична наука.

Хазрети Идрис е пророк, на когото са низпослани страници (сухуф); възхвален в Свещения Коран с правдивостта, търпеливостта и добродетелта си. Още в земния свят той е извисен на възвишено място от Всевишният Аллах и с търпеливостта си е станал пример както за народа си, така и за следващите поколения. Като праведен раб бил удостоен с Аллаховатамилост.

Алейхисселям!.. (Мир нему!)

ДУХОВНИЯТ СВЯТ И НЕГОВОТО ТАЙНСТВО

Живота на Идрис (алейхисселям) ни показва как тайнството на копнежа по небесното и пречистеното сърце биват удостоени с божиите проявления. Човешкото същество може да бъде както на нива по-низки и от най-низшите животни, така и на нива превъзхождащи ангелите. Животът на този пророк ни представя възможност да наблюдаваме върховете, до които може да достигне човек обгръщайки се с качествата на ангелите.

И действително когато сърцето, което е център както на тялото така и на духа, бъде пречистено, с Аллаховата милост може да достигне до такова ниво, че притежателят на това сърце привидно не различаващ се от другите хора да извиси духа си над ангелите.

От гледна точка на това, че тези качества се наблюдават в съвършена форма в живота на Идрис (а.с.) би било полезно да разгърнем въпроса за духовния свят (света на сърцето). Та нали в живота от човек се иска да притежава „чисто сърце“. Както повелява Всевишният Аллах в Сура Шуара / Поетите/, айети 88 и 89:

„…в Деня, когато нито богатство, нито синове ще помогнат, освен който дойде при Аллах с чисто сърце.”

Най-важната задача и най-сериозният ангажимент на човека в земния живот е да се подготви за безкрайния свят на отвъдното. Това е възможно само чрез опознаване същността на сърцето (духовността), опазването му от всякакви опасности и злини и насочването му към възвишена нравственост. Благоденствието в земния свят и щастието в отвъдния се постига с придобиване на пречистено сърце.

Трептенето е характерно за сърцето, поради това то трепти и вибрира под духовно влияние или под въздействието на душата (нефс) и сатаната.

В сърцата изпълнени с духовност се проявяват състояния на възвишен нрав и праведни дела. Така човек се насочва към постигане на състоянието „ахсен-и таквим“ (превъзходния облик на човека). Сърцата изпълнени със

земните страсти на душата (нефс) затъват в невежество, съдружаване, лош нрав, пороци, аморалност и лоши помисли. Сърцето в противовес на целта на сътворението си се „заслепява“, подхлъзва се и пада на ниво по-низко и от това на животните. Както се повелява в айета:

„Създадохме за Ада много от джиновете и от хората. Имат сърца, с които не схващат, имат очи, с които не виждат, имат уши, с които не чуват. Те са като добитъка, даже са по-заблудени. Те са нехайните.“ (Сура ел-Араф, 7:179)

Чрез постоянство в извършването на праведни дела като служене на Аллах (ибадет), споменаване на Всевишния Аллах (зикир) и общуване с праведните можем да отдалечим шейтана от сърцето си. Тогава в раба възниква богобоязливостта (таква), която е единствената мяра за превъзходство и достойнство при Аллах. Всевишният Аллах повелява:

„...Най-достоен измежду вас при Аллах е най-богобоязливият...“ (Сура ел-Худжурат, 49:13)

Близостта с праведните и беседата с тях помага за запазване на чувството на богобоязливост. Благодатта, която се получава от тях и беседите с тях е сиянието, извиращо от сърцето на Пратеника на Аллах (с.а.в.). Това сияние е преминало в сърцата на праведните и от тях прелива в сърцата на онези, които изпитват близост и обич към тях.

Както признава и днешната наука – социална психология – човекът е същество отворено за влиянията на околната среда.

Както заразните заболявания, така и нрава и състоянията се предават от човек на човек. Духовният обмен е неоспорима истина. Духовните качества на личността на влияещия преминават в обекта на влияние в степента на неговите склонности. Така онези, които изпитват близост към праведните също стават праведни. Тази истина е известена в Свещения Коран по начин, ясно отразяващ важността ѝ – като повеля наред с опазването на богобоязливостта:

„О, вярващи, бойте се от Аллах и бъдете с правдивите!“ (Сура ет-Тевбе 9:119)

Степени на сърцето

1. Мъртвите (запечатаните) сърца

Тези сърца се описват като по-низши и от добитъка, лишени от духовно достойнство, пропиляващи живота си само с ядене, пиене, забавления и

други преходни наслади. Те са далеч от прозорливостта да търсят и откриват Аллаховите тайни и мъдрости в човека и Вселената. Тези сърца са пълната противоположност на сърцата на пророците и приближените раби на Аллах. Тяло носещо такова сърце е като „саркофаг“. Както телата се изгубват в пръста така и мъртвите сърца се изгубват в тъмнината на отричането и невежеството. Те изпадат в заблуждение. Повличат както себе си, така и близките се към печална гибел.

Хората, които притежават такива сърца въпреки, че живеят сред благата дарени от Всевишния Аллах, тънат в неблагодарност и неморалност като отричат истинския Притежател на тези блага и престъпват Неговите повели и забрани. Всевишният Аллах повелява за тях:

„Глухи, неми, слепи – те не се завръщат.“ (Сура ел-Бакара, 2:18)

„Аллах е запечатал и сърцата, и слуха им, и пред техните погледи има преграда. За тях има огромно мъчение.“ (Сура ел-Бакара, 2:7)

Споменатите в айета „запечатани“, заключени сърца, са сърцата на онези, които са затворили вратите към доброто и истината и са прекъснали връзката си с човешкия и духовния свят. Само Всевишният Аллах, Когото са забравили може да отвори ключа в сърцата им. Всевишният Аллах предупреждава Своите раби да не изпадат в подобно положение:

„И не бъдете като онези, които забравиха Аллах – Той ги накара да забравят себе си! Те са нечестивците.“ (Сура ел-Хашр, 59:19)

2. Болните сърца

Това е междинно ниво между „мъртвите“ и здравите сърца. В Свещеният Коран се казва следното за болните сърца:

„Носят в сърцата си болест и им надбави Аллах болест. За тях има болезнено мъчение, защото са лъгали.“ (Сура ел-Бакара, 2:10)

Състоянието на притежателите на такива сърца наподобява състояние изпълнено със страдание, в което се намират телесно болните хора. Те нямат хармония нито в земния си живот, нито покой в духовния си мир. Неяснотата в духовния им свят влияе негативно на външния им свят и обратното. Всевишният Аллах описва по следния начин положението, в което са изпаднали:

„Тези са, които купуват заблудата вместо напътствието. Ала нито търговията им печели, нито са на правия път.“ (Сура ел-Бакара, 2:16)

Духовните „болести“ като надменност, възгордяване, омраза, прекомерна любов към земното са пречка за разбиране на знаменията на Всевишния Аллах. Преди да получат духовно възпитание и да пречистят сърцата си хората не могат да получат дял от тайнството на Свещения Коран. Както ясно изразява това айета:

„От Моите знамения ще отклоня онези, които без право се възгордяват на земята...“ (Сура ел-Араф, 7:146)

Следователно преди сърцето да напредне в духовното усъвършенстване не може да поеме дял от тайнството на Свещеният Коран, Вселената и човека. Повелявайки:

„Не ходеха ли по земята, със сърцата си да проумеят или с ушите си да чуят? Не очите са слепи, а сърцата в гърдите са слепи.“ (Сура ел-Хадж /Поклонението хадж/, 22:46), Всевишният Аллах ни известява, че само сърцата, които гледат с поучителен взор ще бъдат съживени и излекувани.

Колко хубаво изобразява необходимостта от опазване на сърцето следния хадис-и шериф:

„Знайте, че в човек има един орган. Ако той е здрав – цялото тяло ще бъде здраво, а ако се повреди – цялото тяло ще се повреди. Внимавайте! Това е сърцето.“ (Бухари, Иман, 39)

В заключение: Делата, извършени с болни и нехайни сърца губят стойността си пред Аллах. Ако не бъдат озарени със сиянието на Истинният *(Хак)*, сърцата стават слепи и безчувствени. Не могат да видят нищо от хилядите прекрасни величия на Аллаховото тайнство във Вселената.

3. Нехайните сърца

Човек, който се отдалечава от споменаването на Всевишният Аллах губи човешката си чест и достойнство. В айета нехайните сърца са описани по следния начин:

„И нима [коравосърдечният е като] онзи, чиято гръд Аллах е разтворил за Исляма и е получил светлина от своя Господ? Горко на коравосърдечните за напомнянето на Аллах! Тези са в явна заблуда.“ (Сура ез-Зумер, 39:22)

„А [сатаните] въвличат в заблуда своите братя, после не престават.“ (Сура ел-Араф, 7:202)

За да не бъде въвлечен в заблуда от шейтана човек се нуждае от „духовно лечение“. Това лечение започва със спазването на следните пет принципа:

а) *Позволена (хелял) храна*

Наше задължение е да подаваме на тялото си позволена храна. Защото, за да служим на Аллах се нуждаем от сила и енергия, която получаваме чрез храната. Не може да се очаква духовност и благодат, ако човек не се храни с позволена храна. Непозволената храна дава на човека нехайство и печал.

Поради това последователите на суфизма (тасаввуф) обръщат особено внимание на две важни неща за развитието на духовния живот: **„Внимавайте какво влиза през устата, когато се храните и какво излиза от нея, когато говорите!..“**

б) *Четенето на Свещения Коран с размисъл и отслужване на молитвата намаз със страхопочитание към Аллах*

Когато се чете Свещеният Коран, трябва да се размишлява над значението му, тоест да се осмислят повелите и забраните и да се взема поука от разказите в него. Благодатта и въздействието, което хората получават при четенето на Корана и размисъла върху него зависят от степента на пречистеност на сърцето. Чрез пречистване на сърцето се постигат и успокоението и концентрацията при служенето на Аллах (ибадет).

„Горко на отслужващите молитва, които своята молитва [съзнателно] пренебрегват…“ (Сура ел-Маун, 107:4-5)

В Сура „Ал-Муаминун“ се известява, че:

„Сполуката е за вярващите, които в своята молитва са смирени…“ (Сура ел-Му’минун, 23:1-2)

Попитали Мухаммед Бахауддин (рахметуллахи алейх.):

– Как може да се постигне пълно смирение и страхопочитание (хушу) по време на молитвата намаз?

А той отвърнал:

– Чрез тези четири неща:

1. Позволена (хелял) храна,

2. Когато се взима абдест да не се проявява нехайство,

3. При първият текбир на молитвата намаз да осъзнаваме, че се намираме пред Всевишният Аллах,

4. Когато не сме в молитва да не забравяме и за миг за Всевишния Аллах.

в) *Проявяване на постоянство в споменаването на Всевишният Аллах (зикир)*

Значението на това условие се подчертава от факта, че на повече от 250 места в Свещения Коран по различни поводи се споменава думата „споменаване на Аллах“ (зикир). **Зикир е присъствието на мисълта за Създателя в съзнанието на раба**. Зикир означава рабът да не забравя своя Създател. Всевишният Аллах повелява:

„Споменавай своя Господ в душата си със смирение и страх, без гръмки слова сутрин и вечер, и не бъди от нехайните!“ (Сура ел-Араф, 7:205)

г) *Прекарване на времето призори (сехер) в будно състояние*

Премахването на дневните телесни и духовни тежести е възможно чрез насочване на човека към вътрешния мир и обгръщане в тишината и спокойствието на нощта. За онези, които чрез сърцата си изживяват спокойствието на служенето на Аллах, няма по хубаво одеяние от нощта. В тишината и усамотението на нощта те изживяват дълбоката наслада от „срещата“ със своя Аллах . Затова част от нощта трябва да се прекарва в будно състояние и да се оползотвори нейната благодат. Всевишният Аллах повелява:

„И споменавай името на своя Господ и сутрин, и вечер, и в част от нощта Му се покланяй, и дълго нощем Го прославяй!“ (Сура ел-Инсан, 76:25-26)

Денят не може да даде духовната и здравословна отмора на нощта. Онези, които не знаят цената на нощта не могат да оползотворят и деня. Запълването на нощта с празни неща и пропиляването на ранните утрини погубва благодатта и полезността и на деня. За да се докоснем до божествените духовни гледки на нощта, трябва да прекарваме времето на зазоряване в съзнание.

„… малко спяха през нощта и на развиделяване молеха за опрощение…“ (Сура ез-Зарийат, 51:17-18)

„И напускат постелите си, и със страх и копнеж зоват своя Господ, и от онова, което сме им дали, раздават.“ (Сура ес-Седжде, 32:16)

„И в част от нощта бодърствай с [молитва] допълнително за теб...“ (Сура ел-Исра, 17:79)

д) *Да бъдем с праведните*

За да опазим и усъвършенстваме сърцето си трябва да бъдем с праведните. В духовен смисъл сърцето попада в магнетичното поле на онези, които са покрай него. Между хората, които общуват се получава своеобразен „трансфер“ на качества. Онези, които са с по-силна духовност влияят на по-слабите духовно и се превръщат в източник на вдъхновение. Казано с други думи състрадателността, милостта, духовната изтънченост и достойнствата на праведните се предават на околните. Причината сахабетата на Пророка (с.а.в.) да са сред най-достойните от общността *(уммет)* е това, че те са присъствали на беседите на Пророка и са получили дял от неговата благодат.

Сърцата са под влияние на обкръжаващата ги духовна атмосфера – независимо дали тя е положителна или негативна. Поради това онези, които са сред праведните, с времето стават праведни (в степента на своите способности). А онези, които са в близост с невежите хора, които открито извършват грехове, с времето стават като тях.

Всевишният Аллах повелява следното:

„О, вярващи, бойте се от Аллах и бъдете с правдивите!“ (Сура ет-тевбе, 9:119)

Предаването на качества от един човек на друг се осъществява в зависимост от близостта и обичта между тях. Близостта с праведните и обичта, изпитвана към тях подсилва способността на човек да се усъвършенства във вярата.

Колко хубаво Пророка (с.а.в.) изразява чрез следния пример влиянието на близостта с праведните:

„Добрият и лошият приятел са като продавача на благоуханен мускус и ковача. Продавача на благоухания ще ти подари или пък ти ще купиш от него благоуханен аромат. (Или за времето прекарано край него) ще се насладиш на ухания. Докато ковача или ще изгори дрехите ти, или лошата миризма на духалото ще те задави.” (Бухари, Буйу, 38)

4. Споменаващите сърца

Всевишният Аллах повелява:

„...Най-великото е споменаването на Аллах...“ (Сура ел-Анкебут, 29:45)

„Не е ли настъпило за вярващите време сърцата им да се смирят при споменаването на Аллах и пред истината, която бе низпослана…“ (Сура ел-Хадид, 57:16)

Когато сърцето се намират в непрестанно споменаване на Всевишният Аллах (зикир) и тялото се обгръща в сиянието на това споменаване. Духовността надделява над страстите на душата нефс. Сърцето се слива със същността на вярата в единобожието и човек придобива непоколебима вяра пречистена от всякакви съмнения. Всевишният Аллах повелява:

„...О, да, при споменаването на Аллах сърцата се успокояват.“ (Сура ер-Раад, 13:28)

„О, вярващи, често споменавайте Аллах!“ (Сура ел-Ахзаб, 33:41)

„И споменавай името на своя Господ, и с всеотдайност се посвети на Него…“ (Сура ел-Музаммил, 73:8)

„…хора, които нито търговия, нито продажба ги отвлича от споменаването на Аллах…“ (Сура ен-Нур, 24:37)

„…които споменават Аллах и прави, и седнали, и легнали на хълбок, и размишляват за сътворяването на небесата и на земята: "Господи наш, Ти не си сътворил това напразно. Пречист си Ти! Опази ни от мъчението на Огъня!“ (Сура Ал-и Имран, 3:191)

Пратеникът на Аллах (салляллаху алейхи ве селлем) е известил:

„Обичта към споменаването на Аллах (зикир) е признак за обичта към Аллах.“ (Суюти, Джамиу'с-Сагир, II, 52)

Тези, които остават далеч от споменаването на Аллах (зикир) остават далеч и от обичта към Аллах. Затова са станали обект на Аллаховото предупреждение:

„...Горко на коравосърдечните за напомнянето на Аллах!“ (Сура ез-Зумер, 39:22)

За да не попаднем в групата на предупредените, трябва да споменаваме Аллах словом и със сърце изпълнено със страхопочитание:

„Споменавай своя Господ в душата си със смирение и страх, без гръмки слова сутрин и вечер, и не бъди от нехайните!“ (Сура ел-Араф, 7:205)

В друг айет опасността да останем далеч от споменаването (зикир) е изразена по следния начин:

„А за онзи, който се отдръпва от напомнянето на Всемилостивия, определяме един сатана, той да му е приятел.“ (Сура ез-Зухруф, 43:36)

„Тези [сатани] ги възпират от пътя, а те мислят, че са напътени. А когато се яви той пред Нас, казва [на сатаната]: “Ах, да имаше между мен и теб разстояние, колкото от изток до запад! Колко лош приятел си бил!” (Сура ез-Зухруф, 43:37-38)

Пророкът (с.а.в.) е препоръчал на сахабетата да споменават Всевишният Аллах, научавайки ги на „Ля иляхе илляллах“ (няма друг Бог, освен Аллах) (Хейсеми, Меджмау’з-Зеваид, I, 26) и на прославянето „Субханаллах“ (пречист е Аллах), „Елхамдюлиллях“ (слава на Аллах). (Ибни Мадже, Едеб, 56; Ахмед б. Ханбел, Мюснед, VI, 344)

В един хадис Пратеника на Аллах (с.а.в.) повелява следното:

„Разликата между този, който споменава Аллах (зикир) и онзи, който не го прави е като между живия и мъртвия.“ (Бухари, Деават, 66)

Всевишният Аллах не гледа външния вид на Своите раби, а техния вътрешен свят и техните сърца. Поради това всеки вярващ (му‘мин) трябва да помни, че сърцето е мястото на проявление на Аллаховия взор и да го пази от нехайство чрез споменаване на Аллах.

Накратко споменаването на Аллах (зикир) е спасение от тъмнината на земното и обгръщане на сърцето в сияние чрез единствения път за завръщането към Аллах (вуслат) – обичта към Него (мухаббетуллах). С благодатта на споменаването, всяко от тези сърца, изпълнено с Аллаховата обич се превръща в своеобразен „прозорец“ отвеждащ с безброй проявления към обичта и завръщането към Аллах.

5. Живите сърца

Живите сърца са сърцата на пророците и приближените раби на Аллах.

Божествените имена и качества се проявяват в тези сърца по най-прекрасния начин. Онези, които притежават живи сърца са достигнали до съвършенството да се обгърнат в нрава на Свещения Коран.

Сърцата, които са изпълнени със споменаване на Аллах са под Неговата закрила. Тези сърца поемат по пътя водещ към света на Аллаховото тайнство; започват да разкриват тайнствата на Аллаховия свят, същността на материята, тайнството на човека и Вселената. Така рабът бива удостоен с проявления, които възникват само в „пречистеното сърце“.

Всевишният Аллах повелява:

„Нито вашите имоти, нито вашите деца ще ви приближат към Нас, а само онези, които вярват и вършат праведни дела. За тях ще има умножена награда за онова, което са вършели, и във Висините ще имат сигурност.“ (Сура Себе, 34:37)

В друг айет се повелява:

„…в Деня, когато нито богатство, нито синове ще помогнат, освен който дойде при Аллах с чисто сърце.” (Сура еш-Шуара, 26:88-89)

Това означава, че близостта с Аллах е възможна само за пречистените и успокоени сърца. Във всички дела, във всяко служене на Аллах (ибадет) състоянието на сърцето е много важно.

Човекът е човек, доколкото осъзнава своята святост и превъзходност. Само онези, които постоянно споменават Аллах могат да се докоснат до Бо-Аллаховите красоти, да се усъвършенстват и да си отидат от този свят с вяра. Колкото повече споменаваме своя Господ с обич, толкова повече ще сме заслужили Неговата близост както в земния, така и в отвъдния свят. Поради това трябва да заделяме време в ежедневието си и да полагаме изключително старание, за да постигнем дълбока чувствителност в споменаването (зикир) и прославянето (тесбихат) на Всевишния Аллах.

Нека Всевишният Аллах ни отреди дял от тези прекрасни състояния и преживявания!

Амин!..

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите:

1. Кои качества на Идрис (а.с.) възхвалява Всевишния Аллах в Свещения Коран?

2. Как се нарича обществото, в което е живял Идрис (а.с.) и каква особеност притежава?

3. Дайте пример за наставленията, с които Идрис (а.с.) е поучавал своя народ.

4. Какво ни показва това, че Идрис (а.с.) въпреки, че е пророк полага усилия и старание да пречисти сърцето и душата си чрез самоконтрол и преодоляване на желанията на душата (нефс)?

5. На колко нива се делят сърцата според духовното им състояние?

6. В кои сърца се проявяват Аллаховите имена и качества?

7. Какво означава „пречистено сърце“ и как се постига то?

8. Какво трябва да направим, за да се предпазим от „невежо сърце“?

Б. Попълнете празните полета в текста:

1. Известно е, че приблизително …… човека от народа на Идрис (а.с.) повярвали в донесеното от него.

2. На Идрис (а.с.) са низпослани … страници (сухуф), в които били известени Аллаховите повели и забрани.

3. Пратеника на Аллах (с.а.в.) е повелил:

„Знайте, че в човек има един орган. Ако той е здрав – цялото тяло ще бъде здраво, а ако се повреди – цялото тяло ще се повреди. Внимавайте! Това е ……..“

4. Към края на живота си Идрис (а.с.) е извисен в ……. от Всевишния Аллах.

В. Моля, отбележете верния отговор:

1. **Кое от изброените по-долу <u>не е</u> една от причините за погубването на народа на Идрис (а.с.)?**
   а) Моралният упадък на народа на Идрис (а.с.) както от гледна точка на земният свят, така и на отвъдния.
   б) Извършването на всички забранени дела.
   в) Това, че изтезавали и измъчвали Идрис (а.с.).
   г) Престъпването и извършването на жестокости.

2. **Кое от изброените <u>не е</u> сред особеностите на Идрис (а.с.) споменати в Свещения Коран?**
   а) Преданост и честност.
   б) Денем и нощем служел на Аллах (ибадет).
   в) Праведен раб на Аллах.
   г) Извисяването му в небесата.

3. **Кое от изброените <u>не е</u> условие според текста за постигане на богобоязливост (таква) в даден човек?**
   а) Изпълняване на всички допълнителни (нафиле) ибадети.
   б) Постоянство в ибадетите и изпълнението им със страхопочитание и смирение.
   в) Поместване на споменаването на Аллах (зикир) в сърцето.
   г) Общуването с праведните.

4. **Кое от изброените по-долу <u>не е</u> едно от нивата на сърцето според текста?**
   а) Живите сърца
   б) Безсилни (слаби) сърца
   в) Болните и нехайни сърца
   г) Споменаващите сърца

5. **Кое от изброените не е начин за спасяване на сърцето от нехайството?**
   а) Четенето на Свещения Коран с размисъл (тефеккюр).
   б) Консумирането само на позволена (хелял) храна.
   в) Стоенето в будно състояние през нощта.
   г) Общуването с праведните.

ОТГОВОРИ

Б. Попълване на празните полета в текста

1-Хиляда

2-Тридесет

3-Сърцето

4-Небесата

В. Верни отговори на теста

1- в	**2- б**	**3- а**
4- б	**5- в**	

ХАЗРЕТИ
Нух
– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ НУХ

(алейхисселям)

Пречистил земята от неверието с потопа

Нух алейхисселям е от един от най-великите пророци. В Свещения Коран неговото име се споменава на 43 места. Известено е, че истинското му име е Йешкур, Сакин или Абдулгаффар.

Наричан е още „Неджиуллах“ (довереникът на Аллах) и „Шейху’л-енбия“. Хазрети Нух живял близо хиляда години.

След Идрис алейхисселям хората отново се отдалечили от правия път и започнали да се прекланят пред идоли. Единствено неговите последователи Уад, Суаа, Ягус, Яук и Наср живели според неговата традиция, вярата в единобожието и известявали хората за тях. След смъртта и на последния от праведните сподвижници на Идрис (а.с.), идните поколения на народа им, подстрекавани от отричащите, издигнали техни паметници, за да запазят спомена за тях. Приписвайки „божествени сили“ на статуите, станали идолопоклонници. Всеки род имал свой идол и всеки идол имал свой отделен „слуга“.

Хазрети Нух живеел в околностите на Куфа сред народ, управляван от жесток владетел на име Дермесил. Той произхождал от рода на Кабил Сред мнозинството идолопоклонници имало група хора, които съхранили вярата в единобожието. Нух (а.с.) бил един от тях. Занимавал се с овчарство и търговия.

Нух (а.с.) намирал за абсурдно това, че хората се покланяли на идоли и страдал много заради покварата и неверието, в които изпаднали. Когато бил дарен с пророчеството много малка част от народа, сред които синовете

му – Сам, Хам и Яфес му повярвали. Сред отказалите да му повярват бил и синът му Кенан.

През времето на пророчеството си Хазрети Нух бил подложен на много обиди и мъчения от страна на своя народ. В продължение на 950 години понасял гнета им с надежда и търпение. Когато загубил надежда и сили да търпи мъченията изрекъл:

„Тогава призова той своя Господ: "Аз съм победен, помогни ми!" (Сура ел-Камер, 54:10)

В отговор на молитвата на Хазрети Нух, Всевишният Аллах му повелил да построи кораб. Построеният кораб бил на три етажа. Заедно с него на кораба се качили 80 вярващи. Натоварени били и по една двойка от всеки вид животни. Водата, която извирала от земята и поройните дъждове, изливащи се от небето изпълнили земята с вода. Кораба плавал в продължение на шест месеца. С повелята на Всевишният Аллах:

„И бе речено: "О, земя, погълни своята вода!" и "О, небе, престани!" И спадна водата. И се изпълни повелята. И [Ковчегът] заседна върху [планината] ал-Джуди..." (Сура Худ, 11:44)

Водата се оттеглила и корабът заседнал върху планината „ал-Джуди".

Според преданието от синовете на Нух (а.с.) се разпространило и увеличило населението в различните части на земята, както следва:

От Сам – арабите и персите.

От Хам – индийците, хабешитите и африканските народи.

От Яфес – азиатците и местното население на Америка (индианците), за които се предполага че са преминали Беринговия проход.

Отличителни черти на народа на Нух (а.с.):

1. Приели идолите за божества.

С времето статуите изградени в знак на уважение и спомен, били превърнати в идоли и почитани като божества. В човешката история идолопоклонничеството винаги е отдалечавало хората от правия път и ги е тласкало към безразсъдство. Така и народа на Нух:

„И казваха: "Никога не изоставяйте своите божества, не изоставяйте нито Уад, нито Суаа, нито Ягус и Яук, и Наср!" (Сура Нух, 71:23)

Споменатите идоли били направени с различни форми: **Уад – мъж; Суаа – жена; Ягус – лъв ; Яук – кон; Наср – орел.** (Е. Хамди Язър, 8/5378)

Монотеистичните религии (проповядващи вярата в единобожието) не допускат оприличаване на Създателя чрез форми и насочват хората да осъзнаят абстрактността и чистотата. Тяхната цел е човек да прозре духовната истина, която е отвъд материята. Ала човешкият разум копнее да си представи Създателя като предмет с определен вид. Човекът си Го представя в измерения, които може да обхване с мисълта или Го оприличава на творения, за които вярва, че притежават божествена сила. Това води човек до една от формите на съдружаване (ширк) – идолопоклонничеството.

Поради това, за да възпре човешкия разум от придаване на определена форма на Аллах, Islamът забранява изобразяването Му чрез образи и статуи. Защото Всевишният Аллах притежава качеството **„мухалефетун лил-хавадис"** – т.е. **не прилича на нито едно творение**. Той е отвъд всяко измерение, форма и човешка представа.

Хазрети Шибли казва следното по този повод:

„Когато Го осъзнаете в мисълта си и решите, че сте Го разбрали подобаващо, тези мисли се връщат обратно към вас. Защото този вид мисли са плод на вашето съзнание и също като вас са възникнали отпосле (производни) ..."

Тук Хазрети Шибли посочва необходимостта производното, вторичното, отпосле възникналото да бъде отличено от Изначалното (онова, което няма начало). Разяснява, че не съществува друг метод, чрез който хората да опознаят своя Създател, освен чрез качествата и начините, които Той е определил. В противен случай опитите Той да бъде уподобяван водят хората до жалък печален край.

Има още един важен момент, в който хората се намират в реална опасност да изпаднат в съдружаване с Аллах (ширк). Това са молитвите (дуа) и желанията, които се отправят на гробовете на хора, за които се вярва, че притежават възвишени степени при Аллах. Важното относно молитвите и желанията, които се отправят на такива места е те да са отправени заради тях, но **само и единствено към Аллах**. Ако един раб отправя молитва (дуа) към друг раб, това го отвежда до съдружаване (ширк).

Народа на Нух алейхисселям изпаднал в този грях.

2. Прекалили в своя гнет и се възпротивили на Аллах.

„…те бяха още по-угнетяващи и престъпващи…“ (Сура ен-Неджм, 53:52)

3. Не се въздържали от извършването на всякакви грехове.

„...Те бяха нечестиви хора.“ (Сура ез-Зарийат, 51:46)

4. Загубили положителните си качества и възприели злото.

„...Те бяха хора на злото…“ (Сура ел-Анбия, 21:77)

5. Заблудата, в която изпаднали ги принизила и заслепила съвестта им.

„…бяха хора слепи.“ (Сура ел-Араф, 7:64)

Дълги години на известяване на вярата

Когато Нух алейхисселям навършил петдесет години Джебраил алейхисселям дошъл при него и го известил за пророчеството. Казал му „Отиди при Дермесил и народа си и им извести вярата в единобожието!..“ Хазрети Нух дал обет да известява вярата в единобожието до края на своя живот. На различни места в Свещения Коран това е разказано по следния начин:

„И приехме Ние от пророците обета им, и от теб, и от Нух, и Ибрахим, и Муса, и Иса, сина на Мариам. Приехме от тях твърд обет…“ (Сура ел-Ахзаб, 33:7)

„И изпратихме Нух при неговия народ: “Аз съм за вас явен предупредител, за да не служите на друг освен на Аллах. Страхувам се за вас от мъчение в болезнения Ден.” (Сура Худ, 11:25-26)

Първоначално Нух (а.с.) изпълнявал дълга си тайно, след което започнал открито да известява вярата в Аллах. Въпреки, че на младини бил спечелил обичта на всички, малцина му повярвали след като получил мисията да известява Аллаховите повели.

Когато владетелят на народа Дермесил узнал, че Хазрети Нух известява вярата в единобожието, попитал приближените си:

„– Кой е той?“

Те отвърнали:

„–Името му е Нух бин Ламек. Въпреки, че е от нашия народ не се придържа към начина ни на живот. В началото бе разумен човек, ала сетне загуби ума си. Казва, че бил пророк. Възпротиви се срещу идолите.“

Дермесил извикал Хазрети Нух при себе си и му се скарал:

„– Горко ти! Отричаш нашите идоли, така ли?“

Дермесил и отричащите се присмивали на това, че последователите на Нух били бедни хора.

„…казаха: “Нима ще ти повярваме, щом те следват най-презрените?” (Сура еш-Шуара, 26:111)

С надменност и високомерие този невеж и жесток народ презирал бедните и самотни хора. Ала Нух (а.с.) защитавал преданите вярващи:

„Аз не ще прогонвам вярващите.“ (Сура еш-Шуара, 26:114)

„...Наистина те ще срещнат своя Господ. Ала виждам, че сте хора невежи. О, народе мой, кой ще ме защити от [наказанието на] Аллах, ако ги прогоня? И не ще ли се поучите?“ (Сура Худ, 11:29-30)

След смъртта на Дермесил на престола се възкачил синът му Невлин. Той бил по-голям злодей и угнетител от баща си.

Нух (а.с.) продължил да известява вярата в единобожието и по време на управлението на Невлин. Народа продължил да му се подиграва, обижда и наранява физически. Ала Нух (а.с.) проявявал изключително търпение (сабър). Като проявление на Аллаховата милост Джебраил алейхисселям лекувал раните му.

Отричащите казвали:

– Горко ти Нух! Нима въпреки тези болки и обиди не ще се откажеш от делото си?

Хазрети Нух отвръщал с наставление:

„Аз не съм обезумял. Вашите предци сега са подложени на мъчение! Осъзнайте се! Дори да обърнете гръб на моя призив, не можете да ми навредите! Не се боя от вашите злини! Изцяло съм отдаден на Аллах!..И не искам отплата от вас!...“

В свещенният айет се повелява:

„И не искам от вас отплата. Моята отплата е единствено от Господа на световете…“ (Сура Аш-Шуара /Поетите/, 26:109)

„…затова се бойте от Аллах и на мен се покорете!” (Сура Аш-Шуара / Поетите/, 26:110)

Лишени от напътствие

Основните причини, поради които някои общности отрекли вярата в единобожието известена чрез пророци са следните:

а) **Престъпване:**

В истинните религии съществува вярата в „отвъден живот“, където добрите дела извършени в този свят ще бъдат възнаградени, а за лошите постъпки ще последва наказание. Това поставя под контрол абсолютната свобода на хората да вършат всичко каквото поискат, внася ред в живота им насочвайки ги към посоката на принципите на вярата.

От дълбока древност в езическите общности силните са потискали по-слабите и са ги превръщали в роби според собствените си желания. Поради това, че силните са се ползвали с всички блага и привилегии в обществото те са вярвали, че няма да носят отговорност за това в отвъдния свят. Вярата в отвъдното, утвърдена от религията противоречала на тяхната безнаказаност и предизвиквала тяхната омраза. Затова те започвали да преследват последователите на тази вяра.

Първото най-голямо безпокойство на идолопоклонниците след появата на Исляма била вестта за съществуването на отвъден свят. Силно притеснени те определили това като „велика вест“. Тяхното смущение и безпокойство е описано в Свещения Коран по следния начин:

„За какво се питат един друг?“ (Сура ен-Небе, 78:1)

- „За Великата вест, за която са в разногласие.“ (Сура ен-Небе, 78:2-3)

б) Лишаване от ползите:

За идолопоклонниците, които превърнали в навик използването на идолите според своите лични интереси и желания, дисциплината, порядъчния и умерен живот в служене на Аллах, които въвеждат истинските религии им се стрували прекалено тежки за изпълнение.

в) Нужда от личност за пример и подражание:

Истинските религии задължават народите да вземат за пример пророците си. В идолопоклонничеството не съществува личност, която да бъде взета за пример и съответно това задължение липсва. Те са водени само и единствено от страстите на душата (нефс).

г) Надменност и възгордяване:

Силните, богатите и първенците сред идолопоклонниците били „заразени“ от болестта на презрението към пророците, водещи скромен и често беден живот и сподвижниците, които ги следвали. Защото смятали, че ако са заедно с бедните и слабите ще загубят достойнството си сред обществото.

д) Привлекателността на земния живот:

Една от основните пречки идолопоклонниците да тръгнат по правия път била прекомерната обич към земният живот (имотите, богатството, властта и привилегиите). Земните блага били много привлекателни за тях. Това била причината да изпаднат в нехайство и сърцата им да „ослепеят“ за истината.

В свещеният айет се повелява:

„Разкрасена е за хората любовта към страстите – към жените и децата, и струпаните купища от злато и сребро, и към отбраните коне, и добитъка, и посевите. Това е наслядата на земния живот, но най-прекрасният пристан е завръщането при Аллах.“ (Сура Ал-и Имран, 3:14)

Както известява айет 71 от Сура „Юнус“, Нух (а.с.) разкрил лошите намерения на идолопоклонниците и им се противопоставял по следния начин:

1. Ако ви тежат моя престой и моето напомняне за знаменията на Аллах, то на Аллах аз се уповавам.

2. Съберете се с вашите съдружници.

3. Изяснете вашето дело!

4. Отсъдете за мен.

5. И не ми давайте отсрочка!“

Тези думи на Нух (а.с.) ясно показват неговото упование на Всевишния Аллах.

Призива за наказание на злощастния народ

Когато Нух (а.с.) започнал да призовава към истинната вяра, една група хора приела този призив и му повярвала. След тях обаче, нито един човек не приел вярата. Невежите започнали да измъчват както него, така и останалите вярващи. Мъченията достигнали пределна фаза. С дързост подхранвана от невежеството народа му престъпил и сам поискал Аллаховото наказание:

„Казаха: "О, Нух, ти спореше с нас и все повече ни оспорваш, донеси ни онова, с което ни заплашваш, ако говориш истината!" (Сура Худ, 11:32)

Угнетителите продължили да презират Нух и да отричат вярата, с която бил изпратен. Когато рекли: **„Донеси наказанието, за което говориш!"**, Нух (а.с.) им припомнил още веднъж воля та и могъщество то на Аллах:

„Каза: "Само Аллах може да ви го донесе, ако пожелае. А вие сте безсилни. И не ще ви помогне моят съвет, ако искам да ви посъветвам, ако Аллах иска да ви унищожи. Той е вашият Господ и при Него ще бъдете върнати." (Сура Худ, 11:33-34)

Като първи предвестник на божието наказание, което предстояло Всевишният Аллах оставил 40 години без дъжд този непокорен народ. Не се раждали деца и добитъка измрял. Отчаяни потърсили Хазрети Нух, който им казал:

„– Спрете да приемате идолите за божества и аз ще се помоля за вас!"

След което отправил следната молитва (дуа) към Всевишния Аллах:

„И казвах: "Молете вашия Господ за опрощение – Той е многоопрощаващ," (Сура Нух, 71:10)

„за да ви праща обилен дъжд от небето," (Сура Нух, 71:11)

„и да ви подкрепя с имоти и синове, и да сторва за вас градини, и да сторва за вас реки." (Сура Нух, 71:12)

Нух (а.с.) продължил да напътства и предупреждава народа си с думите:

„Какво ви е, защо не зачитате величието на Аллах? Сътвори ви Той на етапи." (Сура Нух, 71:13-14)

„Нима не виждате как Аллах сътвори седем небеса на слоеве? И стори Той там от луната сияние, и стори от слънцето светилник." (Сура Нух, 71:15-16)

„И ви създаде [от пръст] от земята да израснете. После ще ви върне в нея и отново ще ви извади [в Съдния ден].“ (Сура Нух, 71:17-18)

„Аллах стори за вас от земята постеля, за да ходите там по широки пътища.” (Сура Нух, 71:19-20)

Ала непокорните идолопоклонници не се вслушали в мъдрите наставления. Виждайки, че напътствията му не дават резултат:

„Рече Нух: “Господи мой, те ми се възпротивиха и последваха онези, чиито имоти и деца само увеличиха тяхната загуба.“ (Сура Нух, 71:21)

„И лукавстваха те с огромно лукавство.“ (Сура Нух, 71:22)

„И казваха: “Никога не изоставяйте своите божества, не изоставяйте нито Уад, нито Суаа, нито Ягус и Яук, и Наср!” (Сура Нух, 71:23)

„И вече заблудиха те мнозина. И надбавяй на угнетителите само заблуда!” (Сура Нух, 71:24)

❁

Един баща посочил Нух (а.с.) на сина си и казал:

„–Виждаш ли този, няма да му вярваш!“

Синът грабнал тоягата от ръцете на баща си и нанесъл удар по главата на Нух (а.с.). Облян в кръв Нух алейхисселям изрекъл:

„О Аллах! Ако си пожелал добро за тях, удостои ги с напътствие!.. Или ми дай търпение до мига, в който ще изпълниш повелята отредена за тях! Защото Ти си Най-добрият съдник!..“

С увеличаването на упорството в мъченията и неверието, нямало какво повече да бъде сторено и Нух (а.с.) потърсил убежище при своя Господ:

„Тогава призова той своя Господ: “Аз съм победен, помогни ми!” (Сура ел-Камер /Луната/, 54:10)

Поколението, което си отивало завещавало на своите наследници да не вярват на Нух, да му се противопоставят и да са враждебни към него. Бащите заричали на синовете си:

– Докато е жив няма да му вярвате и няма да го следвате. Жителите на този народ изцяло загубили своята същност, не признавали вярата и истината. Поради това Нух (а.с.) казал:

„И рече Нух: “Господи мой, не оставяй по земята нито един неверник! Оставиш ли ги, те ще заблудят Твоите раби и ще родят само нечестивци, неблагодарници.“ (Сура Нух, 71:26-27)

„Господи мой, опрости на мен и на родителите ми, и на всеки вярващ, който влезе в моя дом, и на вярващите мъже, и на вярващите жени, и надбавяй на угнетителите само гибел!” (Сура Нух, 71:28)

След тази молба дошла повелята да бъде построен кораб. За да вдъхне утеха на Хазрети Нух след претърпения гнет, Всевишният Аллах повелил:

„И бе разкрито на Нух: “Ще вярва измежду твоя народ само онзи, който вече е повярвал. Не се опечалявай заради онова, което са извършили! И направи Ковчега пред Нашите Очи и с Нашето откровение, и не Ми говори за угнетителите! Те ще бъдат издавени.” (Сура Худ, 11:36-37)

След като започнал строежа на кораба идолопоклонниците продължили да се подиграват:

„И правеше той Ковчега, и всякога, щом край него минаваха знатни от неговия народ, подиграваха го. Рече: “Щом се подигравате с нас, и ние ще ви се подиграваме, както и вие се подигравате.“ (Сура Худ, 11:38)

„И ще узнаете при кого ще дойде позорящо го мъчение, и ще го сполети постоянно мъчение.” (Сура Худ, 11:39)

Невежите не се задоволили с подигравките, дошли при кораба през нощта и се опитали да го изгорят. Когато не успели казали на Нух: „ – Това е твое магьосничество!“

Изпратеното наказание: Потоп

Корабът, който Нух (а.с.) и вярващите построили бил изработен от здрав дървен материал, устойчив на тежки условия. Съществуват предания, спо-

ред които корабът бил триетажен и задвижван с пара. Изграждането му отнело две, а според някои предания четири години.

Според преданието на Ибн-и Аббас на кораба имало около 80 души и по една двойка от всички видове животни. Когато приготовленията завършили Нух (а.с.) получил очакваната на Аллах повеля.

„Когато дойде Нашата повеля и кипна пещта, рекохме:

“Натовари в него от всичко по чифт, и своето семейство, освен онези, за които имаше слово отпреди, и всеки, който е вярвал.”

А вярваха заедно с него само малцина.“ (Сура Худ, 11:40)

Арабската дума „*теннур*“ има няколко значения, едно от които е пещ. Това дава основание на някои тълкуватели да смятат, че корабът на Нух (а.с.) бил оборудван с парен котел, поддържан от огнена пещ.

Въпреки наставленията и предупрежденията на Нух (а.с.) синът му – Кенан не повярвал и останал с онези, които не се качили на кораба. Преди корабът да потегли Хазрети Нух за последен път призовал сина си, но напразно. Този момент е описан в айета по следния начин:

„…и призова Нух своя син, който се бе отлъчил: “Сине мой, качи се с нас и не бъди с неверниците!” (Сура Худ, 11:42)

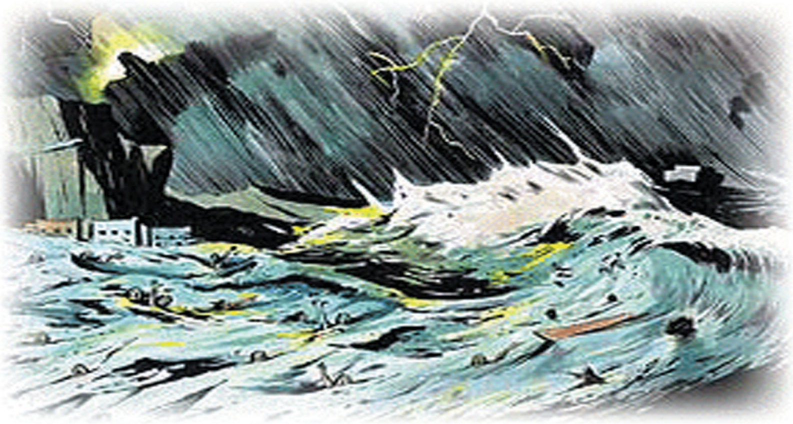
„Рече [синът]: “Ще се приютя на планина, която ще ме защити от водата.” Рече: “Няма днес защитник от повелята на Аллах, освен за онзи, когото Той помилва.” И ги разделиха вълните, и бе от удавените.“ (Сура Худ, 11:43)

„И позова Нух своя Господ, и рече: “Господи, синът ми е от моето семейство. Твоето обещание винаги е истина. Ти си Най-мъдрият Съдник.” (Сура Худ, 11:45)

Това, че след като проклел народа си Нух (а.с.) отправил молитва за сина си било прието като негова грешка (зелле) и по Аллахова милост той получил предупреждение да не изпада в невежество:

„Рече [Аллах]: “О, Нух, той [вече] не е от твоето семейство. Неговото деяние не е праведно. И не Ме питай за това, за което нямаш знание! Поучавам те да не бъдеш от невежите.” (Сура Худ, 11:46)

„Рече: “Господи, моля Те, опази ме да не Те питам за нещо, за което нямам знание! И ако не ме опростиш, и не ме помилваш, ще съм от губещите.” (Сура Худ, 11:47)

Всевишният Аллах повелил на Нух (а.с.) да не отправя молитва за отричащите:

„…и не Ми говори за угнетителите! Те ще бъдат издавени.” (Сура Худ, 11:37)

„И му разкрихме: “Направи Ковчега пред Нашите Очи и с Нашето откровение! И щом дойде Нашата повеля и кипне пещта, натовари в него от всичко по чифт, и своето семейство, освен онези от тях, за които имаше слово отпреди! И не Ми споменавай за угнетителите! Те ще бъдат издавени.“ (Сура ел-Муаминун, 23:27)

„И разтворихме Ние вратите на небето със струяща вода…“ (Сура ел-Камер, 54:11)

„…и сторихме да бликнат извори от земята, и водите се срещнаха за предопределена повеля.“ (Сура ел-Камер, 54:12)

Корабът отплавал и въпреки гигантските вълни в морето Хазрети Нух, вярващите и животните се намирали под на Аллах закрила.

Всевишния Аллах повелява:

„И заплава с тях по вълни като планини…“ (Сура Худ, 11:42)

„…плаващ пред Очите Ни – въздаяние за онзи, който бе отричан.“ (Сура ел-Камер, 54:14)

„И оставихме това за знамение, но има ли кой да се поучи?“ (Сура ел-Камер, 54:15)

„И какво бе Моето мъчение и Моето предупреждение!“ (Сура ел-Камер /Луната/, 54:16)

Оттеглянето на водата

Хазрети Нух и намиращите се на кораба били опазени благодарение на следната молитва (дуа), на която Нух (а.с.) бил научен преди да се качи на него:

„И когато се настаниш, ти и онези с теб, в Ковчега, кажи: “Слава на Аллах, Който ни спаси от хората-угнетители!” И кажи: “Господи мой, посели ме на благословено място! Най-добре Ти поселяваш.” (Сура ел-Муаминун /Вярващите/, 23:28-29)

Според преданието, бурята започнала в първия ден на месец „Реджеб“ и продължила цели шест месеца. След това Всевишният Аллах повелил на земята и небето:

„И бе речено: “О, земя, погълни своята вода!” и “О, небе, престани!..” (Сура Худ, 11:44)

На десетият ден от месец „Мухаррем“ (денят Ашуре) корабът заседнал в планината „ал-Джуди“. Когато пътуването завършило Хазрети Нух (а.с.) и вярващите били спасени.

„И спасихме него и онези, които бяха заедно с него в натоварения Ковчег.“ (Сура еш-Шуара, 26:119)

След това Всевишният Аллах повелил на Нух (а.с.):

„Речено бе: “О, Нух, слез [от Ковчега] с мир от Нас и с благослов над теб, и над общности от онези, които са с теб! А на други общности ще дадем да се понаслаждават, после ще ги сполети болезнено мъчение от Нас.“ (Сура Худ, 11:48)

„...и спасихме него и онези, които бяха с него в Ковчега, и ги сторихме наследници. И издавихме онези, които взеха за лъжа Нашите знамения. И виж какъв е краят на предупредените!“ (Сура Юнус, 10:73)

Всевишният Аллах известява за бедствията сполетели угнетителите в земния живот и страшното наказание в отвъдния свят по следния начин:

„Заради своите грехове те бяха издавени и въведени в Огъня, и не намериха за себе си други помощници вместо Аллах.“ (Сура Нух, 71:25)

Денят Ашуре

Когато корабът спрял благополучно на планината „ал-Джуди“ в израз на благодарност (шукюр) към Всевишния Аллах Хазрети Нух и вярващите прекарали деня в пост (оруч). Приготвили ашуре от останалото зърно на кораба.

Оттогава останала традицията на десетият ден от месец Мухаррем да се раздава милостиня садака, сладко и да се говее (оруч).

Ебу Хурейре (р.а.) предава следните думи на Пратеника на Аллах (саляллаху алейхи ве селлем):

„Най-благодатното говеене след месец Рамазан е говеенето през месец Мухаррем.“ (Муслим, Савм, 38)

Според преданието на Хазрети Айше (р.а.):

„В „Епохата на невежеството“ племето Кураиш говееше в деня Ашуре. И Пратеникът на Аллах спазваше този пост преди да получи пророчеството.“ (Бухари, Савм, 69, Менакъбу‘л-Енсар, 26, Тефсир, 2/24)

Следният хадис разкрива значението и благодатта на говеенето в деня Ашуре:

„…В този ден Всевишният Аллах приел покаянието на Адем (а.с.) и го определил за „Сафийуллах“ (избраник на Аллах); в този ден въздигнал Идрис (а.с.) на възвишено място; извел Хазрети Нух от кораба; спасил Хазрети Ибрахим от огъня; низпослал Свещения Теврат на Муса (а.с.); в този ден спасил Хазрети Юсуф от затвора; възвърнал зрението на Хазрети Якуб; в този ден излекувал и възстановил здравето на Хазрети Еюб; спасил Хазрети Юнус от корема на рибата; в този ден разцепил морето на две и повел в сигурност синовете на Исраил; помилвал Дауд (а.с.); дарил с царство и богатство Хазрети Сюлейман; в този ден помилвал миналите и бъдещите грехове на Хазрети Мухаммед Мустафа (с.а.в.).

Това, че всички тези важни събития са се случили в този ден подчертава значимостта на денят Ашуре.

Според учените потопът бил повсеместен. Цялата земя била покрита с вода. Второто размножаване на човешкият род започнало от тези осемдесет

души, които се спасили заедно с Нух. Най-големият син на Нух (а.с.) – Сам бил много умен и праведен човек. Той получил благословията на баща си и станал наместник след смъртта му. В голямата си част праведните хора произхождали от неговото поколение.

С времето обаче, хората отново се отдалечили от правия път, изпаднали в съдружаване (ширк) и започнали да служат на звездите, слънцето и на различни идоли.

Според тълкувателя Фахреддин ер-Рази целта, поради която Свещения Коран известява, че Нух (а.с.) е живял 950 години в страдания била да се разкрие тази страна от живота му и за утеха и вдъхване на сили на Пратеника на Аллах (с.а.в.).

Защото Нух (а.с.) понесъл с търпение дългия период на страдания. Поради това с поведението си той е прекрасен пример за вярващите.

Грешките (зелле) на Нух алейхисселям

1. Според преданието веднъж Хазрети Нух видял много болно и хилаво куче, покрито с гнойни рани и неволно отвърнал лице от него. След което получил следният укор:

„О Нух! Аз създадох това куче, Мен ли укоряваш?“

2. Когато останал безсилен пред упорството и неверието на своя народ потърсил убежище при Аллах проклинайки своя народ, а след това отправил молитва за спасението на своя син, който също бил един от отричащите. Поради това Всевишният Аллах го предупредил да не бъде от „невежите“.

Нух (а.с.) пролял много сълзи заради тези свои грешки и именно затова бил наречен с името носещо това значение – „Нух“.

Поради това без изключение трябва да се проявява нежност и състрадание към всички творения заради техния Създател.

Основните причини за погубването на народа на Нух

1. Идолопоклонничество.

2. Малка група хора от тях повярвали. Останалите тънели в отричане и неверие.

3. Отричали живота след смъртта и това, че ще носят отговорност за делата си.

4. Унижавали и презирали Нух (а.с.) и вярващите, защото били едни от най-бедните в обществото.

5. Въпреки, че Нух (а.с.) бил достоен и доверен човек, след като получил пророчеството народа му го обвинил в лъжа. Нещо повече те му причинили много страдания.

6. Този народ бил пристрастен към земните блага. Въпреки, че Всевишния Аллах им дарил блага в изобилие те не проявили благодарност (шукюр).

7. Жените в тази общност били лишени от морал, нравственост и чувство за срам.

Всичко това станало причина народът на Нух, който отрекъл своя пратеник, упорствал в неверието и не се отказал от съдружаване с Аллах, да бъде погубен.

Признателността (шукюр) на Нух алейхисселям

За да послужи като пример за цялото човечество и за да ни покаже колко благодарни трябва да сме за благата, с които сме дарени Всевишният Аллах ни напомня, че Нух (а.с.) бил много признателен раб:

„...о, потомство на онези, които пренесохме заедно с Нух!" Той бе признателен раб.“ (Сура ел-Исра, 17:3)

Според преданието на Абдуллах бин Амр бин ел-Ас (радияллаху анхума) Пророкът (салляллаху алейхи ве селлем) е казал:

„И прогласи вашият Господ: “Ако сте признателни, Аз непременно ще ви надбавя...“ (Сура Ибрахим, 14:7)

„Аллах записва сред признателните и търпеливите онези, които притежават следните две качества:

Този, който в религията взима пример от по-напредналите във вярата и се стреми да бъде като тях, а в земните дела вижда тези, които са в по-трудно положение от него и е благодарен на Всевишния Аллах за благата, с които е дарен.“ (Тирмизи, Кямет 59)

Нух (а.с.) бил благодарен на Всевишният Аллах във всяко свое дело – от храната до облеклото. Започвал да се храни и облича изричайки „Бисмиллях“ /в името на Аллах/ и привършвал храната си с „елхамдюлиллях“ /слава на Аллах/.

Защото признателността „шукюр“ се изразява с радостните слова и поведение на раба, отправени към Създателя за дарените блага и добрини.

Серийу’с-Сакати казва: *„Когато някой получи едно благо и не покаже признателност за него, бива лишен от това благо!“*

В Свещеният айет Аллах повелява:

„И прогласи вашият Господ: “Ако сте признателни, Аз непременно ще ви надбавя. А ако сте неблагодарни, мъчението Ми е сурово.” (Сура Ибрахим, 14:7)

Отличителните качества на Нух алейхисселям

1. Въпреки, че Нух (а.с.) живеел сред идолопоклонници и само малка част от народа му повярвала, той **продължил да служи в полза на своята общност (хизмет)**.

2. Нух (а.с.) бил пророк, който **проявил търпение** срещу злините на своя народ в продължение на 950 години и винаги **бил признателен и благодарен** за състоянието си.

3. Нух (а.с.) бил раб, който винаги отправял **молба за опрощение (истигфар)** и веднага поправял своите грешки.

4. След Нух (а.с.) корабоплаването се развило и хората започнали да **плават и да се възползват от моретата**.

Този възвишен пророк, който починал в края на годината на потопа бил посочен за пример на следващите пророци и общности с търпението, което проявил в продължение на 950 години въпреки съдружаването с Аллах, отричането и гнета на своя народ. Удостоен с Аллаховото одобрение и похвала той ни е завещал най-прекрасният пример за търпението (сабър).

Алейхисселям!.. (Мир нему!)

ТЪРПЕНИЕТО /САБЪР/

Думата търпение е описана в речника като сдържаност, постоянство, издръжливост, толерантност и търпимост.

Търпението вмества в себе си всички нравствени достойнства и поради това има голямо значение в нашата религия. То е прекрасно качество, което може да дари раба с доволството и одобрението на Всевишния Аллах.

В нравствен и религиозен аспект **търпение (сабър) означава в трудна ситуация без да нарушава душевното си равновесие, човек да се обгърне със спокойствие и да се упова на Аллах.**

Търпението (сабър) е центъра на тежестта на добрия нрав; половината от вярата; ключът към щастието и благополучието; то е важно средство за постигане на райските блага.

Когато трябва да проявим търпение ние получаваме „плодовете" му в зависимост от това доколко пълноценно се възползваме от духовните качества – способност да прощаваме, благ нрав, скромност, достойнство, доволство, нежност, милосърдие, учтивост и снизхождение. Благодатта и ползата се постигат чрез търпение, затова всички пророци, приближени раби на Аллах и мъдри хора са превърнали търпението в свое основно умение.

В Свещеният Коран търпението (сабър) се споменава на близо 70 места. В различни айети се препоръчва търпение на Пророка (с.а.в.) и следователно на цялата общност.

Например:

„И търпи! Твоето търпение е само с подкрепата на Аллах. И не скърби за тях, и не се притеснявай от тяхното лукавство!" (Сура ен-Нахл, 16:127)

„И бъди търпелив пред повелята на своя Господ! Ти наистина си пред Очите Ни..." (Сура ет-Тур, 52:48)

„…и бъди търпелив, додето Аллах отсъди!..“ (Сура Юнус, 10:109)

„И бъди търпелив заедно с онези, които зоват своя Господ сутрин и вечер, искайки Неговия Лик!“ (Сура ел-Кахф, 18:28)

Нух (а.с.) търпял обидите и страданията причинени от народа му в продължение на цели 950 години.

Муса (а.с.) призовавал синовете на Исраил:

“...Зовете за подкрепа Аллах и търпете!“ (Сура ел-Араф, 7:128)

Затова, че проявил търпение (сабър) към всички беди, които го сполетели Еюб (а.с.) бил удостоен с похвала:

„...И наистина го намерихме търпелив. Прекрасен раб! Той винаги се обръщаше към Нас.“ (Сура Сад, 38:44)

Лукман (а.с.) наставлявал сина си:

„О, синко мой, отслужвай молитвата и повелявай одобряваното, и възбранявай порицаваното, и бъди търпелив към онова, което те сполети! Това е от решителните дела.“ (Сура Лукман, 31:17)

Пратеника на Аллах (с.а.в.) проявил изключително търпение към тежките обиди и страдания, които невежите от Мекка и Таиф му причинили. Проявеното търпение станало причина по-късно угнетителите от Таиф и Мекка да приемат вярата.

❁

За търпението, което пророците и приближените раби на Аллах проявявали били удостоени с помощта на Аллах. Поради това те са възвишен пример за нас.

Земната страна на търпението е много горчива (неприятна), но в отвъдния свят ще доставя удоволствие. Онези, които устоят на горчивината на търпението, ще бъдат удостоени с вечния Рай и задоволството на Аллах (ръза). Независимо от желанието на душата (нефс) не бива да се насочваме към забраненото (харам). Въпреки трудността трябва да се противопоставим на тези желания и да проявим търпение. Трябва да изпълняваме повелите на Аллах и да Му служим с търпение, въпреки затруднението на душата (нефс).

В случаите, когато трябва да бъде проявено търпение, мисълта за мъдростите скрити в повелите и забраните на Аллах и надеждата за награда улесняват търпението.

А понякога просто нямаме друг избор, освен да понесем с търпение бедите, които ни сполетяват. Дори и в най-тежкото положение човек не бива да губи надежда за помощта на Аллах. Недоволството и плачът са само напразни терзания. Дори в ситуациите, които изглеждат най-безизходни не бива да допускаме съмнение, че Всевишният Аллах ще отвори „врата“ за Своя раб.

Затова най-правилното, което можем да направим, когато сме поставени пред неприятна ситуация е да проявим търпение и упование в Аллах, да знаем, че всичко идва от Него и да осъзнаем, че това е изпитание, за което ще бъдем възнаградени.

В този свят на изпитания човек не може да постигне всичко, което пожелае. Да казваме „това, че не се случва е по-добро за мен“ за нещата, които не можем да постигнем или „в това, което се случва има полза“ е благородно поведение, което извисява раба до възвишени духовни степени. Защото **търпението на раба не се осъществява по принуда, то е доброволно упование във Всевишния Аллах**.

Пратеника на Аллах (с.а.в.) известява формите на търпение и техните добродетели в следния хадис:

„*Търпението има три форми: Търпение срещу бедите, търпение (постоянство) в служенето на Аллах (ибадет) и търпение (въздържание) срещу греховете. Който достойно изтърпи бедата, ще бъде възнаграден от Всевишният Аллах с триста степени. Разстоянието между всяка степен е колкото между небето м земята. Който с търпение спазва повелите на Аллах, ще бъде възнаграден с шестстотин степени. Разстоянието между всяка степен е колкото от земните недра до Най-високото небе. Който проявява търпение срещу греховете (въздържа се от извършването им), ще бъде възнаграден с деветстотин степени. Разстоянието между всяка степен е колкото от земните недра до нивото над Най-високото небе.*“ (Суюти, ел-Джамиу’с-сагир, II, 42; Дейлеми, II, 416)

Едно от условията на търпението (сабър) е то да бъде проявено още в първите мигове на настъпване на бедата. Ненавременната проява на търпение не носи голяма полза. Затова, когато човек загуби свой близък, значение имат търпението и смирението проявени в първия момент.

Според предание достигнало до нас чрез Енес бин Малик (р.а.), Пророкът (с.а.в.) минавал покрай жена, която плачела на висок глас над гроба на детето си. Пратеника на Аллах се обърнал към нея с думите:

„– Бой се от Аллах и търпи!“

Жената не познала Пратеника на Аллах и отвърнала:

– Остави ме на мира! Със сигурност не си преживял нещастието, което се случи на мен.

Когато обяснили на жената, че това е Пратеника на Аллах, тя веднага изтичала до дома му и се извинила:

– О Пратенико на Аллах не ви познах! А Пратеника (с.а.в.) известил:

„Истинското търпение (сабър) е проявеното в първия миг от настъпване на бедата!..“ (Бухари, Дженаиз, 32; Муслим, Дженаиз, 15)

Едно от най-прекрасните имена на Всевишният Аллах е „ес-Сабур“ /Многотърпеливия/. Всевишният Аллах дава определен срок на Своите раби, през това време проявява търпение и дарява с препитание (ръзък) дори онези, които проявяват неблагодарност към Него. Какво би станало във Вселената, ако нашият Създател на мига наказваше грешниците на земята? Хубаво е да помислим върху това!..

Най-прекрасното проявление на името „ес-Сабур“ виждаме в живота на пророците и приближените раби на Аллах (евлияуллах). Хубавият пример, който са ни завещали е търпение и в изобилие и в нужда, и в добро и в зло.

Проявата на търпение в изобилие се осъществява като: избягваме надменността, възгордяването и отмъщението; не допускаме изпадане в плен на земните страсти; страним от алчността и разточителството; не презираме и унижаваме бедните и не натякваме добрините, които сме направили. Защото не бива да забравяме, че душата (нефс) тласка хората към лоши дела. Това, което следва да направим е да стоим далеч от тези лоши постъпки.

Можем да взимаме хубав пример от поведението на пророците и приближените раби на Аллах в изобилие и в нужда. Защото, за да бъдем опазени от духовните опасности, криещи се в изобилието и нуждата и за да постигнем Аллаховото задоволство трябва да проявяваме търпение.

Прекрасен пример за търпение в нужда е Еюб (алейхисселям). Съпругата му Рахиме се обърнала към него с думите:

„– Ти си пророк, дуите ти се приемат. Изпитваш страшни страдания. Помоли се на Аллах, за да те излекува!“

Еюб (а.с.) отвърнал:

„–Всевишният Аллах ми даде 80 години здраве. Не изминаха 80 години откакто се разболях. Срамувам се да искам от Аллах здраве за себе си!..“

За пословичното търпение проявено от този възвишен пророк, той отново бил дарен с предишното си здраве, сила и изобилие.

Онези, които проявяват търпение в изобилие, въпреки, че разполагат с широки възможности наричаме „признателни заможни хора“. Онези, които в нужда привързват сърцата си към Аллах и без да се оплакват проявяват признателност и благодарност за положението си наричаме „търпеливи и достойни хора в нужда“. В Свещения Коран и двете групи са известени с неизброими дарове.

Тези хора, намиращи се в различно духовно състояние, едните в изобилие, другите в нужда, се стараят да спечелят задоволството на Всевишния Аллах и да живеят с искрена вяра, показват красотата на търпението (сабър) в съвършено проявление.

За да се изпълним с тези чувства се нуждаем от споменаване на Аллах (зикир), беседи сохбет и искрени молитви (дуа)!

Всевишният Аллах повелява:

„О, вярващи, бъдете търпеливи и надвивайте с търпение, и бъдете твърди, и се бойте от Аллах, за да сполучите!“ (Сура Ал-и Имран, 3:200)

„Кълна се в следобеда – човекът е в загуба, освен онези, които вярват и вършат праведни дела, и взаимно се наставляват за истината, и взаимно се наставляват за търпението.“ (Сура ел-Аср, 103:1-3)

За да наставляваме другите за истината и търпението първо трябва да сме ги изживели в своя живот.

Нека Всевишният Аллах ни украси с търпение (сабър)! Нека ни отреди дял от търпението и душевната жизнерадост на пророците и духовно извисените и ни опази от изпитания, които надминават пределите на нашата издръжливост!..

Амин!..

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите:

1. Сравнете поведението на народа на Нух преди и след пророчеството му.

2. Историята показва, че първите хора признавали пророците и приемали вярата са били едни от най-бедните в обществото. Как това е повлиявало на останалите?

3. Защо в айета **„И ви създаде [от пръст] от земята да израснете.“** (Сура Нух, 71:17) сътворението на хората е сравнено с това на растенията?

4. Когато въпреки усилията на Нух (а.с.) народа му не приел вярата в единобожието, той се помолил на Всевишния Аллах: **“Аз съм победен, помогни ми!“** Какво изразява неговата молба?

5. Каква била грешката на Нух (а.с.)? Посочете причината, поради която той проявил слабост?

6. Кои са причините за погубването на народа на Нух (а.с.)?

7. Разяснете хадиса: *„Истинското търпение (сабър) е проявеното в първия миг от настъпване на бедата!..“*

Б. Попълнете празните полета в текста

1. Нух (а.с.) бил наричан още „Неджиуллах“, което означава ....

2. Уподобяването на Всевишния Аллах не съществува в ......

3. Невежите хора от народа на Нух (а.с.) поискали да изгорят кораба през нощта. Когато не успели, рекли: „.... . ...“

4. Упованието в Аллах, смирението и сдържаността в беда се нарича ....

5. .... е центъра на тежестта на добрия нрав; половината от вярата; ключът към щастието и благополучието; то е важно средство за постигане на райските блага.

6. Търпението проявено . ... е най-достойно за прием при Аллах.

В. Моля, отбележете верния отговор

1. Посочете причината, поради която хората от народа на Нух (а.с.) станали идолопоклонници?

а) Когато вярващите, които следвали пътя на Идрис (а.с.) починали, хората издигнали техни паметници.

б) Всички хора от Адем (а.с.) насам били идолопоклонници.

в) Скулптурата и изобразителното изкуство били много разпространени.

г) Дотогава не бил изпратен пророк, който да ги извести за вярата в единобожието.

2. Кое от изброеното <u>не е</u> характерно за вярата в единобожието?

а) Съществува вярата в Абсолютния и Единствен Създател.

б) Не стеснява и не свежда до образни форми представата на хората.

в) Създателя не прилича на нито едно от творенията.

г) Облика на Аллах се уподобява, за да бъде разбран по-лесно.

3. Често вярата, с която пророците били изпращани била отричана от техните народи. Посочете кое <u>не е</u> сред причините за това.

а) Безпокойство от загубата на установения ред за потискане на по-слабите и превръщането им в роби.

б) По-лесно било заставянето на невежите хора да повярват в „божествените качества“ на идолите, които можели да бъдат хванати в ръка.

в) Смущавал ги факта, че в истинните религии съществува вярата за отвъден живот, където ще бъде потърсена отговорност за делата, извършени на земята.

г) Приемайки истинна вяра, те трябвало да се откажат от използването на идолите според своите интереси и желания. Изпълнението на религиозните задължения ги затруднявало.

4. Как човек постига силата, с която да прояви търпение, когато е поставен в трудна ситуация налагаща издръжливост и смирение?

а) Искайки сили за търпение от Аллах и уповавайки се на Него.

б) Четейки примерите за търпение на предишните поколения.

в) Чрез подкрепата на близките си.

г) От силата, която всеки човек притежава в себе си.

5. На коя особеност на народа на Нух (а.с.) се набляга най-много в айетите на Свещения Коран свързани с тях?

а) Хората от народа били идолопоклонници и не се вслушвали в нито един пророк.

б) Престъпили в гнета, извършването на грехове и възприели злото.

в) Били изключително богати и живеели в благоденствие, затова били много високомерни.

г) Хората от този народ живеели дълго.

6. Кое от изброеното <u>не</u> може да се каже за народа на Нух (а.с.)?

а) Жените в тази общност били лишени от морал, нравственост и чувство за срам.

б) Всевишният Аллах ги дарил с изобилие от блага.

в) Презирали вярващите.

г) Не уважавали и не се доверявали на Нух (а.с.) преди да получи пророчеството.

7. Кое от следните <u>не е</u> едно от чудесата свързани с Нух (а.с.)?

а) Мащабите, техническите особености и издръжливостта на кораба за времето, в което бил построен.

б) Неуспешните опити на идолопоклонниците да запалят кораба.

в) Всевишният Аллах отправил последно предупреждение под формата на голямо земетресение на този народ малко преди потопа.

ОТГОВОРИ

Б. Попълване на празните полета в текста

1-„довереникът на Аллах“

2-Исляма

3-„Това е твое магьосничество!“

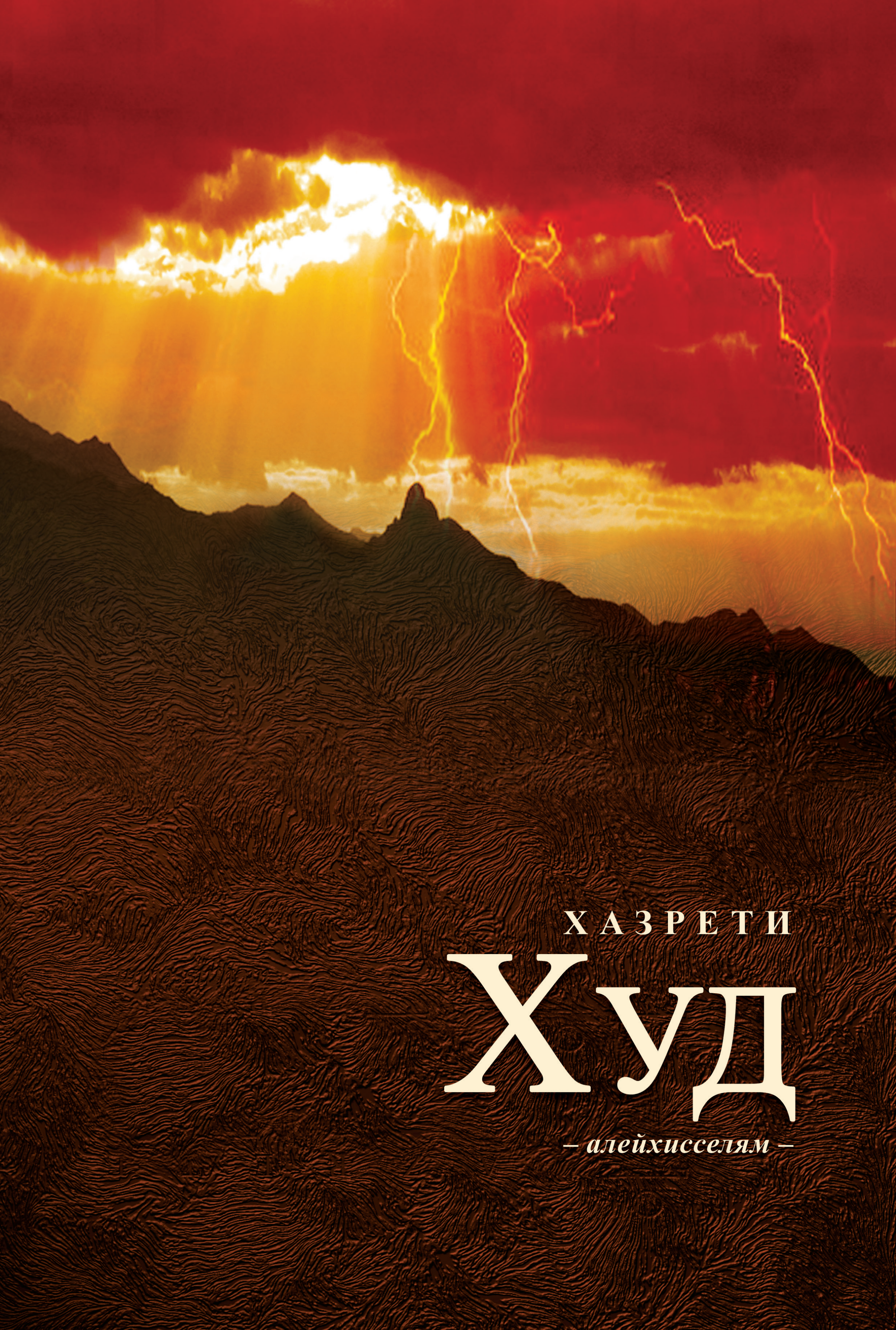
4-проява на търпение

5-търпението

6-в първия миг

В. Верни отговори на теста

1- а	**2- г**	**3- б**	**4- а**
5-б	**6-г**	**7-в**	

ХАЗРЕТИ

Худ

– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ ХУД

(алейхисселям)

Пророка на адитите, погубени от опустошителен леден вихър заради тяхното отричане

Худ алейхисселям е от внуците на сина на Нух (а.с.) – Сам. Другото име на Худ (а.с.) е Абир. Той се ражда и израства в областта „Ахкаф“.

Думата „Худ“ произлиза от корена на арабската дума „хевадет“, което означава благ, смирен, помирител.

Худ (а.с.) е изпратен като пророк на народа на адитите. Гибелта на този народ е поучителна за цялото човечество. Областта наречена „Ахкаф“, която адитите населявали се намира между днешен Аден (Йемен) и Оман.

Народа на адитите

Адитите били арабско племе съставлявано от двайсет и три племена. Името им произлиза от внука на Нух (а.с.) – Ад. Живели са приблизително около 800 години след Хазрети Нух.

Според преданието представителите на този народ били едри и снажни хора, дълголетници. Земите, които населявали били много плодородни. Областта „Ахкаф“ била известна с името „Ирам“ и богата на градини и лозя. (Оттук е и израза „Градините на Ирам“)

Адитите извайвали домовете си в скалите и строели внушителни сгради, в които имало градини, лозя и красиви шадравани. Всичко това се отличавало с ослепителна красота и изящество.

Всевишният Аллах щедро ги дарил със земни блага, но с времето те се възгордели. Разчитайки на несметните блага, с които разполагали те се

подвели и затънали в невежество. Увеличила се покварата сред тях и те се отдалечили от вярата в Аллах. Не съумели да извлекат поука от злощастния „потоп на Нух“, сполетял предците им. Всевишният Аллах е повелил следното за тях:

„А адитите се възгордяха на земята без право и казаха: “Кой е по-силен от нас? Нима не виждат, че Аллах, Който ги сътвори, е по-силен от тях? Така те отричаха Нашите знамения.“ (Сура Фуссилет, 41:15)

Отклонили се от правия път дотолкова, че измислили божества, на които да служат. Изпаднали в крайност с разточителството и показността, в които живеели. Започнали да потискат по-слабите и бедните, превръщайки се в жестоки угнетители.

Адитите преминали границата в своята несправедливост и гнет, когато започнали да нападат и ограбват по-слабите племена. Само за „развлечение“ започнали да нараняват и убиват бедните. Сърцата им закоравели, душите им загубили състраданието и милостта си и станали безпощадно жестоки.

Худ (а.с.) принадлежал към този народ само по произход. Неговият начин на живот нямал нищо общо с техния. Той бил син на почтено и благородно семейство.

❁

Когато адитите прекалили в дързостта и опълчването си, Всевишният Аллах избрал Худ (а.с.) за техен пророк.

„И при адитите – брат им Худ...“ (Сура Худ, 11:50)

След като получил откровението (вахий), Худ (а.с.) отишъл на мястото, където се събирали хората от неговия народ. Владетелят Халджан седял на златния си трон. Хазрети Худ се обърнал към тях на висок глас:

„…О, народе мой, служете на Аллах! Нямате друг бог освен Него! Нима не се боите?” (Сура ел-Араф, 7:65)

„О, народе мой, молете за опрощение вашия Господ и се покайте пред Него, и ще ви изпрати Той обилен дъжд от небето, и ще ви надбави сила към вашата сила! И не се отмятайте, престъпвайки!” (Сура Худ, 11:52)

Халджан се разгневил и казал:

„– О Худ! Жалко за теб! Нима смяташ, че можеш да надделееш над нас? Ти си сам, а ние сме мнозинство и сме доста по-силни от теб. Не знаеш ли, че всеки ден се раждат по хиляда деца? “

„Знатните от народа му, които бяха неверници, казаха: "Виждаме, че си в заблуда и те смятаме за един от лъжците." (Сура ел-Араф, 7:66)

„Рекоха: "О, Худ, ти не ни донесе ясен знак и не ще изоставим нашите божества заради твоите слова. И не ти вярваме." (Сура Худ, 11:53)

Халджан и адитите се възгордели с имотите и децата си, пренебрегнали думите на Худ (а.с.) и не му повярвали.

„Ще кажем само, че те е поразило със зло някое от нашите божества..." (Сура Худ, 11:54)

„Каза: "О, народе мой, не съм в заблуда, а съм пратеник от Господа на световете." (Сура ел-Араф, 7:67)

Поучителните Аллахови предупреждения

Худ (а.с.) изпитал огорчение, защото той зовял народа си към правия път, а те упорствали в неверието. Вдигнал ръце към небесата и с тъга потърсил убежище при Всевишния Аллах. В резултат Аллаховото предупреждение не закъсняло – жените от народа станали бездетни и спрели да раждат. Това нещастие продължило десет години.

Принудили се да отидат при Худ (а.с.), ала все още тънели в нехайство. Въпреки, че станали свидетели на открито чудо, те настояли:

„– Покажи ни чудо!"

Не се задоволили само с това и открито пожелали да ги сполети наказание:

„Рекоха: "Нима дойде при нас да ни отлъчиш от нашите богове? Донеси ни онова, което ни обещаваш, ако говориш истината!" (Сура ел-Ахкаф 46:22)

В следствие на това всички водоеми пресъхнали. Настъпила суша. От прелестните градини на Ирам не останала и следа. Предишните снажни и красиви хора изпаднали в нужда за залък хляб!

Худ (а.с.) отново ги събрал и започнал да наставлява: „Помолете Аллах за прошка!" След което открито ги предупредил да не упорстват в неверието:

„ ... Рече: "Призовавам за свидетел Аллах и вие свидетелствайте, че съм невинен за онова, което съдружавате с Него." (Сура Худ, 11:54)

„...И лукавствайте срещу мен всички, и не ме изчаквайте!" (Сура Худ, 11:55)

„Аз се уповавам на Аллах, моя Господ и вашия Господ. Няма твар, която Той да не държи под Своя власт. Моят Господ е на Правия път.“ (Сура Худ, 11:56)

„А отметнете ли се – вече ви съобщих онова, с което бях пратен при вас. И ще ви подмени моят Господ с други хора. И никак не ще Му навредите. Моят Господ пази всяко нещо.” (Сура Худ, 11:57)

И това напомняне не било достатъчно за тях. Въпреки сушата и бедите, които ги сполетели те не помолили за опрощение и не приели единобожието. Прекомерното богатство ги било отдалечило от Всевишния Аллах. При това положение ако последваха пратеника, нямаше да могат да продължават да вършат забранените дела, които им доставяли удоволствие. Защото вярата в единобожието поражда ограничения. Но тези хора били свикнали да живеят разпуснато в охолство и не проявили желание да бъдат ограничавани. Предпочели да живеят в нехайство за истината, но да запазят комфорта на душата (нефс).

Опустошителния леден вихър

Не изминало дълго време и тъмни облаци покрили небето. Когато адитите видели облаците се зарадвали и казали:

„Идва дъжд!“

Ала това били облаците на злощастно наказание.

Хазрети Худ за последно се обърнал към своя народ с надеждата, че може да ги спаси от наказанието:

„–Повярвайте в Аллах!“

Адитите и в този миг не се пробудили от „съня“ на невежеството и отвърнали:

„–Не, не! Това са облаци, които предвещават дъжд!”

Така те останали слепи и глухи и пред последното Аллахово предупреждение изпратено за тях. Мрачните облаци и натоварените с изпълнението на тази повеля меляикета обкръжили народа на адитите. В сряда сутринта вятърът се усилил и се превърнал в ураган. Бурята била толкова силна, че изкоренявала дърветата от корените им. Постепенно грохота и студа на бурята се усилвали.

Вятърът придобил такава сила, че започнал да отнася хората като скакалци във въздуха. За да не полетят във въздуха всички се завързали един за

друг и зачакали бурята да отмине. Когато видели, че камилите и останалите едри животни се носят във въздуха, някои изтичали и потърсили убежище в домовете си, ала унищожителната буря с лекота ги изхвърляла като сламени клечки и от там.

Всевишния Аллах повелил на вятъра и той затрупвал хората с пясък от пустинята. Това продължило осем дни и седем нощи. Ала тази буря не засегнала Худ алейхисселям и повярвалите в единобожието. С Аллаховата милост те били спасени от наказание и то засегнало само отричащите:

В айета се повелява:

„И когато Нашата повеля дойде, с милост от Нас спасихме Худ и онези, които вярваха с него. И ги спасихме от сурово мъчение.“ (Сура Худ, 11:58)

„Такива бяха адитите. Отрекоха знаменията на своя Господ и се възпротивиха на Неговите пратеници, и следваха повелята на всеки упорит деспот.“ (Сура Худ, 11:59)

„И ги следва проклятие на този свят и в Деня на възкресението. Да, адитите отрекоха своя Господ. Да, гибел за адитите, народа на Худ!“ (Сура Худ, 11:60)

„И затова изпратихме срещу им леден вихър в злополучни дни, за да ги накараме да вкусят мъчението на позора в земния живот. А мъчението в отвъдния е още по-позорно и не ще им се помогне.“ (Сура Фуссилет 41:16)

„И за адитите, срещу които изпратихме опустошителния вятър... И не остави той нищо, над което премина, без да го превърне в прах.“ (Сура ез-Зарийат, 51:41-42)

„Накара го Той да вилнее срещу тях седем нощи и осем дни поред, и виждаш там хората покосени, сякаш са стволове на повалени палми.“ (Сура ел-Хакка, 69:7)

„И какво бе Моето мъчение и Моето предупреждение!“ (Сура ел-Камер 54:21)

„И нима виждаш някой останал от тях?“ (Сура ел-Хакка, 69:8)

Когато народът на адитите бил погубен, Хазрети Худ (а.с.) и вярващите се преселили в Мекка и останали да живеят там до края на живота си.

Чудесата на Худ алейхисселям

1. С позволението на Всевишния Аллах, той обръщал ветровете в посоката, която пожелаел.

Когато народа му пожелал да види чудо, той попитал:

„–Какво чудо?“ Те казали да обърне вятъра в посоката, която те искат.

С Аллаховата помощ Хазрети Худ (а.с.) изпълнил това.

Поучително е, че заради отказа на адитите да повярват въпреки, че видели с очите си това чудо – те били погубени от опустошителен вятър.

2. Превръщал вълната в ибришим (намотан копринен конец).

3. При обилни валежи от дъжд пътуването било невъзможно. Затова Худ (а.с.) се помолил на Всевишния Аллах и на пътя се появили места за подслон. Хората се приютили в тях, докато дъжда отминал, след което продължили по пътя си.

Някои от поуките, които могат да бъдат извлечени от разказа за Худ (а.с.) :

Хазрети Худ (а.с.) бил достоен човек, отдал себе си по пътя на Аллах. Говорел премерено и винаги първо обмислял това, което иска да каже. Никога не отвръщал на злината със злина, а с благост и добрина. Когато народа му го обвинил в безразсъдство и заблуда, той се задоволил единствено с отговора, че е пророк изпратен от Аллах, за да ги напъти. Припомнил им за благата на Аллах, с които са дарени и ги наставлявал, че трябва да благодарят за тях като служат на Аллах. Изрично наблягал на това, че не иска отплата от тях.

Алейхисселям!.. (Мир нему!)

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите:

1. Какво показват думите на краля на адитите Халджан към Худ (а.с.):

„–Нима смяташ, че можеш да надделееш над нас? Ти си сам, а ние сме мнозинство и сме доста по-силни от теб“, за заблуждението, в което адитите били изпаднали?

2. Кои черти на адитите отразява факта, че те сами пожелали да ги сполети Аллаховото наказание?

3. В светлината на айета **„...Имат сърца, с които не схващат, имат очи, с които не виждат, имат уши, с които не чуват…“** (Сура ел-Араф, 7:179) разяснете защо, въпреки че адитите видели облаците на наказанието преди да настъпи бурята, казали „Това са облаци, които предвещават дъжд!“

4. Защо според вас, погубените от народа на адитите са наречени в Свещения Коран „стволове на повалени палми“?

5. Разкажете за чудесата, които Худ (а.с.) извършил с позволението на Всевишния Аллах.

Б. Попълнете празните полета в текста

1. Всевишният Аллах лишил народа на адитите от някои от благата, за да се събудят от …………

2. Една от причините за погубването на адитите е това, че се ………. презирайки бедните хора, а другата ……… .. …………., породено от прекаленото богатство, с което разполагали.

3. Адитите не повярвали в чудото на Худ (а.с.) и затова били погубени от …..

В. Моля, отбележете верния отговор

1. Кое от изброените по-долу <u>не е</u> особеност на адитите?

а) Изтезавали бедните и слаби хора за удоволствие.

б) Обичали показността и живеели в разточителство.

в) Били угнетители с жестоки и закоравели сърца.

г) Били много богати и заможни и притежавали плодородни градини и лозя.

2. Преди голямото бедствие да сполети адитите били изпратени Аллахови предупреждения. Кое от следните <u>не е</u> едно от тях?

а) Пресъхването на водоемите и изчезването на прелестните градини на Ирам.

б) Жените от народа на адитите останали дълго време бездетни.

в) Сушата продължила с години.

г) Останали погребани под пясъците след пустинната буря, която ги сполетяла.

3. Кое от изброеното по-долу <u>не</u> се отнася за адитите?

а) Притежавали дързост и не успели да надделеят над желанията на душата (нефс).

б) Проявили неблагодарност за благата, с които били дарени от Всевишния Аллах.

в) Изтезавали и пребили с камъни пророка, който Всевишния Аллах им изпратил.

г) Възгордели се с благата на Аллах и се отнесли с пренебрежение към пророка, който Той им изпратил.

4. Кое от следните <u>не е</u> причина за отказа на адитите да повярват в единобожието, въпреки Аллаховите предупреждения, които им били изпратени?

а) В случай, че повярват в Аллах, щели да бъдат принудени да се откажат от извършването на забранените неща, които им доставяли удоволствие.

б) Нямало да могат да продължават да печелят по забранен начин.

в) Нямало да могат да потискат по-слабите и бедни хора.

г) Щели да загубят градините на Ирам и притежаваните блага.

ОТГОВОРИ

Б. Попълване на празните полета в текста

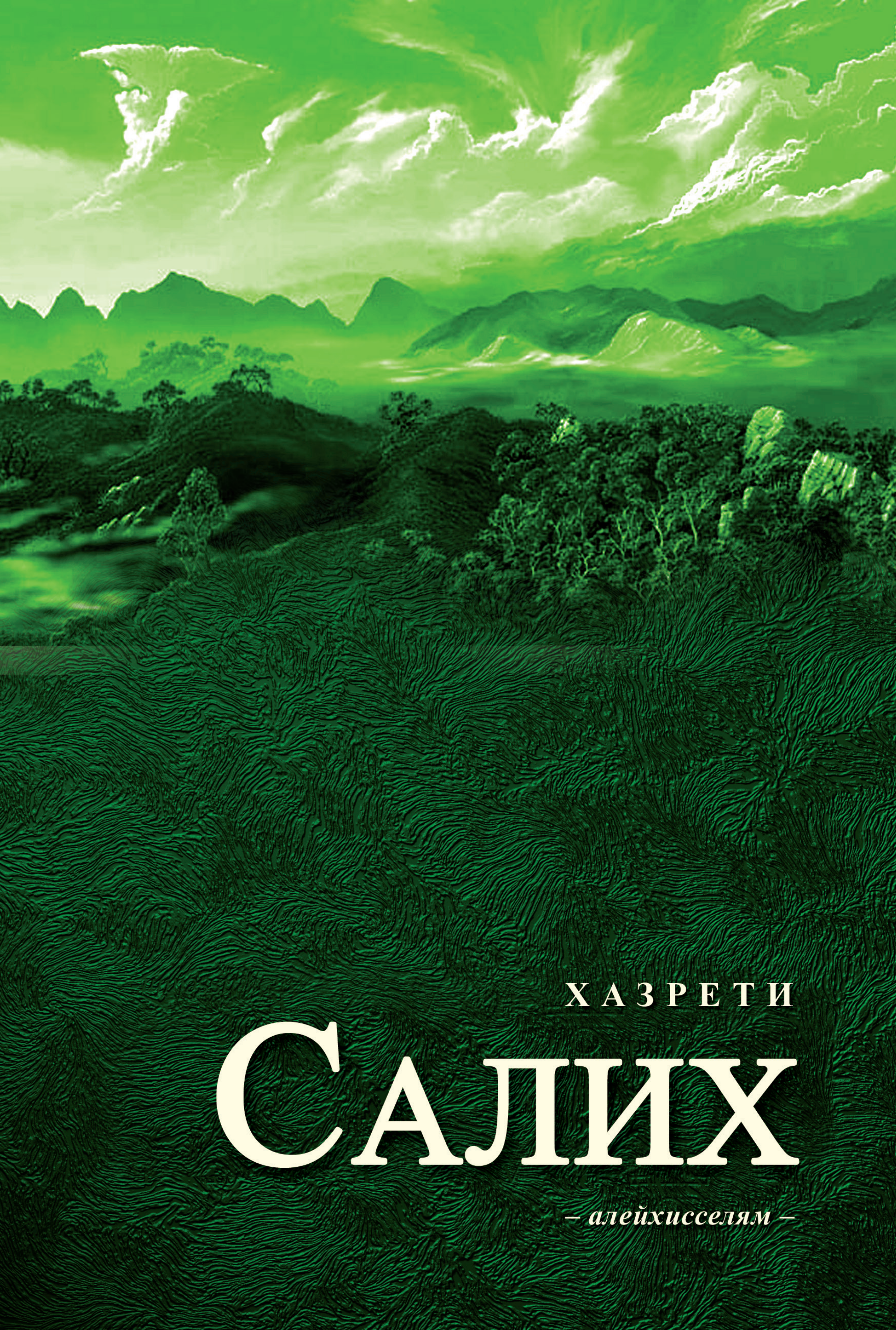
1-Невежеството

2-Възгордели – чувството за безнаказаност

3-Вятъра

В. Верни отговори на теста

1- г **2- г** **3- в** **4- г**

ХАЗРЕТИ

Салих

– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ САЛИХ

(алейхисселям)

Пророка на самудяните, чиито домове били разрушени от силно земетресение заради тяхното непокорство и гнет

Салих алейхисселям е деветнадесето поколение внук на Хазрети Адем, изпратен като пророк на народа на самудяните.

Народа на самудяните

Названието „самудяни“ произлиза от името на Семуд, който е потомък на рода на сина на Нух (а.с.) – Сам. Семуд и хората заедно с него се заселили в област наречена Хиджр, намираща се между Дамаск (Шам) и Хиджаз. След това напуснали тази местност и се заселили в областта, населявана по-рано от народа на адитите. С времето този род се увеличил и се превърнал в племе, а по късно и в народ, известен под името – „Ад-ъ Сани“ (Вторите адити).

Благата дарени на адитите били дарени и на самудяните. Ала и те като адитите изпаднали в нехайство и заблуда. Не взели поука от случилото се с адитите. Заради непокорството си отказвали да приемат това, че адитите били сполетени от наказание, а с нехайство казвали:

„Вместо здрави и стабилни сгради, те строяха неустойчиви домове върху пясъка и затова се погубиха. Ние градим своите върху здрави скали. Нито една буря не би ги разрушила.“

Самудяните също като адитите били силни и жизнени хора с богато развита култура.

С изящно майсторство извайвали домове и дворци в скалите и планините. Изсичали огромните скали и им придавали удивителни форми. Камъните придобивали всякакъв облик под умелите ръце на майсторите.

Владетел на народа на самудяните бил човек на име Дженда. Самудяните се събрали на съвещание, след което поискали от Дженда да направи за тях божество, каквото никой народ не е притежавал дотогава. Дженда приел тази молба със задоволство. Изкачили се в планината и изваяли една огромна скала. Използвайки смесица от животински елементи придали причудлива форма на това „божество“. Украсили го със злато, сребро и скъпоценни камъни, а накрая застанали пред него и му се поклонили…

След като сами си направили „божество“, построили и храм, в който приели и други божества и започнали да им служат. Така те станали първите хора в историята, които построили храм с идоли.

Салих алейхисселям живеел заедно със своя народ. Занимавал се с търговия и се прехранвал чрез собствен труд. Народа му го обичал и уважавал заради честността, добротата и уменията му. Възлагали големи надежди на него и възнамерявали да го направят свой владетел. Ала Всевишният Аллах избрал Салих, за да го дари с пророчество.

Известяване на истината

Когато Салих (а.с.) навършил четиридесет години, Джебраил (а.с.) му донесъл благата вест за пророчеството. В началото Салих (а.с.) проявил опасение, че народа му няма да приеме вярата в единобожието. Но Хазрети Джебраил (а.с.) повелил:

„–О Салих, хайде призови своя народ към вярата в Аллах!..“

След което го известил за следното:

„–О Салих, ти ще станеш свидетел на неща, които не са се случвали по времето на Нух и Худ!“

След като получил повелята да извести хората за истината и правия път, Салих (а.с.) отишъл при владетеля Дженда и го призовал към вярата в Аллах. Дженда се отнесъл добронамерено към тази покана и отговорил:

„–Нека предам това на своя народ. Ако не приемат, тогава заедно ще им кажем!“

Дженда събрал народа си и им разказал, че Салих (а.с.) е избран от Аллах за пророк и за вярата в единобожието, с която бил изпратен.

Народа отвърнал: „–Нека той да дойде при нас и лично да ни разкаже за това!“

Салих (а.с.) дошъл при тях и им известил вярата в единобожието. В Свещения Коран това се известява по следния начин:

„И при самудяните [изпратихме] брат им Салих. Рече: "О, народе мой, служете на Аллах! Нямате друг бог освен Него. Той ви сътвори от земята и ви засели на нея. Затова Го молете за опрощение и се покайте пред Него! Моят Господ е наблизо и откликва." (Сура Худ, 11:61)

„И самудяните взеха пратениците за лъжци. Техният брат Салих им каза: "Не се ли боите? Аз съм доверен пратеник за вас, затова се бойте от Аллах и на мен се покорете! И не искам от вас отплата. Моята отплата е единствено от Господа на световете." (Сура еш-Шуара, 26:141-145)

Ала малцина приели вярата в единобожието. Останалите:

„Рекоха: "О, Салих, преди това ти възлагахме надежди. Нима ни забраняваш да служим на онова, на което служеха нашите предци? Съмняваме се в онова, към което ни призоваваш." (Сура Худ, 11:62)

„Рече: "О, народе мой, как мислите, ако имам ясен знак от моя Господ и ми е дал от Себе Си милост, кой ще ме защити от Аллах, ако Му се възпротивя? Ще ми надбавите само загуба." (Сура Худ, 11:63)

„Рече: "О, народе мой, защо избързвате със злината преди добрината? Защо не помолите Аллах за опрощение, та да бъдете помилвани?" (Сура ен-Намл, 27:46)

Въпреки тези изпълнени с мъдрост и истина слова, самудяните обвинили Салих (а.с.) в магьосничество и лъжа:

„Казаха: "Ти си само омагьосан." (Сура еш-Шуара, 26:153)

„И рекоха: "Нима човек от нас ще последваме? Тогава ние ще изпаднем в заблуда и безумие." (Сура ел-Камер, 54:24)

И продължили:

„Нима на него бе разкрито Поучението сред нас? Не, той е надменен лъжец." (Сура ел-Камар, 54:25)

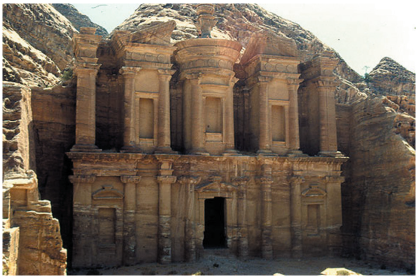
Всевишният Аллах отговорил на тези невежи слова и обвинения с предупреждение:

„Утре ще научат кой е надменен лъжец." (Сура ел-Камер, 54:26)

„... Скоро непременно ще съжаляват." (Сура ел-Муаминун, 23:40)

Въпреки всичко пророка Салих (а.с.) продължил да призовава своя народ към вярата в Аллах:

„Нима ще бъдете оставени тук в сигурност – сред градини и извори, и насаждения, и палми с узрял плод…“ (Сура еш-Шуара, 26:146-148)

„Спомнете си как Той ви стори наследници подир адитите и ви настани по земята! Правите в равнините дворци ѝ дълбаете в планините домове. Помнете благата на Аллах и не сейте развала по земята, рушейки!” (Сура ел-Араф, 7:74)

„…и да изсичате умело в планините домове?“ (Сура еш-Шуара, 26: 149)

„Затова се бойте от Аллах и на мен се покорете!“ (Сура еш-Шуара, 26:150)

„И не слушайте повелята на престъпващите, които рушат по земята и не поправят!” (Сура еш-Шуара, 26:151-152)

Самудяните не повярвали на Салих (а.с.), изтъквайки редица абсурдни причини: „Ти искаш да присвоиш нашите богатства и да станеш лидер!..“ Следвайки примитивна логика казали:

„–Ние си имаме божества! Трябва ли сега да изоставим нашите идоли, които виждаме и да повярваме в Аллах, Когото не виждаме?

„–Как Аллах, Когото ти дори не виждаш те определи за пророк?

„–Ако казваш истината, ни покажи нещо, което никой досега не е успял да направи!“

„Ти си само човек като нас. Донеси знамение, ако говориш истината!” (Сура еш-Шуара, 26:154)

Чудото с камилата

Салих (а.с.) останал огорчен от невежеството и непокорството на самудяните. За известно време напуснал това място и се отделил от тях. Когато отново се завърнал Всевишният Аллах им показал пророческото величие на Салих (а.с.) и самудяните изпаднали в ужас от това.

Салих (а.с.) отишъл при владетеля Дженда, който му казал:

„–Ще те изпитаме, дали казваш истината!"

Имало една известна скала, наречена *„ел-Кятибе"*. Визирайки нея Дженда казал:

„–Ще отидем заедно с теб там. Нека твоят Господ стори така, че от онази скала да излезе женска камила с червена вълна и рожбата ѝ да има същия цвят като нейния!.."

Самудяните с подигравка казали:

„–Нека млякото на тази камила бъде ободрително хладно през лятото и топло през зимата! Болните отпили от него да оздравяват, а бедните – да забогатяват!.."

Тъй като по онова време най-ценната камила била с червена вълна, те поискали именно такава от Салих (а.с.).

Когато всички от народа се събрали, Салих (а.с.) застанал пред скалата, за да се помоли и потърсил убежище при Всевишния Аллах.

Скалата започнала да се уголемява и да издава страшни звуци. След което от нея излязла камила с червена вълна, която буквално произнесла „*Ля иляхе илляллах, Салихун Небиуллах*" /Няма друг Бог освен Аллах, Салих е Негов пророк/.

Виждайки това чудо, Дженда целунал по челото Салих (а.с.), обърнал се към народа си и казал:

„–О народе мой! Толкова заблуждение не стига ли?.. Аз повярвах в Аллах; няма друг Бог, освен Него; няма подобен Нему и Салих е Негов пророк!"

Дженда и още около стотина души от народа му приели вярата в единобожието.

Управникът на храма с идоли обаче казал:

„–Колко бързо и лесно се поддавате на магия като тази! Аз ще ви покажа по-голяма от нея!.."

С тези свои думи той отклонил сърцата на хората, които били толкова близо до вярата. Сред тях бил и братът на Дженда. Управителят на храма с идолите взел короната от главата на Дженда, сложил я върху главата на брат му и казал:

„–Отсега нататък ти си нашият владетел!“

Дженда се прибрал в дома си и счупил всички идоли, които намерил там. Събрал всички богатства и скъпоценности, които притежавал и ги раздал на вярващите. Облякъл груба дреха и започнал да призовава хората към вярата в Аллах заедно със Салих (а.с.), превръщайки се негов пръв помощник.

Идолопоклонниците казвали на Дженда:

„–Жалко! И ти стана жертва на измамната магия на Салих!..“

Дженда не им обръщал внимание и не се отделял от Салих (а.с.).

Всевишният Аллах повелил на Салих (а.с.):

„Изпращаме Ние камилата като изпитание за тях. Наблюдавай ги и търпи!“ (Сура ел-Камер, 54:27)

❁

Салих (а.с.) определил следната повеля като правило за камилата:

„О, народе мой, това е камилата на Аллах – знамение за вас. Оставете я да пасе по земята на Аллах и не я докосвайте със зло, иначе ще ви обхване близко мъчение!” (Сура Худ, 11:64)

„Каза: “Това е камила. Тя да пие в определен ден и вие да пиете в друг. И не я докосвайте със зло, да не ви сполети мъчение във великия Ден!” (Сура еш-Шуара, 26:155-156)

Камилата била огромна, много умна и красива. Заедно с малкото камилче Прославяли Всевишния Аллах. Останалите животни се плашели от величието ѝ и бягали от нея. Всеки, който я видел оставал възхитен от нея. Тя се хранела по-различно от останалите животни. За един ден изпивала водата от всички кладенци в града така, че другите животни не можели да намерят вода за пиене. Затова Салих (а.с.) разпределил ползването на водата по дни. В един ден пиела вода чудната камила, а в друг – останалите животни.

Камилата казвала: „–Който желае мляко, нека дойде и да вземе!..“

Самудяните идвали и пълнели съдовете си с мляко.

Докато пиела вода, камилата продължавала да прославя Всевишния Аллах. Когато болните вярващи отпивали от нейното мляко - оздравявали.

Голямата неблагодарност

Неверниците останали поразени пред това изключително чудо. Те се заканвали да убият камилата, но се страхували да не ги сполети наказание след това.

Въпреки страха, две жени от народа на самудяните под претекст, че стадата им понасят вреда, като остават без вода, поискали камилата да бъде убита и започнали да подтикват хората, които отказвали да повярват на Салих (а.с.) да сторят това. Едната жена била Юнейзе бинти Ганем. Тя била възрастна, но имала красиви дъщери. Втората била Мюхеййа, която притежавала и богатство и красота.

Мюхеййа извикала сина на чичо си, Мъста и му казала:

„–Ако убиеш тази камила, ще се омъжа за теб и всичко мое ще стане и твое!..“

Мъста приел това предложение, но се нуждаел от помощник. Намерил идолопоклонник на име Кътар, предложил му една от дъщерите на Юнейзе и той приел да извърши тази нечестивост.

Те намерили още заговорници и така станали деветима. Убедили и останалите хора от народа в това, че камилата трябвало да бъде убита. Всевишният Аллах разказва тяхното положение в айета по следния начин:

„И имаше в града деветима, които сееха развала по земята и не се поправяха.“ (Сура ен-Намл, 27:48)

Деветимата зачакали в засада да се появи камилата. Мъста наранил камилата със стрелата си, а Кътар и останалите самудяни я нападнали:

„И заклаха камилата, и пренебрегнаха повелята на своя Господ…“ (Сура ел-Араф, 7:77)

Малкото камилче се уплашило и избягало в гората. Според едно предание те заклали и него и се нахранили с месото му.

Когато Салих (а.с.) разбрал за случилото се много се натъжил. Отишъл при камилата и останал там дълго облян в сълзи. Отправил молитва (дуа) за спасение на народа му от неверието. След което дошъл при народа си и казал:

„Рече: “О, народе мой, защо избързвате със злината преди добрината? Защо не помолите Аллах за опрощение, та да бъдете помилвани?” (Сура ен-Намл, 27:46)

А те отвърнали:

„…и казаха: “О, Салих, донеси ни онова, което ни обещаваш, ако си от пратениците!” (Сура ел-Араф, 7:77)

„А той се отвърна от тях и каза: “О, народе мой, съобщих ви посланието на моя Господ и ви наставлявах, ала вие не обичате наставниците.” (Сура ел-Араф, 7:79)

„Рекоха: “Предчувстваме злочестие от теб и от онези, които са с теб.” Рече: “Вашето злочестие е при Аллах. Да, вие сте хора изпитвани.” (Сура ен-Намл, 27:47)

Страшният вик и земетресението

„…и той каза: “Наслаждавайте се в своя дом три дена! Това не е лъжливо обещание.” (Сура Худ, 11:65)

Тези три дни били сряда, четвъртък и петък. На първия ден лицата им щели да пожълтеят; на втория ден да почервенеят; на третият ден – да почернеят, а на четвъртия ден щели да бъдат погубени.

На сутринта в първия ден се случили странни неща. От местата (следите), по които по-рано камилата е стъпвала бликнала кръв. Листата почервенели. Водата от кладенците с вода се обагрила в аленочервен цвят. Лицата на злощастните хора станали жълти. Деветимата души казали:

„Салих ни прави магия! Да убием него и семейството му!“

„Рекоха: “Да се закълнем в Аллах, че през нощта ще нападнем Салих и неговите хора, после ще речем на ближните му: “Не присъствахме при гибелта на хората му. Ние говорим истината.” (Сура ен-Намл, 27:49)

Когато настъпила нощта, деветимата дошли, за да убият Салих (а.с.) ала с повелята на Всевишният Аллах, Джебраил (а.с.) изсипал върху тях камъни и ги погубил.

Всевишният Аллах повелил:

„И лукавстваха те с умисъл, но провалихме Ние тяхното лукавство, без да усетят.“ (Сура ен-Намл, 27:50)

След тази случка Салих (а.с.) и вярващите (предполага се, че това били около четири хиляди души) напуснали това място.

„И когато Нашата повеля дойде с милост от Нас, спасихме Салих и онези, които вярваха с него, от позора на този ден. Твоят Господ е Всесилния, Всемогъщия.“ (Сура Худ, 11:66)

На втория ден, лицата на отричащите станали аленочервени, а на третият ден – черни. Започнали плахо да се оглеждат наоколо и да се чудят откъде би могло да дойде наказанието.

Всевишният Аллах повелил на Джебраил (а.с.) и здравите сгради, които така дълго градили в непоклатимите скали се преобърнали:

„Ето домовете им – в руини, защото угнетяваха. В това има знамение за хора знаещи.“ (Сура ен-Намл, 27:52)

„И с право ги обхвана Викът, и ги превърнахме в съчки. Гибел за хората-угнетители!“ (Сура ел-Муаминун, 23:41)

„И Викът обхвана онези, които угнетяваха, и осъмнаха безжизнени в домовете си…“ (Сура Худ, 11:67)

„И не ги избави онова, което бяха придобили.“ (Сура ел-Хиджр, 15:84)

„И какво бе Моето мъчение и Моето предупреждение! Изпратихме срещу тях само един Вик и станаха като сухите сламки на сеното.“ (Сура ел-Камер, 54:30-31)

„И ги сполетя мъчението. В това има знамение, но повечето от тях не вярват. Твоят Господ наистина е Всемогъщия, Милосърдния.“ (Сура еш-Шуара, 26:158-159)

Причините за погубването на самудяните

1. Отрекли вярата в единобожието, която пророка им донесъл и упорствали в неверието.

2. Не последвали пророка, който им бил изпратен и се подиграли с него. Възгордели се и останали подвластни на желанията на душата (нефс).

3. Поставили собствените си виждания над Аллаховите повели и не приели призива на своя пророк.

4. Поради слабост към злонравни жени изпаднали в заблуда. Съюзили се с деветимата души, които сеели развала по земята и станали съучастници в греха.

5. Ненавиждали и обвинявали Салих (а.с.) и вярващите за Аллаховите-предупреждения и за бедите, които ги сполетявали. Казвали на Салих алейхисселям:

„–Преди да станеш пророк не ни се случваха такива бедствия!“, приписвайки на него всички нещастия, които ги сполетявали.

6. Страхували се, че ще загубят благата, с които разполагали. Прекалената обич към богатството и алчността им ги подвели.

7. Извършили предателство към повереното им от Аллах – камилата, която първо поискали като чудо от Салих (а.с.), а по-късно убили вместо да повярват в Аллах.

8. Камилата не била собственост на хората. Тя била дар от Аллах. Млякото ѝ било в изобилие. Тя била притежание единствено на Всевишния Аллах. Убивайки камилата, самудяните извършили предателство към този дар.

9. Увеличили се злините, които деветимата невежи извършвали. Ограбвали хората с гнет и не спазвали правата на другите.

НРАВСТВЕНА КРАСОТА И ВЪЗВИШЕНОСТ

Истинската стойност на човека, създаден като образец на безкрайно изящество се изразява в това да бъде достоен раб на Всевишния Аллах и осъзнавайки величието на своя Създател, да получи дял от Неговото тайнство.

Вселената и създанията в нея не са сътворени случайно, без цел и предназначение. И човешкото сътворение не е плод на произволно съвпадение. Човек не е създаден, за да бъде оставен без надзор. В сътворението на човека има божествена цел. Красотата и милостта на Всевишния Аллах намират проявление в човека. Така той достига до честта да бъде приближен раб на Аллах.

Другите създания улесняват живота на човек. Те са полезни за неговото съществуване. Човекът е определен като „наместник" на своя Създател на земята. С титлата „наместник" са упълномощени всеотдайните хора. С изпълнение на това пълномощие те стават „виждащите очи, чуващите уши и хващащите ръце" на своя Създател. Това става възможно, когато човек се „облече" с нрава на Свещения Коран. Защото единствено Свещения Коран може да напъти и отведе човек към висините на духовния облик на благоделтелта и достойнството.

Живота на човек, който е като „произведение" на Аллаховата красота, изцяло се състои от изпитания. Същевременно му е дадена ограничена свобода, с която той може да върши добрини и злини. Така човекът е оставен да избира между скритото влечение на душата (нефс) към греховете и склонността към богобоязливост, намираща се в духовността му.

Вместването на негативни черти в човека е с цел той да бъде изпитан. В айета се повелява:

„Кълна се … и в душата, и в Онзи, Който я е създал, и на нея е посочил [що е] нечестивост и богобоязливост! Сполучва онзи, който я пречиства. А губи онзи, който се омърсява.“ (Сура еш-Шамс, 91:7-10)

Тоест това, което прави човека „човек“ е украсяването му с хубав нрав, а това което го лишава от човешкия му облик е лошият нрав.

Да се противопоставяш на повелите и забраните на Аллах, докато живееш в свят създаден от Него, сред блага, дарени от Него е ужасяващо неблагоразумие отвеждащо към мрачна съдба. Угнетителите, които не желаят да се поправят и да се украсят с хубав нрав биват застигнати от Аллаховото отмъщение.

Единственото условие за запазване на човешкия облик е да се живее според истинната религия в рамките на моралния порядък, който тя повелява. Последният и най-съвършен пример в това отношение е Пратеника на Аллах (с.а.в.).

В айета се повелява:

„Пратеника на Аллах е прекрасен образец за вас – за всеки, който се надява на Аллах и на Сетния ден, и често споменава Аллах.“ (Сура Ахзаб, 33:21)

Пророка (с.а.с.) е известил следното, посочвайки възвишения нрав, който притежава:

„Аллах ме възпита и стори възпитанието ми прекрасно…“ (Суюти, Джамиу’с-Сагир, I, 14)

Затова и тайната, криеща се в човека може да бъде разгадана в светлината на духовната личност на Пророка (с.а.в.). Аллаховото тайнство става все по-разбираемо и ясно в зависимост от степента на обичта и всеотдайността, която човек изпитва към Пророка (с.а.с.).

Нека Всевишният Аллах украси всички нас с дял от нрава на Пророка!

Амин!..

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите:

1. Какви причини изтъкнали самудяните, когато отказали да повярват на Салих (а.с.)?

2. Какво чудо поискали отричащите от Салих (а.с.)?

3. Опишете начина, по който камилата се хранела и разкажете за млякото, което давала.

4. Каква според вас е мъдростта в това, че Всевишният Аллах дал три дни отсрочка на самудяните, преди да ги погуби?

5. Как бихте отговорили, ако имахте тази възможност на въпроса на самудяните: „Искаш да повярваме в Аллах, Когото не виждаме?“

Б. Попълнете празните полета в текста

1. Когато Салих алейхисселям навършил ……… години, Всевишният Аллах го дарил с пророчеството.

2. Камилата, която по чудо излязла от скалата изрекла: „ .... !“

3. След като убили камилата, самудяните не взели под внимание предупрежденията на Салих (а.с.), преминали границата казвайки: „ .... !“

В. Моля, отбележете верния отговор

1. Кое от изброените по-долу <u>не е</u> обща черта на адитите и самудяните?

а) И двата народа били щедро дарени от Всевишния Аллах с изобилие от блага.

б) Били толкова надменни и заблудени, че не осъзнавали собствената си дързост и упорство.

в) И двата народа се гордеели със здравите и устойчиви домове, които изграждали.

г) И двата народа живели в една и съща област и имали едни и същи източници на прехрана.

2. Кое от изброеното <u>не се</u> случило на самудяните преди да бъдат погубени?

а) Лицата им пожълтели.

б) От следите на камилата извирала кръв.

в) Планирали да убият Салих (а.с.).

г) Водата от кладенците се обагрила в червен цвят.

3. Самудяните обичали и уважавали Салих (а.с.) преди да стане пророк, дори възнамерявали в бъдеще да го изберат за свой владетел. Но когато той ги призовал да повярват в единобожието, те го обвинили, че е лъжец. Каква е причината за тази тяхна промяна?

а) Самудяните не приели вярата в единобожието, към която Салих (а.с.) ги призовал и изпаднали в разногласие заради упорство в неверието.

б) Те много обичали Салих (а.с.) въпреки, че той отричал техните божества.

в) Смятали, че Салих (а.с.) е поразен от някаква болест или магия.

г) Те променили мнението, което имали по-рано за Салих (а.с.).

4. Какво е отношението на отричащите, според думите споменати в Свещения Коран: „Казаха: “Ти си само омагьосан.“ (Сура еш-Шуара, 26:153)

а) Започнали да възненавиждат Салих (а.с.).

б) Решили, че Салих (а.с.) проявява егоизъм и преследва личен интерес.

в) Считали Салих (а.с.) за лъжец.

г) Помислили, че Салих (а.с.) се стреми да стане техен владетел.

5. Кое от изброените не е сред причините самудяните да искат да убият камилата?

а) Камилата изпивала всичката вода и след нея не оставало нищо за останалите животни.

б) Самудяните се опасявали, че камилата ще изяде тревата от пасищата и другите животни ще останат гладни.

в) Камилата била доказателство за чудото, което Салих (а.с.) показал и затова идолопоклонниците се смущавали от нея.

г) Чудната камила притеснявала и нанасяла вреда на останалите стада в околността.

6. Деветима души убили камилата, но въпреки това всички отричащи били погубени. Кое от изброените по-долу не може да е причината за това?

а) Нито един човек от народа на самудяните не се противопоставил на тези деветима души, които прекалили в своя гнет.

б) Злините извършвани от деветимата се увеличили, затова Всевишният Аллах погубил всички останали заедно с тях.

в) Самудяните били доволни и одобрили постъпката на деветимата невежи, затова те заслужили същото наказание.

г) Ако Всевишният Аллах не бе погубил самудяните, те щяха да извършат още по-голяма жестокост и да убият камилата.

7. Какво попречило на самудяните да повярват? Дайте своя отговор в светлината на следния айет: „Рекоха: “ О, Салих, преди това ти възлагахме надежди. Нима ни забраняваш да служим на онова, на което служеха нашите предци? Съмняваме се в онова, към което ни призоваваш.” (Сура Худ, 7:62)

а) За самудяните било по-трудно да приемат единобожието, отколкото да изоставят множеството идоли.

б) Вярата в единобожието задължава вярващите да изоставят навиците на отминалите общества.

в) За младите било трудно да се откажат от погрешните традиции на отминалите поколения.

г) Историята показва, че всички народи пазели културното наследство на предците си.

ОТГОВОРИ

Б. Попълване на празните полета в текста

1-Четиридесет

2-„Ля иляхе илляллах, Салихун Небиуллах!“ /„Няма друг Бог, освен Аллах; Салих е Негов Пророк.“/

3-“О, Салих, донеси ни онова, което ни обещаваш, ако си от пратениците!” (Сура ел-Араф, 7:77)

В. Верни отговори на теста

1- в	**2- в**	**3- а**	**4- в**	**5- г**
6- г	**7- в**			

ХАЗРЕТИ

ИБРАХИМ

– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ ИБРАХИМ

(алейхисселям)

С упованието си превърнал изпепеляващия огън на жестокия Немруд в розова градина

Ибрахим алейхисселям е роден в област на изток от Вавилон, намираща се между реките Тигър и Ефрат.

Според достоверно предание баща му бил искрен вярващ на име Тарух. Когато той починал, майката на Ибрахим (а.с.) се омъжила за брата на Тарух – Азер. Следователно Азер, който бил идолопоклонник е негов втори баща. Според друго предание Тарух е старото име на бащата на Ибрахим (а.с.), който приел името Азер, след като станал идолопоклонник.

Имам Суюти (рахметуллахи. алейх) разказва предание на Ибн-и Аббас, в което се известява, че Азер бил не баща, а чичо на Ибрахим (а.с.).

Ибрахим (а.с.) е най-благородният човек след Пророка Мухаммед (с.а.в.). Всевишният Аллах го извисява като го определя за „халил“ (приятел). Затова той се споменава още с името „Халилуррахман“. Аллаховите повели, които са му низпослани са в десет страници (сухуф).

Друга особеност, характерна за Ибрахим (а.с.) е названието „Баща на пророците“ /“Ебу’л-енбия“/. Негови синове са Исмаил (а.с.) и Исхак (а.с.). От рода на Хазрети Исмаил произлиза Пратеника на Аллах (с.а.в.), а от рода на Исхак – пророците на синовете на Исраил.

Ибрахим (а.с.) бил изпратен като пророк на народа на халдеите (Келдани). Те били идолопоклоници, които почитали и звездите. Първоначално техния владетел – Немруд бил справедлив и състрадателен човек. Когато владението му се разраснало, Немруд изпаднал във високомерие и надменност. Наредил да бъдат направени статуи с неговия образ и заповядал на народа си:

„–И аз съм (!) божество… Покланяйте се и на мен!“

В тази връзка в Свещения Коран се споменава следното:

„Не видя ли ти онзи, който спореше с Ибрахим за неговия Господ, че Аллах му е дал владението? Когато Ибрахим рече: "Моят Господ е, Който съживява и умъртвява.", [другият] рече: "Аз съживявам и умъртвявам." Ибрахим рече: "Аллах довежда слънцето от изток, а ти го доведи от запад!" И се слиса онзи, който не бе повярвал. Аллах не напътва хората-угнетители.“ (Сура ел-Бакара, 2:258)

Този айет в същото време известява за непокорството и неблагодарността на Немруд.

Според преданието веднъж Немруд видял в съня си сияние в небесата, което угасило светлината на слънцето и луната. В друго предание се известява, че в съня му един човек дошъл, свалил го от престола му и го повалил на земята. Когато се събудил бил обзет от безпокойство. Привикал гадателите в двореца си и им разказал съня си. Те казали:

„–Ще бъде низпослана нова религия. Този, който бъде изпратен с нея ще срине твоето царство. Вземи мерки срещу него!..“

За да предотвратят това събитие съветниците на Немруд взели решение да бъдат убити всички новородени момчета. В изпълнение на тази заповед били погубени близо сто хиляди новородени деца.

Тогава майката на Ибрахим алейхисселям била бременна с него. Когато раждането наближило, тя казала на съпруга си Азер:

„–Отиди в храма и се помоли за мен! Ако родя момче, ще ти го донеса, а ти ще го отнесеш на Немруд, за да го погуби. Така ще спечелиш доверието му…“

След като Азер отишъл в храма с идолите, Хазрети Ибрахим (а.с.) се родил. Майка му тайно го отнесла в пещера и го скрила. Когато Азер се върнал тя му казала, че детето се родило много слабо и не оживяло.

Когато Азер излизал от дома, майката на Ибрахим (а.с.) отивала при него, за да го кърми. Веднъж забелязала, че Ибрахим (а.с.) смуче нещо от пръстите си. Според преданието Джебраил (а.с.) изливал между пръстите на детето мляко и сок от фурми. Така Ибрахим (а.с.) прекарал детството си в пещерата, а когато излязъл от там започнал да разпространява вярата в единобожието.

В айета се повелява:

„И още отрано насочихме Ибрахим по правия път...“ (Сура ел-енбия /Пророците/, 21:51)

Значението на споменатото в айета „насочване по правия път“ е способността за разграничаване на правилното от грешното. Благодарение на това „насочване по правия път“, Ибрахим (а.с.) узнал безброй възвишени божии истини и напътствал към единобожието без да бъде обучен или възпитан от някого.

Аллах е моят Господ

„И когато го покри нощта, той видя звезда. Рече: “Това е моят Господ.” А когато залезе, рече: “Не обичам залязващите.” (Сура ел-енам, 6:76)

„И когато видя луната да изгрява, рече: “Това е моят Господ.” А когато залезе, рече: “Ако не ме напъти моят Господ, ще бъда от заблудените хора.” (Сура ел-енам, 6:77)

„И когато видя слънцето да изгрява, рече: “Това е моят Господ. То е най- голямото.” А когато залезе, рече: “О, народе мой, невинен съм за това, което съдружавате!“ (Сура ел-енам, 6:78)

„Аз обърнах правоверен своето лице към Онзи, Който е сътворил небесата и земята. Аз не съм от съдружаващите.” (Сура ел-енам, 6:79)

Истината изразена в тези айети е, че Ибрахим (а.с.) е искал по този начин да покаже на онези, които са почитали на други освен Аллах, че пътя, по който вървят е погрешен и че това, в което вярват е измислица.

Тези примери показват как всеки здравомислещ човек би могъл чрез размисъл (тефеккюр) да достигне до познанието за съществуването на Аллах и Неговите прекрасни качества.

Призив към вярата в единобожието (тевхид)

Осъзнавайки божествените истини и намирайки своя Господ, Ибрахим (а.с.) бил удостоен с изключително познание, каквото не е отредено на всеки. Първият, когото Ибрахим (а.с.) призовал към вярата бил баща му Азер. С много мек и благ тон се обърнал към него и му казал:

„О, татко мой, защо служиш на онова, което нито чува, нито вижда, и не може да те избави от нищо?“ (Сура Мариам, 19:42)

„О, татко мой, на мен наистина ми се яви от знанието онова, което не дойде при теб. Последвай ме, и аз ще те изведа на правия път!“ (Сура Мариам, 19:43)

„О, татко мой, не служи на сатаната! Сатаната е непокорен пред Всемилостивия.“ (Сура Мариам, 19:44)

„О, татко мой, страхувам се да не те засегне мъчение от Всемилостивия и да не станеш приближен на сатаната.” (Сура Мариам, 19:45)

Азер се ядосал и казал:

„Нима се отвръщаш от моите богове, о, Ибрахим? Ако не престанеш, ще те пребия с камъни. И ме напусни завинаги!” (Сура Мариам, 19:46)

Ибрахим (а.с.) отвърнал отново с благи думи:

„Рече: “Мир на теб! Ще моля да те опрости моят Господ. Към мен Той е благосклонен.“ (Сура Мариам, 19:47)

И се помолил за опрощението на баща си. Но тази молба не била приета, защото баща му бил съдружаващ.-мущрик

Когато Ибрахим (а.с.) се убедил в това, прекъснал своите молби за него. Защото за съдружаващите не се отправя молба (дуа) за опрощение, а за напътствие.

Свещения Коран известява тази особеност по следния начин:

„Не подобава на Пророка и на вярващите да молят прошка за съдружаващите, дори да са роднини, след като им стана ясно, че те са обитателите на Ада.“ (Сура ет-тевбе, 9:113)

„Молбата на Ибрахим за опрощение на баща му бе само обещание, което той му бе дал. А когато му се изясни, че е враг на Аллах, той се отрече от него. Ибрахим бе умоляващ, благ.“ (Сура ет-тевбе, 9:114)

Ибрахим алейхисселям укорявал баща си и своя народ, за това, че не искали да повярват:

„Рече на своя баща и на своя народ: “Какви са тези изваяния, пред които се кланяте?” (Сура ел-енбия, 21:52) А те му отвърнали:

„Рекоха: “Заварихме предците си на тях да служат.” (Сура ел-енбия, 21:53) В Свещеният Коран разговора между Ибрахим (а.с.), баща му и народа е представен по следния начин:

„Рече: “Вие и предците ви сте в явна заблуда.” (Сура ел-енбия, 21:54)

„Рекоха: “Нима ти ни носиш истината, или се шегуваш?” (Сура ел-енбия, 21:55)

„Рече: “Не, вашият Господ е Господът на небесата и на земята, Който ги е сътворил, и аз свидетелствам за това.“ (Сура ел-енбия, 21:56)

Азер извайвал идоли и ги продавал. По този начин осигурявал прехрана си. Другите синове на Азер отправяли хвалебствени слова за идолите и така му помагали да ги продаде по-бързо.

Счупването на идолите

Веднъж в годината народа на халдеите отбелязвал голям празник с веселие. В този ден Азер се обърнал към Ибрахим (а.с.) и казал:

„–Ела и ти да празнуваш с нас!“

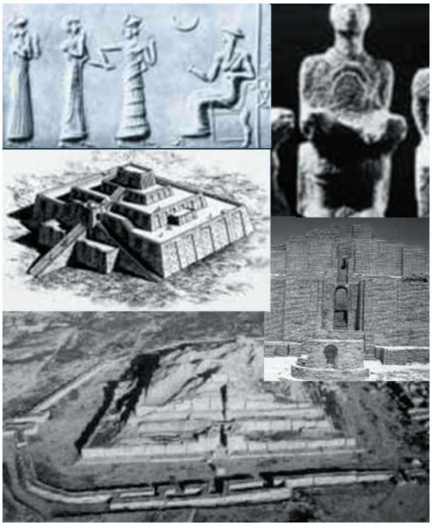
Ибрахим (а.с.) се извинил под претекст, че е болен и тайно отишъл в храма с идолите. В него имало всякакви идоли изработени от сребро, бакър и дърво. Пред тях били сложени блюда с ястия, за да бъдат „благословени“. Най-големият идол бил изобразен седнал върху златен трон, облечен в извезани сърмени дрехи, а на главата имал корона.

Ибрахим (а.с.) счупил с брадва всички идоли, освен най-голямия от тях. След което окачил брадвата на врата му.

Когато се свечерило, халдеите се завърнали от тържеството и когато влезли в храма изпаднали в ужас от видяното. Веднага предположили:

„–Само Ибрахим може да е сторил това!“

Издирили и намерили Ибрахим (а.с.), след което го попитали:

„–Ти ли стори това?“

Ибрахим (а.с.) отвърнал:

„–Големият идол не искаше да се покланят на други освен на него; ядоса се и изпочупи другите с тази брадва. А след това я окачи на врата си. Ако искате попитайте него! Нека той да ви разкаже случилото се!“

Идолопоклонниците изрекли в един глас:

„–Идолите не могат да говорят!“

Ибрахим (а.с.) им отвърнал:

„–Как тогава тези жалки създания, които не знаят да говорят и не могат дори себе си да опазят, ще закрилят вас? Няма ли да се поучите?"

Тази случка се разказва в Свещения Коран по следния начин:

„И се прокрадна при боговете им, и рече: "Няма ли да похапнете?" (Сура Ас-Саффат, 37:91)

„Какво ви е, та не говорите?" (Сура ес-Саффат, 37:92)

„И се наведе над тях, и ги удари с десница." (Сура ес-Саффат, 37:93)

„И ги стори на отломки, освен най-голямия от тях, за да се обърнат към него." (Сура ел-Енбия, 21:58)

„Рекоха: "Кой стори това с нашите божества? Той е угнетител." (Сура ел-Енбия, 21:59)

„Рекоха: "Чухме един младеж да приказва за тях. Викат му Ибрахим." (Сура ел-Енбия,21:60)

„Рекоха: "Доведете го пред хората да засвидетелстват!" (Сура ел-Енбия, 21:61)

„Рекоха: "Ти ли стори това с нашите божества, о, Ибрахим?" (Сура ел-Енбия, 21:62)

„Рече: "Не, направи го това – най-голямото от тях. Попитайте ги, ако могат да говорят!" (Сура ел-Енбия, 21:63)

„Тогава те, като дойдоха на себе си, рекоха: "Наистина вие сте угнетителите." (Сура ел-Енбия, 21:64)

„После пак обърнаха глави назад [и рекоха]: "Ти знаеш – тези не говорят." (Сура ел-Енбия, 21:65)

„Рече: "Нима вместо на Аллах ще служите на онова, което нито може да ви помогне, нито да ви навреди?" (Сура ел-Енбия, 21:66)

„Уф и на вас, и на онова, на което служите вместо на Аллах! Нима не проумявате?" (Сура ел-Енбия, 21:67)

От думите на Хазрети Ибрахим (а.с.) идолопоклонниците разбрали, че той ги е счупил. Вместо да помислят и осъзнаят нищожността на каменните образи и да се насочат към Аллах, те не могли да понесат стореното и изригнали с ярост към Хазрети Ибрахим (а.с.):

„Рекоха: “Изгорете го и подкрепете своите божества, ако ще действате!” (Сура ел-Енбия, 21:68)

Хвърлянето на Хазрети Ибрахим в огъня

Идолопоклонниците известили Немруд за случилото се и той наредил да повикат Ибрахим (а.с.).

Всеки, който влизал при Немруд първо му се покланял. Ибрахим (а.с.) влязъл без да се поклони. С изумление Немруд попитал за причината и Хазрети Ибрахим отговорил:

„–Не се покланям на друг, освен на Онзи, Който е създал и теб и мен!..“

Немруд попитал:

„–Кой е твоят Господ?“

Ибрахим (а.с.) отговорил:

„–Моят Господ е Аллах, Той съживява и умъртвява…“

Немруд казал:

„–И аз съживявам и умъртвявам.“

След което заповядал да доведат двама души от тъмницата, единият убил, а другият освободил и казал:

„–Виж, и аз мога да правя това.“

Обезумелият Немруд не знаел, че съживяването означава да бъде вдъхнат дух, а умъртвяването – означава той да бъде отнет. Ибрахим (а.с.) казал:

„–Моят Господ довежда слънцето от изток. Ако е по силите ти – доведи го от запад!“

В айета се повелява:

„… Ибрахим рече: “Аллах довежда слънцето от изток, а ти го доведи от запад!” И се слиса онзи, който не бе повярвал. Аллах не напътва хората-угнетители.“ (Сура ел-Бакара, 2:258)

Според муфессир (тълкувателя) Бейзави, Немруд е първият глупец, дръзнал да твърди, че е „божество“. Вместо да благодари за благата, с които бил дарен, той отричал Всевишният Аллах.

Има две предания относно срещата на Ибрахим (а.с.) с Немруд:

Според първото, Хазрети Ибрахим бил затворен в тъмницата, защото счупил идолите. След това бил доведен пред Немруд, за да бъде хвърлен в огъня.

Според второто предание, суша и недоимък измъчили хората. Немруд раздавал храна на народа си от запасите, като първо ги питал:

„–Кой е твоят Господ?“

Когато дошъл ред на Ибрахим (а.с.), той отговорил:

„–Моят Господ е Онзи, Който съживява, дарява с живот и умъртвява!“

Немруд се разгневил и лишил Хазрети Ибрахим от дажбата му. След което свикал приближените си и се посъветвал с тях как да накаже Ибрахим (а.с.). Злодей на име Хенун предложил:

„–Нека го изгорим в изпепеляващ огън!“

Това предложение било прието. Започнали приготовленията за изгарянето на Ибрахим алейхисселям. В продължение на месец носели дървата за огъня, който щял да бъде запален. Хората сякаш обезумели от невежество, обединили усилия да събират дърва:

„–Този човек се възпротивява на нашите идоли!“

Събраната „планина“ от дърва била запалена. Пламъците на огъня се извисявали в небето. От жарта му птиците не смеели да прелитат в близост.

Когато подготовката завършила, народа се събрал около огъня. Ибрахим алейхисселям бил доведен на мястото с вързани ръце и нозе.

Въпреки изключително тежкото си положение, този велик пророк бил изпълнен със смирение и упование във Всевишния Аллах. В сърцето му нямало и капка страх или притеснение.

Немруд и приближените му след дълги обсъждания решили да хвърлят Хазрети Ибрахим в огъня с катапулт.

Меляикетата на земята и в небесата се развълнували и в един глас помолили:

„– О Аллах, хвърлят в огъня Ибрахим алейхисселям, който най-много Те прославя! Той е пророк, който и за миг не Те забравя! О Аллах, разреши ни да му помогнем!“

Всевишният Аллах дал позволение и един от ангелите дошъл при Ибрахим (а.с.) с думите:

„–Всевишният Аллах ми подчини ветровете. Ако пожелаеш мога да разпръсна огъня!“

Друг ангел казал:

„–Всевишният Аллах даде на мое подчинение водата. Ако искаш за миг ще изгася огъня!“

Трети ангел казал:

„–Всевишният Аллах ми подчини пръстта. Ако пожелаеш ще накарам пръстта да погълне огъня!“

Отговорът на Ибрахим алейхисселям бил следният:

„–Не заставайте между приятели! Каквото пожелае Аллах – аз съм доволен с това! Ако ме спаси, това е от Неговата благодат. Ако ме изгори, е заради мое прегрешение. По волята на Аллах ще проявя търпение!..“

Когато го поставили в катапулта, за да бъде хвърлен в огъня, Ибрахим алейхисселям изрекъл следните слова:

„Аллах джелле джелялюх ще ме спаси. Той ми е достатъчен. Колко прекрасен Довереник е Той!..“

Тъкмо когато падал в огъня Джебраил алейхисселям дошъл и го попитал:

„–Имаш ли някакво желание?“

Ибрахим (а.с.) отвърнал:

„–Да, но не от теб!..“

Джебраил (а.с.) с почуда казал на Ибрахим (а.с.):

„–Защо не искаш спасение от Аллах?“ А той отвърнал:

„–Той знае моето положение! Кажи ми по Чия повеля огъня гори? Чие дело е изгарянето?“

Предаността на Хазрети Ибрахим е възхвалена в Свещения Коран по следния начин:

„…и Ибрахим, който изпълни [повелята]...“ (Сура ен-Наджм, 53:37)

Превръщането на огъня в розова градина

В отговор на тази възвишена смиреност и упование само и единствено в Аллах, още преди той да падне в огъня, Всевишният Аллах повелил:

„Рекохме Ние: “О, огън, бъди студен и безопасен за Ибрахим!” (Сура ел-енбия, 21:69)

С тази повеля мястото, на което Ибрахим (а.с.) паднал в миг се превърнало в розова градина, където бликнал сладък извор.

Немруд онемял пред случващото се, толкова се развълнувал, че рекъл:

„–Веднага ще принеса четири хиляди жертвени животни в името на твоя Господ!“

Ибрахим (а.с.) казал:

„–Животните, които ще принесеш в жертва нямат никаква стойност, ако ти не се отвърнеш от невежеството и не приемеш единобожието!“

Ала Немруд казал:

„–Не мога да пожертвам царството и богатството си! Но все пак ще поднеса жертвени животни!..“

И действително заколил четири хиляди животни. Отказал се и от борбата си срещу Ибрахим (а.с.), ала поради високомерието и ината си не повярвал. Пред това явно чудо една група от идолопоклонниците повярвали и се спасили.

С помощта на Всевишния Аллах Ибрахим (а.с.) се спасил от огъня на Немруд и припомнил Аллаховото наказание на онези, които отказвали да повярват:

„И рече: "Вместо Аллах приехте идоли само заради приятелството между вас в земния живот. После, в Деня на възкресението, ще се отречете един от друг и ще се проклинате един друг. И Огънят ще е вашето място, и не ще имате избавители." (Сура ел-Анкебут, 29:25)

❁

След тази случка, Всевишният Аллах повелил на Ибрахим (а.с.) и на вярващите, които били с него да се преселят по пътя на Аллах (хиджрет), за да служат спокойно на Аллах и да се спасят от наказание, което щяло да сполети народа на халдеите. Така Аллах спасил Своя приятел и вярващите. Това се разказва в Свещения Коран по следния начин:

„И му повярва Лут, и рече: "Аз ще се преселя при своя Господ. Той е Всемогъщия, Премъдрия." (Сура ел-Анкебут, 29:26)

Пророкът Лут е братов син на Хазрети Ибрахим. Предвид това, че и той е бил пророк следва да се знае, че той не е бил идолопоклонник, а както е посочено и в айета - първият повярвал и подкрепил Хазрети Ибрахим.

Погубването на Немруд и народа на халдеите

След като Ибрахим (а.с.) се преселил над възгорделия се народ на халдеите били изпратени множество комари. Те били много малки и навсякъде гъмжало от тях. Тези комари смучели кръвта на идолопоклонниците. Така онези злощастни хора повехнали, изгубили силите си и били погубени. Един от тези комари влязъл през носа на Немруд и засегнал мозъка му. В резултат от това надменният Немруд получил силно главоболие. Когато болката станала нетърпима, той заповядал на своите слуга да го удрят по главата, за да притъпят болката. Ала накрая Немруд умрял от силните удари.

В Свещения Коран се повелява:

„И желаеха неговата гибел, а Ние сторихме да са най-губещите." (Сура ел-Анбия, 21:70)

„Замислиха коварство спрямо него, но Ние сторихме те да са унизените.“ (Сура ес-Саффат, 37:98)

Земното царство и богатство повлякло Немруд и злощастните халдеи към високомерие и надменност. За поука на цялото човечество те били засегнати от гнева на Аллах и били погубени.

Преселението на Ибрахим алейхисселям по пътя на Аллах (хиджрет)

Хазрети Ибрахим (а.с.) заедно с племенника си Лут (а.с.), дъщерята на чичо си Саре и група вярващи тръгнали от Вавилон и се преселили в град на име Харран, намиращ се на юг от Урфа.

За да изпълни Аллаховата повеля, Ибрахим (а.с.) се оженил за Саре. По-късно отново по Негова воля заедно със съпругата си се преместили в Дамаск (Шам), а оттам – в Египет. Лут (а.с.) получил пророческата мисия и се преселил в Содом.

По това време Египет бил управляван от рода на Фараона. Те били жестоки и високомерни хора. Когато в града пристигнела красива чужденка, Фараона бил известяван за това. Ако тя била омъжена, убивали съпруга ѝ.

Когато Ибрахим (а.с.) и Саре пристигнали в града, това веднага било доложено в двореца. Когато попитали Ибрахим (а.с.) каква е връзката му със Саре, той отвърнал „сестра“, имайки предвид, че са от една и съща вяра. Когато чули това, хората на Фараона не докоснали Ибрахим (а.с.), защото помислили, че е неин брат. Отвели Саре в двореца. В тази връзка има хадис предаден от Бухари, в който се разказва следното:

„Когато Саре влязла в двореца, веднага взела абдест (ритуално измиване) и отслужила два рекята намаз. Потърсила убежище при Аллах и Той я опазил.

Фараонът се опитал да се доближи до Саре, но изведнъж дъхът му секнал и той останал парализиран. Защото Аллах закрилял Саре от неговата злина.

Фараонът се изплашил от нея и я освободил. На тръгване ѝ подарил своята помощница – Хаджер. Всички останали изумени от тази негова постъпка, а Фараонът казал за Саре:

„– Тази жена е омагьосана. Ако бе останала още малко при мен – щях да съм погубен. За да я омилостивя и да се спася от злината ѝ, дадох Хаджер!“ (виж Муслим, Федаил, 154)

Всевишният Аллах повелява:

„О, вярващи, искайте помощта на Аллах с търпение и молитва! Аллах е с търпеливите.“ (Сура ел-Бакара, 2:153)

Саре се спасила защото се помолила на Аллах и при Него потърсила убежище.

❁

От Египет Ибрахим (а.с.) заедно със Саре и Хаджер се насочили към земите на днешна Палестина. Когато спрели да си починат на безлюдно място, Ибрахим (а.с.) изкопал яма в пръстта. Оттам бликнала чиста и бистра вода.

След известно време храната им свършила и Ибрахим (а.с.) се отправил към града. След като повървял известно време се сетил, че всъщност няма пари и се върнал обратно. За да не изпаднат Саре и Хаджер в отчаяние, Ибрахим (а.с.) напълнил чувала си с пясък и чакъл. Когато стигнал до мястото, на което били отседнали оставил чувала на земята до себе си и задрямал от умора. Саре рекла на Хаджер:

„–Хайде, отвори чувала!“

Пясъка в чувала се бил превърнал в пшеница. Веднага я смлели, от брашното направили хляб и го изпекли. Когато Ибрахим (а.с.) се събудил, бил изненадан от случилото се и благодарил на Аллах за това.

С времето благодат заляла околността, където се заселили. Благата на Всевишния Аллах се увеличили и много хора се заселили там. След време тези хора проявили неблагодарност и не искали да дават вода на Ибрахим (а.с.) от кладенеца, който той бил изкопал. Тази постъпка наранила сърцето на Хазрети Ибрахим (а.с.). За това, че наранили сърцето на пророка, скоро водата там пресъхнала. Последвала голяма суша. Когато осъзнали своята постъпка, те се разкаяли, извинили се и поискали прошка от Ибрахим (а.с.). Помолили го да отправи молитва, за да бъдат помилвани. Ибрахим (а.с.) притежавал много благ характер и приел извинението им. След като се помолил на Аллах, по Негова милост водата отново бликнала в изобилие.

Съживяването на птиците

Ибрахим (а.с.) се помолил:

„О Аллах, копнея да видя с очите си как съживяваш мъртвите!“

Това се известява в Свещения Коран по следния начин:

„И когато Ибрахим рече: “Господи мой, покажи ми как съживяваш мъртвите!” Рече: “А нима не си повярвал?” Рече: “Да, повярвах! Но за да се успокои сърцето ми.” Рече: “Вземи тогава четири птици и ги събери, после върху всяка планина положи по къс от тях, после ги позови и те ще дойдат при теб с устрем! И знай, че Аллах е всемогъщ, премъдър!” (Сура ел-Бакара, 2:260)

Ибрахим (а.с.) пожелал да узнае как мъртвото ще бъде възкресено отново и помолил Всевишният Аллах да му покаже това. Както се разказва в айета, Всевишният Аллах отговорил на молбата му, нагледно с физически пример, но не разкрил същността на възкресението. Защото капацитета на познание на човек не позволява да бъде разбрано събитие като повторно възкресение след смъртта. Както се споменава и в други айети, примерите давани на пророците са чудеса. Същественото е да се повярва в това, че Всевишният Аллах непременно ще съживи всички творения и най-вече хората, за да потърси равносметка за делата им.

Безспорно Всевишният Аллах, Който над всяко нещо има сила, Сам съживява и дарява с живот както пожелае, но може да осъществи това и чрез ръцете на Своите раби. Пример за това е случката с Ибрахим (а.с.).

Женитбата на Ибрахим алейхисселям с Хаджер

Ибрахим (а.с.) нямал деца от достойната Саре. Възрастта и на двамата доста напреднала. Саре станала причина Хаджер да се омъжи за Ибрахим (а.с.). От тази женитба се родил Исмаил алейхисселям. Така сиянието на Пророка Мухаммед (с.а.в.) се предало на Исмаил (а.с.). Желанието на Саре било това сияние да бъде предадено, чрез нея и когато това не се случило, тя много се наскърбила. Помолила Ибрахим (а.с.) да отведе Хаджер в друго населено място. По повелята на Аллах Ибрахим (а.с.) отвел Хаджер и Исмаил в Мекка, която по онова време била безлюдно място.

Имам Бухари предава от Ибн-и Аббас (р.а.) следното:

Ибрахим (а.с.) отвел Хаджер и Исмаил (а.с.) в Мекка, когато Исмаил бил още кърмаче. Оставил ги под сянката на едно дърво на мястото, където по-късно щял да бликне кладенецът „земзем“. Оставил им кошница пълна

с фурми и стомна с вода и тръгнал да се връща обратно, когато Хаджер попитала:

„–Всевишният Аллах ли ти повели да ни оставиш тук?"

Ибрахим (а.с.) отвърнал:

„–Да!"

Хаджер проявила изключително смирение и упование:

„–Щом е така, Той ще ни пази и закриля!"

Когато Хаджер и Исмаил (а.с.) се изгубили от погледа му, Ибрахим (а.с.) вдигнал ръце и се помолил на своя Създател:

„Господи наш, аз заселих едни от потомците си в долина без насаждения при Твоя Свещен дом. Господи наш, за да отслужват молитвата, благосклони сърцата на някои хора към тях, и им дай от плодовете препитание, за да са признателни!" (Сура Ибрахим, 14:37) (Бухари, Енбия, 9)

Всевишният Аллах приел молбата на Ибрахим (а.с.). В отговор на тази молитва, сърцата на всички вярващи, които извършват Поклонение хадж или Умра се изпълват с обич и привързаност към този град, а душите им - с мир и спокойствие. Този пречист град е изпълнен с благодат от многобройни видове фурми и други плодове.

Тази молба на Ибрахим (а.с.) се превръща в причина там да бликне и благородната вода „*земзем*".

Стомната с вода, която Ибрахим (а.с.) бил оставил свършила. В стремежа си да намери вода, Хаджер пробягала разстоянието между хълмовете Сафа и Мерве седем пъти. Разстоянието между тези два хълма било около четиристотин метра. Хаджер тичала, за да намери вода, но не искала да се отдалечи много от Исмаил (а.с.). Наоколо нямало жива душа и никакви признаци на живот. Когато достигнала до върха на хълма Мерве, тя чула глас:

„–Слушай внимателно!"

Това бил гласът на Джебраил (а.с.).

Хаджер веднага се обърнала в посоката, от която идвал гласът, който продължил:

„–Вие сте под закрилата на Онзи, Който за всяко нещо има сила! Не се страхувай, че ще се погубите! Това е мястото на Бейтуллах. (Домът на Аллах). Този Дом ще бъде построен от това дете и от баща му. Всевишният Аллах няма да погуби, онзи, който ще го построи!"

След този призив Хаджер се върнала при Исамил (а.с.) и видяла, че от земята под крачетата му бликва вода! С неописуема радост благодарила на Всевишния Аллах. От страх да не изчерпи водата тя оградила мястото и направила кладенец, а водата нарекла „Зем, зем!“, което означавало „спри, спри!“ .

Тази вода, която бликнала в отговор на смирението и упованието ще продължи да тече до Деня на възкресението и да дарява здраве на общността (уммет).

За проявеното смирение Ибрахим (а.с.) и Хаджер били удостоени с възвишена благодат. Едно от проявленията на тази благодат е това, че пробягването (сай), което Хаджер направила между хълмовете Сафа и Мерве, ще остане незаменима част от обредите на Поклонението хадж и Умра превръщайки се в нестихваща милостиня (садака-и джарие) за тях.

Хаджер и Исмаил заживели на това безлюдно място. Хората от племето Джурхум, което преминавало през местността забелязали една птица да лети и да каца на едно и също място и след това отново да излита. Приели това като знак за признак на живот и изпратили там двама души, за да проверят. Когато видели извора земзем, поискали разрешение от Хаджер да се заселят там:

Хаджер дала разрешение при условие, че няма да предявяват претенции за собственост над водата. И така първото племе заселило се в Мекка било това на Джурхумите.

Изпитанието с жертвеното животно (курбан)

На тръгване от Вавилон Хазрети Ибрахим алейхисселям казал:

„И рече [Ибрахим]: “Отивам при моя Господ. Той ще ме напъти. Господи мой, дари ме с праведни потомци!” (Сура ес-Саффат, 37:99-100)

Пътуването споменато в айета е духовното пътуване на Ибрахим (а.с.) и приближаването чрез сърцето до Най-Възвишения Приятел.

В айетите се разказва и за благата вест за Хазрети Исмаил и случката с жертвеното животно (курбан):

„И го благовестихме за смирен син.“ (Сура ес-Саффат, 37:101)

„И когато порасна, и започна да ходи с него, той рече: “О, синко мой, сънувах, че трябва да те заколя. Какво ще кажеш?” Рече: “О, татко

мой, прави, каквото ти е повелено! Ще откриеш, ако Аллах е пожелал, че съм от търпеливите.” (Сура ес-Саффат, 37:102)

„И когато двамата се подчиниха, и той го положи по лице, Ние му извикахме: “О, Ибрахим, ти изпълни съня.” Така награждаваме Ние благодетелните. Това е явното изпитание.“ (Сура ес-Саффат, 37:103-106)

„И за него дадохме в замяна голямо жертвено животно. И оставихме за него спомен сред сетните. Мир за Ибрахим! Така награждаваме Ние благодетелните. Той бе от Нашите вярващи раби.“ (Сура ес-Саффат, 37:107-111)

❁

След като оставил Хазрети Исмаил и Хаджер в Мекка, Ибрахим (а.с.) се върнал при Саре. От време на време навестявал Хаджер и Исмаил (а.с.). Веднъж когато отново ги посетил в Мекка получил видение. Хазрети Ибрахим видял, че принася като курбан сина си Исмаил (а.с.) както се посочва в айета. Усъмнил се дали това видение е от сатаната, или от Всевишния Аллах, ала видението се повторило три поредни нощи. Това съвпаднало с дните от времето за Поклонение хадж – тервийе, Арефе и първият ден от байрама.

Според едно предание Ибрахим (а.с.) изрекъл думите:

„–Ако Аллах ме дари със син, ще го принеса в жертва (курбан)!“

Именно тези негови думи станали причина да бъде подложен на това изпитание.

За да изпълни Аллаховата повеля, Ибрахим алейхисселям казал на Хаджер, че ще заведе сина си Исмаил при своя приятел и й заръчал да го изкъпе, облече хубаво и да му сложи хубави благоухания. А на Хазрети Исмаил заръчал да вземе със себе си въже и нож и добавил:

„–Синко, ще заколя курбан за Аллах!“

Двамата поели към мястото, където днес хаджиите стоят на вакфе в местността Арафат. В това време сатаната се явил пред Хаджер в човешки образ и й казал:

„–Знаеш ли къде Ибрахим отвежда сина ти?“

А тя отговорила:

„–При приятел.“

Шейтанът:

„–Не, отвежда го, за да го заколи…“

Хаджер отвърнала:

„–Той много обича сина си!“

Шейтанът продължил:

„–Ще го заколи, защото Аллах му е повелил това!“

Когато Хаджер чула това казала:

„–Ако Всевишния Аллах му е повелил, това е за добро. Ние на Него се уповаваме.“

Шейтанът не успял да подведе Хаджер и отишъл при Исмаил алейхисселям с думите:

„–Знаеш ли къде те води баща ти?“

Исмаил алейхисселям отвърнал:

„– Отиваме при негов приятел...“

Шейтанът казал:

„–Не, отвежда те, за да те заколи. Смята, че неговият Господ така му е повелил!“

Хазрети Исмаил отвърнал:

„–Ако Аллах е повелил това, ние с радост ще го изпълним!“ и изгонил Шейтана, замеряйки го с камъни.

Шейтана не успял да подведе и Исмаил (а.с.). Този път се обърнал към Ибрахим (а.с.) и рекъл:

„–Хей старецо! Къде водиш сина си? Шейтанът те е измамил в съня ти! Тези видения са от него“

Ибрахим (а.с.) рекъл:

„–Ти си Шейтанът! Веднага се отдалечи от нас!“

Събрал камъни и на три пъти го замерил с по седем от тях.

Така било поставено началото на традицията „замеряне на сатаната”, която се изпълнява при Поклонението хадж и ще продължи до Деня на възкресението. Този символ на тяхното смирение и упование е останал като пример за бъдещите поколения.

Докато Ибрахим (а.с.) и Исмаил (а.с.) напредвали от Мина към Арафат, меляикетата в небесата се развълнували и с изумление казали:

„Субханаллах! (Пречист е Аллах)! Един пророк води друг пророк, за да го принесе в жертва курбан!“

По пътя Ибрахим (а.с.) разказал истината на сина си Хазрети Исмаил:

„–Синко, в съня си получих повеля да те принеса в жертва курбан.“

Исмаил алейхисселям попитал:

„–Татко, Аллах ли ти повели това?“

Ибрахим (а.с.) отвърнал:

„–Да!“

Тогава Исмаил (а.с.) рекъл:

„–Татко! Изпълни повелята! По волята на Аллах ще съм от търпеливите!“ И така известил за своята жертвоготовност. След като успокоил баща си продължил:

„–Татко! Когато Немруд те хвърли в огъня, ти изтърпя. И Аллах остана доволен от теб. И аз съм съгласен да бъда пожертван. По волята на Аллах ще съм от търпеливите. Когато се разделя с теб ще достигна до Аллах, а когато се сбогувам със земните блага, ще получа Рая! Мъчно ми е, че цял живот ще преживяваш мъката на сина си. О, татко, ако бе ми казал по-рано, можех да се сбогувам и с майка си!..“

Ибрахим (а.с.) отвърнал:

„–Синко, стесних се от майка ти, да не би да възрази!“

Исмаил (а.с.) бил на седем, а според някои предания на тринадесет години.

Хазрети Али (р.а.) предава следното от Пророка (с.а.в.):

„Когато Всевишният Аллах показал земята и небесата на Ибрахим (а.с.), той видял човек да се опълчва срещу Аллах. Отправил молитва този човек да бъде погубен. И Аллах го погубил. Видял още няколко такива и отново помолил Аллах да погуби и тях. Така били погубени няколко души, които се възпротивявали на Аллах. След това Всевишният Аллах низпослал откровение (вахий) на Ибрахим (а.с.):

–О Ибрахим! Безспорно твоята молитва се приема! Не отправяй молитва да погубвам рабите Си защото :

1. Когато раб извърши покаяние (тевбе) за стореното, Аз приемам неговото покаяние.

2. От неговото потомство идва поколение, което ще Ме прославя.

3. В Деня на възкресението ако пожелая ще го помилвам, ако ли не ще го накажа.“

В друго предание се разказва следното:

В Свещения Коран се споменава: **„И така показваме на Ибрахим владението на небесата и на земята, за да е от убедените.“** (Сура ел-Енам, 6:75). Всяка вечер Ибрахим (а.с.) бил издиган на небесата. Една вечер видял грешник, който вършел лоши дела и казал:

„–О Аллах! Този човек се препитава с препитанието, което Ти му даваш, живее на Твоята земя и въпреки това не изпълнява Твоите повели. Погуби го!“

И Всевишният Аллах погубил онзи човек. Когато Ибрахим (а.с.) видял друг грешник, отправил същата молитва, след което му било казано:

„–О Ибрахим! Откажи се от това! Дай им отсрочка, не действай прибързано! Защото Аз виждам тяхното опълчване и въпреки това не ги погубвам!“

След като Ибрахим (а.с.) чул смирените думи на сина си „–Татко, изпълни повелята!“ взел ножа и казал:

„–О Аллах! Това е моят син. Плода на сърцето ми, най свидното...“

В това време чул глас, който казал:

„–Спомняш ли си нощта, в която ти поиска да бъде погубен Мой раб? Не знаеш ли, че както ти изпитваш нежност и състрадание към сина си, така и Аз Съм милостив и състрадателен към Своите раби? Ти бе поискал от Мен да погубя Своя раб. Сега и Аз искам от теб да пожертваш сина си!..“ (Рамазаноглу М. Сами, Ибрахим -алейхисселям-, стр. 44-46)

Докато Ибрахим (а.с.) вдигнал ръце и се помолил:

„О Аллах, дари ме с търпение! Заради старостта ми прояви милосърдие към мен!”

Исмаил (а.с.) също се помолил:

„О Аллах, дари ме с търпение и издръжливост!“

Когато посегнал да доближи ножа до врата на Исмаил (а.с.), Всевишният Аллах повелил на Джебраил (а.с.):

„–Бързо, настигни ги! Обърни ножа!..“

Джебраил алейхиселям в миг обърнал ножа. Всевишният Аллах повелил:

„Ибрахим наистина изпълни съня си. Ти прояви вярност."

След това по повелята на Аллах, Джебраил алейхисселям донесъл жертвен овен от Рая прославяйки (текбир):

Аллаху екбер Аллаху екбер (Аллах е велик, Аллах е велик)

Ибрахим (а.с.) чувайки, отвърнал:

Ля иляхе илляллаху валлаху екбер (Няма друг Бог освен Аллах, Аллах е велик)

И Исмаил (а.с.) казал:

Аллаху екбер ве лилляхил-хамд (Аллах е велик, славата принадлежи Нему)

От тук води началото си „*теширик текбир*", което започва да се чете след сутрешната молитва намаз в деня Арефе и продължава включително до следобедната молитва намаз на четвъртия ден от байрама.

Баща и син се върнали в дома си изпълнени с благодарност към Всевишния Аллах. Хаджер и Исмаил (а.с.) се прегърнали, а Ибрахим (а.с.) отново се върнал при Саре.

❁

С хвърлянето в огъня, Ибрахим (а.с.) бил изпитан чрез собствената си душа (нефс), а с изпълнението на повелята да пожертва сина си бил подложен на изпитание чрез сина си. В резултат на проявеното смирение и упование той успешно преминал и през двете изпитания.

Дошъл ред да бъде изпитан чрез имотите.

Според едно предание, Ибрахим (а.с.) имал дванадесет хиляди овце и много кучета-пазачи, които пазели стадата. За поучение на онези, които се привързват към земните блага, накити и украшения, Ибрахим (а.с.) окачил на врата на всяко едно куче каишка със златен медальон.

Един ден Джебраил алейхисселям се явил при Ибрахим (а.с.) в човешки образ и го попитал:

„–Чии са тези стада?"

Ибрахим (а.с.) отговорил:

„–Те са притежание на моя Господ. А аз съм техен пазител!"

Джебраил алейхисселям рекъл:

„–Ще ми ги продадеш ли?“

Ибрахим (а.с.) отвърнал:

„–Спомени (зикир) веднъж моят Господ и ще ти дам една трета, а споменеш ли Го три пъти, ще ти дам всичките!“

Джебраил алейхисселям казал:

„О Аллах! Ти Си пречист от всички недостатъци. Ти Си Господа на ангелите и Джебраил!”

Ибрахим (а.с.) рекъл: „–Вземи ги, всички са твои, отведи ги!“

Джебраил алейхисселям отговорил: „–Аз съм ангел, не мога да взема!..“

Ибрахим (а.с.) казал: „–Ти си ангел и не можеш да вземеш, аз съм „Халилуллах“ (приятел на Аллах). Не мога да взема обратно нещо, което съм дал!..“

След което, Ибрахим (а.с.) продал стадата и с парите от продажбата закупил широка площ, която дарил на вярващите. С това Ибрахим (а.с.) положил началото на даряването в полза на вярващите и институцията вакъф.

Така приятелят на Аллах, Ибрахим (а.с.) дарил в името на Аллах цялото си богатство в един миг, преминавайки успешно и това изпитание доказал, че е истински приятел (Халил) на Аллах.

Радостната вест - Исхак

След като Ибрахим (а.с.) проявил преданост към Аллах, въпреки напредналата му възраст бил дарен с още един син. Според преданията по онова време Ибрахим (а.с.) бил на 120, а Саре на 90 или на 99 години. Всевишният Аллах повелил:

„И го възрадвахме за Исхак – пророк от праведниците. И благословихме него и Исхак. А сред техните потомци имаше и благодетелни, и явни угнетители на себе си.“ (Сура ес-Саффат, 37:112-113)

Друга отличителна черта на Ибрахим (а.с.) била неговата изключителна гостоприемност. Обичал да посреща и нагостява в името на Аллах. Затова го наричали и „ебу’л-едяф“ или „бащата на гостите“.

Гостоприемството е пророческа черта. Поемането на храна и вода трябва да бъде умерено, защото да се яде след като човек се е нахранил е разточителство (исраф). А в гостоприемството и храната, с която се нагостяват

гостите няма разточителство. Важното е да бъде спазено условието – целта на поканата и гостоприемството да са далеч от преследване на интерес, и да са единствено заради Аллах.

Според преданието на Ибн-и Аббас, група меляикетата заедно с Джебраил (а.с.) известили радостната вест за Исхак (а.с.) и зарадвали Ибрахим (а.с.). След което отишли, за да погубят народа на Лут.

меляикетата дошли да посетят Ибрахим (а.с.) в човешки образ и той изпекъл телешко месо, за да ги нагости. Когато Ибрахим (а.с.) забелязал, че те не вкусват от храната, разбрал, че са меляикета. Изплашил се защото все още не знаел, че идват, за да го известят за раждането на Исхак (а.с.).

Той се разтревожил и вътрешно си казал: „–Дали не се случи нещо, което предизвика гнева на Аллах? Или са дошли да погубят народа ми?“

За да се увери, че са меляикета Ибрахим (а.с.) ги попитал:

„– Няма ли да вземете от храната ?“, те отвърнали:

„–Ние не се храним без отплата!“

Ибрахим (а.с.) започнал да се храни, изричайки „Бисмиллях“ /в името на Аллах/ и завършил с думите „Елхамдюлиллях“ /слава на Аллах/, при което меляикетата казали за него:

„Ето един истински приятел на Аллах!..“

След това известили Ибрахим (а.с.):

„–Не се плаши, о Ибрахим, оттук ще отидем при народа на Лут, за да ги погубим!..“

Така се изяснила причината за тяхното идване и защо не докоснали храната, която им била поднесена.

Когато страхът на Ибрахим (а.с.) преминал, те го известили с благата вест за Исхак (а.с.) и Якуб (а.с.).

Саре слушала техния разговор зад завеса. От свенливост и благоприличие, чувайки това, тя закрила с ръка лицето си. Реагирала с почуда на тази радостна вест за себе си и съпруга си, а меляикетата казали:

„–Нима се учудваш на повелята и волята на Аллах?“

От една страна Ибрахим (а.с.) се зарадвал на благата вест, но от друга бил обзет от тъга заради народа на Лут, който щял да бъде погубен, защото все още не знаел, че вярващите живеещи сред тях щели да бъдат спасени. Поискал да се помоли наказанието им да бъде отменено, но меляикетата го

известили, че е късно за това и, че мъчението ще застигне само невежите. Чувайки това Ибрахим (а.с.) се успокоил.

Тази истина се известява в Свещения Коран по следния начин:

„И дойдоха Нашите пратеници с радостната вест при Ибрахим. Казаха: “Мир!” Каза: “Мир!” И не се забави да поднесе печено теле.“ (Сура Худ, 11:69)

„И когато видя, че ръцете им не посягат към него, това не му хареса и спотаи страх от тях. Рекоха: “Не се страхувай! Ние сме пратени при народа на Лут.” (Сура Худ, 11:70)

„А жена му стоеше и се смееше. И я благовестихме за Исхак, а отподир Исхак – Якуб.“ (Сура Худ, 11:71)

„Тя рече: “О, горко ми! Аз ли ще родя, след като съм престаряла, а моят съпруг е този старец? Наистина това е някакво чудо.“ (Сура Худ, 11:72)

„Рекоха: “Нима те учудва повелята на Аллах? Милостта на Аллах и Неговите благослови са над вас, стопани на дома. Наистина Той е всеславен, предостоен.” (Сура Худ, 11:73)

„И когато уплахата напусна Ибрахим, и радостната вест дойде при него, той настоя пред Нас за народа на Лут.“ (Сура Худ, 11:74)

Ибрахим (а.с.) се опасявал, че наказанието, което ще връхлети нехайните, ще засегне и Лут (а.с.) и вярващите заедно с него, затова настоятелно отправил молба към Аллах наказанието да бъде отменено.

„Ибрахим бе състрадателен, умоляващ, каещ се.“ (Сура Худ, 11:75)

След като бил въздигнат в небесата и отправил споменатата по-горе молитва за погубване на рабите на Аллах и след божието предупреждение, което му било отправено, сърцето на Ибрахим (а.с.) се изпълнило с милосърдие и състрадание към рабите на Аллах. Но народа на Лут обърнал гръб на Аллаховата милост и престъпил до такава степен, че наказанието било неизбежно. Те настоявали да ги връхлети необратимото мъчение и продължили да вършат грехове и забранени неща. До толкова затънали в нечистота, че не искали дори да виждат праведните хора: „Нека онези, които се пазят чисти да напуснат!”

Меляикетата казали на Ибрахим (а.с.), чието сърце преливало от милосърдие към рабите на Аллах:

“О, Ибрахим, откажи се от това! Вече дойде повелята на твоя Господ. Необратимо мъчение ще ги връхлети.” (Сура Худ, 11:76)

Поради значението си това известие се повтаря и в Сура „ез-Зарийат”, айети 24-30.

Построяването на Кябе

Години по-късно Ибрахим (а.с.) се върнал в Мекка. След дългата раздяла прегърнал сина си Исмаил (а.с.) и казал:

„–Всевишният Аллах повели. Ще построим един Дом, а ти ще ми помагаш!“

Исмаил (а.с.) и Джебраил (а.с.) носели камъни, а Ибрахим (а.с.) изграждал стените на дома. Мраморът намиращ се в „Макам-ъ Ибрахим”, на който се отпечатали следи от ходилата на Ибрахим (а.с.) е служел като „асансьор” по време на строежа на Кябе.

Всевишният Аллах повелява:

„И когато Ибрахим и Исмаил издигаха основите на Дома, [рекоха]: “Господи, приеми от нас! Наистина Ти си Всечуващия, Всезнаещия.“ (Сура ел-Бакара, 2:127)

Според преданията за изграждането на Кябе, след като били изведени от Рая, Хазрети Адем и Хавва се намерили на земята в местността Арафат и заедно тръгнали на запад. Стигнали до мястото, където се намира Кябе. Там Адем (а.с.) пожелал да служи на Аллах (да извършва ибадет), за да Му се отблагодари че е намерил Хавва. Той помолил Аллах отново да му бъде даден онзи стълб от сияние, около който правел таваф, докато бил в Рая. Стълбът се проявил там и Хазрети Адем започнал да се върти около него и да служи на Аллах (ибадет). Този стълб от сияйна светлина изчезнал по времето на пророка Шит и на негово място останал един черен камък. Хазрети Шит изградил сграда от камъни с четири ъгъла и поставил камъка в единия ъгъл на сградата. Този камък е „Хаджеру’л-Есвед“. След потопа на Нух (а.с.) тази сграда дълго време останала скрита под пясъците. По повелята на Аллах, Ибрахим (а.с.) отишъл на мястото, където се намирало Кябе и заселил там сина си Исмаил (а.с.) и майка му Хаджер. По-късно, за да изпълни повелята, заедно с Исмаил (а.с.) отишъл на мястото, където се намирало Кябе и разкопал пръстта. Намерил основите на сградата изградена от Хазрети Шит и построил върху тях познатото и днес Кябе. Израза използван в айета **„издигаха основите на Дома…“** известява това.

Когато Ибрахим (а.с.) завършил изграждането на Кябе, отправил следната молитва (дуа) към Всевишния Аллах:

„И когато Ибрахим рече: “Господи мой, стори го защитен град и храни с плодовете неговите жители – онези от тях, които повярваха в Аллах и в Сетния ден!”, Той рече: “А който е неверник, ще го оставя малко да се понаслаждава, после ще го подкарам към мъчението на Ада. И колко лоша е тази участ!” (Сура ел-Бакара, 2:126)

Всевишния Аллах дава препитание и блага на земята и възможност за тяхното ползване и на отричащите. Следователно земните блага не са обвързани с вярата и служенето (ибадет) на човека. Земни блага се даряват и на вярващия и на отричащия.

Основната същност на земните блага е средство за изпитание. Дали са полезни или не зависи от постигнатия резултат. Богатството и властта удостояват с щастие и в двата свята, когато това води към насочване към Аллах. Ако те станат причина за престъпване и отклоняване от правия път, тогава и земния и вечния живот биват погубени и вместо да донесат щастие, тези блага се превръщат в бедствие.

Ибрахим (а.с.) продължил своята молитва:

„Господи, направи ни отдадени на Теб, и от нашето потомство – общност, отдадена на Теб, и ни покажи нашите обреди, и приеми нашето покаяние! Ти си Приемащия покаянието, Милосърдния.“ (Сура ел-Бакара, 2:128)

„Господи, проводи им пратеник измежду тях, да им чете Твоите знамения, да ги учи на Писанието и на мъдростта, и да ги пречиства! Ти си Всемогъщия, Премъдрия.” (Сура ел-Бакара, 2:129)

За молитвата, която се споменава в айета, Пророка (с.а.в.) е казал следното:

„Аз съм молитвата (дуа) на моя предшественик Ибрахим (а.с.) и радостната вест на Иса (а.с.)!“ (Ахмед бин Ханбел, V, 262)

Пречистият род на Пророка Мухаммед (с.а.в.) стига до рода на Ибрахим (а.с.) в следната последователност:

1. Хазрети Мухаммед (с.а.в.);
2. Абдуллах;
3. Абдулмутталиб (известен още с прякора Шейбетул Хамд);
4. Хашим;

5. Абд-и Менаф (истинското му име било Мугире);
6. Кусай (известен още под името Зейд);
7. Хаким (Килаб);
8. Мюрре;
9. Ка’б;
10. Лювей;
11. Галиб;
12. Фихр (Курайш);
13. Малик;
14. Надр;
15. Кинане;
16. Хузейме;
17. Мудрике;
18. Илйас;
19. Мудар;
20. Низар;
21. Ма’ад;
22. Аднан.

Пречистият род на Пратеника на Аллах (с.а.в.) се изброява до Аднан, който е от рода на Исмаил (а.с.). Времето изминало между двамата не се известява.

Накратко идването на Пророк като Пратеника на Аллах (с.а.в.) от рода на Ибрахим (а.с.) свидетелства за уникалното място, което заема Ибрахим (а.с.) в историята на пророчеството. Кябе и Поклонението Хадж са изпълнени с духовните спомени за Ибрахим (а.с.), които ще продължат до Деня на възкресението. Освен това милиони вярващи всеки ден в петкратната молитва намаз отправят поздрав (салят) към Пророка (с.а.в.) и заедно с него споменават и Ибрахим (а.с.) по следния начин:

„О Аллах! Както проявяваш милосърдие към Ибрахим и неговите близки, така прояви милосърдие и към Мухаммед и неговите близки. Несъмнено Ти Си Велик и достоен за възхвала.“

„О Аллах! Както даряваш с благодеяния Ибрахим и неговите близки, така дари с благодеяния и Мухаммед и неговите близки. Несъмнено Ти Си Велик и достоен за възхвала.“ (Бухари, Деават 32; Тирмизи, Витир, 20; Ибн-и Мадже, Икаме, 25)

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите:

1. Защо Ибрахим (а.с.) е наричан „Ебу'л-енбия", и какво означава това?

2. Каква е причината владетеля на халдеите, който в началото бил справедлив човек, след това да заповяда да бъде направена негова статуя за поклонение и да твърди, че е „божество"?

3. Защо Немруд нарежда да погубят стотици хиляди новородени деца ?

4. Възможно ли е човек да достигне до вярата в единобожието (тевхид) чрез размисъл? Пояснете това с примери от живота на Хазрети Ибрахим (а.с.).

5. Преди да извести хората за вярата в Аллах, Ибрахим (а.с.) първо показвал на хората, че идолите не могат да бъдат почитани. Защо според вас Ибрахим (а.с.) е използвал подобен метод ?

6. Направете сравнение между молбата (дуа), която Нух (а.с.) отправил към Всевишния Аллах за сина си и тази, която Ибрахим (а.с.) направил за баща си.

7. Каква била повелята на Всевишният Аллах към огъня, когато Ибрахим (а.с.) бил хвърлен в него?

8. Защо Немруд не поел по правия път, въпреки неоспоримото чудо на Ибрахим (а.с.)?

9. Как постъпила Саре, за да се спаси от злината на Фараона, когато била отведена в двореца му?

10. Коя случка изобразява традицията в Поклонението Хадж - „замеряне с камъни на сатаната (шейтан)"?

11. Как е възникнало прославянето „тешрик текбир“, което започва да се чете след сутрешната молитва намаз в деня Арефе и продължава включително до следобедната молитва намаз на четвъртия ден на Курбан байрама?

12. Как е било поставено началото на институцията „вакъф“, в светлината на случката от живота на Ибрахим (а.с.)?

13. Непосредствено преди да бъде хвърлен в огъня, Хазрети Ибрахим отказва помощта на трите ангела, които идват при него. Тогава Джебраил (а.с.) го попитал: „–Защо не искаш спасение от Аллах?“ А Ибрахим (а.с.) отвърнал: „–Той знае за положението ми! А и освен това можеш ли да ми кажеш, по Чия повеля гори огъня? Чие дело е изгарянето?“

Б. Попълнете празните полета в текста

1. Всевишният Аллах е удостоил Ибрахим (а.с.), наричайки го „Халил“ (приятел). Затова Ибрахим (а.с.) е наричан още „…………. „.

2. Когато Фараона понечил да се приближи до Саре я помислил за …. и се изплашил от нея. За да се спаси от нея я освободил и й дарил ……

3. Отличителна черта на Ибрахим (а.с.) била неговата гостоприемност. Обичал да нагостява всеки. Затова му казвали „…. ….“ или „бащата на гостите“.

4. Причината за бликването на благословената вода „земзем“ е молитвата (дуа) на ……. ..

В. Моля, отбележете верния отговор

1. **Кое от изброените по-долу не е сред методите, използвани от Ибрахим (а.с.) за известяване на вярата в единобожието (тевхид)?**

   а) Използване на мек тон и благи думи, започвайки известяването от най-близките.

   б) Непрестанно отправяне на молби (дуа) към Аллах за напътствието на отричащите от народа му.

   в) Разкриване и показване на безсилието и нищожността на идолите.

   г) Изпотрошаване на идолите в храма, с цел хората да им се покланят по-малко и съответно да печелят по-малко грехове.

2. **Какво е било изпитанието на Ибрахим (а.с.) чрез собствената му душа (нефс)?**

   а) Да се противопостави на Немруд.

   б) Хвърлянето му в огъня.

   в) Известяването на единобожието при тежки условия.

   г) Повелята да принесе в жертва сина си Исмаил (а.с.).

3. **След превръщането на огъня в розова градина за Ибрахим (а.с.), Немруд останал силно впечатлен и казал на Ибрахим (а.с.): „Сега ще заколя четири хиляди жертвени животни в името на твоя Господ!“ И в действителност ги заколил. След това се отказал да спори с Ибрахим (а.с.), но и не повярвал в Аллах. Кой от следните възможни отговори не е причина за това.**

   а) Опасявал се, че ще загуби богатството и властта си.

   б) Въпреки, че осъзнал истината, не успял да пречупи високомерието и горделивостта си.

   в) Принесените от него жертвени животни и без това нямало да бъдат приети. Това увеличило упорството му и затова той не повярвал.

   г) Страхувал се да не изгуби своя престиж пред народа.

4. **Как Ибрахим (а.с.) разбрал, че дошлите в човешки образ „гости” всъщност били ангели?**

   а) По дрехите, с които били облечени.

   б) По това, че не говорели много.

   в) По това, че не докоснали храната.

   г) По това, че не били с навъсени лица.

5. **Владетеля на халдеите Немруд, в началото бил справедлив и състрадателен. Но впоследствие престъпил, изпаднал в плен на високомерието и надменността си, прекалил и дръзнал да твърди, че е „божество”. Кое от изброените по-долу <u>не е</u> причина за това?**

   а) Увеличаващото се богатство, прекаленото внимание и ласкателства на околните го разглезили.

   б) С нарастване на властта му, в него се породила мисълта, че притежава свръхчовешки сили.

   в) Привързаността към земните блага и страха да не изгуби царството си, го превърнали в заслепен и самозабравил се угнетител.

   г) Немруд завидял на пророчеството на Ибрахим (а.с.) и духовните блага, с които бил дарен и тази завист го тласнала към безумното твърдение за „божество“.

6. **Разказът за това как търсейки своя Господ, Ибрахим (а.с.) първо видял звездата и се впечатлил, после видял луната и се отказал от звездата, а след това видял слънцето и се отказал от луната и накрая осъзнал, че нито едно от тях не може да бъде „божество“ е образен. Кой от следните отговори съдържа напътствие от този разказ?**

   а) Ако човек, който не притежава вяра, започне да търси своя Създател от звездите ще намери истинския си Създател.

   б) Разказът е образен и затова в действителността не може да се случи подобно нещо.

   в) Случката в този разказ показва колко е трудно да се повярва.

   г) Дори една божествена религия да не е достигнала до човек, той може да открие и опознае своя Създател – Всевишният Аллах чрез размисъл (тефеккюр) върху създанията във вселената.

7. **Какво означава „Ебу’л-едяф“?**

   а) Бащата на сираците.

   б) Бащата на беззащитните.

   в) Бащата на нуждаещите се.

   г) Бащата на гостите.

8. **Когато Ибрахим (а.с.) тръгнал, за да изпълни Аллаховата повеля и да принесе в жертва своя син – Исмаил (а.с.), пред кого и в каква последователност се явил сатаната (шейтан), за да ги откаже от изпълнение на повелята на Аллах?**

а) Ибрахим (а.с.), Исмаил (а.с.), Хаджер.

б) Хаджер, Исмаил (а.с.), Ибрахим (а.с.).

в) Ибрахим (а.с.), Хаджер, Исмаил (а.с.).

г) Хаджер, Ибрахим (а.с.), Исмаил (а.с.).

9. **Когато Ибрахим (а.с.) бил хвърлен в огъня, в сърцето му нямало капка страх и притеснение. Кой от следните отговори е причината за това?**

а) Бил в състояние на пълно смирение и упование в Аллах.

б) Знаел, че Джебраил (а.с.) ще му помогне.

в) Знаел, че огъня ще се превърне в розова градина.

г) Мисълта, че и без това ще изгори в огъня и няма силата да промени това.

10. **След като счупил идолите в храма, Хазрети Ибрахим окачил брадвата на врата на най-големият от тях. Когато хората дошли, той им казал: „Големият идол не искаше да се покланят на други освен на него; ядоса се и изпочупи другите с тази брадва. А след това я окачи на врата си. Ако искате попитайте и него! Нека той да ви разкаже случилото се!“**

Какво е целял с тази постъпка Ибрахим (а.с.)? Какво е искал да им покаже?

а) Идолите, на чиято помощ се надявали хората, всъщност били лесно чупливи предмети.

б) Също като хората и идолите притежавали чувства на завист.

в) Дори и да искали големите идоли, не можели на навредят на по-малките от себе си.

г) Идолите, в които хората вярвали и на които се надявали били жалки и беззащитни, безсилни да извършат и най-малкото движение.

ОТГОВОРИ

Б. Попълване на празните полета в текста

1. „Халилуррахман“;
2. Джин – Хаджер;
3. „Ебу’л-едяф“;
4. Ибрахим алейхисселям.

В. Верни отговори на теста

1- г	**2- б**	**3- в**	**4- в**	**5- г**
6- г	**7- г**	**8- б**	**9- а**	**9- г**

ХАЗРЕТИ

Исмаил

– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ ИСМАИЛ

(алейхисселям)

Символ на преданост, упование и смирение

Хазрети Исмаил алейхисселям е от пророците поименно споменати в Свещения Коран. Наричан е още „Жертвеният курбан на Аллах” /Зебихуллах/. Исмаил алейхисселям бил изпратен като пророк на племето Джурхуми, което напуснало Йемен и се преселило в областта Хиджаз. Значението на името Исмаил в превод означава „покорен на Аллах“. На иврит се произнася „Исмуел”, а на арабски - „Исмаил”.

Хазрети Исмаил (а.с.) израснал заедно с децата на Джурхумите и от тях се научил да хвърля стрели с лък. Когато достигнал младежка възраст майсторски боравел с лъка и винаги улучвал целта си.

Когато една група от племето Еслем организирали състезание по стрелба с лък, Пратеника на Аллах (с.а.в.) отишъл при тях и им рекъл:

„О синове на Исмаил! Хвърлете своите стрели! И вашият предшественик бе майстор в стрелбата с лък.” (Бухари, Енбия, 9)

След смъртта на баща си, Исмаил (а.с.) продължил да изпълнява задълженията свързани с Кябе и Поклонението хадж. Първо покрил Свещеното Кябе с покривало. Всевишният Аллах го дарил с пророчество и го изпратил при хората живеещи в околностите на Мекка – Джурхуми и Амалика, на йеменските племена, както и в местностите Мериб и Хадрамевт. Хазрети Исмаил ги приканвал към вярата в продължение на 50 години. Някои му повярвали, а други – не. Вярващите били много малко на брой. Въпреки това Исмаил (а.с.) проявил търпение и непоколебимост в своята пророческа мисия.

Както се известява в айета, Хазрети Исмаил (а.с.) бил пророк, верен на обещанията си, повеляващ отслужването на молитвата и даването на милостинята зекят и удостоен с доволство при Аллах:

„И спомени в Книгата Исмаил! Той бе верен в обещанието и бе пратеник-пророк. И повеляваше той на своя народ да отслужва молитвата

и да дава милостинята *закат*, и получи благоволение при своя Господ.“ (Сура Мариам, 19:54-55)

Чудесата, които е извършил с позволението на Аллах:

1. Превърнал трънливата местност в зелени ливади.

2. С благодатта на неговата молитва яловите овце започнали да дават мляко и вълната им станала мека като коприна.

3. С молитвата му пясъка се превърнал в брашно.

4. Бликването на благословената вода „Земзем” и извирането й до Деня на възкресението.

Основните благородни качества на Исмаил (а.с.):

„Изключително търпелив пророк, притежаващ благ нрав и велико упование.”

УПОВАНИЕ, СМИРЕНИЕ И ПОКЛОНЕНИЕТО ХАДЖ

Когато бъдат споменати думи като упование, (тевеккюл) смирение (теслимиет) и Поклонението хадж, първото нещо, което изниква в съзнанието е спомена за Ибрахим (а.с.) и неговият син Исмаил (а.с.). Защото Поклонението хадж е възникнало в резултат на техните искрени дела и е праведно дело, което ще продължи да се извършва до Деня на възкресението-къямет.

В речника думата упование се описва като доверие, надежда и покровителство.

Упование не следва да се разбира като пасивност и непредпазливост, а напротив. След като бъдат взети всички възможни и необходими мерки да се потърси убежище в могъществото на Аллах.

В суфизма (тасаввуф) упованието се постига чрез изпълване на сърцето с Аллах и търсене на убежище при Него.

В айетите се повелява следното:

„На Аллах да се уповават вярващите!“ (Сура Ибрахим, 14:11; Сура ет-Тевбе, 9:51)

„...Единствено на Аллах се уповавайте, ако сте вярващи!” (Сура ел-Маида,5:23)

„...И който се уповава на Аллах, Той му е достатъчен…“ (Сура ет-Талак 65:3)

В хадиса се известява:

„Ако вие се уповавахте подобаващо на Аллах, щяхте да се препитавате като птиците, които сутрин излитат гладни, а вечер се завръщат сити!” (Тирмизи, Зюхд, 33)

Всевишният Аллах повелява:

„...Извини ги и моли за опрощението им, и се съветвай с тях по делата! А решиш ли [нещо], уповавай се на Аллах!“ (Сура Ал-и Имран, 3:159)

❁

Всевишният Аллах е създал всичко в най-прекрасна форма и порядък. Обвързал е със закони продължението на този съвършен порядък. Ние трябва да се съобразяваме със законите поставени от Него и след като предприемем необходимите действия, да потърсим убежище в могъществото на Аллах. Ако Аллах пожелае, Той има силата да изпълни Своята повеля и извън природните закони. А именно:

Всевишният Аллах сътвори Хазрети Адем от пръст, а неговата съпруга Хавва от неговото тяло.

Противно на закона за размножаване на хората, Всевишният Аллах сътвори Хазрети Иса от Хазрети Мерйем без баща.

Не изгори Хазрети Ибрахим в огъня запален от Немруд. Открито повели на огъня: **„Рекохме Ние: “О, огън, бъди студен и безопасен за Ибрахим!”**

Разтвори път в морето до отсрещния бряг за Хазрети Муса и спаси него и народа му от гнета на Фараона.

Продължи живота на Хазрети Узейр 100 години в сънно състояние, като в същото време запази прясна храната намираща се до него; „облече” разложената плът върху костите на умрялото му магаре и съживи Хазрети Узейр заедно с него.

Продължи живота на Асхаб-ъ Кехф (Младежите от пещерата) и кучето Кътмир в сънно състояние над 300 години без храна и вода.

Създателят – Всевишния Аллах притежава силата да накара, когото поиска да ходи над водата, и когото поиска – да лети без крила. Колко очи е „затворил” за земния свят, ала осветявайки сърцата им със Своето сияние е дарил с духовно зрение. Така е дал възможност на сърцето да „наблюдава и види” онова, което очите не могат да видят.

Важно е да подчертаем следното:

Човек не бива да взема предвид това, че огъня не е изгорил Хазрети Ибрахим и да очаква същото и за себе си. Очакването на подобно нещо би означавало безразсъдство.

Хазрети Мевляна ни разяснява това по следния начин:

„По пътя на Аллах се влиза в огъня. Ала преди да бъдеш хвърлен в него, провери дали притежаваш качествата на Ибрахим! Защото огъня не познава теб, той познава и не изгаря онези, които са като Ибрахим!..”

Накратко да сравняваш себе си с възвишените и постигнали високи степени приближени раби на Аллах, с пророците е дело на невежите, с нещастен край.

Това, което трябва да направим е в рамките на своите възможности да бъдем внимателни и предпазливи. Във всяко свое действие да проявяваме най-голямата възможна грижа на разумни хора и да търсим изход. Едва когато сме направили всичко това уповавайки се да потърсим убежище при Аллах.

Пратеника на Аллах (с.а.в.) е забранявал да се проявява упование, без да са взети необходимите мерки:

Един бедуин попитал:

„–О Пратенико на Аллах! Да оставя ли камилата и да се уповавам, или да завържа повода й и така да се уповавам?

Пророка (с.а.в.) отвърнал със следното предупреждение:

„–Ти вържи здраво повода на камилата си и едва тогава се уповавай!..” (Тирмизи, Къямет, 60)

Хазрети Юмер (р.а.) не пожелал да влезе в Дамаск (Шам) заради заразната болест, която върлувала там. Един от хората му го попитал:

„–Нима бягаш от съдбата, която Аллах ти е отредил?”

Хазрети Юмер (р.а.) отговорил:

„ ...Да,ние бягаме (предпазваме се от) от една съдба на Аллах към друга Негова съдба!..” (виж Муслим, Селям, 99)

В смисъл на „предпазваме се от лошата съдба и отиваме към по-добрата съдба“.

В следния хадис се повелява предпазването от заразни болести:

„ ...Ако чуете, че на някое място се е появила болестта чума (заразна болест), не влизайте там!” (Муслим, Селям, 100)

❀

Помощник на вярващия и в двата свята е Всевишният Аллах. Който се уповава на Аллах, Той му е достатъчен. Постигането на щастие и спо-

койствие (индивидуално или обществено) е възможно чрез насочване към Аллах, искане на помощ и спасение от Него и упование в Него.

Думата „смирение“ в речника е описана като покорство, безусловно примирение и постигане на спокойствие и спасение.

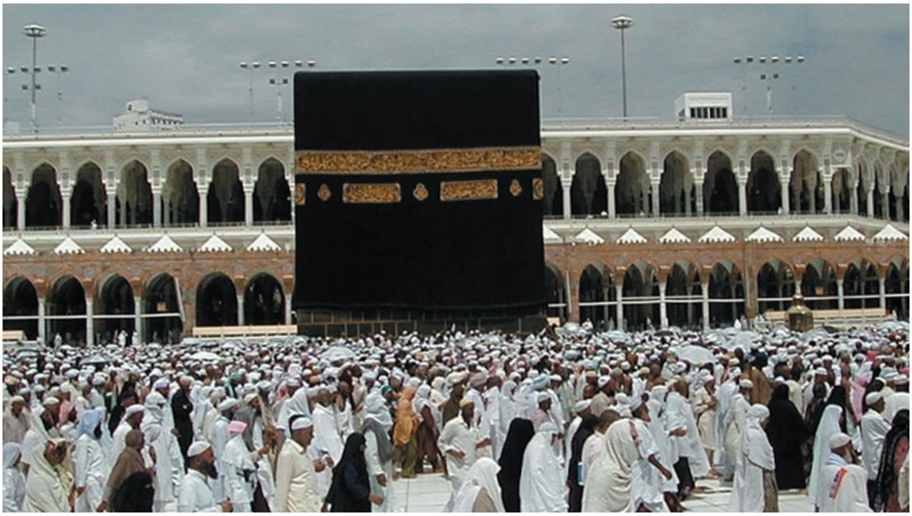
меляикетата казали за Ибрахим (а.с.), който не оставил място в сърцето си за нищо друго освен Аллах:

„–О Аллах! Ибрахим притежава душа, дете и имоти! Как би могъл да бъде Твой приятел („Халил”)?!.

И Всевишният Аллах го изпитал чрез душата, сина и имотите му и показал на меляикетата неговото смирение пред Аллах. С благодатта на това подчинение и смирение, душата, имотите и сина му не станали пречка за Ибрахим (а.с.) по пътя на Аллах. Защото езика на Ибрахим (а.с.) се превърнал в „преводач” на сърцето му, непрекъснато изричайки: **„Отдадох се на Господа на световете.”** (Сура ел-Бакара, 2:131)

Тези изпитания и резултатите постигнати от тях са примери за цялото човечество.

Поклонението хадж е символ на упованието и смирението на Хазрети Ибрахим (а.с.) и Хазрети Исмаил (а.с.). То е освобождаване от присъщите на човека качества и навлизане в атмосфера на опрощение, смирение и упование. Поклонението хадж е задължение за сърцето, преливащо с Аллаховата обич; освобождаване от всички земни постове и титли и обгръщане с искре-

на молитва към Всевишния Аллах. По този начин чрез пълно смирение човек се привързва към своя Създател. Всевишният Аллах повелява следното в Свещения Коран:

„Поклонението *хадж* е в знайни месеци и който през тях си наложи поклонението, да няма съвокупление, нито безпътство, нито прение по време на поклонението *хадж*! Каквато и добрина да сторите, Аллах я узнава. И запасете се! Най-добрият запас е богобоязливостта. И бойте се от Мен, о, разумни хора!“ (Сура ел-Бакара, 2:197)

Както е видно, когато човек се намира в ихрам, му е забранено да откъсне дори тревичка. Забранени са празнословието и отклоняването към грехове. Така човек се изпълва с обич и благовъзпитание към созданията заради техния Създател.

Поклонението хадж ни показва, че опрощението на греховете се осъществява само с благодатта на ибадет извършен след молитва, упование и смирение.

Нека Всевишния Аллах ни отреди да изживеем живота си в упование и смирение! Нека Той бъде нашето единствено убежище! Нека ни дари с възможността да извършим Поклонението хадж с чувствително сърце!..

Амин!..

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите:

1. Кои от качествата на Исмаил (а.с.) се споменати в Свещения Коран?

2. Какво означава упование?

3. Пояснете думите на Хазрети Мевляна, който казва: „*По пътя на Аллах се влиза в огъня. Ала преди да бъдеш хвърлен в него провери дали притежаваш качествата на Ибрахим! Защото огъня не познава теб, той познава и не изгаря онези, които са като Ибрахим!..*" от гледна точка на „упованието".

4. Какви са особеностите на упованието според суфизма (тасаввуф)?

Б. Попълнете празните полета в текста

1. Отличителните качества на Исмаил алейхисселям са ...., ... и ....

2. С надеждата да открие храна и вода за Исмаил (а.с.), Хаджер пробягала разстоянието между хълмовете .... и ..... .

3. Принасянето на жертвен ...... е духовно наследство за хората, останало от Хазрети Ибрахим и Хазрети Исмаил.

В. Моля, отбележете верния отговор

1. Анализирайки чудеса, които Исмаил алейхисселям е показал с помощта на Аллах, определете областта, в която е живял?

а) Населено място.

б) Място, в което хората се препитавали чрез мореплаване и лесовъдство.

в) Област, населявана от велики цивилизации.

г) Суха и неплодородна област, в която хората се занимавали със земеделие и животновъдство.

2. Кое от чудесата на Исмаил (а.с.) ще продължи до Деня на възкресението?

а) Смирението, което Хазрети Исмаил проявил пред баща си.

б) Нестихващата благородна вода „Земзем", която Хазрети Исмаил намерил с помощта на Аллах.

в) Замерянето с камъни на сатаната (шейтан), който се опитвал да заблуди Хазрети Исмаил.

г) Молитвата (дуа) на Хазрети Исмаил, която превърнала трънливата местност в зелени ливади.

3. В примерите по-долу са дадени случките, които Исмаил (а.с.) е преживял и положителните качества, които е проявил. Кои от тях са <u>неверни?</u>

а) Поведението на Исмаил (а.с.) към баща му по време на случката с принасянето му в жертва курбан показва неговото упование и смирение.

б) На път да бъде пожертван като курбан Исмаил (а.с.) не се поддал на заблудите на сатаната. Случката със замерянето на сатаната (шейтан) с камъни показва неговата далновидност и прозорливост.

в) Исмаил (а.с.) отвръщал с благ нрав на злините, причинявани от народа му и отправял молитва за тяхното напътствие. Тези постъпки свидетелстват за неговото милосърдие и благост.

г) С благодатта на молитвата към Аллах пясъка се превърнал в брашно. Тази случка показва способностите и уменията на Исмаил (а.с.), дарени от Аллах.

4. Коя от следните особености трябва да притежава прозорливият вярващ?

а) Упование и доволство от отредената съдба.

б) Поверяване на делата на Аллах без упование.

в) Упование без предпазливост.

г) Алчност и упование.

5. Кое от изброеното не е сред възбранените по време на изпълнение на Поклонението хадж ?

а) Свада, спор (джидал).

б) Принасяне на курбан преди замерянето с камъни сатаната (хитам).

в) Употребяване на непристойни думи и намеци (рафес).

г) Възпротивяване на повелите на Всевишния Аллах, противопоставяне и извършване на грехове (фиск).

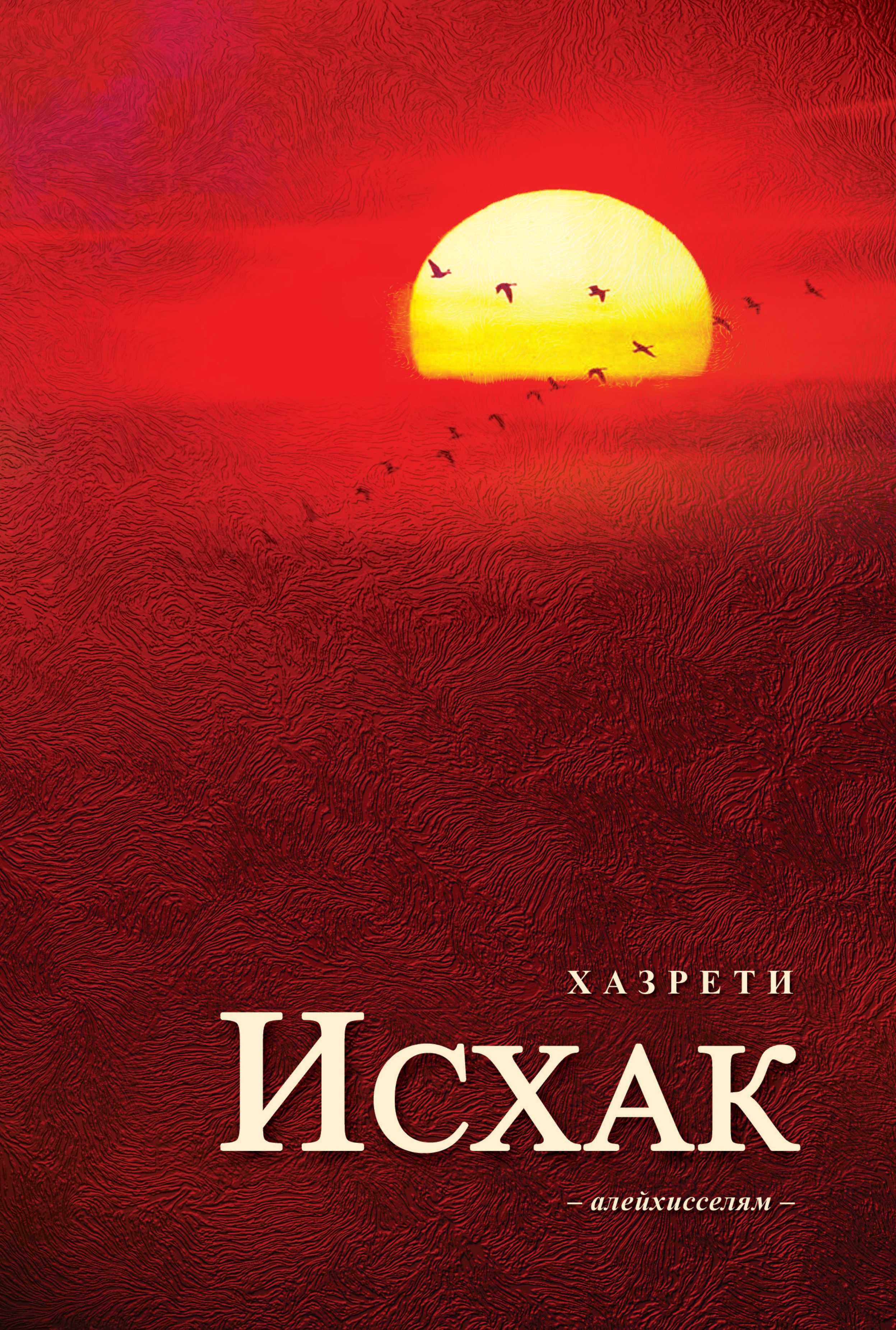
ОТГОВОРИ

Б. Попълване на празните полета в текста

1. търпение, благост – смирение
2. Сафа – Мерве
3. курбан

В. Верни отговори на теста

1- г	**2- б**	**3- г**	**4- а**	**5- б**

ХАЗРЕТИ
Исхак
– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ ИСХАК

(алейхисселям)

Предшественик на пророците на синовете на Исраил

Хазрети Исхак е син на Хазрети Ибрахим, роден от Саре. Когато Саре разбрала, че ще роди Исхак (а.с.), с изненада казала:

„Тя рече: "О, горко ми! Аз ли ще родя, след като съм престаряла, а моят съпруг е този старец? Наистина това е някакво чудо. Рекоха: "Нима те учудва повелята на Аллах? Милостта на Аллах и Неговите благослови са над вас, стопани на дома. Наистина Той е всеславен, предостоен." (Сура Худ, 11:72-73)

„И го възрадвахме за Исхак – пророк от праведниците. И благословихме него и Исхак. А сред техните потомци имаше и благодетелни, и явни угнетители на себе си.“ (Сура ес-Саффат, 37:112-113)

Исхак (а.с.) е споменат с похвални слова в Свещения Коран:

„И спомни си Нашите раби Ибрахим и Исхак, и Якуб – притежатели на сила и прозорливост! И ги пречистихме, за да си спомнят винаги Дома [на отвъдното]. И те са при Нас сред добрите избраници.“ (Сура Сад, 38:45-47)

След смъртта на баща си, Исхак (а.с.) получил пророческата мисия. Всевишният Аллах го избрал за пророк на хората, населяващи земите в областите на днешен Дамаск (Шам) и Йерусалим. Когато възрастта му напреднала, зрението му отслабнало и той ослепял. Исхак алейхисселям имал двама сина – близнаци - Якуб и Ийс.

Към края на своя живот Исхак (а.с.) отправил молитва (дуа) към Аллах за всеки един от тях. За Якуб поискал да се даде пророчеството на неговото поколение, а за Ийс да има много наследници, сред които царе и владетели.

Според преданието Хазрети Исхак починал приблизително на сто и шейсет годишна възраст в околностите на Йерусалим и бил погребан до гроба на баща си Ибрахим (а.с.). (Ибн-и Есир, ел-Кямил, I, 127)

Чудесата, които извършил с помощта на Аллах (според различни предания)

Хората от народа на Исхак (а.с.) не искали да признаят неговото пророчество и му казали:

„–Ако животните не засвидетелстват, че ти си пророк, няма да ти повярваме!"

Исхак (а.с.) повелил на животните: „–О, животни! Кажете, кой съм аз!"

Лисицата отговорила: „Ти си пратеник на Аллах!"

Сърната казала: „Ти си син на Халилуллах (приятеля на Аллах)!"

Козелът казал: „Ти си пратеник на Аллах! Който, не ти повярва, ще отиде в Ада!"

Веднъж Исхак (а.с.) известявал вярата на хората от своя народ, а те казали:

„–Ако накараш тази планина да помръдне, ще ти повярваме!"

С повелята на Аллах планината се разлюляла. След, което жителите на Йерусалим повярвали.

Докато известявал вярата на хората от своя народ, един от тях донесъл одрани телешки кожи и казал:

„–Съживи ги!"

Исхак (а.с.) напълнил кожите с пясък, след което се помолил на Всевишния Аллах и животните се съживили.

Друго негово чудо било това, че всички овце, които докоснел с ръка, раждали.

Исхак алейхисселям починал в земите на днешна Палестина и бил погребан в близост до гр. Халилуррахман.

Алейхисселям!.. (Мир нему!)

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите:

1. Колко сина е имал Исхак (а.с.) и каква молитва е отправил за всеки един от тях?

2. Кои черти на Исхак (а.с.) са споменати от Всевишния Аллах в айети 45-47 на сура Сад?

3. Какви чувства е изпитала Саре, която дълги години не имала деца и била загубила надежда, когато изрекла следните думи: **„Тя рече: "О, горко ми! Аз ли ще родя, след като съм престаряла, а моят съпруг е този старец? Наистина това е някакво чудо.“** (Сура Худ, 11:72)

Б. Попълнете празните полета в текста

1. Исхак алейхисселям бил изпратен като пророк на народите живеещи в ....

2. Исхак алейхисселям е отправил молитва за сина си ..... да се даде пророчеството на неговото поколение.

3. Исхак алейхисселям е отправил молитва за сина си Ийс да се родят .... от неговото потомство.

В. Моля, отбележете верния отговор

1. Кое от изброените по-долу <u>не</u> е подобаващо за разумния човек уповаване на Аллах?

а) Сърцето му е изпълнено с успокоение и радост от това, че е направил всичко, което е зависело от него и се е уповал на Аллах.

б) Подготвил се е за всякакъв резултат, защото е пожелал да се случи най-доброто за него.

в) Когато не се случва онова, което той е пожелал, разочарованието му го тласка към отчаяние, тъга и мъка.

г) Той знае, че пътищата, отвеждащи към положителни цели не са изчерпани и винаги има надежда за бъдещето.

2. Кое от изброеното не е смисъл вложен в айета: „*И спомни си Нашите раби Ибрахим и Исхак, и Якуб – притежатели на сила и прозорливост! И ги пречистихме, за да си спомнят винаги Дома [на отвъдното]. И те са при Нас сред добрите избраници.***“ (Сура Сад, 38:45-47) ?**

а) Ибрахим и Исхак (а.с.) са искрени раби, които са се съобразявали в своето поведение с мисълта за отвъдния свят.

б) Ибрахим и Исхак (а.с.) са раби, избрани от Всевишния Аллах за пророци още в изначалността (езел).

в) Ибрахим и Исхак (а.с.) са искрени раби на Всевишния Аллах.

г) Ибрахим и Исхак (а.с.) са най-благородните сред избраните пророци и се намират на най-възвишено място сред всички пророци.

3. Каква е явната причина да се родят благородни хора и пророци от рода на Исхак (а.с.) и да бъдат удостоени с Аллаховата милост и благодат?

а) Това, че е избран пророк при Аллах.

б) Това, че Пратеника на Аллах (с.а.в.) ще се роди от неговото поколение.

в) Това, че баща му Ибрахим (а.с.) е отправил такава молба (дуа) за него.

г) Това, че Исхак (а.с.) е последното дете на Хазрети Ибрахим алейхисселям.

4. Кое от изброеното <u>не е</u> сред чудесата на Исхак (а.с.)?

а) Всички домашни животни, които докоснал проговорили.

б) Животните засвидетелствали, че той е пратеник на Аллах.

в) Съживяването на животните от техните кожи.

г) В отговор на искането на народа му, планината се раздвижила.

ОТГОВОРИ

Б. Попълване на празните полета в текста

1. Дамаск и Йерусалим (Кудюс)
2. Якуб
3. Владетели

В. Верни отговори на теста

1- в **2- г** **3- в** **4- а**

ХАЗРЕТИ

Лут

– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ ЛУТ

(алейхисселям)

Огорченият пророк на Содом и Гоморе, призовавал към напътствие своя обезумял и покварен народ до последния миг

Лут алейхисселям е син на Хара, който бил брат на Ибрахим алейхисселям. Името му се споменава двайсет и седем пъти в различни айети от Свещения Коран. Той пръв повярвал на Ибрахим (а.с.) и бил удостоен с честта да се пресели по пътя на Аллах (хиджрет) заедно с него. Бил е много привързан към традицията на Хазрети Ибрахим и следвал неговия път. Хазрети Лут бил отдаден на Аллах, щедър и великодушен, търпелив, богобоязлив и гостоприемен. Занимавал се със земеделие и се прехранвал със собствен труд.

За да натрупа опит в разпространяването на вярата, Лут алейхисселям напуснал заедно със своя чичо Ибрахим (а.с.) Ирак и се отправил към Сирия, Палестина и Египет. По-късно бил изпратен от Аллах като пратеник, за да напъти общността от грешници сред народа на Содом, с които имал кръвна връзка.

Всевишният Аллах повелява следното за Хазрети Лут и неговия народ:

„И Лут бе от пратениците.“ (Сура ес-Саффат, 37:133)

„И на Лут дадохме мъдрост и знание, и го спасихме от селището, което вършеше скверности. То бе от хора на злото, нечестивци.“ (Сура ел-Енбия, 21:74)

„И го въведохме в Нашата милост. Той бе от праведниците.“ (Сура ел-Енбия, 21:75)

„И Исмаил, и ал-Ясаа, и Юнус, и Лут, и предпочетохме всички пред народите.“ (Сура ел-Енам, 6:86)

След като получил пророческата мисия, Лут алейхисселям започнал да известява народа на Содом за вярата в Аллах. Призовавал ги да изоставят скверността, в която били изпаднали и да се насочат към Аллах.

Народа на Содом

Този народ населявал земите, намиращи се в източната част на днешна Йордания.

Мнозинството сред народа на Содом били обезумяла и покварена общност, която извършвала скверности, невиждани до тогава. Не приемали наставленията на почтените и благовъзпитани хора сред тях, които се опитвали да ги откажат от извършването на подобни низости. Потискали ги и казвали:

„Нека онези, които се пазят чисти да напуснат!..”

В тази общност добродетели като чест, достойнство и свенливост били забравени. Сред тях се проявила скверност, несрещната дори сред животинските общества. Както се споменава в Свещения Коран (Сура Фуркан /Разграничаването/, 44 айет) те заслужили да бъдат наречени с названието „по-заблудени от добитъка”.

Лут алейхисселям бил натоварен със задачата да призовава към напътствие този злочест народ. Ден и нощ той проповядвал, стараейки се да ги накара да осъзнаят истината:

„Техният брат Лут им каза: “Не се ли боите?“ (Сура еш-Шуара, 26:161)

„Аз съм доверен пратеник за вас, затова се бойте от Аллах и на мен се покорете!“ (Сура еш-Шуара, 26:162-163)

„И не искам от вас отплата. Моята отплата е единствено от Господа на световете.“ (Сура еш-Шуара, 26:164)

„Нима ходите при мъжете от хората, а оставяте съпругите си, които вашият Господ е сътворил за вас? Да, вие сте престъпващи хора.” (Сура еш-Шуара, 26:165-166)

Народа на Содом отрекъл пророчеството на Лут (а.с.) и не се отзовал на поканата му към правия път. Тогава Лут алейхисселям им разкрил опасността, криеща се в извършваната от тях скверност:

„…Нима вършите скверността, с която не ви е предшествал нито един от народите?“ (Сура ел-Араф, 7:80)

Предупредил ги, че непристойните им постъпки ще ги отведат към бедствие. Народа на Содом нямал намерение да се откаже от извършваната скверност. Те се подиграли на Лут (а.с.) и се опитали да го изгонят от града. Това е предадено в Свещения Коран по следния начин:

„А отговорът на народа му бе само да кажат: “Прогонете ги от вашето селище! Те били хора, които се пазят чисти.” (Сура ел-Араф, 7:82)

За обезумелия от поквара народ чистият, достойният живот бил престъпление. Своя духовен глад те задоволявали с нечистотии и изпитвали неприязън към достойните хора. Отправили заплахи срещу Лут (а.с.):

„Казаха: “Ако не престанеш, о, Лут, ще бъдеш прокуден!” (Сура еш-Шуара, 26:167)

Хазрети Лут отново им припомнил за наказанието на Всевишния Аллах:

„Той ги предупреди за Нашето мъчение, но те се усъмниха в предупреждението.“ (Сураел-Камер, 54:36)

Те не осъзнавали ужаса на бедствието, което щяло да ги сполети и не разбрали Аллаховото предупреждение. С дързостта, плод на покварата, която извършвали те отговорили:

„...Донеси ни мъчението на Аллах, ако говориш истината!” (Сура ел-Анкебут, 29:29) и отказали да се отвърнат от греха.

Пороя от огнени камъни и ужасяващия вик

Лут (а.с.) видял, че народа на Содом е упорит в безразличието си към Аллаховото предупреждение. Нещо повече достигнали предела на своето безумие, сами да зоват да ги сполети обещаното наказание. Така те заслужили ужасяващото мъчение, което ги сполетяло.

Лут (а.с.) потърсил убежище при Аллах и поискал помощ от Него:

„Господи, спаси мен и моето семейство от това, което вършат!” (Сура еш-Шуара, 26:169)

„Каза: “Господи, подкрепи ме срещу хората, сеещи развала!” (Сура ел-Анкебут, 29:30)

За Лут (а.с.) тази молитва била последната надежда за спасение. Всевишният Аллах изпратил меляикета, които да погубят народа на Лут. Тази случка се разказва в Свещения Коран по следния начин:

„И когато Нашите пратеници отидоха при Лут, той се натъжи за тях и отмаля [от страх] за тях, и рече: “Това е тежък ден.” (Сура Худ, 11:77)

меляикетата се явили в човешки образ на млади мъже. Лут (а.с.) ги помислил за хора и се притеснил за тях.

„И дойде при него народът му, втурнат натам. И преди бяха вършили злини. Рече: “О, народе мой, ето ви моите щерки. Те са по-чисти за

вас. Бойте се от Аллах и не ме опозорявайте пред гостите ми! Няма ли сред вас разумен мъж?” (Сура Худ, 11:78)

Според тълкувателите дъщерите, за които Лут (а.с.) споменал били девойките от народа. Всеки пророк се счита за духовен баща на своя народ, затова и Хазрети Лут казвайки **„... ето ви моите щерки...”** е имал предвид девойките от своя народ.

Ала обезумелите хора рекли:

„Рекоха: “Вече си узнал, че нямаме нужда от твоите щерки. Знаеш какво искаме.” (Сура Худ, 11:79)

„Рече: “Ех, да имах сила над вас или да се осланях на здрава опора!...” (Сура Худ, 11:80)

„Рекоха [гостите]: “О, Лут, ние сме пратеници на твоя Господ. Не ще те докоснат. Тръгни със своето семейство в част от нощта и никой от вас да не се обърне, освен жена ти – нея ще я порази, каквото порази и тях. Срокът им е утрото. Не е ли близо утрото?” (Сура Худ, 11:81)

„И когато Нашата повеля дойде, преобърнахме [селището] надолу и изсипахме над тях порой камъни от глина…“ (Сура Худ, 11:82)

„…белязани при твоя Господ. Те не са далеч от угнетителите.“ (Сура Худ, 11:83)

Аллаховото наказание, което сполетяло неверниците се разказва по-подробно в Сура ел-Хиджр, айети от 58 до 74.

Там се споменава, че погубването на народа на Лут е започнало при изгрев слънце с ужасяващ вик, след което от небето се изсипал порой от камъни. (виж Сура ел-Хиджр, 15:73-74)

Всевишният Аллах разказва за погубването на покварения народ, след това ни предупреждава:

„В това има знамения за прозорливите. Те [- селищата] са на все още съществуващ път.“ (Сура ел-Хиджр, 15:75-76)

Народа на Лут извършвал там невиждана скверност. Затова Всевишния Аллах първо ги накарал да чуят ужасяващ звук, след което преобърнал надолу и унищожил града им, изсипвайки порой от камъни върху тях. Не би могло да съществува по-голямо бедствие, с което един народ да бъде заличен от „сцената“ на историята!..

В сура Анкебут /Паякът/ се известява, че са оставени някои знаци (останки) от този покварен народ, с цел да послужат като напомняне и поука за бъдещите поколения, които ще дойдат след тях:

„И оставихме от това ясен знак за хора проумяващи.“ (Сура ел-Анкебут 29:35)

Тези знаци са разтълкувани като разказите за случката с погубения народ, останките от унищожения град, камъните изсипали се от небето, както и реките, течащи с черен цвят.

Съпругите и децата на Лут алейхисселям

По времето, когато Лут (а.с.) бил дарен с пророчеството бил женен за жена на име Феват. Тази негова съпруга повярвала, че той е пророк и приела вярата. Ала след приблизително двайсет години Феват починала. След това Лут алейхисселям се оженил за жена на име Вахиле, която родом била от Содом.

По-късно се разбрало, че Вахиле е лицемерна жена, която не възразявала пред невежеството и поквареността на народа си. Дори тайно ги подкрепяла срещу Лут (а.с.).

Вечерта, когато в дома им дошли меляикетата изпратени да погубят непочтения народ преобразени като красиви младежи, Вахиле известила това на своя народ. Тя предала доверието на Лут алейхисселям и била погубена заедно с тях.

Лут алейхисселям имал две дъщери. Те приели пророчеството на баща си и повярвали. Когато народа на Лут бил сполетян от Аллаховото наказание, те напуснали Содом заедно с баща си и останалите вярващи и били спасени. По-късно заедно с баща си, отишли при Ибрахим алейхисселям, който ги омъжил за двама праведни мъже от своя народ.

Греховете на народа на Лут и причините за тяхното погубване

1. Езичество (идолопоклонство);

2. Открито извършване на нечувана скверност и потъване в неморалност;

Според преданието на Ибн-и Аббас, Пратеника на Аллах (с.а.в.) е казал три поредни пъти следното:

„Извършващите скверността на народа на Лут – са прокълнати.” (Ахмед б. Ханбел, Мюснед, I, 317)

В друго предание се разкрива унизителното положение, в което ще изпаднат в Деня на възкресението онези, които вършат скверност:

„Онзи от моята общност, който извърши скверността на народа на Лут и умре така, в Деня на възкресението Всевишният Аллах ще го премести при тях и той ще бъде съживен с тях.” (Суюти, Джамиу'с-Сагир, II, 181)

Във връзка с това Малик бин Динар казва следното: „В никой от предишните народи не бе срещана подобна нечестивост. За пръв път тази скверност бе извършена от народа на Лут. Сатаната (шейтан) ги научи на това. Когато извършиха това, което е в противоречие с човешката природа, те си навлякоха Аллаховия гняв и се повлякоха към наказанието.“

Извършването на подобна скверност е погубване на честта и достойнството, с които Всевишният Аллах е украсил и създал човека и принизяване на ниво по-низко от това на животинските общества.

3. Злословене и клевета.

4. Алчност и угнетяване на бедните.

❁

Всевишният Аллах повелява на хората да извлекат поука от гибелта на народа на Лут:

„И оставихме от това ясен знак за хора проумяващи.“ (Сура ел-Анкебут /Паякът/, 29:35)

В айета се известява, че останки на погубените народи са оставени като поука за поколенията до Деня на възкресението.

Картина от „езерото на Лут“, известно още като „Мъртво море“.

„Ясните знаци”, които притежава „езерото Лут” (Мъртво море) са изключително интересни. Не по-малко впечатлителни са събитията случили се около него, както и геоложките особености на местността. Езерото се намира на приблизително 400 метра под равнището на Средиземно море. Максималната му дълбочина е също 400 метра. Тоест най-дълбоката точка на езерото се намира приблизител-

но на около 800 метра под нивото на повърхността на Средиземно море. Това свидетелства и открито показва низостта на народа на Лут. Със своите особености, Мъртво море е достойно за размисъл и поучение.

Предполага се, че случката с прокълнатия народ разказана в Свещения Коран се е случила приблизително 1800 години пр.н.е. Поучителен е факта, че поради високото процентно съдържание на сол в областта на градовете Содом и Гоморе са намерени изключително добре запазени останки на дървета, но под въздействието на Аллаховото наказание останките на градовете били заровени под земята. Цветът на езерото е катранено черен, а в околността се разнася неприятна миризма. Тази местност предоставя неповторима атмосфера за размисъл (тефеккюр) и поучение, показвайки на човечеството „картина" на извършваните грехове.

Внимание привлича и съществената прилика между Аллаховото отмъщение сполетяло градовете Содом и Гоморе и трагедията връхлетяла град Помпей:

Гибелта на жителите на Помпей

Символ на моралния упадък на Римската империя – градът Помпей се намира в Италия. Неговите жители в древността извършвали скверността на народа на Лут и също били погубени.

Историческите данни свидетелстват за големия морален упадък на града преди неговото унищожение. Приблизително 70 години след Иса алейхисселям, в резултат на внезапното изригване на вулкана Везувий, за броени мигове лавата буквално „изтрила" града от географската карта. Така никой не е успял да се спаси или избяга от Аллаховото наказание. Гибелта настигнала злочестите хора докато открито извършвали скверността и те останали вкаменени, като „монументи на позора" в своеобразна изложба на поучителни картини от историята...

Това се случило само за миг. Всички покварени хора били застигнати от Аллаховото наказание и останали вкаменени. Съхранените им останки, днес образно показват покварата, в която живели жителите на погубения град.

Свещеният Коран разказва за подобни събития свързани с внезапна гибел:

„Бе само един Вик и ето ги – изпепелени!“ (Сура Йа Син, 36:29)

„И колко поколения преди тях погубихме! Нима усещаш някого от тях или чуваш от тях дори шумолене?“ (Сура Мариам, 19:98)

За очите, които не могат да осъзнаят мъдростта скрита в тези ужасяващи гледки, за сърцата наблюдаващи случилото се с повърхностен поглед, за лишените от познание, това са само тленни останки.

Днес градовете обитавани от покварените жители на градовете Содом и Гоморе са заровени под земята, а великолепните дворци, изваяни в скалите от злочестите адити и самудяни са обитавани от прилепи!

ГИБЕЛТА НА НАРОДИТЕ И ОПАЗВАНЕТО НА ПОКОЛЕНИЯТА

„Не ги ли достигна вестта за онези преди тях – народа на Нух и адитите, и самудяните, и народа на Ибрахим, и жителите на Мадян, и на сринатите селища [на Лут]? Явиха им се пратениците с ясните знаци. Не Аллах ги угнетява, а те сами себе си угнетяват.“ (Сура ет-Тевбе, 9:70)

В този земен свят на изпитания, където съобразителността е задължителна, хората често изпадат в дълбокия сън на невежеството, който ги въвлича в заблуда, водеща към печална участ. Земният свят за тях се е превърнал в измамна илюзия.

Бедите, споходили излезлите извън границите на вярата и благовъзпитанието, са изпълнени с Аллаховия гняв. Нима не си отидоха с позор от този свят надменните народи на Нух, адитите и самудяните; Фараона, дръзнал да се обяви за „божество”, воювал с пророците и погубен в „шепа“ вода; Немруд, победен от малко насекомо; народа на Лут и другите подобни на тях, които със скверния си начин на живот, изпаднали по-низко и от животните?!

Основните причини за гибелта на тези народи са тяхното неверие, поквареност и гнет. Гибелта на невежите народи е своеобразна „картина” на Аллаховото наказание и отмъщение.

Местността, в която живели обезумелите и покварени жители на градовете Содом и Гоморе, както и великолепните дворци, изваяни в скалите от злочестите адити и самудяни, днес са „руини на скръбта”.

След тях небесата не заплакаха, очите не се насълзиха, сърцата не изпитаха тъга. Напротив, проклятията на угнетените ги настигнаха и изпратиха на „бунището на историята”. Техните царства днес са обиталища на сови и бездомни кучета.

Историята на отричането, опълчването, гнета и несправедливостта е изпълнена с ужасяващи примери на Аллаховото отмъщение. Противопоста-

вилите се на пътя посочен от пророците и опълчилите се срещу Всевишния Аллах, рано или късно са били връхлитани от тежките проявления на Аллаховото могъщество и болезнено наказание. Това е неизменен божествен закон.

Всевишният Аллах е изпратил Своите пророци като дар за човечеството – извор на милост и лек за „раните" в обществата, които ставали подвластни на желанията на душата (нефс).

Ала онези, които се подлъгали от измамната позлата на земния свят, отдалечили се от сияйните хоризонти, разкрити от пророците са станали ужасяваща „руина на злочестието". Те превърнали своите общества в развалини, защото приели низостта за щастие и така се обрекли на печална участ. Те не осъзнали мъдростта и тайнството на сътворението и изпаднали в низост. Затова ги настигнал Аллаховият гняв и били погубени.

❀

Както чувството за глад в човека е породено от необходимостта да се набавят жизненоважни за организма вещества, така и търсенето на Аллах в хората изпаднали в трудно положение, е породено от духовна потребност. Думите на Немруд, който видял, че огъня не изгаря Хазрети Ибрахим „Не се отказвам от твърдението си за „божество", ала ще заколя за твоя Господ четири хиляди жертвени животни!.."; изричането на „Аллах" от Фараона, в мига преди да бъде удавен, ясно показват, че и невежите се осъзнават и признават истината, притиснати в схватката на смъртта и останали без утеха и закрила. Това произтича от потребността от вяра, заложена в човешката природа.

Последните мигове на онези, които са прекарали живота си във вихъра на невежеството и отричането са изпълнени с печална агония и изтощение. Въпроса на ангелите на смъртта: „Къде бе по-рано?" е само началото на болезнения процес на наказанието.

Смъртта е приключването с всички земни радости и края на преходния земен обмен (даването и взимането). Това е причината праведните раби да се стремят да изживеят всяко свое дихание в прославяне на Всевишния Аллах. „Озарявайки" телата си с постоянна подготовка за последния дъх, те се отделят от преходното.

Ако следва да бягаме и да се страхуваме от смъртта, то с наближаването на нощта трябва да треперим от страх. Но с потапянето в тъмнината и тайнството на нощта не изпитваме страх, защото знаем, че настъпването на утрото е принцип на сътворението и божествен закон.

Всевишният Аллах повелява:

„О, хора, обещанието на Аллах е истинно. Никога да не ви подмамва земният живот и никога най-измамният да не ви подмами за Аллах!“ (Сура Фатир, 35:5)

Колко печална загуба е положението на онези, които в стремежа за земно благоденствие и преходна наслада не се замислят за отвъдния живот !

Вярата изисква да се отправи взор към Вселената с погледа на мъдростта, а живота да бъде изживян съзнателно и в правилната посока.

Всевишният Аллах повелява:

„Нима смятахте, че ви сътворихме напразно и че при Нас не ще бъдете върнати?” (Сура ел-Муаминун, 23:115)

„Нима хората смятат, че ще бъдат оставени да казват: “Повярвахме!”, без да бъдат изпитвани?“ (Сура ел-Анкебут, 29:2)

„Вече изпитахме онези преди тях. Аллах знае кои говорят истината и знае лъжците.“ (Сура ел-Анкебут, 29:3)

„Или онези, които вършат злини, смятат да ни убягнат? Колко лошо отсъждат!“ (Сура ел-Анкебут, 29:4)

„Нима човек смята, че ще бъде оставен без надзор?“ (Сура ел-Кийаме,75:36)

Вярата поставя човешкия живот от люлката до гроба в изключителен порядък, подготвяйки го за отвъдния и неведомия свят.

Какво неразумие е това, че човек не осъзнава връзката между люлката и гроба, своето място и мисия във Вселената; не проумява мъдростта на пътешествието след смъртта и изживява живота си безцелно!.. Какво друго, би могло да бъде това, освен оставяне на купища печални спомени след себе си и изчезване във водовъртежа на смъртта?

❁

Когато човешките сили на пророците се изчерпвали пред отричането и гнета, на помощ идвало Аллаховото унищожение и отмъщение. След като Нух алейхисселям проявил търпение в продължение на 950 години, достигнал предела на силите си и рекъл:

„Тогава призова той своя Господ: “Аз съм победен, помогни ми!” (Сура ел-Камер, 54:10)

Хората на земята най-много се страхуват от потопи, урагани, земетресения, настъпване на недоимък и заразни болести. Подобни природни явления не се случват случайно. В тях се крият много причини и мъдрост. Тези беди се появяват в отговор на опълчването и греховете на хората. Така се проявяват бедствията на божествения порядък.

Всевишният Аллах не угнетява. Причината да възникват бедствията са злините на хората. За онези, които се противопоставят на божествения порядък и свещените принципи, срещата с болезненото Аллахово отмъщение е неизбежна.

В Свещения Коран се известява, че дори падането на лист от дървото е в съответствие с Аллаховата воля. В противен случай във Вселената би настъпила физична анархия.

Във физичните процеси са скрити хиляди тайнства. Те са видими за пророците и възвишените сърца. В тази връзка в Свещения Коран се известява:

„...Виж какъв бе краят на угнетителите!“ (Сура ел-Касас, 28:40)

„И колко поколения преди тях погубихме, а бяха по-силни от тях и обикаляха по земята! Но има ли избавление? Наистина в това се съдържа поука за всеки, който има сърце или се вслушва и е свидетел.“ (Сура Каф, 50:36-37)

„И колко селища, които угнетяваха, Ние разрушихме и създадохме след тях други народи!“ (Сура ел-Енбия, 21:11)

„И погубихме селищата около вас, и разяснихме знаменията, за да се завърнат [към вярата]!“ (Сура ел-Ахкяф, 46:27)

„И колко селища погубихме, когато угнетяваха – и ето ги с рухнали покриви! И колко запустели кладенци, и високи дворци!“ (Сура ел-Хадж 22:45)

„Не ходеха ли по земята, със сърцата си да проумеят или с ушите си да чуят? Не очите са слепи, а сърцата в гърдите са слепи.“ (Сура ел-Хадж, 22:46)

„Не видяха ли колко поколения преди тях погубихме? Издигнахме ги на земята повече, отколкото издигнахме вас, и им изпратихме от небето обилен дъжд, и сторихме сред тях реките да текат, но ги погубихме заради прегрешенията им и създадохме след тях други поколения.“ (Сура ел-Енам, 6:6)

„Разрухата по сушата и в морето се появи заради онова, което ръцете на хората сториха, за да ги накара Той да вкусят част от онова, което са извършили, и за да се покаят.“ (Сура ер-Рум, 30:41)

„Каквато и беда да ви сполети, тя е заради онова, което сами сте извършили. А и много Той извинява.“ (Сура еш-Шура, 42:30)

„Твоят Господ не погубва селищата с гнет, когато жителите им вършат праведни дела.“ (Сура Худ, 11:117)

„Аллах не угнетява хората с нищо, а хората сами себе си угнетяват.“ (Сура Юнус, 10:44)

Чрез вярата на Хазрети Ибрахим Всевишният Аллах превърна огъня на Немруд в розова градина; с тоягата на Хазрети Муса преобърна царството на Фараона; чрез ятата от птици погуби Ебрехе и войската му, които се опитаха да сринат Кябе; унищожи обезумелите народи и подкрепи с невидими сили като „ангели, вятър, страх” Своя Пратеник (с.а.в.).

Аллах притежава съкрушителна сила и могъщество.

Вярата в Аллах призовава човека към сериозност. Припомня му, че „утре” ще се яви пред Аллах и ще трябва да даде равносметка за своя живот.

Вярващият човек не принизява своето религиозно и морално достойнство с напразни дела, с безполезни въпроси, злословене и клевети. Той страни от невежите и не препуска подир безполезни авантюри. Не се отклонява в задънените улици на измисленото (батъл), безразсъдството и безцелните дела.

Подобно на летен облак, земният живот преминава неочаквано бързо. Да го изживеем без тревога и безпокойство за отвъдния свят, е като това да приемем съществуването на деня, а да отречем нощта.

Нека Всевишният Аллах ни опази от печална гибел и да ни удостои с градините на блаженството в Рая!..

Амин!...

Опазване на поколението

Значението на честта и достойнството, продължението на човешкия род и създаването на семействата са резултат от природните закони на живота, дарен като Аллахово благо.

Всички пророци начело с Адем (а.с.) са проявявали изключително сериозно отношение към брака, който е спасение за човешкия род. Защото опазването на поколението е възможно чрез съществуването и стабилността на брака. Порядъка в живота на поколенията, които не се възпитават в семейна среда, се обърква, разтърсвайки основите на благоденствието в обществото и там настъпва хаос. Защото няма по-голямо невежество от замяната на спокойствието и щастието на брака с безнравствеността.

Отглеждането на благородно поколение е благодатна и възвишена цел, към която човек трябва да се стреми. В хадис-и шерифа се известява следното в тази връзка:

„Уважавайте децата си! Полагайте старание и усилие за тяхното възпитание!..” (Суюти, Джамиу’с-Сагир, I, 47)

Преживените трудности при възпитанието и отглеждането на децата могат да станат причина греховете на майките и бащите да бъдат заличени.

Свещения Коран открито известява, че в този свят създаден от Всевишния Аллах като място за служене (ибадет), народите загубили съзнанието за служене на Аллах, духовната си чест и човешкото си достойнство са били „изтривани“ от картата на света. Свещения Коран озарява пътя на човечеството с „факела” на напътствието и му указва посоката към вечното щастие.

Нека Всевишния Аллах ни отреди да използваме благата, с които ни дарява според Неговото доволство!.. Нека отреди поколенията ни да бъдат Негови искрени раби и подобаваща общност на Неговия любим Пророк.

Амин!..

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите:

1. Какви са отличителните черти на народа на Содом?

2. Какво ни „разказва” езерото Лут (Мъртво море) с поучителните си геоложки особености?

3. Какви мисли и чувства пораждат айетите: **„И Викът ги обзе при изгрев слънце.“** (Сура ел-Хиджр, 15:73) **„И преобърнахме селището надолу, и изсипахме над тях порой камъни от глина.“** (Сура ел-Хиджр, 15:74)

4. Какво разказват поучителните картини на древното селище Помпей запазени до наши дни?

5. Чрез начина си на живот човекът, който е „наместник” на Аллах на земята, тоест в него се проявяват Аллаховите качества, може да стане приближен раб или противник на Аллах. Как можем да станем приближени раби на Аллах?

Б. Попълнете празните полета в текста

1. За да натрупа опит в разпространяването на вярата, Лут алейхиссе-лям напуснал Ирак заедно с ……………. и се отправил към Сирия, Палести-на и Египет.

2. Обезумелият народ на Лут е бил погубен с .... и ....

3. „*Извършващите скверността на народа на Лут – са* ....” (Ахмед б. Ханбел, Мюснед, I, 317)

В. Моля, отбележете верния отговор

1. Човекът е създаден, за да служи на Аллах. Този свят е място за изпълнение на това човешко задължение. Когато човек използва земния свят в съответствие с целта на сътворението си, всичко на този свят започва да му служи и да му бъде от полза. Тези, които не използват земните блага в съответствие с целта на сътворението не могат да постигнат истинското щастие.

Кое от изброените по-долу <u>не е</u> тълкуване на горния параграф?

а) Човекът е най-ценното създание сътворено с възможности и качества, да служи подобаващо на Аллах.

б) Всички живи и неживи творения на земята служат на човека, който служи на Аллах.

в) Ако човекът живее според целта на сътворението си ще постигне щастие.

г) Земята е като „гостилница”, в която всеки пребивава за кратко. В отвъдния свят ще бъде потърсена равносметка на човек за времето прекарано без да служи на Аллах (ибадет).

2. Кое е от изброеното не е причина за думите „Нека онези, които се пазят чисти да напуснат!..” изречени от покварения народ на Содом за хората, които не били като тях?

а) Мразели почтените хора, които били далеч от скверността, която извършвали.

б) Искали да разберат кои не са като тях.

в) Искали да възпитат почтени хора с благороден нрав.

г) Не обичали хората, които не вършели техния грях.

3. Когато народа на Лут алейхисселям бил настигнат отАллаховия гняв, с помощта на Аллах семейството на Лут било спасено. Единствено съпругата му Вахиле била сред погубените. Кое от изброеното не е причина за това?

а) Вахиле била лицемерна жена и поддържала хората от Содом.

б) Вахиле не възразявала срещу поквареността на народа.

в) Вахиле подкрепяла народа си срещу Хазрети Лут.

г) Вахиле била родом от Содом.

ОТГОВОРИ

Б. Попълване на празните полета в текста

1. Хазрети Ибрахим
2. огнени камъни и ужасяващ вик
3. прокълнати

В. Верни отговори на теста

1- г **2- в** **3- г**

ХАЗРЕТИ

Зу-л карнейн

– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ ЗУ-Л КАРНЕЙН

(алейхисселям)

Пренесъл знамето на вярата в единобожието от изток на запад

Зу-л Карнейн е арабска дума, образувана от сливането на две думи – „Зу" и „Карн". В превод от арабски „Зу" означава „владетел", а „Карн" – „време". „Карнейн" е множествено число на думата „Карн" и означава „двете времена". Съответно името Зу-л Карнайн може да се преведе като „владетеля на двете времена". Всевишният Аллах предоставил на негово разположение светлината и тъмнината и затова бил наречен „Зу-л Карнайн".

(Всевишният Аллах дарил Зу-л Карнайн с необикновени блага. Сред тях били и две знамена – бяло и черно. С позволението на Аллах той превръщал деня в нощ и обратното. Оттам идва „Владетеля на двете времена" /на деня и нощта/).

Зу-л Карнейн алейхисселям е потомък на един от синовете на Нух алейхисселям – Яфес. Истинското му име е Искендер (Александър). Съществуват предания, според които Зу-л Карнайн (а.с.), който бил споменат в Свещения Коран със своите пътувания на изток и запад, бил пророк или приближен раб на Аллах.

Следва да се прави разлика между Зу-л Карнейн (а.с.) и владетеля Александър Македонски, който бил роден около 3 век пр.н.е. в Македония и ученик на Аристотел. **Искендер-и Зу-л Карнейн** (а.с.) е живял по времето на Хазрети Ибрахим (а.с.) и е извършил Поклонението хадж заедно с него; удостоен с неговата благословия (дуа).

Зу-л Карнейн (а.с.) сам изработвал и продавал щитове и брони и се прехранвал със собствен труд. Излишъка от печалбата си раздавал на бедните и нуждаещите си.

Зу-л Карнейн (а.с.) дълги години воювал с невежите, направил здрава преграда (стена) от железни късове и разтопена мед срещу Яджудж и Маджудж. Известявал и разпространявал вярата в единобожието.

❁

Когато Пратеника на Аллах (с.а.в.) разказвал поучителни случки за народите живели по-рано в Мекка, невежи хора от други населени места също започнали да разказват по своему случки за предците си. Сред тях по онова време в Медина имало хора, които предполагали, че последният Пророк ще се появи сред тях и ще се настани в Медина. Те посъветвали невежите от Мекка:

„При вас се появил Пратеник, ако той е истински Пророк, попитайте го за „Асхаб-ъ Кехф" /Младежите от пещерата/, Зу-л Карнейн и „духа". Ако отговори изчерпателно за Младежите от пещерата и Зу-л Карнейн, и отчасти за „духа", знайте, че той е истински Пророк. Вярвайте му. Но ако не може да отговори на тези три въпроса значи е лъжец!"

Невежите хора от Мекка дошли при Пророка (с.а.в.) и го попитали:

„Кои са Младежите от пещерата и Зу-л Карнейн, който пропътувал от изток на запад? И какво е „духа"?" След това била низпослана Сура ел-Кехф /Пещерата/:

„И те питат за Зу-л-Карнейн. Кажи [о, Мухаммед]: "Ще ви известя нещо за него." (Сура ел-Кехф, 18:83)

„Наистина го укрепихме Ние на земята и му дадохме път към всяко нещо.“ (Сура ел-Кехф, 18:84)

❁

Отличителните особености на Зу-л Карнейн алейхисселям:

1. Всевишният Аллах дарил Зу-л Карнейн (а.с.) със сила. Така той успял да осъществи пътувания от изток на запад и да построи защитната стена „Седд-и Зу-л Карнейн".

2. Облаците и други природни сили били подчинени на повелята му.

3. Бил дарен с познание и сила. Така е притежавал и материална и духовна власт.

4. Притежавал е две знамена с необикновени способности – бяло и черно. Когато Зу-л Карнейн алейхисселям с войската си се сражавал през

деня, взимал черното знаме зад себе си и затъмнявал всичко след тях така, че неприятелите не успявали да открият следите им, загубвали се в тъмнината и претърпявали поражение. А през нощта, взимал бялото знаме пред себе си, така за него и войската му се появявала дневна светлина. По този начин те извоювали големи победи.

5. Зу-л Карнейн (а.с.), който вярвал в Аллах и в Деня на възкресението бил изключително справедлив и състрадателен владетел. Никога не угнетявал хората от завоюваните области. Обръщал се към тях с думите: „За невинните сред вас няма място за безпокойство; сторилите добрина ще получат хубава отплата." С милостта и добрината си завладявал сърцата на хората. Обичал всичко, което е в полза на човечеството.

6. Бил щедър, благоразумен и снизходителен човек. Никога не проявявал алчност, напротив бил много гостоприемен и обичал да прощава.

7. Бил уравновесен и мъдър човек с благ нрав и нежност, умеел да сдържа гнева си. Целта му била да бъде полезен на хората (хизмет) и да осигури справедливост на угнетените. Смятал, че богатството не е за благоденствие на владетелите, а следва да бъде в полза на обществото (хизмет).

Пътешествия с призив към единобожието тевхид

Зу-л Карнейн (а.с.) разширил териториите и укрепил страната си. След, което започнал да известява повелите на единобожието и в други краища на света. Първо се отправил на запад. Навсякъде, където отивал призовавал невежите хора към вярата в единобожието. Така стигнал до последната точка на запад, където сушата завършвала и оттам започвало безкрайното море. На това място слънцето сякаш залязвало в „езеро от черна кал". Там живеели невежи хора, част от които му повярвали. По-късно и останалите хора се разкаяли и вкупом повярвали в единобожието. В Свещения Коран това се разказва по следния начин:

„Наистина го укрепихме Ние на земята и му дадохме път към всяко нещо. И пое той по един път…" (Сура ел-Кехф, 18:84-85)

„…докато стигна залеза на слънцето. Намери го да залязва в кална вода и намери там хора. Рекохме Ние: "О, Зу-л-Карнейн, можеш да ги измъчиш или да им сториш добрина." (Сура ел-Кехф, 18:86)

На Хазрети Зу-л Карнейн били дадени тези правомощия, но той действал съгласно Аллаховите правила:

„Рече: “Онзи, който угнетява, ще го измъчим. После ще бъде върнат при неговия Господ и Той ще го накаже със сурово мъчение.“ (Сура ел-Кехф, 18:87)

„А онзи, който вярва и върши праведни дела, негова е Най-прекрасната награда и ще му отредим нашата най-лека повеля.” (Сура ел-Кехф, 18:88)

Зу-л Карнейн алейхисселям непрекъснато призовавал хората да повярват и да се спасят.

❁

След това Зу-л Карнайн поел на изток. В айета се повелява:

„Сетне пое по друг път…“ (Сура ел-Кехф, 18:89)

„… додето стигна изгрева на слънцето. Намери го да изгрява над хора, за които Ние не бяхме сторили никакво покривало срещу него.“ (Сура ел-Кехф, 18:90)

Зу-л Карнейн стигнал до Атлантическия океан, а според някои предания до Черно море. Там той наблюдавал залеза на слънцето над хоризонта на морето. Но в сравнение с необятната Вселена, морето му се сторило малка

локва. Слънцето залязвало на мъгливия хоризонт, изгубвайки се в малката локва от „кална вода”. Хората, които срещнал на брега били неверници. Затова Всевишният Аллах оставил на Зу-л Карнейн избора да ги напъти или да ги накаже.

Когато слънчевите лъчи били много силни, хората населяващи областта спомената в айета се скривали в пещерите. Когато жегата намалявала излизали, за да работят и да печелят прехраната си. Зу-л Карнейн (а.с.) ги призовал към правия път.

❀

След това Зу-л Карнейн алейхисселям отпътувал на север. Там срещнал народ, който говорел на неразбираем чужд език. Зу-л Карнайн разговарял с тях с помощта на преводач. Във връзка с това негово пътуване Всевишния Аллах повелява следното:

„После той пак тръгна на път…“ (Сура ел-Кехф, 18:92)

„…додето стигна между двете планини. Намери в подножието им хора, които почти не схващаха слово.“ (Сура ел-Кехф, 18:93)

Този народ се оплакал на Зу-л Карнейн от създания на име Яджудж и Маджудж, които им вредели. Хората поискали от него да направи преграда между тях, която да ги опази от набезите на тези създания и така била построена защитната стена на Зу-л Карнейн. Този народ избрал пътя на напътствието и приел вярата. В айета се повелява:

„Рекоха: “О, Зу-л-Карнейн, Яджудж и Маджудж пакостят по земята. Да ти сторим ли налог, та да направиш между нас и тях преграда?” (Сура ел-Кехф, 18:94)

„Рече: “Онова, с което ме укрепи моят Господ, е по-добро. Помогнете ми със сила и ще направя между вас и тях здрава стена!“ (Сура ел-Кехф ,18:95)

„Носете ми железни късове, додето се изравни между двата склона!” Рече: “Раздухвайте!” Когато ги превърна в огън, рече: “Донесете ми да излея върху тях разтопена мед!” (Сура ел-Кехф, 18:96)

„И [Яджудж и Маджудж] нито можаха да я изкатерят, нито можаха да я пробият.“ (Сура ел-Кехф, 18:97)

„Рече [Зу-л-Карнайн]: “Това е милост от моя Господ, но когато дойде обещаното от моя Господ, Той ще я превърне в руини. Обещанието на моя Господ е истинно.” (Сура ел-Кехф, 18:98)

Стената, която Зу-л Карнейн направил била различна от Китайската стена. Съществуват различни мнения относно това, къде се намира. Аллах знае най-добре. Разрушаването на стената се споменава сред признаците на настъпването на Деня на възкресението. Когато той наближи, тя ще се срине и народите Яджудж и Маджудж ще се разпръснат по земята, за да сеят раздор. Те ще са толкова многочислени, че всички хора и джинове ще са една десета от тях, тоест Яджудж и Маджудж ще съставляват мнозинството от населението на земята. В Свещения Коран това се известява по следния начин:

„Когато бъдат пуснати [племената] Яджудж и Маджудж, които от всеки склон ще се втурнат. Тогава ще е наближило истинното обещание. И с втрещени погледи неверниците ще рекат: "О, горко ни, бяхме нехайни към това! Наистина бяхме угнетители." (Сура ел-Енбия, 21:96-97)

Яджудж и Маджудж

Според преданията Яджудж и Маджудж са два злосторни народа. На външен вид с плоски лица, малки очи, с много големи уши, дребни на ръст и многочислени. Когато Деня на възкресението къямет наближи те ще се разпръснат по земята. Както мухите изведнъж се увеличават над нечистотиите, така и тяхната численост на земята ще нарасне. Както милиарди хора са произлезли от Хазрети Адем и Хавва, така и Яджудж и Маджудж за кратко време ще се размножат и изведнъж броят им ще нарасне. Информацията относно мястото, на което се намират сега е скрита при Аллах.

Когато настъпи определеното време стената на Зу-л Карнейн ще бъде разрушена и те ще се разпръснат по земята. Единствените места, в които няма да могат да проникнат ще бъдат свещените градове Мекка, Медина и Кудюс (Йерусалим) Местата, през които ще преминат ще пресъхват, защото те ще поглъщат храната и водата и ще сеят раздор. Ще нанасят вреда наоколо подобно ята от скакалци. Накрая Всевишният Аллах ще ги погуби.

Поучителни случки

По време на едно от своите пътувания, Зу-л Карнейн (а.с.) срещнал странен народ. За да се спасят от безпокойството за смъртта, хората от този народ се отказали от земните украшения, хранели се само с растения, извършвали много ибадет и така се опитвали да се откъснат от навиците на душата (нефс). Тези хора не притежавали земни богатства. Осигурявали прехраната си с плодовете и зеленчуците, които отглеждали и се старяели да ги опазят. Всеки човек от този народ изкопавал сам своя гроб, ежедневно

го почиствал и там служел на Аллах (ибадет). Зу-л Карнейн алейхисселям поканил на среща техния владетел, но той отговорил:

„–Не искам да се срещам с никого. Който желае да ме види, нека сам дойде."

Зу-л Карнейн отишъл при владетеля и го попитал:

„–Бях те поканил, защо не дойде?"

Владетеля отговорил:

„–Нямам нужда от теб, иначе щях да се отзова на поканата ти."

Зу-л Карнейн (а.с.) отново попитал:

„–Какво ви е, защо живеете така? Не съм виждал подобно нещо в други народи."

Владетеля отвърнал:

„–Да, ние не отдаваме значение на златото и среброто. Защото видяхме, че когато някой се сдобие с малко от тях, започва да иска да притежава повече и повече и спокойствието го напуска. Затова не се стремим към земните богатства."

Зу-л Карнейн алейхисселям попитал:

„–Какви са тези гробове? Защо ги изкопавате и служите на Аллах (ибадет) в тях?"

Владетеля отговорил:

„–Правим това, за да не се подведем по земното. Когато видим гробовете си и си спомним, че един ден ще влезем в тях, забравяме за всичко останало."

❁

Един човек помолил Зу-л Карнейн (а.с.) за следното:

„–Научи ме на нещо, което да укрепи вярата (иман) и прозорливостта ми!"

Зу-л Карнейн му дал следните напътствия:

„–В моменти на гняв, не насочвай яда си към никого! Защото сатаната (шейтан) подстрекава човек към злина най-вече, когато е ядосан. Не бъди прибързан! Когато действаш прибързано, губиш и това, което ти е отредено (насиб). И към близки и към чужди - отнасяй с нежност и бъди благ към всеки. Не бъди твърдоглав, отричащ и угнетител!.."

Преди смъртта си Зу-л Карнейн алейхисселям завещал следното:

„–След като почина, измийте ме и ме положете в покров, а след това в ковчег. Оставете ръцете ми да „висят“ навън. Нека слугите ми вървят след мен. Натоварете богатствата и съкровищата ми на катъри. Нека хората видят, че въпреки великолепното си царство, разкошно богатство и несметни земни блага, отивам в отвъдния свят (ахирет) с празни ръце. Нека бъдат свидетели на това, че и слугите и богатствата ми остават тук на земята и не могат да дойдат заедно с мен. Нека това им послужи за урок да не се подлъгват по този преходен свят!”

Заръката му била изпълнена. Учените тълкуват това завещание по следния начин:

„С войските, които ме следваха завладях изтока и запада. Разполагах с безброй войници и слуги. Нито един от тях не пренебрегна моя заповед. Земния свят бе подчинен на волята ми. Притежавах несметни богатства. Ала земните блага не са вечни. Ето, както сами виждате, отивам в гроба с празни ръце! Земните блага остават на земята. Вие правете това, което ще ви е от полза в отвъдния свят!..”

Пратеника на Аллах (с.а.в.) посочва и разяснява мъдростта в завещанието на Зу-л Карнейн по следния начин:

„Три неща следват починалия (до гроба). Това са: семейството, богатството и делата му. Две от тях се връщат, едното остава. Семейството и богатството се връщат (обратно), а делата остават (с него).” (Бухари, Рикак 42; Муслим, Зюхд 5)

Според преданието Зу-л Карнейн (а.с.) починал на място наречено „Думету’л-Джендел”, намиращо се между Медина и Дамаск (Шам) и бил погребан в околностите на Мекка, в планинската местност „Тихаме”.

Алейхисселям!.. (Мир нему!)

Повеляване на одобряваното

(Емр-и бил маруф)

Вярващите, които желаят щастие в земния и отвъдния свят, трябва да използват благата, които Всевишния Аллах им е дал за постигането на възвишени цели в земния и награди в отвъдния свят.

В Свещения Коран се повелява: **„Наистина ще бъдете изпитани и в имотите…“** (Сура Ал-и Имран, 3:186).

Следователно безцелното ползване на благата отвежда човек до път завършващ с истинско разочарование. В айета се известява:

„…в Деня, когато нито богатство, нито синове ще помогнат, освен който дойде при Аллах с чисто сърце.” (Сура еш-Шуара, 26:88-89)

Ако благата дарени на човек, бъдат използвани с невежество и безразсъдство, се появява безпокойство и несправедливост както в живота на човека, който ги ползва, така и в обществото, в което живее. Ако човек притежава пречистено сърце и действа според него, попада в „Рая на земята”, където и в обществото преобладава щастие и спокойствие.

Ебу Саид ел-Худри (р.а.) разказва:

Веднъж един бедуин попита:

„–О Пратенико на Аллах! Кой е най-благородния човек?

Пророка (с.а.в.) отговори:

„Онзи, който използва благата дарени от Аллах по Неговия път...” (Бухари, Рикак 34)

❁

В айет 103 на Сура ет-Тевбе се повелява:

„Вземи от техните имоти милостиня, за да се пречистят с нея и да им се въздаде! И се моли за тях! Твоята молитва е успокоение за тях. Аллах е всечуващ, всезнаещ.“

Когато била известена повелята „Вземи милостиня от тях!”, Сподвижниците се развълнували. Всеки донесъл това, с което разполагал на Пророка. Онези, които не притежавали нищо, носели дърва от гората, продавали ги и давали спечеленото на Пророка. Така те не използвали своите материални и духовни възможности за преходните наслади на земния живот и се спасили от лишение и бедност в отвъдния свят. Живели със съзнанието, че всички блага принадлежат на Аллах и са поверени на хората само за определено време. И за това време хората носят отговорност за ползването им. Изживели кратките дни на своя живот, в старание и усилия за вечния живот в отвъдния свят.

Укбе бин Амр (р.а.) разказва:

„Когато бе низпослан айета за милостинята садака, започнахме да пренасяме товари на гърба си и да раздаваме от печалбата си по пътя на Аллах. Тогава един човек дойде и раздаде огромна сума като милостиня. Лицемерите казаха за него: „Прави това за показ.” Друг човек дойде и раздаде една купа с фурми. Лицемерите казаха: „Аллах няма нужда от тази купа с фурми.” (Бухари, Зекят, 10; Муслим, Зекят, 72) След това бе низпослан айета:

„Които клеветят и се присмиват на даващите по своя воля милостиня измежду вярващите и онези, които не намират друго да дадат освен своето старание – Аллах им се е присмял и за тях има болезнено мъчение.“ (Сура ет-Тевбе, 9:79)

Всевишният Аллах ще потърси равносметка на онези, които използват поверените им блага с невежество по пътя на желанията на душата (нефс): Не дойде ли при теб Мой Пратеник и не извести ли истината? Не те ли дарих с благодат? А ти какво подготви за този ден? Човек ще погледне надясно, след това наляво и няма да види нищо. Ще погледне напред и ще види Ада!

Онези, които не правят равносметка на изживените си дни няма да могат да се спасят от наказанието за времето прекарано в невежество.

Всевишният Аллах отправя следното предупреждение към хората:

„И нека сред вас има общност, която зове към благото и повелява одобряваното, и възбранява порицаваното! Тези са сполучилите.“ (Сура Ал-и Имран, 3:104)

От айета ясно се разбира, че винаги има нужда от хора, които да приканват към правия път и добродетелността.

Пратеника на Аллах (с.а.в.) ни напомня следното: *„Ако някой от вас види грешка, нека я поправи с ръката си, ако това не е по силите му, да я*

поправи с езика си (словото си), ако няма сили и за това, тогава нека я укори със сърцето си! Това е най-слабата степен на вярата." (Муслим, Иман, 78)

❁

Най-доброто препитание е богобоязливостта (таква). Най-благополучният ден за приближените раби на Аллах е денят, който превъзхожда предния (който е минал по-полезно от предишния). И ние ще преминем през този земен свят, така като поколенията преди нас. Ще вкусим смъртта така, както заспиваме, ще бъдем възкресени така както се събуждаме и несъмнено ще отговаряме за делата си. Единствено праведните ще се намират в сигурност от опасността на отвъдното и ще са удостоени с избрани степени. Всички създания във Вселената споменават Аллах и се насочват към Него. Към Него е завръщането.

Нека Всевишният Аллах укрепи сърцата ни с Неговото напътствие и доволство (ръза)! Нека ни опази от злината на душата (нефс)!..

Амин!..

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите:

1. Какви са отличителните признаци на Яджудж и Маджудж?

2. Какви напътствия е дал Зу-л Карнейн на човека, който поискал да укрепи вярата и прозорливостта си?

3. В част от своето завещание Зу-л Карнейн повелил след смъртта му, ръцете му да бъдат оставени навън, а слугите и богатствата му да го следват до гроба му. Какво е целял да покаже с това ?

4. Каква била причината Пратеника на Аллах (с.а.в.) да бъде питан за Зу-л Карнейн (а.с.) и Младежите от пещерата?

5. Според текста каква е тайната на победите на Зу-л Карнейн?

6. Кой е най-благородния човек според хадиса в текста?

Б. Попълнете празните полета в текста

1. Зу-л Карнейн алейхисселям е потомък на един от синовете на ... .. – Яфес.

2. Следва да се прави разлика между Зу-л Карнейн (а.с.) и владетеля ....

3. Всевишният Аллах дарил Зу-л Карнейн (а.с.) със сила. Той осъществил пътувания на изток и запад и построил ....

4. За да разпространи вярата в единобожието Зу-л Карнейн първо отпътувал на ..... .

В. Моля, отбележете верния отговор

1. При едно от своите пътувания Зу-л Карнейн срещнал странен народ. Тези хора служели на Аллах (ибадет) в гробове, които сами изкопавали. Те не се хранели с месо, а с растения и не отдавали значение на земните богатства. Според това, кое от следните е вярно?

а) Причината да служат на Аллах (ибадет) в гробовете бил страха, който изпитвали от смъртта.

б) Не знаели да се хранят с месо и затова консумирали само плодове и зеленчуци.

в) Не използвали злато и сребро и затова смятали, че те нямат стойност.

г) Служели на Аллах (ибадет) в гробовете, за да не отдават значение на земното богатство и да си спомнят за смъртта.

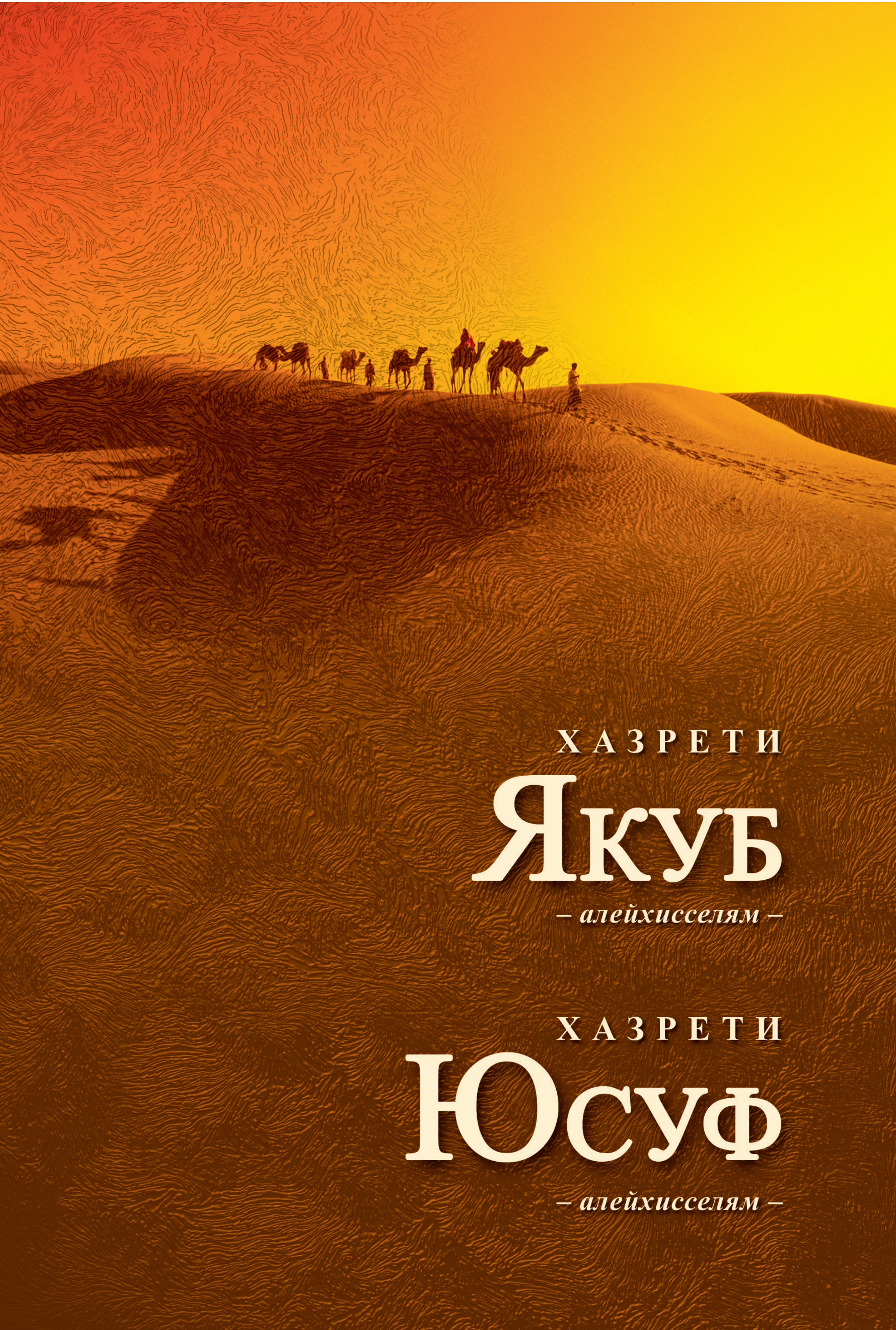
ОТГОВОРИ

Б. Попълване на празните полета в текста

1. Нух (а.с.)
2. Александър Македонски
3. защитната стена
4. запад

В. Верни отговори на теста

1. г

ХАЗРЕТИ
Якуб
– алейхисселям –
ХАЗРЕТИ
Юсуф
– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ ЯКУБ
(алейхисселям)

Преминал през огъня на страданието и обичта, за да се превърне в олицетворение на търпението

ХАЗРЕТИ ЮСУФ
(алейхисселям)

Превърнал се във владетел на Египет и сърцата след тежки години на робство и затвор

Якуб алейхисселям е син на Исхак алейхисселям и пророк изпратен на хората, живели по земите наричани Ханаан.

Според преданието е роден в областта Мадян или Дамаск. Хазрети Якуб има по-голям брат близнак - Ийс. Тъй като се ражда след брат си го нарекли с името Якуб, което означава „следващ“.

Другото значение на думата „Якуб“ е „сафветуллах“ тоест „раб пречистен от Аллах“.

Много от пророците са негови потомци – Хазрети Муса, Хазрети Харун, Хазрети Давуд, Хазрети Сюлейман, Хазрети Зекерия, Хазрети Яхя и Хазрети Иса алейхимусселям (поздравът на Аллах да е над тях).

Брата близнак на Якуб – Ийс бил ловец. В деня, когато излязъл на лов, майка му накарала да заколят и изпекат едно агне от стадата на Якуб. Поднесла приготвеното ястие на Хазрети Исхак и казала:

„– Подарък от сина ти…“

Исхак алейхисселям отправил молитва (дуа) да се родят пророци от рода на Якуб.

След като Якуб заминал, брат му Ийс се върнал от лов и казал:

„– Татко, донесох ти улова, който поиска.“

От благодарност за полученият дар Исхак алейхисселям отправил молитва (дуа) и за него: „Нека потомството ти е благодатно и пространно като пръстта. Нека от тях се родят царе и владетели!“

Всевишният Аллах отредил на Ийс толкова голямо поколение, че се смята, че само от един от неговите синове – Рум произхождат ромеите/римляните.

Всевишният Аллах е отредил на всеки пророк лична молитва (дуа), която Той непременно ще приеме. Всеки пророк е отправил тази своя молитва приживе, в земния живот. Единствено Пратеника на Аллах (салляллаху алейхи ве селлем) е запазил своята за Съдния ден. В отвъдния свят с тази негова молитва (дуа) ще се осъществи най-голямото застъпничество (шефаат).

Ийс проявявал ревност към брат си Якуб. За да предпази двамата братя от раздор, майка им изпратила Якуб при вуйчо им, който имал две дъщери. Голямата се казвала Леа, а малката Рахел.

В замяна на това, че работил за вуйчо си седем години Якуб алейхисселям се сгодил с голямата дъщеря Леа, след още седем години работа се оженил и за Рахел. (Шериатът на Якуб /а.с./ позволявала женитбата на един мъж с две сестри. Това продължило до шериата на Муса /а.с./)

Когато оженил дъщерите си за Якуб, вуйчото подарил две помощници за домакинствата им – Зюлфе и Белхе. Отделно дарил две и на Якуб.

Леа родила шест, а споменатите робини още четири сина. Хазрети Якуб имал още двама сина от Рахел. Дълго време Рахел нямала деца. След като се помолила на Аллах и потърсила помощ от Него, била дарена със син (Юсуф), а след това се родил и втори – Бюнямин. Четиридесет дни след неговото раждане Рахел починала.

Хазрети Якуб алейхисселям получил пророчеството в годината на раждането на Хазрети Юсуф. След като започнал да призовава хората към вярата в единобожието, много от обитателите на Ханаан му повярвали.

Тези сведения са потвърдени в различни айети от Свещеният Коран:

„… Ние го дарихме с Исхак и Якуб, и всеки от тях сторихме пророк.“ (Сура Мариам, 19:49)

„И им дарихме милост от Нас, и им отредихме голяма прослава.“ (Сура Мариам, 19:50)

„И спомни си Нашите раби Ибрахим и Исхак, и Якуб – притежатели на сила и прозорливост!“ (Сура Сад, 38:45)

„И ги пречистихме, за да си спомнят винаги Дома [на отвъдното].“ (Сура Сад, 38:46)

„И те са при Нас сред добрите избраници.“ (Сура Сад, 38:47)

Юсуф алейхисселям по всичко се отличавал от своите братя. Още от малък спечелил обичта на баща си. Якуб алейхисселям виждал своите качества в сина си и това правело Юсуф по обичан от другите му синове. Якуб не отделял Юсуф от себе си.

Най-хубавият разказ: Разказът за Юсуф

В Свещеният Коран разказът за Юсуф алейхисселям е определен като най-хубавият разказ („ахсену’л-касас“) и на него е посветена отделна сура - Сура Юсуф

Заради завистта на братята си Юсуф бил сполетян от беди, първо бил хвърлен в дъното на кладенец, а след това попаднал в затвора. Но въпреки всички нещастия не загубил своята богобоязливост (таква). В отговор на това Всевишният Аллах изпратил Джебраил при него. Дарил го с много блага и го успокоил. Дал му сили, с които да устои с лекота на бедите (изпитанията). По късно му отредил могъщество, власт и чест.

Юсуф (а.с.), който от малка възраст преживял много страдания, когато станал управник се отнасял с милост и снизхождение към страдащите, бедните и нуждаещите се.

Трябва да се знае, че който чете сура Юсуф задълбочавайки се над възвишената ѝ същност, ще бъде удостоен с благоденствието на Юсуф (а.с.).

Сура Юсуф е изпълнена с безброй мъдрости и поуки. В нея се разказва за пророчество, робство, затвор, тълкуване на сънища, търпение (сабър), раздяла, привличане, обич, достойно поведение в беда, търпимост към гнета причинен от неприятеля, даване на прошка при наличие на възможност за отмъщение, преодоляване на женската коварност и много други.

В тази сура се говори за наследяването при пророците, тайната на наместничеството на Аллах, за духовните сили и способности на сърцето и духа. В тази сура Зюлейха, изправена пред Юсуф изобразява душата повеляваща злото (*нефс-и еммаре*). След това тя става вярваща, възпитава духа си и постига одобрението на Аллах. В следствие, духът ѝ постига единство с Юсуф,

преживените страдания и беди до момента на завръщането й при Аллах я усъвършенстват в духовен аспект.

Причината за низпославането на тази сура се известява по следния начин:

Просветените сред синовете на Исраил дошли при невежите с думите:

- Попитайте Мухаммед, защо семейството на Якуб се пресели от Дамаск в Египет и как възникна разказът за Юсуф?

Водачите на отричащите дошли при Пророка (с.а.в.) и го попитали. След това била низпослана сура Юсуф.

В периода на низпославане на тази сура, Пророка и вярващите преживявали много беди и нещастия. Пророкът (с.а.в.) загубил достойната си съпруга Хазрети Хатидже и чичо си Ебу Талиб. Натискът върху вярващите се увеличил. Низпослана във времето определено като „година на скръбта" Сура Юсуф вдъхнала утеха както на Пратеника на Аллах (с.а.в.), така и на Сподвижниците (асхаб). С нея дошла и радостната вест, че победата е близо за вярващите, които следват пътя на Пророка и проявяват търпение към нещастията.

❀

„Елиф. Лям. Ра. Тези са знаменията на ясната Книга."

„Ние го низпослахме – Коран на арабски, за да проумеете!"

"Ние ти разказваме най-хубавите разкази с откровението, което ти дадохме в този Коран, макар че преди него ти бе от нехайните." (Сура Юсуф, 12:1-3)

Юсуф (а.с.) бил най-красивият сред синовете на Якуб и най-знатният по произход. Бил удостоен с честта да бъде потомък от рода на трима пророка. Притежавал прекрасни качества – пророчество, красива външност, власт, търпение и достойно поведение в трудни моменти. Това е възвишена благодат от Аллах. И молитвата (дуа) на Юсуф била една от най-прекрасните:

„Господи мой… Прибери ме отдаден на Теб и ме приобщи към праведниците!" (Сура Юсуф, 12:101)

Тази Сура е първата низпослана на Пратеника на Аллах (с.а.в.) под формата на разказ. Кратка и изразителна по отношение на използваните слова, но безкрайна от гледна точка на дълбокият смисъл, вложен в нея.

В тази Сура, Юсуф олицетворява сърцето; Якуб – духа (рух); Рахел – тялото; единайсетте братя на Юсуф – чувствата в душата (нефс). В Корана се

съдържат безброй подобни неповторими поуки и мъдрости. За да бъдат разбрани е необходимо око за истините и прозрение, за вглъбяване в детайлите.

Сънят на Хазрети Юсуф

„Юсуф рече на баща си: "О, татко мой, видях единадесет небесни светила и слънцето, и луната, видях ги да ми се покланят." (Сура Юсуф, 12:4)

Когато Юсуф (а.с.) видял този сън бил едва на седем години. Единайсетте звезди в съня му символизирали братята му, слънцето – баща му Якуб (а.с.), луната – майка му (понеже Рахел била починала, нейното място било заместено от леля му – Леа)

Причината Юсуф да види братята си в образа на звезди била способността им да оказват голямо влияние един на друг, дотолкова, че взаимно сменяли и определяли посоката си на живот.

Споменаването на слънцето и луната след звездите сочело, че Юсуф (а.с.) ще срещне баща си след братята си.

Сънищата се делят на три групи

В първата група попадат сънищата резултат от въображенията на човек; такива са например нещата от ежедневието, работата или изкуството, с което човек се занимава през деня, любимия човек и др.

Втората група са обърканите и неприятни сънища, чрез които със съмнение сатаната създава притеснения и тревоги на духа (рух). Пророкът (с.а.в.) е известил: *„Сънят е от Аллах. Кошмарът е от сатаната. Когато някой от вас види кошмар или неприятен сън да потърси убежище при Аллах. Ако стори това сатаната не може да му навреди с нищо."* (Бухари, Тъбб: 39)

Третата група са достоверните сънища, които Пророкът (с.а.в.) определя в следните хадиси:

„Сънят на вярващият е една от 46 части на пророчеството."(Бухари, Та'бир: 4)

„Праведните хора виждат праведни (истинни) сънища, тоест сънят им се показва." (Бухари, Табир: 5)

Ангелът на съня показва части от „Запазеният скрижал" (ел-Левхулмахфуз) на човека, който вижда такъв сън. Затова този сън е истинен, достоверен. Сънят, който Юсуф (а.с.) видял е бил от този вид сънища.

„Рече: “О, сине мой, не разказвай своето видение на братята си, за да не замислят срещу теб коварство! Сатаната е явен враг за човека.“

„Така ще те избере твоят Господ и ще те научи да тълкуваш сънищата, и ще изпълни Своята благодат към теб, и към рода на Якуб, както я изпълни и към предците ти – Ибрахим и Исхак. Твоят Господ е всезнаещ, премъдър.”

„В [разказа за] Юсуф и неговите братя има знамения за питащите.“ (Сура Юсуф, 12:5-7)

Огънят погубващ сърцето: Завистта

Синовете на Якуб (а.с.) Йехуда, Рубен и Шимон не разбрали мъдростта криеща се в специалната обич и внимание, които баща им проявявал към Юсуф и му завидели.

„Когато казаха: “Наистина Юсуф и брат му [Бюнямин] са по-любими от нас за баща ни, а ние сме група. Баща ни е в явна заблуда.“

„Убийте Юсуф или го захвърлете на някоя земя, та да ви обърне и на вас внимание баща ви! И ще станете след това праведни хора.” (Сура Юсуф, 12:8-9)

След съня на Юсуф, Хазрети Якуб разбрал, че той ще го наследи в пророчеството и затова обичта му към него се увеличила. Усещайки това, омразата в братята му също нараснала дотолкова, че решили да направят клопка на Юсуф.

Прекалената обич на Якуб (а.с.) към Юсуф станала причина да се увеличат и неговите изпитания и беди.

Едно от качествата на Всевишния Аллах е „ер-Ракиб“ (Наблюдаващия). Всевишният Аллах, Който постоянно наблюдава сърцата на Своите раби, забелязал, че обичта в сърцето на Якуб се пренесла към друго създание. За да го накара да балансира тази обич, го подложил на изпитание и привидна беда. По този начин отново привлякъл обичта на Якуб към Себе си и го дарил с неповторима благодат.

Както вече бе казано, Якуб (а.с.) видял пророческото сияние на челото на Юсуф и затова проявил специално отношение към него. Тази бащина обич предизвикала завистта на останалите братя. Дошъл ден, когато тази омраза преляла и братята замислили зъл план за да се избавят от Юсуф.

Най-важната поука съдържаща се в айета е следната: за да не се превръща обичта в повод за ревност и завист, тя трябва да остане безмълвна, скрита дълбоко в сърцето и душата.

Прекалената обич на Якуб (а.с.) към Юсуф предизвикала Аллаховото предупреждение, защото Всевишният Аллах не желае рабите Му да изпадат в състояния, които Той не одобрява. Всевишният Аллах ги подложил на изпитание разделяйки Юсуф от баща му. Едно от най-големите изпитания за един баща е да бъде подложен на изпитание с рожбата. Въпреки, че Нух (а.с.) проклел отричащите, виждайки сина си погълнат от вълните, не се стърпял и рекъл:

"Господи, синът ми е от моето семейство."

❁

Сърцето е центъра на всички положителни и негативни чувства.

Когато то не се насочва по пътя на Аллах и не се пречиства със споменаване на Аллах (зикир), потъмнява и започва да желае злото. Както е известено в Свещения айет:

„…при споменаването на Аллах сърцата се успокояват." (Сура ер-Раад , 13:28)

Споменаването на Аллах е "вразумяване на сърцето", което настъпва в резултат от осъзнаването на Създателя. Само така сърцето се спасява от греха. Защото сърцето е „домът" на Аллах (бейтуллах) и мястото, в което се проявява обичта към Всевишния Аллах (мухаббетуллах). Ако сърцето не споменава Аллах то потъмнява и умира; попада в плен на желанията на душата (нефс).

Завистта е порицано чувство, защото тя означава противопоставяне на повелята на Аллах. За разлика от завистта, възхищението на хубавите качества на другите е положително качество, което тласка хората към подражание на доброто и поради това е похвално качество.

В един хадис Пророкът (с.а.в.) известява: *„Завистта изяжда добрините така, както огънят изгаря дървото."* (Ебу Давуд, Едеб 44; Ибн-и Мадже, Зюхд 22)

Зависта вреди най-много на завиждащия. Положението му прилича на човек, който хвърля камък по друг, ала камъка отскача към окото на хвърлящия и го ослепява. Завистта само увеличава гнева. И в крайна сметка опозорява човек. Така и злините, които братята на Юсуф извършили от завист накрая се обърнали срещу тях самите.

Подлият план

Братята на Юсуф се обединили около едно мнение:

„Един от тях рече: “Не убивайте Юсуф, а го хвърлете на дъното на кладенец, ако ще вършите нещо! Може да го прибере някой керван.” (Сура Юсуф, 12:10)

Йехуда направил това предложение и успял да убеди братята си да го приемат. Това е много поучително, защото дори най-милостивият сред тях поради завистта си предложил да хвърлят Юсуф в тъмен кладенец.

Онези, които са на правия път са хората чиито сърца са будни. Противоположното състояние се проявява при сърцата лишени от споменаване на Аллах, те попадат под влияние на душата (нефс), изсъхват в огъня на завистта и страстта, втвърдяват се. Такъв човек става неспособен да служи на Аллах. Сърцата доведени и оставени в такова състояние са като сухите дърва - могат да послужат единствено за „огрев“. Аллах да ни опази от такова състояние. Всевишният Аллах повелява:

„… Горко на коравосърдечните за напомнянето на Аллах! Тези са в явна заблуда.“ (Сура ез-Зумер, 39:22)

❀

След като скроили коварния план братята на Юсуф дошли при баща си:

„Рекоха: “О, татко наш, защо не ни повериш Юсуф? Добронамерени сме към него.“

„Изпрати го с нас утре да се понаслаждава и забавлява! Непременно ще го пазим.” (Сура Юсуф, 12:11-12)

Бедата е свързана с това, което изричаме

„Рече: “Наистина ще ме опечали, ако го отведете и се плаша да не го изяде вълкът, когато сте нехайни към него.” (Сура Юсуф, 12:13)

Според преданието Якуб (а.с.) видял сън, в който той стоял на върха на една планина, а Юсуф бил в пустинята. Изведнъж десет вълка се впуснали и нападнали Юсуф и той се загубил между тях. Поради това Якуб изразил своята тревога на синовете си „Страхувам се да не го изяде вълкът!“. Ала несъзнателно дал идея на братята как да прикрият коварния си план. Дотогава братята на Юсуф не знаели, че вълците могат да изядат човек.

В хадиса се известява: *„Бедата е свързана с това, което изричаме!..“* (Суюти, Джамиу'с-Сагир, I, 110)

Казано е също:

„Преплитането на езика води до по-голяма беда от преплитането на краката! Раната от преплитането на краката оздравява с времето, ала преплитането на езика води до грешки, които могат да коствват живота на човек.“

Въпреки съня и знаците, които видял Якуб (а.с.) позволил на Юсуф да отиде с братята си. Най-хубавото описание на неговото състояние са думите:

„Когато предопределението и съдбата настъпят, далновидността се загубва.“

Изричайки : „Никога не бих направил това“ човек се осланя на себе си и така отваря врата за сатаната, който не спира, докато не опозори този човек и не го накара да направи каквото той поиска. Поради това вместо да изричаме големи думи, трябва да се уповаваме на Аллах.

Братското предателство

„И когато го отведоха, и се сговориха да го спуснат в кладенеца на дъното, Ние му разкрихме: “Ти непременно ще ги известиш за това тяхно дело, когато не ще те познаят.” (Сура Юсуф, 12:15)

В думите „Ние му разкрихме!“ според повечето от тълкувателите се крие известието, че още тогава пророчеството било дадено на Хазрети Юсуф.

Настоятелното искане на синовете му да отведат брат си в пустинята и съгласието на Юсуф, накарало Якуб (а.с.) да склони и да се примири със съдбата.

За да доставят радост на баща си, братята на Юсуф го качили върху раменете си и го носили така, докато се изгубили от погледа на Якуб (а.с.). След като се отдалечили, веднага се отметнали от обещанието си, хвърлили Юсуф на земята и се развикали:

„– Лъжец такъв, какво стана със съня ти? Къде са звездите поклонили се пред теб? Нека дойдат и да те спасят от нас!..“

Започнали да удрят и бият Юсуф (а.с.). При който и от тях да търсел спасение, получавал повече обиди и удари. Накрая не издържал и заплакал:

„–О татко! Колко бързо забравиха обещанието, което ти дадоха и твоята заръка!.. Да можеше да видиш, какво причиняват на сина ти!..“

Според преданието Рубен вдигнал Юсуф високо и го хвърлил на земята. След което, седнал върху него е се опитал да го убие. Брат му Леви поискал да прекърши врата му. Юсуф молел за помощ най-милостивия сред тях Йехуда:

„– Йехуда! Бой се от Аллах! Не им позволявай да ме убият!“

Йехуда казал:

„– Не го убивайте! Нали ми бяхте обещали !?“

„–Да така е!“ отвърнали другите.

Йехуда рекъл:

„– Тогава го хвърлете в кладенеца!“

Хвърлянето на Хазрети Юсуф в кладенеца

Кладенеца, в който решили да го хвърлят се намирал на територията на днешна Йордания, бил с тесен отвор, който се разширявал в дълбочина.

Юсуф умолявал братята си, но те го отблъсквали с грубост. Свалили ризата му и завързали ръцете му, за да не може да се захване. За да бъдат убедителни пред баща си, пожертвали една овца и напоили ризата му с кръвта й.

Юсуф настоявал, но нямало кой да го послуша:

„– Братя мои! Оставете ризата ми, ако умра да бъде мой покров (кефен), ако оживея да ми бъде одежда!“

Когато спуснали Юсуф до средата на кладенеца прерязали въжето, за да падне и да загине. На дъното на кладенеца имало вода. Пропадайки Юсуф се захванал за камък. С надеждата, че братята му може да се смилят и да го извадят от там се изправил и започнал да вика. Ала когато братята му разбрали, че не е намерил смъртта си започнали да хвърлят отгоре камъни, за да го убият. Йехуда отново им попречил.

В този момент Всевишният Аллах повелил на Джибрил (а.с.):

- Спаси Моя раб!

Джебраил алейхисселям на мига изпълнил повелята, хванал Юсуф и го положил на защитено място в кладенеца. Облякъл Юсуф с ризата на Ибрахим (а.с.) и за времето, през което останал в кладенеца му носел храна и напитки от райските дарове.

Когато бил хвърлен на дъното на кладенеца, Юсуф потърсил убежище при Всевишния Аллах с думите:

„О, Свидетелю, Ти не отсъстваш (Ти си заедно с мен и ме виждаш)! О, Доверенико! Ти, Който не си далеч! Ти си Величествения Покровител, Който не претърпява поражения! Избави ме от това притеснение, отвори за мен врата към спасението!..“

Според някои предания Юсуф останал в кладенеца три дни, а според други – около час.

В кладенеца Джебраил алейхисселям научил Юсуф на следната молитва:

„О, Ти, Който премахваш всяко притеснение! О, Ти, Който откликваш на всяка молба! О, Ти, Който закриляш съкрушените! О, Ти, Който улесняваш всяка трудност! О, Аллах Ти, Който си Господаря на изоставените и Приятеля на самотните! О, Аллах, Няма друг Бог, освен Теб! Пречист си Ти! Моля Те да ме избавиш от това притеснение и да отвориш врата към спасението от тази беда! О, Създателю! Изпълни сърцето ми с Твоята обич така, че там да не остане и следа от грижа и тревога, нека там остане само Твоето споменаване (зикир), закриляй ме, Ти си Най-Милосърдният от милосърдните!“

В кладенеца Юсуф започнал да споменава своя Създател. Когато ангелите чули неговата прелестна възхвала, поискали разрешение от Аллах да

го послушат. Всевишният Аллах им позволил, напомняйки им предишните им слова:

„И когато твоят Господ рече на ангелите: “Ще създам на земята наместник.” – рекоха: “Нима ще създадеш там някой, който ще сее по нея развала и ще лее кърви, докато ние Те славим с възхвала и възнасяме Твоята святост?” Рече: “Знам, каквото вие не знаете.” (Сура ел-Бакара /Кравата/, 2:30)

❁

Духа и сърцето копнеят по духовния свят, докато душата (нефс), силите свързани с нея и страстите в човека копнеят по животинския свят. Ако човек не пречиства душата си и я остави на воля, тя взима надмощие над духа (рух) и започва до го управлява. Това е състоянието на грешниците. Чрез споменаване на Аллах и духовни беседи, сърцето развива прекрасни качества и заедно с духа взима надмощие. Душата (нефс) и тялото остават в подчинение на духа. Това е състоянието на праведните.

Всевишният Аллах отредил Якуб и Юсуф да преживеят голяма мъка и тъга. Мъдростта в трудните и горчиви изпитания, които ги сполетели била чрез търпение (сабър) да се привържат още повече към Аллах. Така те винаги се насочвали към Истинния, постоянно били с Него и освобождавайки се от преходното се извисили в духовен аспект. Има нива и степени, до които се достига единствено чрез преодоляване на трудностите и притесненията с търпение.

Причината за 12 годишния престой на Юсуф в затвора била чрез уединение, въздържание, беди и усилия той да постигне духовно усъвършенстване. Ако Юсуф бе останал при баща си, може би нито едно нямаше да се осъществи. Това е мъдростта във факта, че всеки пророк е оставал известно време далеч от родината си, живеейки в самота.

❁

След като захвърлили Юсуф в кладенеца, братята му се отправили към дома си преструвайки се:

„И дойдоха при баща си вечерта, плачейки.“

„Рекоха: “О, татко наш, отидохме да се надбягваме и оставихме Юсуф при нашите вещи, и вълкът го изяде. Но ти не ще ни повярваш, макар и да казваме истината.” (Сура Юсуф, 12:16-17)

❁

„И дойдоха с лъжлива кръв по ризата му. Рече: "Да, разкрасили са ви нещо душите ви. Но най-хубаво е да се търпи. От Аллах се търси помощ за това, което описвате." (Сура Юсуф, 12:18)

Според преданието, когато донесли напоената с кръв риза на Юсуф, Якуб (а.с.) я допрял до очите си и заплакал с думите:

„- Що за милостив вълк е бил! Изял сина ми, а не разкъсал ризата му!"

Най-хубавото търпение (Сабр-ъ джемил)

За Якуб (а.с.), който проливал сълзи нямало друго спасение, освен да търпи. И той проявил търпение без да се оплаче на никого:

„Рече: "Изплаквам своята скръб и тъга само пред Аллах и знам от Аллах, каквото вие не знаете." (Сура Юсуф, 12:86)

Пратеника на Аллах (салляллаху алейхи ве селлем) попитал Джебраил алейхисселям:

„– Колко голяма бе тъгата на Якуб по Юсуф?"

Джебраил отвърнал:

„– Тъгата му се равняваше на тъгата на седемдесет майки загубили рожбите си!.."

Пророка (с.а.в.) отново попитал:

– *А каква бе неговата награда?*

Отговорът бил:

– *Равностойна на наградата (севаб) на сто човека загинали мъчително по пътя на Аллах. Защото Якуб не допуснал нито за миг съмнение или недоверие срещу Аллах*. (Суюти, ед-Дурру'л-мансур, IV, 570)

Ето това било най-хубавото търпение.

Най-хубавото търпение е провеното спрямо бедите и нещастията, без да се изказват страданията на никого, защото ако те бъдат споделени с хората, търпението загубва стойността си.

Изваждането на Хазрети Юсуф от кладенеца

Докато Якуб (а.с.) преживявал мъката си в състояние на най-хубаво търпение, Юсуф изживявал по същия начин състояние на упование в Аллах и смирение. В това време:

„И дойде керван, и пратиха своя водоносец, и той спусна ведрото си. И рече: "О, радостна вест! Това е юноша." И го скриха като стока. Аллах знае техните дела."

„И го продадоха на ниска цена, за броени сребърници. И се отнесоха спрямо него с пренебрежение." (Сура Юсуф, 12:19-20)

Хората, които продали Юсуф видели изключителната му красота, но от страх че истинският му господар може да се появи и да си го поиска от тях, избързали да го продадат на ниска цена на първия срещнат търговец на роби.

Шейх-и Екбер (рахметуллахи алейх.) пояснява:

Когато Всевишният Аллах пожелае да прояви повелята от Сура Ахзаб, 38 **„… повелята на Аллах е предопределена съдба"** върху определен раб, понякога го оставя първо да извърши грешка.

Така веднъж Юсуф наслаждавайки се на красивото си отражение в огледалото казал:

„– Ако ме бяха продали като роб, щях да струвам цяло състояние!"

Заради тази грешка (зелле) го продали като роб и то на нищожна цена. Тази случка е изключително поучителна.

❁

В един хадис Пратеника на Аллах (с.а.в.) е известил:

„Без съмнение Аллах гледа не вашата външност и богатство, а сърцата и делата ви!" (Бухари, Никях 45, Едеб 57, 58, Фераиз 2)

Физическата структура на човек няма висока стойност, защото тялото е „обвивката" на духа (рух). Единствено чрез духовната си същност човек става достоен и възвишен или се принизява.

Само чистото сърце и достойните постъпки са приети при Аллах. Хубавата външност, изобилието в благата или тяхната липса не са от значение. Следователно вярващият трябва добре да знае кое е истинската стойност и чест, и никога не бива да се превръща в роб на душата си. В Свещения айет се повелява:

„Не виждаш ли онзи, който приема страстта си за божество? Нима над него си покровител?“ (Сура ел-Фуркан, 25:43)

❁

„И рече на жена си онзи египтянин, който го купи: “Отнасяй се добре с него! Може да ни е от полза или да го осиновим.” Така укрепихме Юсуф на Земята, за да го научим да тълкува сънищата. Аллах надделява в Своята повеля, ала повечето хора не знаят.“ (Сура Юсуф, 12:21)

Тълкувателите известяват, че търговецът на роби, който купил Юсуф (а.с.) по-късно го продал на управителя на хазната на Египет. Новият му господар веднага забелязал благоразумието и способностите на Хазрети Юсуф, затова решил, че в бъдеще може да има полза от него и тъй като нямал собствени деца, го осиновил.

Това, че търговецът, който купил Юсуф на нищожна цена, след това го продал на управителя на хазната показва, че той бил продаден на много висока стойност. Търговецът на роби го облякъл с хубави одежди и изнесъл на продан. Наддаването продължило цели три дни, докато накрая управителя на хазната на Египет – Азиз го купил срещу мускус, перли, злато, сребро и коприна тежащи колкото него.

Хазрети Юсуф и Зюлейха

В Свещеният Коран Аллах повелява:

„И когато достигна зрелостта си, Ние му дадохме мъдрост и знание. Така награждаваме благодетелните.“ (Сура Юсуф, 12:22)

С времето Хазрети Юсуф пораснал и се превърнал в красив млад мъж. Това станало причина господарката на дома Зюлейха да развие различни чувства към него.

„И го съблазняваше онази, в чийто дом пребиваваше. Тя залости вратите и рече: “Хайде ела!” Рече: “Опазил ме Аллах! Моят господар се отнасяше добре с мен. Не ще сполучат угнетителите.” (Сура Юсуф, 12:23)

„Вълнуваше я той, но и тя щеше да го развълнува, ако не бе видял довода на своя Господ. Така бе, за да отклоним от него злото и покварата. Той бе от Нашите предани раби.“ (Сура Юсуф, 12:24)

В тълкуванията „**довода на своя Господ**“ се обяснява по следния начин:

Юсуф (а.с.) чул глас идващ от неведомото, който казвал: „Недей! Недей!“ и поради това не послушал призива на Зюлейха. Гласът три пъти пов-

торил думите, след което пред очите на Юсуф изникнал силуета на баща му Хазрети Якуб. Това накарало Юсуф (а.с.) да се осъзнае и веднага да отвърне лице от Зюлейха.

С позволението на Аллах, Якуб (а.с.) оказал духовна подкрепа на сина си и така го възпрял да последва Зюлейха, която олицетворявала душата, повеляваща злото (нефс-и еммаре).

Този разказ, представен в Свещения Коран е пример за **духовна подкрепа** (истиане) и **духовна връзка** (рабъта).

В едно от преданията си Али бин Хасен казва:

В стаята на Зюлейха стояла статуя на идол, който тя почитала. Преди да извика в стаята си Юсуф тя покрила статуята. Когато Юсуф видял това я попитал:

„–Защо направи това?“

Зюлейха отвърнала:

„– Срамувам се да ме види в поквара!“

След което Юсуф отвърнал:

„– След като ти се срамуваш от глухо, сляпо и нищо неразбиращо парче камък, как аз да не се срамувам от своя Господ, сътворил ме в най-прекрасен образ, и за Когото нищо не остава скрито?!“

❁

Виждайки довода на своя Господ, Юсуф (а.с.) изпълнен със страх се втурнал към вратата, а Зюлейха изтичала след него.

„И се погнаха към вратата, и жената скъса ризата му отзад. И се натъкнаха на господаря ѝ при вратата. Тя рече: “Какво е възмездието за онзи, който е поискал зло за твоето семейство, освен да го затворят, или пък болезнено мъчение?” (Сура Юсуф, 12:25)

Азиз отвърнал:

„–Кой е поискал зло за моето семейство?“

Зюлейха се нагърбила с още един грях и наклеветила Юсуф:

„– Този младеж влезе в стаята ми с лошо намерение.“

Азиз се обърнал към Юсуф с думите:

„–Младежо! Така ли се отплащаш за добрините, които сторих за теб? Не биваше да ме разочароваш!..“

За да се защити от клеветата:

„Рече [Юсуф]: “Тя ме съблазняваше.” И заяви свидетел от семейството ѝ: “Ако ризата му е скъсана отпред, тя казва истината, а той лъже.“ (Сура Юсуф, 12:26)

„А ако ризата му е скъсана отзад, тя лъже, а той казва истината.” (Сура Юсуф, 12:27)

Според едно от преданията Азиз казал на Зюлейха:

„– Без доказателство не ще повярвам на думите ти!“

Според друго предание Юсуф (а.с.) помолил Аллах да докаже на хората невинността му. В този момент един от синовете на вуйчото на Зюлейха – дете на три, четири месеца проговорило по чудодеен начин и засвидетелствало невинността на Юсуф.

„И когато [господарят] видя, че ризата му е скъсана отзад, рече: “Това е от коварството на вас, жените! Коварството ви е огромно.“ (Сура Юсуф, 12:28)

„Юсуф, не споменавай това! А ти, жено, моли опрощение за своето прегрешение! Ти си от съгрешилите.” (Сура Юсуф, 12:29)

Случката се разнесла из града.

„И заговориха жени в града: “Жената на господаря съблазнява своя слуга. Омая се по него от любов. Виждаме, че тя е в явно заблуждение.” (Сура Юсуф, 12:30)

При вида на Юсуф жените порязали ръцете си

След като научила за сплетните, Зюлейха решила да даде урок на египтянките:

„И когато чу за техните сплетни, тя ги покани и им приготви гощавка, и даде на всяка по един нож, и рече [на Юсуф]: “Излез при тях!” И когато го видяха, те му се възхитиха и порязаха ръцете си, и рекоха: “Пречист е Аллах! Това не е човек. Това е само един прекрасен ангел.” (Сура Юсуф, 12:31)

„Рече тя: “Това е онзи, за когото ме упреквахте. Аз го съблазнявах, а той отказа. Но ако не изпълни онова, което му повелявам, непременно ще го затворят и ще бъде един от унизените.” (Сура Юсуф, 12:32)

Юсуф разтворил ръце и потърсил убежище при Аллах от женското коварство. Помолил Всевишния Аллах да го опази. Защото, когато една жена е нехайна пред Създателя, нейното коварство е по-опасно от това на сатаната.

„Рече той: “Господи, предпочитам затвора пред онова, към което ме подканят. И ако не отклониш от мен тяхното коварство, ще се увлека по тях и ще съм от безразсъдните.” (Сура Юсуф, 12:33)

Трябва да се знае, че спасението от злината на душата (нефс) е невъзможно, ако се прави компромис с нея, тоест когато се задоволяват нейните желания. Единственият начин за спасение е упование в Аллах и спазване на Неговите повели. Така и Юсуф потърсил убежище при Аллах и бил спасен:

„И му се отзова неговият Господ, и отклони от него коварството им. Той е Всечуващия, Всезнаещия.“ (Сура Юсуф, 12:34)

Без закрилата на Всевишния Аллах, дори пророческото сърце достигнало до съвършенство не може да се спаси от коварството на земния свят, нашепванията на душата (нефс) и сатаната; то не може да се защити! Изразът споменат по-горе **„довода на своя Господ“** потвърждава и пояснява тази истина.

Затворът

След като молитвата (дуа) на Юсуф била приета:

„После [на мъжете] им хрумна да го затворят за известно време, въпреки че видяха знаците.“ (Сура Юсуф, 12:35)

Взели одеждите на Юсуф, в замяна му дали дреха от груб плат и оковали нозете му с вериги. На влизане в затвора Юсуф навел глава и прекрачил прага с думите „в името на Аллах“ (Бисмиллях). Всички се насъбрали край него. След известно време Юсуф заплакал. Джебраил дошъл при него и го попитал защо плаче, а Юсуф отвърнал че страда, защото няма къде да се моли. Тогава Джебраил алейхисселям му казал:

„– Можеш да се молиш където пожелаеш! Аллах отреди за теб чисти четиридесет аршина в затвора и извън него.“

(Традицията на предишните пророци не позволявала да служат на Аллах навсякъде. Те можели да служат на Аллах /ибадет/ само на определени места. Едно от отличителните блага дарени на Пратеника на Аллах /с.а.в./ е това, че за него и неговата общност /уммет/ е позволено да извършва своя ибадет навсякъде по земята. Както Пророка известява: *„Земята бе отредена за мой месджид и чиста за мен.“* Бухари, Тейеммюм, 1)

„И влязоха заедно с него в затвора двама юноши. Единият от тях рече: “Сънувах как изстисквам за вино.” А другият рече: “Сънувах как нося върху главата си хляб, от който птиците кълват. Съобщи ни тълкуването на това! Виждаме, че си от благодетелните.” (Сура Юсуф, 12:36)

„Рече: “Каквато и храна да получите за препитание, ще ви известя как да се тълкува, още преди да сте я получили.” То е от онова, на което ме научи моят Господ. Отхвърлих вярата на хора, които не вярват в Аллах и отвъдния живот отричат.“ (Сура Юсуф, 12:37)

Юсуф (а.с.) преценил състоянието, в което се намирали младежите в затвора и пожелал да ги извести за вярата в единобожието. Поради това преди да разтълкува сънищата им, ги подготвил за вярата в единобожието. Първо им разкрил своята вяра, пояснявайки, че знанието му се дарява от Всевишния Аллах и предупреждавайки, че египтяните са на погрешен път. Едва тогава започнал да ги призовава към вярата. Поуката, която откриваме тук е, че вярващият не бива да изоставя задължението си да „повелява одобряваното и да забранява порицаваното“ („емр-и би’л-ма’руф ве нехй-и ани’л-мюнкер“) дори в най-трудните си мигове.

Следващите айети са свързани с това:

„И последвах вярата на моите предци Ибрахим и Исхак, и Якуб. Не бива да съдружаваме нищо с Аллах. Това е благодатта на Аллах към нас и към хората. Ала повечето хора са непризнателни.“ (Сура Юсуф, 12:38)

„О, мои двама другари в затвора, кое е по-добро – разни богове или Аллах, Единосъщия, Покоряващия?“ (Сура Юсуф, 12:39)

„Вместо на Него, служите само на имена, които вие и предците ви сте именували. Аллах не е низпослал довод за това. Властта е само на Аллах. Той повели да служите единствено Нему. Това е правата вяра, ала повечето хора не знаят.“ (Сура Юсуф, 12:40)

Тълкуването на сънищата от Хазрети Юсуф

След като призовал младежите към вярата в Аллах, Хазрети Юсуф им казал:

„О, мои двама другари в затвора, единият от вас ще дава на своя господар да пие вино, а другият ще бъде разпънат на кръст и птиците ще кълват от главата му. Отсъдено е делото, за което се допитахте до мен.” (Сура Юсуф, 12:41)

„И рече на онзи от тях, за когото смяташе, че ще бъде спасен: “Спомени за мен пред своя господар!” Но сатаната го накара да забрави за споменаването пред неговия господар. И [Юсуф] престоя в затвора няколко години.“ (Сура Юсуф, 12:42)

Според някои тълкуватели грешката на Юсуф (а.с.) била, че поискал помощ от друг освен своя Господ. За пророците това се считало за грешка (зелле). Заради тази своя грешка след излежаните пет години в затвора, Юсуф останал там още седем. Така Юсуф останал затворен цели 12 години.

❁

Според преданието на Малик бин Динар, когато Юсуф (а.с.) казал на един от младежите (виночерпеца):

„–Спомени за мен пред своя господар!“ Всевишният Аллах повелил:

– О Юсуф! Нима избра друг пълномощник, освен Мен? Тогава ще удължа престоя ти в затвора!

Юсуф (а.с.) заплакал и казал:

– О Господи! Навярно от толкова мъка и беда, сърцето ми се обгърна с печал, с Твоята воля никога повече няма да изрека подобно нещо!

Всеки път, когато Хазрети Хасан Басри четял този айет плачел и казвал:

– Щом ни сполети нещо веднага тичаме при хората. Каква ли участ ни очаква с това наше поведение?

Пророкът (с.а.в.) е известил:

„Аллах да се смили над моят брат Юсуф! Ако не бе казал на виночерпеца: Спомени за мен пред своя господар, нямаше да остане още седем години в затвора.“ (Бурсеви, Руху'л-Бейан, IV, 264)

Това, което трябва да помним е че, премеждията, бедите и трудностите, които Всевишният Аллах е изпращал на пророците не са били за наказание, а като милост.

В един хадис се известява:

„Когато Аллах обикне Свой раб го засипва с беди!..“ (Али ел-Муттаки, Кензу'л-уммал, III, 334)

Сънят на египетския владетел

„И рече царят: "Сънувах седем охранени крави да ги изяждат седем мършави, и седем зелени класа, и други – изсъхнали. О, знатни хора, разяснете моето видение, ако разгадавате виденията!" (Сура Юсуф, 12:43)

„Рекоха: "Объркани сънища. А и ние не знаем да тълкуваме сънищата." (Сура Юсуф, 12:44)

„А онзи от двамата, който бе спасен, си спомни след време и рече: "Аз ще ви съобщя неговото тълкуване. Пратете ме [до затвора]!" (Сура Юсуф, 12:45)

"Юсуф, о, правдиви, разясни ни [видение] за седем охранени крави, които ги изяждат седем мършави, и седем зелени класа, и други – изсъхнали. За да се върна при хората и да узнаят!" (Сура Юсуф, 12:46)

„Рече: "Седем години ще сеете както обикновено и каквото пожънете, запазете го в класовете, освен малко за ядене.“ (Сура Юсуф, 12:47)

„Сетне ще дойдат подир това седем тежки години, изяждащи подготвеното за тях отпреди, освен малко, което ще запазите.“ (Сура Юсуф, 12:48)

„Сетне ще дойде подир това година, в която ще бъде пратен дъжд на хората и през нея ще изстискват [плодове]." (Сура Юсуф, 12:49)

„И рече царят: "Доведете ми го!" И когато пратеникът дойде при него, [Юсуф] рече: "Върни се при своя господар и го питай какво подтикна жените да си порежат ръцете! Моят господар познава тяхното коварство." (Сура Юсуф, 12:50)

Благовъзпитанието на Хазрети Юсуф не му позволило да спомене името на Зюлейха. Той поискал да се опази от възможно ново коварство, заради нейната вражда към него.

„Рече [царят]: “Какво ви бе намерението, когато съблазнявахте Юсуф?” Рекоха: “Пречист е Аллах! Не узнахме за него нищо лошо.” Жената на господаря рече: “Сега се разкри правдата. Аз го съблазнявах. Той говори истината.” (Сура Юсуф, 12:51)

„[Рече Юсуф:] “Това е, за да узнае, че не му измених скришом. Аллах възпира коварството на изменниците.“ (Сура Юсуф, 12:52)

Далновидността на Хазрети Юсуф

Юсуф (а.с.) не поискал да излезе от затвора преди владетеля на Египет да бъде напълно осведомен за него и преди Азиз да даде разяснения за случилото се. Юсуф искал всички да узнаят, че той бил хвърлен в затвора несправедливо. Така той проявил забележителна прозорливост и търпение и отнел възможността на враговете си отново да внесат смут. Доказвайки, че всички обвинения към него са били лъжа и клевета, окончателно се избавил от подозренията и приел да излезе от затвора.

Чувствителността, която Хазрети Юсуф проявил по отношение на разсейване на съмненията и подозренията наблюдаваме и в живота на Пророка (с.а.в.). Според преданието на една от съпругите на Пророка Сафийе бинт-и Хювей (р.а.):

„Пратеника на Аллах (с.а.в.) пребиваваше в уединение (итикаф) в месджида. Една вечер го посетих и разговарях с него. Когато станах да си тръгвам, той се изправи, за да ме изпрати до дома ми. В този момент ни видяха двама души от мединските сахабета (енсар), Аллах да е доволен от тях. Когато видяха Пророка (с.а.в.) побързаха да се отдалечат, ала той ги спря:

„– Изчакайте не бързайте, жената до мен е моята съпруга Сафийе бинт-и Хювей. А те отвърнаха:

– Аллах да ни опази от предположение за Неговия Пророк. О Пратенико, дори не сме си помислили, че можеш да извършиш нещо нередно.

„– Шейтанът обикаля подобно на кръвта в човешкото тяло, опасявам се да не хвърли съмнение или подозрение в сърцата ви.“ (Бухари, И’тикаф, 11; Муслим, Селям, 23-25)

Поради това Аллах ни предупреждава в Свещения Коран:

„И не следвай онова, което не знаеш! И слухът, и зрението, и сърцето – за всички тях ще бъде питано.“ (Сура ел-Исра, 17:36)

❁

Доказвайки своята невинност Хазрети Юсуф се спасил от несправедливите обвинения на хората. Ала за да не попадне под заблудите на душата (нефс) потърсил убежище при Всевишния Аллах с думите:

„И не оневинявам себе си. Наистина душата повелява злото, освен онази, която моят Господ помилва. Моят Господ е опрощаващ, милосърден.” (Сура Юсуф, 12:53)

В друг айет се известява, че човек може да се опази от вредата на душата повеляваща злото и да докаже своята невинност единствено със закрилата на Аллах:

„…Но Аллах пречиства когото пожелае. Аллах е всечуващ, всезнаещ.“ (Сура ен-Нур, 24:21)

Това, което подобава на един раб е да потърси убежище при Всевишния Аллах с пречистено сърце и искрена молитва.

❁

Когато Аллах пожелае превръща роба във владетел

В резултат от развилите се събития, владетелят на Египет забелязал дълбоката мисъл, далновидността и чистите намерения на Хазрети Юсуф:

„И рече царят: “Доведете ми го, да го оставя при мен!” И след като разговаря с него, каза: “От днес ти си при нас довереник с положение.” (Сура Юсуф, 12:54)

Когато дошъл момента да напусне затвора, Юсуф се измил, облякъл новите си одежди и се помолил за спасението на оставащите в затвора.

На излизане от затвора написал следното на вратата:

„Тук е домът на бедите, гробът на живите, мястото за празнословие и врява на враговете и мястото за изпитание на приятелите.“

Когато влязъл при владетеля казал:

„Господи! Преди благата, които ме очакват тук, аз желая благодат от Теб. Уповавам се на Твоето величие и могъщество от злините му.“

Въпреки, че владетелят знаел много езици, Юсуф владеел по-вече. Научавайки това владетелят останал изненадан и пожелал да чуе тълкуването на

видението си лично от Юсуф (а.с.). Хазрети Юсуф разказал това, което казал по-рано и на пратеника.

Впечатлен от прекрасния изказ и разясненията, владетелят попитал какви мерки следва да се предприемат според тълкуването.

Юсуф (а.с.) отговорил:

„– В годините на изобилие трябва да се засява повече посев, от който да се складира. Така в годините на суша и неплодородие ще сте осигурили поминъка на населението, а с останалото количество бихте могли да извършвате износ, който ще донесе приходи на хазната."

Владетелят попитал:

„– А кой ще се заеме с това?"

„Рече [Юсуф]: "Отреди ми съкровищниците на Земята [на Египет]! Аз съм знаещ пазител." (Сура Юсуф, 12:55)

Това, което се подразбира от този айет е, че за онзи, който е справедлив и способен да управлява е позволено да кандидатства за административен пост. Това, което не бива да се допуска е вярващите да превръщат това в самоцел или амбиция.

Тъй като Юсуф (а.с.) притежавал във висша степен всички необходими качества и насърчен от обстоятелствата той поел този пост, за да подобри управлението на хазната.

„Така укрепихме Юсуф на Земята. Настаняваше се по нея, където пожелае. Ние отреждаме Нашата милост комуто пожелаем и не погубваме наградата на благодетелните." (Сура Юсуф, 12:56)

„А наградата на отвъдния живот е най-доброто за онези, които вярват и се боят от Аллах." (Сура Юсуф, 12:57)

Владетелят упълномощил Юсуф (а.с.) дори със своите правомощия и поверил в негови ръце управлението на целия Египет.

Като избран раб на Аллах и Негов пратеник Юсуф (а.с.) призовавал към вярата в единобожието. След известно време като едно от най-големите проявления на милостта на Аллах, владетелят приел вярата в присъствието на Юсуф (а.с.) и много от хората повярвали заедно с него.

❀

След като поел управлението на Египет и хазната Хазрети Юсуф започнал да изпълнява своята длъжност отдавайки значение първо на земеде-

лието. Увеличил добива на зърно и складирал големи количества резерв в хамбарите. Когато настъпил периода на засушаване споменат в тълкуването на видението, с тези резерви от зърно покрил нуждите на населението на Египет и допринесъл за големи приходи в хазната чрез износ в близките страни. Притиснати от недостига на зърно, хората от всички краища идвали и купували зърно от него.

Женитбата му със Зюлейха

В това време Зюлейха била раздала всичко, което притежавала. От любов към Юсуф изплакала очите си, стопила се от мъка и се състарила. Оттеглила се в една развалина намираща се на пътя на Юсуф. След като мислила дълго върху преживяното, прозряла истината изправила се срещу идола, който почитала навремето и казала:

„– Горко на теб и на онзи, който те почита и се прекланя пред теб! Не съжали тази моя старост, слепота и безнадеждност, нищо не направи! От днес отричам величието ти и вярвам единствено на Господа на Юсуф...“ Така започнала денонощно да споменава (зикир) Създателя на световете, Който няма съдружници и няма подобни Нему.

Един ден Юсуф (а.с.) заедно с приближените си минал на кон край обиталището на Зюлейха. Тя излязла от дома си и извикала на висок глас след него:

„Прославям Всемогъщия, Който превръща владетелите в роби заради греховете им, а робите превръща във владетели, заради тяхната вярност!..“

С повелята на Аллах вятърът донесъл този глас идващ от далеч до ушите на Юсуф. Той накарал да проучат тази жена и нейното положение. Зюлейха отвърнала на хората дошли да разучат положението й, че само Юсуф, може да бъде лек за нейното страдание. Излязла пред него и пожелала той да се помоли на Аллах, за да се възвърне предишната й красота и зрение. След което поискала Юсуф да се ожени за нея.

Юсуф алейхисселям се помолил на Аллах и първите й две желания били изпълнени. С позволението на Аллах предишното й зрение и красота били възстановени. Относно третото й желание, Юсуф (а.с.) навел глава и потънал в размисъл (муракабе). В това време при него дошъл Джебраил алейхисселям и казал за Зюлейха, която била девица:

„–О Юсуф! Твоят Господ те поздравява и повелява да не отказваш предложението й! Ожени се за нея, защото тя е твоята съпруга в земния и в отвъдния свят!“

Юсуф (а.с.) изпълнил повелята и се оженил за Зюлейха. Вдигнал ръце и се помолил:

„О Аллах, Ти, Който ме дари с безброй блага, Ти си Най-милосърдния от милосърдните! Изразявам безкрайна възхвала и благодарност към Теб!

О Аллах! Допълни благата си към мен, събери ни отново с баща ми, озари зрението му и ме срещни с братята ми! Ти си приемащия молбите, Ти за всяко нещо имаш сила!“

Идването на братята и хубавият план на Хазрети Юсуф

Поради недостига на храна Якуб алейхисселям изпратил синовете си да закупят зърно от Египет. При себе си задържал само родния брат на Юсуф – Бюнямин.

„И дойдоха братята на Юсуф, и влязоха при него. Той ги позна, а те не го познаха.“ (Сура Юсуф, 12:58)

„И когато им даде техния товар, рече: “Доведете ми вашия брат от баща ви! Не виждате ли, че аз изпълвам мярката и съм най-гостоприемният стопанин?“ (Сура Юсуф, 12:59)

„Ако не ми го доведете, не ще мерите повече при мен и не ще ме доближите.” (Сура Юсуф, 12:60)

„Рекоха: “Ще настояваме за него пред баща му. Наистина ще го направим.” (Сура Юсуф, 12:61)

„И рече той на слугите си: “Сложете [тайно] стоката им в техните вързопи, за да я познаят, когато отидат обратно при семейството си, та дано се върнат!” (Сура Юсуф, 12:62)

„И когато се върнаха при баща им, рекоха: “О, татко наш, бе ни забранено мерането, затова прати с нас брат ни, да отмерим! Ние непременно ще го пазим.” (Сура Юсуф, 12:63)

„Рече: “Нима да ви го поверя тъй, както ви поверих и неговия брат преди? Но Аллах е Най-добрия пазител и Той е Най-милосърдния от милосърдните.” (Сура Юсуф, 12:64)

Когато Якуб (а.с.) казал:

„Аллах е Най-добрия пазител и Той е Най-милосърдния от милосърдните.“ Всевишният Аллах повелил:

„Щом така се уповаваш на Мен, кълна се в Своето величие ще те събера едновременно и с двете ти рожби!“

Поуката тук е, че вярващите трябва да се уповават само на Аллах и да не разчитат на закрилата на други. Защото всичко с изключение на Всевишния Аллах се нуждае от Неговата закрила. Всевишният Аллах не се нуждае от никого и от нищо.

Синовете на Якуб (а.с.) дълго убеждавали баща си да изпрати Бюнямин с тях.

„И когато разтвориха техния товар, откриха, че стоката им е върната. Рекоха: “О, татко наш, какво повече да желаем? Това е нашата стока, върната ни е. И ще надбавим за семейството си храна, и ще запазим своя брат, и ще притурим мерило, колкото за една камила. Това е лесно [спечелено] мерило.” (Сура Юсуф, 12:65)

Накрая Хазрети Якуб се съгласил да изпрати Бюнямин:

„Рече: “Не ще го пратя с вас, докато не ми дадете обет пред Аллах, че непременно ще ми го върнете, освен ако бъдете обградени.” А когато му дадоха своя обет, рече: “За онова, което говорим, Аллах е свидетел.” (Сура Юсуф, 12:66)

„И рече: “О, синове мои, не влизайте през една врата, а влезте през различни врати! И с нищо аз не ще ви избавя от Аллах. Властта принадлежи само на Аллах. На Него аз се уповавам и на Него да се уповават уповаващите се!” (Сура Юсуф, 12:67)

Причината за заръката на Якуб (а.с.) синовете му да влязат в града през различни врати била, че те привличали внимание с осанката и дрехите си, освен това при предишното си посещение били удостоени с невиждано внимание и дарове от владетеля. Влизането им в града заедно в група можело да им навреди.

„И когато влязоха оттам, откъдето баща им повели, нищо не ги избави от Аллах – беше в душата на Якуб само една потребност, която той задоволи. Той притежаваше знание, защото Ние го научихме, ала повечето хора не знаят.“ (Сура Юсуф, 12:68)

Аз съм твоят брат Юсуф

„И когато влязоха при Юсуф, той настани своя брат при себе си. И му прошепна: “Аз съм твоят брат. И не се опечалявай заради онова, което сториха!” (Сура Юсуф, 12:69)

Според преданието Хазрети Юсуф поднесъл гощавка в чест на братята си. Настанил ги на трапеза по двама. Когато Бюнямин останал сам се натъжил и заплакал:

„– Ако брат ми Юсуф бе жив, щеше да седне с мен."

Юсуф (а.с.) го взел на своята трапеза. След гощавката, настанил братята си в гостни по двама. Бюнямин отново останал сам. Тогава Хазрети Юсуф казал:

„– Нека той остане с мен!"

Така Бюнямин нощувал при брат си Юсуф, който му казал:

„– Ще ме приемеш ли на мястото на починалия си брат?"

Бюнямин отвърнал:

„– Кой не би приел брат като теб! Ала Якуб не е твой баща и Рахел не е твоя майка!.." при тези думи Хазрети Юсуф заплакал, станал и прегърнал своя брат. След това му разказал истината:

„– Аз съм твоят брат! И не се опечалявай заради онова, което сториха!.."

Думите на Юсуф означават това, че капаните и злините на завистниците никога не се увенчават с успех. Въпреки злините, които причинили на Юсуф със своята завист те не постигнали целта си. Аллах отново събрал първо двамата братя, а после и баща им Якуб.

Задържането на Бюнямин от Хазрети Юсуф

След като се представил на брат си Бюнямин, Юсуф казал:

„– Братко, ще те задържа при себе си. Знаеш, че баща ни много страда от раздялата с мен. Ако сега те задържа тук, мъката му ще се увеличи. Ала, за да се съберем отново час по-скоро, трябва да го направим. Имам хубав план за това..."

„И когато им даде техния товар, той сложи царската чаша във вързопа на своя брат. После един глашатай прогласи: "Ей, хора от [кервана], вие сте крадци." (Сура Юсуф, 12:70)

„Когато пристъпиха към тях, казаха: "Какво сте изгубили?" (Сура Юсуф, 12:71)

„Рекоха: "Изгубихме бокала на царя и който го донесе, ще има товар за една камила. Аз съм негов поръчител." (Сура Юсуф, 12:72)

„Рекоха: "Кълнем се в Аллах, вече узнахте – не сме дошли да пакостим по земята и не сме крадци." (Сура Юсуф, 12:73)

„Рекоха: "Какво ще е възмездието за това, ако сте лъжци?" (Сура Юсуф, 12:74)

„Рекоха: "Възмездието за това е – онзи, в чийто вързоп се намери, той самият ще е възмездието за това. Така ние наказваме угнетителите." (Сура Юсуф, 12:75)

Съгласно законите на Якуб (а.с.), при кражба извършителят бил задължаван да работи една година за собственика на открадната вещ като обезщетение за стореното. А според законите на Египет на крадците било прилагано наказанието бой с тояги, както и задължително възстановяване на открадснатото в двоен размер.

За да задържи своя брат при себе си, Хазрети Юсуф поискал да го „накаже" според бащиния закон.

„И започна [Юсуф] с техните вещи преди вещите на брат си. После я извади от вещите на брат си. Така Ние подучихме Юсуф на хитрост. Нямаше да вземе своя брат според царския закон, освен ако Аллах не пожелаеше…" (Сура Юсуф, 12:76)

„Рекоха: "Ако той е откраднал, и негов брат преди крадеше." И спотаи Юсуф това в душата си, и не им го разкри, каза си: "Вие сте в по-лошо положение. Аллах най-добре знае онова, което описвате." (Сура Юсуф, 12:77)

Според преданието лелята на Хазрети Юсуф (сестрата на Якуб) била много привързана към него. Когато Юсуф поотраснал Хазрети Якуб поискал да го вземе при себе си. Лелята не можела да се раздели с него, затова завързала на кръста на Юсуф пояс останал в наследство още от Ибрахим (а.с.). След това съобщила, че поясът се загубил. След като претърсили навсякъде той бил намерен на кръста на Юсуф. Така според законите им, тя задържала Юсуф при себе си. Братята на Юсуф намекнали за този случай.

„Рекоха: "О, господарю, той има много стар баща. Вземи някой от нас вместо него! Виждаме, че наистина си от благодетелните." (Сура Юсуф, 12:78)

„Каза: "Опазил ни Аллах да вземем друг освен онзи, у когото си намерихме вещта. Тогава ще сме угнетители." (Сура Юсуф, 12:79)

„И когато се отчаяха за него, те се отделиха да се посъветват. Големият от тях рече: "Не знаете ли, че вашият баща взе от вас обет пред

Аллах, а по-рано нарушихте обещанието си за Юсуф? Не ще напусна тази земя, докато не ми позволи моят баща или Аллах не отсъди за мен. Той е Най-добрият съдник.“ (Сура Юсуф, 12:80)

„Върнете се при баща си и кажете: “О, татко наш, твоят син открадна. Свидетелстваме само за онова, което знаем. И не сме пазители на неведомото.“ (Сура Юсуф, 12:81)

„И попитай селището, в което бяхме, и кервана, с който пристигнахме! Ние казваме истината.” (Сура Юсуф, 12:82)

Братята се върнали при баща си и предали дословно думите му.

Страданието, което отключило вратата на наградата

„Рече: “Да, разкрасили са ви нещо душите ви. Но най-хубаво е да се търпи. Възможно е Аллах да ми ги доведе всички. Той е Всезнаещия, Премъдрия.” (Сура Юсуф, 12:83)

По-рано братята излъгали баща си, когато хвърлили Юсуф в кладенеца и сега, когато казвали истината той не искал да им повярва:

„Не, вашите души са ви подмамили и са ви въвлекли към такова велико злодеяние, иначе откъде владетелят на египтяните ще знае, че по нашия закон крадецът се взима в плен?“

„И се отвърна от тях, и рече: “О, как ми е жал за Юсуф!” И побеляха очите му от скръб, както бе сдържан.“ (Сура Юсуф, 12:84)

От деня, в който загубил Юсуф , Якуб (а.с.) не намерил покой и почти не спял от мъка. С това свое състояние така се приближил до своя Създател, че по онова време на земята нямало по-достоен раб при Аллах от него.

Ако Якуб (а.с.), който загубил зрението си от плач, бе видял с очите си деянията на синовете си щеше да страда много по-вече.

❁

Според преданието Якуб (а.с.) плакал неутешимо цели четиридесет години. Относно слепотата му се казва следното:

Всевишният Аллах дал слепота на Якуб, за да не се любува на външността на Юсуф, а да види Аллаховата красота намерила проявление в Юсуф. Поради допуснатата грешка към Всевишният Аллах, Който е Владетеля на абсолютната красота, Той го откъснал от Юсуф и взел зрението, с което виждал външната му красота.

Тук се засяга въпроса затова, че докато човек не изкорени от сърцето си красотите, които вижда с материалния си взор и докато не се откаже от тях, не може да бъде удостоен с наблюдаване на истинската Аллахова красота.

Не губете надежда за милостта на Аллах

„Рекоха: “Кълнем се в Аллах, не ще престанеш да си спомняш за Юсуф, докато не стигнеш до влошаване или умреш.” (Сура Юсуф, 12:85)

„Рече: “Изплаквам своята скръб и тъга само пред Аллах и знам от Аллах, каквото вие не знаете.“ (Сура Юсуф, 12:86)

„О, мои синове, идете и проучете за Юсуф и брат му, и не губете надежда за милостта на Аллах! Само невярващите хора губят надежда за милостта на Аллах.” (Сура Юсуф, 12:87)

Да загубиш надежда за милостта на Аллах означава да не можеш да разбереш качествата „Всемилостив и Милосърден“ на Всевишния Аллах, да не знаеш за божията милост. Всевишният Аллах повелява:

„…не губете надежда за милостта на Аллах!“ (Сура ез-Зумер, 39:53)

Както се разбира и от айета, само невярващите хора губят надежда за милостта на Аллах.

Якуб (а.с.), който се уповавал на тази надежда, изпратил по синовете си писмо на египетския владетел (тоест на сина си Юсуф**).**

„В името на Аллах, Всемилостивия, Милосърдния!

От Якуб, син на Исхак, внук на Ибрахим „Приятеля на Аллах“ / Халилуллах/ до владетеля на Египет:

Ние сме род, сполетян от много беди. Моят предшественик Ибрахим бе изпитан с огъня на Немруд, но прояви търпение и Аллах го спаси. Баща ми бе изпитан с други страдания, също прояви търпение и Аллах го възнагради. Що се отнася до мен, аз загубих сина си Юсуф. След раздялата с него изплаках очите си, загубих зрението си и се превих на две. Единствената ми утеха бе синът, който си задържал. Казал си, че е извършил кражба. В нашият род не се раждат крадци. Ако върнеш сина ми – върни го. Ако ли не – така ще те прокълна, че тази клетва ще засегне седем твои поколения.“

Прочитайки писмото Юсуф (а.с.) заплакал и написал следния отговор:

„В името на Аллах, Всемилостивия, Милосърдния!

От владетеля на Египет до Якуб, раб на Аллах:

Възрастни човеко, получих писмото ти. Прочетох го и разбрах съдържанието му. Разказваш за праведните си предци, които били сполетени от беди и проявили търпение. Както те са търпели, така и ти търпи! С мир!..“

Когато Якуб (а.с.) прочел писмото казал:

„– Кълна се в Аллах това не е писмо на владетел, това е писмо на пророк. Само Юсуф може да напише такова писмо“. След което изпратил синовете си в Египет, за да разберат истината:

„[Върнаха се при Юсуф] и когато влязоха при него, рекоха: “О, господарю, беда сполетя нас и нашето семейство. Дойдохме с нищожна стока. Напълни за нас мярката и ни дай милостиня! Аллах възнаграждава даващите милостиня.” (Сура Юсуф, 12:88)

„Рече: “Дали разбрахте какво направихте с Юсуф и брат му в своето неведение?” (Сура Юсуф, 12:89)

Според тълкуванията на този айет, братята, които хвърлили Хазрети Юсуф в кладенеца, продължили след това да обиждат и тормозят и най-малкия си брат Бюнямин.

Прошка за пример

„Рекоха: “Нима ти наистина си Юсуф?” Рече: “Аз съм Юсуф, а това е моят брат. Аллах ни облагодетелства. Който се бои от Аллах и търпи... Аллах никога не погубва наградата на благодетелните.” (Сура Юсуф, 12:90)

„Рекоха: “Кълнем се в Аллах, предпочете те Аллах пред нас. Наистина съгрешихме.” (Сура Юсуф, 12:91)

„Рече: “Няма укор днес към вас. Аллах да ви опрости! Той е Най-милосърдния от милосърдните.“ (Сура Юсуф, 12:92)

Един от най-хубавите методи на възпитание е отвръщането на злината с добрина. Това премахва враждата и поражда добронамереност и приятелство. Това е изразено в айета по следния начин:

„Не са равни добрината и злината. Отблъсквай я с най-доброто и тогава онзи, от когото те е деляла вражда, става като близък приятел.“ (Сура Фуссилет, 41:34)

Един поучителен пример в това отношение от Пратеника на Аллах (с.а.в.):

Преди низпославането на пророчеството Ебу Суфян бил приятел на Пророка. Ала след това се превърнал в негов враг и започнал да пише критични творби. Поетът на Пророка, Хасан бин Сабит (р.а.) пишел отговори на тези критични писания. След време Ебу Суфян съжалил за стореното и решил да отиде в Медина, където се намирал Пророка. Когато двамата се срещнали, Пратеника на Аллах (с.а.в.) не погледнал в лицето Ебу Суфян. Това разстроило много Ебу Суфян и той поднесъл извинение прочитайки айета: **"… Кълнем се в Аллах, предпочете те Аллах пред нас. Наистина съгрешихме."** (Сура Юсуф, 12:91), който бил научил от Хазрети Али. Пратеникът, който е пример за милост и нежност отвърнал с друг айет от Сура Юсуф:

"… Няма укор днес към вас. Аллах да ви опрости! Той е Най-милосърдния от милосърдните." (Сура Юсуф, 12:92) като по този начин простил на Ебу Суфян и на всички, които дотогава несправедливо го критикували.

Това е едно от най-хубавите проявления на Аллаховото качество „Сеттару'л-уюб" тоест „Покриващият греховете" в човек. (Вакъди, Мегази, II, 810-811; Ибн-и Хишам, Сирет, IV, 20-24; Ибн-и Абдилбер, ел-Истиаб, IV, 1674)

Поставете моята риза върху очите на баща ми

Юсуф простил на братята си с необятна милост, след което им дал ризата си и казал:

„Идете с тази моя риза и я поставете върху лицето на баща ми, и той пак ще стане зрящ! И доведете при мен цялото си семейство!" (Сура Юсуф, 12:93)

Юсуф (а.с.) гощавал сутрин и вечер братята си по най-хубавия начин. Спомняйки си за злините, които му причинили по-рано братята останали засрамени и изпратили пратеник при него с думите:

„– Ти ни каниш сутрин и вечер на гощавка, а ние се срамуваме от това, което ти сторихме!.."

С отговора си Юсуф (а.с.) още веднъж засвидетелствал скромността и духовната си извисеност:

„– Досега египтяните гледаха на мен като роб, освободен от затвора и казваха „Пречист е Аллах! Ала виж до какво положение се издигна роб про-

даден за двайсет дирхема." Сега чрез вас се сдобих с чест, защото разбраха, че съм ваш брат и внук на велик пророк като Ибрахим –алейхисселям."

Така похвалил и успокоил братята си, които намерили душевен покой.

„И когато керванът потегли, техният баща рече: "Наистина усещам мириса на Юсуф, дори да ме сметнете за оглупял." (Сура Юсуф, 12:94)

„Рекоха: "Кълнем се в Аллах, ти си в старата си заблуда." (Сура Юсуф, 12:95)

Възвръщането на зрението на Хазрети Якуб

„И когато благовестителят дойде [с ризата], постави я върху лицето му и той отново стана зрящ. Рече: "Не ви ли казвах, че знам от Аллах, каквото вие не знаете?" (Сура Юсуф, 12:96)

Този благовестител бил синът на Якуб – Йехуда. Според преданието Йехуда вървял пеша босоног и гологлав дни наред от Египет до Ханаан с мисълта: „Аз донесох кървавата риза на Юсуф и причиних неповторима скръб на баща си. Сега искам аз да занеса тази риза и да го зарадвам."

Във връзка с този айет Хазрети Мевляна казва, че знанието принадлежащо на Аллах (илм-и ледюн) е божие предопределение и се поверява само на духовно извисените:

„Якуб притежаваше същите изключителни особености, които виждаше в лицето на Юсуф. Останалите братя не можеха да видят сиянието, което бащата виждаше чрез прозрението си. Защото техният духовен свят бе различен, лишен от тази способност. Когато пророка Якуб видя в Юсуф своите особености, сърцето му го обикна и се привърза към него.

Поради силната привързаност на Якуб към Юсуф, „мириса" по ризата му достигна до него въпреки далечното разстояние. Докато братята, които носеха ризата в ръцете си бяха лишени от способността да усетят този „мирис". Защото тя бе само поверена вещ в техните ръце. Техният дълг бе единствено да предадат ризата на Хазрети Якуб."

Възвръщането на зрението на Якуб (а.с.) чрез ризата на Юсуф (а.с.) е пример за духовната връзка (рабъта) съществуваща между човек и вещ, която притежава висока нематериална стойност и се превръща в средство за оказване на духовна подкрепа (истиане).

„Рекоха: “О, татко наш, моли се да ни бъдат опростени греховете! Наистина съгрешихме.” (Сура Юсуф, 12:97)

„Рече: “Ще моля моя Господ да ви опрости. Той е Опрощаващия, Милосърдния.” (Сура Юсуф, 12:98)

Казвайки „Ще моля моя Господ да ви опрости“, Якуб (а.с.) отложил молбата за прошка за в бъдеще. Причината за това е необходимостта виновният да бъде извинен първо от онзи, на когото е причинил страдание. Той отложил молбата за опрощение (истигфар) за своите синове до момента на срещата им с Юсуф.

Среща след дълга раздяла-

Радост и сбъднат сън

Владетелят и цялото население заедно с Хазрети Юсуф излезли и се строили в редици, за да посрещнат Хазрети Якуб и семейството му. Когато баща и син застанали един срещу друг, Хазрети Якуб и хората, които били заедно с него слезли от конете си и двамата пророка се прегърнали.

Всевишният Аллах повелява:

„И когато влязоха при Юсуф, той настани своите родители при себе си и рече: “Влезте в Египет, по волята на Аллах, в безопасност!” (Сура Юсуф, 12:99)

Големите награди винаги идват след достойно търпение проявено срещу големи беди и трудни изпитания.

Веднага след тази среща Якуб вдигнал ръце и благодарил на Аллах, отправяйки следната молитва (дуа):

„О Аллах! Опрости моят плач за Юсуф и миговете, в които губех търпение от болката на раздялата и опрости синовете ми за това, което сториха на брат си!“

Хазрети Юсуф също бил в състояние на безкрайна благодарност и възхвала към Всевишният Аллах:

„И възкачи родителите си на трона, и [всички] паднаха пред него ничком. И рече: “О, татко мой, това е тълкуването на видението ми от по-рано. Моят Господ го превърна в истина. Той ми стори добро, когато ме извади от тъмницата и ви доведе от пустинята, след като сатаната посея вражда между мен и моите братя. Моят Господ е жалостив към когото пожелае. Той е Всезнаещия, Премъдрия.“ (Сура Юсуф, 12:100)

„Господи мой, Ти ми даде от властта и ме научи да тълкувам сънищата. Творецо на небесата и на земята, Ти си моят Покровител и в земния живот, и в отвъдния! Прибери ме отдаден на Теб и ме приобщи към праведниците!” (Сура Юсуф, 12:101)

Според преданието Хазрети Якуб останал в Египет при сина си двайсет и четири години, след което починал. Бил погребан според завещанието си в Дамаск при баща си Исхак алейхисселям. Египтяните обичали Юсуф и поискали той да остане при тях. Хазрети Юсуф живял в Египет още двайсет и три години след смъртта на баща си. Когато починал, египтяните поставили тялото му в мраморен ковчег и го погребали в Нил. По-късно Хазрети Муса намерил ковчега и погребал Юсуф при баща му Якуб.

Алейхимусселям!..

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите:

1. Каква е причината за низпославането на сура Юсуф?

2. Избройте отрицателните качества на братята на Хазрети Юсуф, довели до заговор за убийството му.

3. Как Юсуф (а.с.) потърсил убежище при Аллах, когато бил хвърлен в кладенеца?

4. Как Юсуф (а.с.) се спасил от затвора?

5. Юсуф (а.с.) отвърнал на злините на своите братя с добрина и те се почувствали засрамени от това. Какви били думите на Юсуф (а.с.) изразяващи неговата скромност и великодушие?

6. Защо Якуб (а.с.) обичал Юсуф повече от другите си синове ?

7. Опишете ползите от изучаване и преподаване на Сура Юсуф ?

8. На колко групи (вида) се делят сънищата? Разяснете всеки един.

9. Защо Всевишният Аллах подлага на трудни изпитания пророците и Своите приближени раби?

10. Искането на Юсуф (а.с.) да бъде назначен за управител на хазната не противоречи ли на разбирането за скромност в Исляма? Разтълкувайте.

Б. Попълнете празните полета в текста

1. Разказът за Юсуф (а.с.) се споменава в Свещения Коран като ... .

2. Първата сура от Свещения Коран низпослана под формата на разказ е ....

В. Моля, отбележете верния отговор

1. Прошката на Юсуф (а.с.) е прекрасен пример за нас: "… Няма укор днес към вас. Аллах да ви опрости! Той е Най-милосърдния от милосърдните." (Сура Юсуф, 12:92) **Кое от изброеното не е резултат от отвръщането на злината с добрина?**

а) Така бива предотвратена враждата между хората.

б) Ако на злината се отвърне с добрина близостта и обичта нарастват.

в) Отвръщането на злината на даден човек с добрина става причина той да прекали още повече.

г) В резултат от изпълнението на повелята на Аллах, заедно с Неговото одобрение (ръза) се постига душевно спокойствие.

2. „Положението на .... прилича на човек, който хвърля камък по друг, ала камъка отскача към окото на хвърлящия и го ослепява." **Коя дума трябва да бъде изписана в празното поле?**

а) високомерния

б) алчния

в) завиждащия

г) мързеливия

3. Хвърлянето на Хазрети Юсуф в кладенеца и случилото се след това са били тежко изпитание и поучение за мнозина. В тази връзка, кое от изброеното по-долу е грешно?

а) Юсуф (а.с.) бил принуден да се ожени за Зюлейха, която била негов враг.

б) Якуб (а.с.) бил разделен от сина, който толкова много обичал.

в) Юсуф (а.с.) разбрал, че външната красота няма никаква стойност и осъзнал, че не може да се търси убежище при други, освен при Аллах.

г) Милостивото отношение на Юсуф, въпреки злините на братята му се превърнало в поука за тях.

4. **Кое от изброените по-долу <u>не</u> описва състоянието на човек, който проявява най-хубавото търпение (Сабр-ъ джемил)?**
   а) Известно му е, че всички беди и нещастия, които му се случват идват от Аллах и приема оптимистично завършека на всяко нещо.
   б) Знае, че всичко, което му се случва е изпратено от Аллах и затова не полага усилия да се спаси от бедите и нещастията.
   в) Не изпада в невежеството да се оплаква на хората заради изпитанията, които Аллах му изпраща.
   г) Той е доволен от своето положение и признателен към Аллах.

5. **Кое от изброеното е истинската причина, поради която Юсуф (а.с.) задържал своя брат Бюнямин при себе си?**
   а) Защото от всички свои братя най-много обичал Бюнямин.
   б) За да подготви план за среща с баща им Якуб (а.с.) час по-скоро.
   в) За да накаже Бюнямин затова, че взел и скрил чашата на владетеля.
   г) Юсуф (а.с.) искал да опази Бюнямин от злината на останалите братя.

6. **Сура Юсуф е първият разказ, който бил низпослан. За далновидните, в него се съдържа дълбока мъдрост. Героите в него, тоест Хазрети Якуб, Юсуф, Рахел, братята на Юсуф и Зюлейха олицетворяват различните страни на човешката духовност. Според това, кое от изброените по-долу <u>е грешно?</u>**
   а) Хазрети Юсуф олицетворява сърцето.
   б) Хазрети Якуб олицетворява духът (рух), а майката Рахел – тялото.
   в) Братята на Юсуф олицетворява чувствата в душата (нефс).
   г) Зюлейха олицетворява пречистеният разум.

7. **В годината на низпославане на Сура Юсуф, Пратеника на Аллах (с.а.в.) и вярващите били подложени на множество притеснения и изпитания. Кое от следните <u>не се</u> случило през тази година?**
   а) Споразумението при Худейбие.
   б) Пророка (с.а.в.) загубил своята достойна съпруга Хазрети Хатидже.
   в) Починал чичото на Пророка (с.а.в.) Ебу Талиб.
   г) Невярващите увеличили гнета си срещу вярващите.

ОТГОВОРИ

Б. Попълване на празните полета в текста

1. най-хубавият разказ
2. Сура Юсуф

В. Верни отговори на теста

1- в	**2- в**	**3- а**	**4- б**	**5- б**
6- г	**7- а**			

ХАЗРЕТИ

Шуайб

– алейхисселям –

ХАЗРЕТИ ШУАЙБ

(алейхисселям)

„Оратора на пророците" – довел до възторг сърцата със своето красноречие

Според преданието Шуайб (а.с.) е потомък на Ибрахим (а.с.) или Салих (а.с.).

По майчина линия достойното потекло на Шуайб (а.с.) достига до дъщерята на Хазрети Лут. В същото време според преданието е братовчед на Ейюб (а.с.) и баща на съпругата на Муса (а.с.).

Шуайб алейхисселям бил изпратен като пророк на двата съседни народа Мадян и Ейке, населяващи гориста местност в планината. Шуайб (а.с.) бил роден в Мадян и произхождал от благородно семейство. Израснал сред мадянитите. Хората от тази област изпаднали в заблуда, затова Шуайб (а.с.) странял от тях, водейки честен и почтен живот, далеч от техните злини. Той се превърнал в пример за хората със своя нравствен живот и чрез своите напътствия ги призовавал към добродетелност.

Шуайб алейхисселям отслужвал стриктно молитвите и следял за спазването на правата на другите. Обръщал особено внимание на точното отмерване с мерки и теглилки и призовавал да не бъдат нарушавани правата на хората. Наставлявал и останалите да проявяват справедливост, а в случаите, когато тя била нарушавана, с взискателност настоявал да бъде възстановено правото на ощетения.

След гибелта на тези два народа, Шуайб (а.с.) се заселил, заедно с останалите вярващи в Мекка и останал там до края на живота си. Починал в Мекка и бил погребан в околностите на Свещения дом Кябе.

Мадянитите

Мадян била местност разпростираща се от залива „Акаба" до долината „Хумус". Този народ възприел името си от племе населяващо тази област.

Мадянитите изоставили служенето на Аллах (ибадет), потънали в заблуда и приели езичеството. Градът бил разположен в близост до пътища, през които преминавали керваните със стока и затова местното население се занимавало предимно с търговия. Ала измамата била широко разпространена сред тях. До такава степен, че те превърнали измамата в знаят. Когато мадянитите купували дадена стока, показвали, че везните са измерили по-малка стойност от реалната и съответно заплащали по-малко за закупеното. Когато продавали, посочвали привидно по-голямо тегло от действителното и така продавали по-малко стока за повече пари. Освен това използвали различна везна при покупка и различна при продажба. Мадянитите препречвали пътя на хората и насилствено отнемали част от стоката им. Освен това с коварство и подлост отнемали стоките и парите на чуждестранните търговци и пътници. В човешките си взаимоотношения те заблуждавали, ощетявали и потискали хората. Били непризнателни към несметните блага, с които Всевишния Аллах ги е дарил. Проявили неблагодарност, възпротивили се на Аллах и приели езичеството. Накратко мадянитите били идолопоклонници, които нарушавали търговските правила, мамели и заблуждавали хората.

Справедливостта и всички възвишени ценности в Мадян били потъпкани, хората живеели в морален упадък.

Мадянитите затъвали в позорен и жалък живот, когато Всевишният Аллах им изпратил Шуайб алейхисселям като пророк. Хазрети Шуайб ги наставлявал. Известил им повелите и забраните на Всевишния Аллах. Предупредил ги да не съдружават с Него и да служат единствено на Него (ибадет). Да не мамят в търговията, да повярват в Деня на възкресението и да не сеят развала по земята. Предупредил ги, че наказанието на Аллах е много тежко и сурово, а благата, които дарява са толкова много, че е невъзможно да бъдат изброени и пресметнати. В айета това се разказва по следния начин:

„И при мадянитите – брат им Шуайб... Рече: “О, народе мой, служете на Аллах! Нямате друг бог освен Него. И не занижавайте мярката и везната! Виждам ви в благоденствие, но се страхувам за вас от мъчение в Деня, който [всичко] обхваща.“ (Сура Худ, 11:84)

„Каза: “О, народе мой, служете на Аллах! Нямате друг бог освен Него! При вас дойде вече ясен знак от вашия Господ. Изпълвайте мярката и везната, и не смалявайте от нещата на хората! И не рушете по земята, след като е в порядък! Това е най-доброто за вас, ако сте вярващи.“ (Сура ел-Араф, 7:85)

„…И каза: “О, народе мой, служете на Аллах и се надявайте на Сетния ден, и не сейте по земята развала!” (Сура ел-Анкебут, 29:36)

Когато купували, мадянитите отмервали с непълна мярка, а когато продавали – премервали повече от действителното. Шуайб (а.с.) не одобрявал техните постъпки и ги предупреждавал за това. Припомнил им, че ако не се откажат от това и не се покаят за стореното, ще загубят благата, с които разполагат.

Шуайб (а.с.) определил правилата за търговията според които, отмерването на стоките трябвало да се извършва с абсолютна точност, а търговците да са доволни от печалбата спечелена по честен път. Защото в почтената печалба има сигурност в поминъка и търговията, а в спазването на правата на хората при Аллах има чиста съвест и достойнство. Шуайб (а.с.) продължил своите наставления:

„Това, което Аллах ви оставя, е по-добро за вас, ако сте вярващи. Аз не съм ви пазител.” (Сура Худ, 11:86)

Тоест „Аз не мога да ви накажа за лошите дела, които вършите и не мога да попреча да бъдете лишени от благата, които притежавате заради вашата неблагодарност! Мой дълг е само известяването на това, което ми се разкрива.“

Както известяват горните айети Шуайб (а.с.) призовал своя народ към следните пет неща:

1. Приемане на вярата в единобожието и служене (ибадет) единствено на Аллах.
2. Подкрепяне на пророчеството му.
3. Точно и справедливо отмерване на везните и изоставяне на измамите.
4. Справедливост и спазване правата на хората. Изоставяне на злодеянията: изнудване, кражби, нечестна търговия, обири по пътищата, прекратяване на всички скрити и явни лоши дела.
5. Прекратяване на развалата, която сеели по земята.

Тези пет правила, към които Шуайб (а.с.) призовал своя народ могат да бъдат съкратени в едно изречение: „Почит и уважение към повелите на Аллах; нежност, милосърдие и състрадание към Неговите творения.”

Призива на Шуайб (а.с.) предизвикал голямо въздействие върху хората около него. Те прииждали на групи, за да го видят и чуят. Приели пророчеството му и изпълнявали неговите препоръки. Въпреки това много от хората не искали да повярват. Тези нови разпоредби предизвиквали безпокойство и гняв в мнозина от тях. Считали, че почтената печалба била недостатъч-

на. Насърчавали се помежду си към несправедливост с думите: „С честна печалба никой не би забогатял!” Безразсъдните хора от народа се обърнали към пророка с думите:

„Рекоха: “О, Шуайб, нима твоята молитва ти повелява да оставим онова, на което служеха предците ни, или да не постъпваме със своите имоти, както пожелаем? Наистина ти си състрадателният, разумният!” (Сура Худ, 11:87)

Тук под молитва се подразбира вярата. Защото молитвата е най-значимия начин за служене (ибадет) на Аллах и в известен смисъл е същността на вярата.

„Рече: “О, народе мой, как мислите, ако имам ясен знак от моя Господ и Той ме е дарил с добро препитание от Него, и не искам да се отличавам от вас в онова, което ви забранявам? Искам само подобрение, колкото мога. Моят успех е само от Аллах. На Него се уповавам и към Него се обръщам.“ (Сура Худ, 11:88)

Шуайб (а.с.) продължавал да известява истината без отегчение и умора. Ала обезумелият народ не се вслушвал в неговите съвети и наставления, напротив изпаднали в ярост срещу него. Те не можели да навредят на Шуайб (а.с.), защото родът му бил влиятелен и уважаван, но това не им попречило да заплашват хората, които му повярвали. Хазрети Шуайб ги предупредил за това:

„И не присядайте по всеки друм, заплашвайки и възпирайки от пътя на Аллах онзи, който вярва в Него, стремейки се да изкривите пътя! И си спомнете как бяхте малцина, а Той ви умножи! И вижте какъв е краят на рушащите!“ (Сура ел-Араф, 7:86)

Въпреки всички трудности и притеснения Шуайб (а.с.) продължил да призовава своя народ към напътствие. Придържал се към правата вяра и традицията на Ибрахим (а.с.). Пророчеството на Шуайб (а.с.) се прославило до Дамаск (Шам). Сърцата изпълнени с обич към Аллах с нетърпение се отправяли към Мадян с надеждата да го видят. Мадянитите се опитвали да възпрепятстват тези срещи с Шуайб (а.с.). Тяхното поведение било ясен знак за това, че те следвали стъпките на сатаната (шейтан). Когато Всевишният Аллах го прокудил, той рекъл:

„Рече: “За това, че Ти ме погуби, ще ги дебна по Твоя прав път. После ще идвам при тях и отпред, и отзад, и отдясно, и отляво, и ще откриеш, че повечето са неблагодарни.” (Сура ел-Араф, 7:16-17)

Шуайб (а.с.) се опитвал да откаже своя народ от:

1. Препречване пътя на хората (има се предвид грабежи и насилие), сплашване и гнет,

2. Възпиране от пътя на Аллах,

3. Въвеждане в заблуда и съмнение на хората, които току-що приели вярата.

Последни предупреждения

Хазрети Шуайб страдал заради лошите постъпки на своя народ. Затова с безкрайно търпение се старaел да ги „събуди" от съня на невежеството:

„О, народе мой, да не ви вкара в грях враждата [ви] към мен, та да ви порази същото като онова, което порази народа на Нух или народа на Худ, или народа на Салих. А народът на Лут не е далеч от вас.“ (Сура Худ, 11:89)

Тоест „и те бяха застигнати от злощастната гибел неотдавна. Следователно те са най-близко до вас от погубените народи. Между злините, с които те заслужиха гибелта и вашите лоши постъпки няма голяма разлика. Те не спазиха повелите и забраните на Аллах и затова бяха погубени. Вземете поука от тяхната участ!“

„И молете за опрощение вашия Господ, и се покайте пред Него! Моят Господ е милосърден, любещ." (Сура Худ, 11:90)

Отричащите не се съгласили с Шуайб (а.с.) и рекли:

„Рекоха: "О, Шуайб, не проумяваме много от онова, което казваш. Виждаме, че си много слаб сред нас. Ако не бе твоят род, щяхме да те пребием с камъни. Не си на почит при нас." (Сура Худ, 11:91)

„Рече: "О, народе мой, нима моят род е по-достоен за вас от Аллах? Вие Го загърбихте. Наистина моят Господ обхваща делата ви.“ (Сура Худ, 11:92)

Когато Шуайб (а.с.) загубил надежда за спасението на народа си, ги оставил на волята на Аллах. Нямало какво повече да бъде сторено за тях. И отново с надеждата да се поучат за последен път им припомнил Аллаховото наказание:

„И ако група от вас повярва в онова, с което бях изпратен, а група не повярва, потърпете, докато Аллах отсъди помежду ни! Той е Най-добрият съдник." (Сура ел-Араф, 7:87)

Ала мадянитите обвинили Шуайб (а.с.) в лъжа и заплашили, че ще прогонят от Мадян него и всички, които му вярват. Те не искали вярващите да живеят сред тях:

„Знатните от народа му, които се възгордяха, казаха: "Ще пропъдим от нашето селище теб, о, Шуайб, и онези, които повярваха с теб, или ще се върнете към вярата ни." Каза: "Дори и ако сме отвратени от нея?" (Сура ел-Араф, 7:88)

„Ние ще сме измислили лъжа за Аллах, ако се върнем към вашата вяра, след като Аллах ни е избавил от нея. Не ни подобава да се върнем към това, освен ако пожелае Аллах, нашият Господ. Обгръща нашият Господ със знание всяко нещо. На Аллах се уповаваме. Господи наш, отсъди между нас и нашия народ с правдата! Ти си Най-добрият съдник." (Сура ел-Араф, 7:89)

В този айет Шуайб (а.с.) отхвърлил предложението на своя народ да се върне към тяхната вяра, но като изключение посочва волята на Аллах: „освен ако Аллах пожелае". Тази постъпка е израз на неговото безусловно упование във волята на Всевишния Аллах. Защото пророците и техните духовни наследници приближените раби на Аллах се страхуват само от Аллаховото наказание и от промяна на положението и степента им при Аллах.

Това е причината Шуайб (а.с.) да каже: „Не ни подобава да изоставим вярата в Аллах и да се върнем към вашата вяра, освен ако Аллах е пожелал нашата гибел. Ние нямаме силата да се противопоставим на волята на Аллах. Нищо не зависи от нас. Всичко е в Неговите ръце. Той удостоява с щастие онзи, който се смири пред Него и Той наказва, когото пожелае заради греховете му."

Въпреки всичко невежите хора не се вслушали в напътствията. Отказали да приемат пророчеството на Шуайб (а.с.) и се отнасяли с нетърпимост към вярващите. Упреквали ги и ги заплашвали. Наклеветявали Шуайб (а.с.) пред хората дошли да се срещнат с него и ги отклонявали от вярата:

„И знатните от народа му, които бяха неверници, казаха: "Ако последвате Шуайб, тогава ще сте губещи." (Сура ел-Араф, 7:90)

Ужасяващия вик

Когато станало явно, че заблудените не ще бъдат напътени, Шуайб (а.с.) казал:

„О, народе мой, работете, както можете! И аз ще работя. Ще узнаете при кого ще дойде позорящо го мъчение и кой е лъжец. И чакайте! И аз очаквам с вас.” (Сура Худ, 11:93)

„И когато Нашата повеля дойде с милост от Нас, спасихме Шуайб и онези, които вярваха с него. И Викът обхвана онези, които угнетяваха, и осъмнаха безжизнени в домовете си…“ (Сура Худ, 11:94)

„И ги обхвана сътресението, и осъмнаха безжизнени в домовете си.“ (Сура ел-Араф, 7:91)

„Които взеха за лъжец Шуайб, сякаш не бяха пребивавали там. Които взеха за лъжец Шуайб, те бяха губещите.“ (Сура ел-Араф, 7:92)

Така мадянитите заслужили възмездие за своите зли дела. Наказанието е неизбежен край за угнетителите:

„И се отвърна от тях, и каза: “О, народе мой, известих ви посланията на своя Господ и ви наставлявах. И как да скърбя за хора-неверници?” (Сура ел-Араф, 7:93)

„…сякаш не бяха пребивавали там. Да, гибел за мадянитите, както погинаха и самудяните!“ (Сура Худ, 11:95)

Народа на Шуайб (а.с.) не послушал напътствията на своя пророк и също като самудяните бил погубен в страшен тътен. Една и съща участ сполетяла тези два народа, заради приликата в лошия им нрав. Проклятието, да бъдат далеч от милостта на Аллах, тегнело над тях и затова мадянитите са сравнени със самудяните.

Ужасяващ вик идващ от дълбините на земята, погубил самудяните. Подобен звук и грохот от небето сполетял мадянитите. Така те останали далеч от милостта на Аллах и били обречени на страдание и огорчение в земния и в отвъдния свят.

Обитателите на горичката (обитателите на Ейке)

Ейке означава местност покрита с гъста горска растителност. Така била назована местността разпростираща се от брега на Червено море до Мадян. Населението на тази област е известено в Свещения Коран по името „обитателите на Горичката”.

Шуайб алейхисселям бил изпратен да посочи правия път на „обитателите на горичката”, които също като мадянитите живеели в изобилие и богатство, но далеч от вярата в единобожието.

„Обитателите на горичката” не повярвали на Шуайб (а.с). Всевишният Аллах повелява следното за тях:

„И обитателите на Горичката взеха пратениците за лъжци.“ (Сура еш-Шуара, 26:176)

„И обитателите на Горичката бяха угнетители.“ (Сура ел-Хиджр, 15:78)

„Шуайб им каза: “Не се ли боите?“ (Сура еш-Шуара, 26:177)

„Аз съм доверен пратеник за вас…“ (Сура еш-Шуара, 26:178)

„…затова се бойте от Аллах и на мен се покорете!“ (Сура еш-Шуара, 26:179)

„И не искам от вас отплата. Моята отплата е единствено от Господа на световете.“ (Сура еш-Шуара, 26:180)

Пратениците на Аллах идват при хората с две характерни особености:

1. Пророците не очаквали от хората отплата за известяването на вярата в Аллах и разяснявали, че наградата и отплатата за това е единствено от Аллах.

2. Пророците се превръщали в пример за подражание на всеки един човек. В техните слова и начина им на живот има пълна хармония и съответствие.

В Сура „Йа Син” се обръща внимание на значението на тези две особености. Хабиб-и Неджар приканил своя народ да прояви здрав разум и да се вслуша в призива за напътствие на пратениците:

“... О, народе мой, последвайте пратениците! Последвайте онези, които не търсят отплата от вас и са на правия път!” (Сура Йа Син, 36:20-21)

Хазрети Шуайб продължил да наставлява „обитателите на горичката”:

„И изпълвайте мярката, и не бъдете от ощетяващите!“ (Сура еш-Шуара, 26:181)

„И претегляйте с точни везни!“ (Сура еш-Шуара, 26:182)

„И не смалявайте от нещата на хората, и не сейте развала по земята, рушейки!“ (Сура еш-Шуара, 26:183)

„И бойте се от Онзи, Който сътвори вас и предните поколения!” (Сура еш-Шуара, 26:184)

„Казаха: “Ти си само омагьосан.“ (Сура еш-Шуара, 26:185)

„Ти си само човек като нас. И мислим, че си лъжец.“ (Сура еш-Шуара, 26:186)

„Спусни върху нас късове от небето, ако говориш истината!” (Сура еш-Шуара, 26:187)

Наказание от небето: Изпепеляващите пламъци

В отговор на безразсъдството, с което този народ пожелал наказание от Аллах, Шуайб (а.с.) казал:

„Каза: “Моят Господ най-добре знае какво правите.” (Сура еш-Шуара , 26:188)

След това отправил дуа към Аллах. Шуайб (а.с.) се помолил на Аллах за спускане на наказанието, което невежите сами поискали.

Изведнъж се появили топли ветрове, които донесли насекоми със син цвят. Те започнали да нападат „обитателите на горичката”. Отричащите били безпомощни срещу това бедствие. Температурата на въздуха рязко се увеличила. Хората търсели прохлада край бреговете на реките, в сенчести и гористи места.

Когато жегата станала непоносима, Джебраил алейхисселям „донесъл“ един облак и го задържал извън града. Отричащите забелязали облака и помислили, че ще намерят прохлада под неговата сянка. Вкупом се затичали натам. Когато се събрали под облака чули глас, който им казал:

„О обитатели на горичката! Отрекохте вашия пратеник, сега вкусете болезненото мъчение, в което се съмнявахте! Кажете на идолите пред, които се покланяхте, ако е по силите им – нека ви спасят!”

Мигове по-късно от облака се спуснали огнени пламъци върху отричащите. Всичко, което се намирало под него било изпепелено, дори дърветата и камъните!

„И го взеха за лъжец, и ги сполетя мъчението на облачния ден. Наистина бе мъчение във великия ден.“ (Сура еш-Шуара, 26:189)

„В това има знамение, но повечето от тях не вярват.“ (Сура еш-Шуара, 26:190)

„Твоят Господ наистина е Всемогъщия, Милосърдния.“ (Сура еш-Шуара, 26:191)

Така мадянитите били погубени от „Вика” на Джебраил алейхисселям и земетресението, а „обитателите на горичката” били изпепелени от огнените пламъци на облака.

След гибелта

След гибелта на тези отричащи народи, Шуайб алейхисселям се заселил в Мадян. Оженил се и му се родили две дъщери.

Заради способността си да говори красиво и ясно, впечатляващите слова, които използвал когато приканвал към правия път и убедителните отговори, които давал на задаваните въпроси, Шуайб (а.с.) бил наречен „Хатибу’л-енбия” /оратора на пророците/.

Хазрети Шуайб пролял много сълзи от страхопочитанието, което изпитвал към Аллах. Когато възрастта му напреднала загубил зрението си от плач. Ала Всевишния Аллах му възвърнал зрението и чрез откровение (вахий) го попитал:

„–Шуайб! Защо е този плач? От жажда за Рая или от страх от Ада?” Шуайб (а.с.) отговорил:

„–О Аллах! Ти Знаеш, че не е нито от жажда за Рая, нито заради от страх от Ада. Причината е само изпълването на сърцето ми с Твоята обич и безпокойството, че няма да мога да наблюдавам Твоя Лик. Ако в отвъдния свят ще видя Твоя лик, няма да скърбя.”

Всевишният Аллах повелил:

„–Заради искреността ти, нека наблюдаването на Моя Лик е честито за теб! Отредих Муса бин Имран за твой помощник!”

Това е положението на онези, които са близо до Аллах. Най-важното за тях е одобрението (ръза) на Аллах, а задоволството на хората оставят на последно място. Обичта към Аллах е завладяла и обгърнала сърцата им така, че те не виждат дори благата на земния и отвъдния свят.

Всевишният Аллах изпратил пророците (алейхимусселям), за да премахне невежеството от хората и да „отвори” очите на сърцата им, за да „прогледнат” и осъзнаят истината и да се украсят с благороден нрав. Да служат на Аллах (ибадет) във възторг и благодарение на това да достигнат до Него.

Онези, които имат желание и способност да отворят „взора на сърцата си”, от сърце желаят да бъдат напътствани. Те полагат усилия и старание, за да напреднат по пътя на Аллах и да се усъвършенстват духовно. Ала онези,

които не желаят това, проявяват инат и високомерие, не се вслушват в призива на пророците, не желаят да достигнат до Аллах и потъват в тъмнините на нечестивостта и невежеството. Заблудени и заслепени те не виждат посоката, в която отиват и изпадат в жалко положение. Тяхното положение е споменато от Шуайб (а.с.) и известено в 93 айет на сура ел-Араф **„…И как да скърбя за хора-неверници?”**

Алейхисселям!.. (Мир нему!)

ВЪПРОСИ ЗА САМООЦЕНКА

А. Отговорете на въпросите:

1. Как мадянитите се отнасяли към чужденците идващи за търговия в техния град?

2. Къде Шуайб алейхисселям изживял последните си дни?

3. Заради кои постъпки на мадянитите Шуайб (а.с.) изрекъл думите: **“О, народе мой, служете на Аллах и се надявайте на Сетния ден…“** (Сура ел-Анкебут, 29:36) ?

4. Защо мадянитите, които не повярвали на Шуайб (а.с.) заплашвали вярващите и се опитвали да ги заблудят от правия път?

5. Избройте причините, поради които мадянитите били погубени.

6. Сравнете гибелта на самудяните и мадянитите.

Б. Попълнете празните полета в текста

1. Шуайб алейхисселям бил наричан „.................”, защото бил дарен с красноречие.

2. Причината Шуайб алейхисселям да загуби .... била ....

3. .... изпълва сърцата на приближените раби на Аллах в такава степен, че те не се вълнуват от дори от благата на земния и отвъдния свят.

В. Моля, отбележете верния отговор

1. Кой извод не следва от предупреждението на Шуайб (а.с.): „О, народе мой, да не ви вкара в грях враждата [ви] към мен, та да ви порази същото като онова, което порази народа на Нух или народа на Худ, или народа на Салих. А народът на Лут не е далеч от вас.“ (Сура Худ, 11:89)

а) Мадянитите били потомци на народа на Лут.

б) От гледна точка на отричане и възпротивяване, мадянитите приличат на споменатите народи.

в) Мадянитите трябвало да вземат поука от гибелта на народа на Лут, който бил погубен неотдавна.

г) Разумните и прозорливи хора трябва да разсъждават върху поучителните случки застигнали другите.

2. В коя подточка са изброени правилно пророците, с които Шуайб алейхисселям имал родствена връзка?

а) Адем алейхисселям и Ибрахим алейхисселям.

б) Иса алейхисселям и Муса алейхисселям.

в) Салих алейхисселям и Ибрахим алейхисселям.

г) Еюб алейхисселям и Муса алейхисселям.

3. **Хората, които отричали Шуайб алейхисселям се обърнали към него с думите: „…**Ако не бе твоят род, щяхме да те пребием с камъни…“ (Сура Худ, 11:91), **който им отвърнал:** “…О, народе мой, нима моят род е по-достоен за вас от Аллах? Вие Го загърбихте…“ (Сура Худ, 11:92).

   Какви били възгледите на невежите хора според текста?

   а) Почитали властта на хората, вместо величието и могъществото на Аллах.

   б) Придавали значение както на могъществото на Аллах, така и на властта и влиянието на хората.

   в) Желаели да навредят на Шуайб (а.с.), но се страхували от наказанието на Аллах.

   г) Уважавали и обичали рода на Шуайб (а.с.).

4. **Кое от изброените <u>не е</u> добродетел, към която Шуайб (а.с.) призовавал своя народ?**

   а) Да бъдат справедливи и да не ощетяват хората.

   б) Да повярват в Аллах и Неговия пророк.

   в) Да се отнасят с неуважение към чужденците, които идвали за търговия в града.

   г) Да се откажат от грабежи, измамничество и нечестна търговия.

5. **Въпреки, че мадянитите не искали да се вслушат в напътствията на Шуайб (а.с.), те казвали** „…Наистина ти си състрадателният, разумният!” (Сура Худ, 11:87). **Какъв извод може да бъде направен за тях?**

   а) Думите им показват, че сърцата им повярвали, въпреки, че привидно отричали Шуайб (а.с.).

   б) Изпитвали възхищение към личността на Шуайб (а.с.), но не се съгласявали да повярват на това, с което бил изпратен.

   в) Те изрекли ласкави слова за Шуайб (а.с.) от лицемерие, но всъщност изпитвали ненавист към него.

   г) Приели вярата в Аллах от сърце.

6. Кое от следните <u>не</u> се случило преди да настъпи наказанието изпратено за „обитателите на горичката”?

а) Задухали топли ветрове.

б) Появили се насекоми със син цвят.

в) Температурите рязко се увеличили.

г) Небето изцяло се покрило с тъмни облаци.

7. Кое от изброеното <u>не се отнася за</u> „обитателите на горичката”?

а) Поискали отплата от пророка в замяна на това, че ще повярват.

б) Отрекли своя пратеник и го измъчвали.

в) Опълчили се срещу Аллах и се отдалечили от вярата в единобожието.

г) Заблуждавали в търговията.

ОТГОВОРИ

Б. Попълване на празните полета в текста

1. „Хатибу'л-енбия" /оратора на пророците/
2. зрението си – обичта към Аллах
3. Божията обич

В. Верни отговори на теста

1- а	**2- г**	**3- а**	**4- в**	**5- б**
6- г	**7- а**			

РЕЧНИК

алейхисселям – (а.с.) мир нему

алейхимусселям (а.с.) – мн. ч. Аллах с мир да ги дари

ахирет – отвъдното, животът след смъртта

вуслат – приближаване (завръщане) към Аллах чрез пречистване на душата и сърцето и извършване на праведни дела

евлияуллах (Хак досту, Вели) – Приближени раби на Аллах; хората, стараещи се да спазват повелите на Аллах, да спечелят Неговото велико задоволство; духовно извисени хора

енсар – общността от вярващи населяващи *Медина*, които помогнали на вярващите, които се преселили по пътя на Аллах от *Мекка*, мединските сахабета на Пророка Мухаммед (с.а.с.)

зекят – задължителна милостиня, която се събира от по-богати мюсюлмани, съгласно определен имуществен ценз, за да се раздаде на бедните и нуждаещите се, по строго регламентирани правила

зелле – неволно допусната грешка. В буквален превод „зелле“ означава подхлъзване на крака. Пророците имат някои присъщи качества, които ги отличават от останалите хора. Едно от тях е невинността. Благодарение на Аллаховата закрила те са опазени от извършване на грехове. Нито един пророк не е извършил грях с умисъл. С оглед на това, че те все пак били хора, е възможно да са допускали някои малки грешки, които веднага били поправяни след Аллаховото предупреждение. Тези неволно допуснати грешки от пророците се наричат „зелле“. Въпреки тях пророците са личности за пример за хората.

зикир – устно или вътрещно споменаване на Всевишния Аллах

зюхд – въздържание от земното

ибадет – служене на Всевишния Аллах

инфак – раздаване; всякакъв вид дарение в името на Аллах само и единствено заради Неговото доволство

Кябе – Свещеният Дом на Аллах в *Мекка*

Марифетуллах – познание за Всевишния Аллах; познанието за съществуването и единството на Аллах.

В тасаввуфа (суфизма) се използва и съкратената форма „*марифет*" със същото значение.

Месневи – произведение на Мевляна Джеляледдин Руми

муракабе – Муракабе означава контролиране, наблюдение над вътрешния свят на човек; концентриране на вниманието в определена точка. В тасаввуфа се описва като „опазване на сърцето от вредни неща със съзнанието «Аллах ме вижда във всеки един миг, взира се в сърцето ми.»" или като "очакване на благодат, духовно просветление". Тоест муракабе е постоянното насочване на човека към вътрешния мир с цел преоценка и размисъл. Така във всеки един момент сърцето е будно и в духовното състояние на търсене на убежище при Създателя.

Мухаббетуллах – обич към Всевишния Аллах

намаз – молитва, която се извършва чрез определени действия и в определено време. Задължителните молитви в исляма са: петкратната молитва през деня (т. е. сутрешна, обедна, следобедна, вечерна и нощна молитва); петъчната молитва, която се извършва веднъж в седмицата; и двете празнични молитви в първите дни на – Рамазан и Курбан Байрам, които се извършват веднъж годишно.

радияллаху анх (р.а.) – Аллах да е доволен от него

радияллаху анха (р.а.) – Аллах да е доволен от нея

радияллаху анхума (р.а.) – Аллах да е доволен от двамата или от двете

рахметуллахи алейх – Аллах да се смили над него

садака-и джарие – несекваща милостиня. Благодеяние, за което човек получава постоянна награда. /Когато настъпи смъртта на човек, неговата книга на делата се затваря. Той не е в състояние да извършва повече праведни дела освен, ако не е извършил благородно дело като построяване на джамия, училище, кухня за бедните, болница, чешма, път, засаждане на дървета, или е написал полезна книга, или е оставил след себе си добродетелно дете, което върши праведни дела. Когато хора и/или животни се възползват от това, което починалият е оставил след себе си, в книгата на делата му продължават да се записват добрини. Така човек получава награда (севаб) и след смъртта си./

с.а.с. / с.а.в. (салляллаху алейхи ве селлем) – Аллах да го благослови и с мир да го дари! Използва се за благословен поздрав към Пророка Мухаммед след споменаване на името му

Сподвижници (сахабе, асхаб) – Сподвижниците на Пророка Мухаммед (с.а.с.)

Сура – глава от Свещения Коран

Сунна – (**Сюннет-и Сение**) Традицията на Пророка (с.а.с.) – думите, постъпките и препоръките му

таква – богобоязливост

тасаввуф (**суфизъм**) – път за пречистване и извисяване на вярващия

тевбе – покаяние

тевхид – вяра в единството на Аллах, единобожие

хадис – изказване на Пророка Мухаммед (с.а.с.) съобщение за неговите думи или

постъпки

хадис-и кудси – предания изпълнени с напътствия и мъдрост, изказани от Пророка (с.а.в.) като послание от Аллах, те се различават от Корана, който е низпослан чрез ангела Джебраил (а.с.).

Хазрети – уважително обръщение

химмет – духовна подкрепа, (понякога и защита), благо дарено от Всевишният Аллах на някои праведни раби постигнали духовна възвишеност и чистота

уммет – общността на Пророка Мухаммед (с.а.с.), включва хората повярвали в Аллах и засвидетелствали неговото пророчество

СЪДЪРЖАНИЕ

НУХ-алейхисселям- / 85

ХУД -алейхисселям- / 113

САЛИХ -алейхисселям- / 125

ИБРАХИМ -алейхисселям- / 145

ИСМАИЛ -алейхисселям- / 181

ШУАЙБ -алейхисселям- / 281

КНИГИ НА АВТОРА ПРЕВЕДЕНИ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

„Ислямът форма и дух“

„Последният дъх“

„Загадката наречена човек“

„Полъхът на милостта Мухаммед и чудесата на Корана“

„Вакъф инфак хизмет“

„Капчици животворна вода“

„Размисъл върху вселената, човека и Свещения Коран“

Книгите могат да бъдат намерени **безплатно** в PDF формат в електронната библиотека:

www.islamicpublishing.net